

ЛЖЧИ НА ЖИВОТА

БЕСЕДИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

ДЪРЖАНИ ПРИ ОБДЕМИТЕ МИЛОКИ БОБРА
ПРЕВЪ ЛЪТОТО НА 1987 Г.

О О Ф И Я
1987 Г.

ЛЖЧИ НА ЖИВОТА.

Великото въ живота, това е пробуждането на човѣшката душа. Като символъ, пробуждането на човѣшката душа представлява разпукване пжпкитѣ на цвѣтята, разцвѣтяване пжпкитѣ на расгенията. Отъ Божествено гледище, душата може да се уподоби на пжпка, която очаква момента на своето разпукване. Пробуждането на човѣшката душа подразбира запознаването и съ Божията Любовь. Само пробудената душа познава Бога. Само пробудената душа познава качества на Божията Любовь. Туй е изразилъ Христосъ съ стиха: „Това е животъ Вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Отъ този стихъ ставатъ ясни думитѣ Христови: „Иди, продай всичко и ела да ме последвашъ“.

Пробуждането на човѣшката душа е велико явление въ Битието. То не е произволенъ процесъ. Както раждането на детето е велико събитие въ дома, така и пробуждането на човѣшката душа е велико събитие въ Божествения свѣтъ. Всички ангели, всички възвишени, разумни същества се радватъ на това събитие. Пробуждането на човѣшката душа не подразбира обръщане на грѣшника къмъ Бога, но освобождаване на Божественото въ човѣка отъ всички криви ра-

бирания, отъ всички заблуждения, въ които е билъ потопенъ презъ вѣчността. Пробуждането на човѣшката душа, на нейното разцвѣтяване подразбира събличане на човѣка отъ старото, отъ кривото, отъ неговитѣ вѣковни заблуждения. Въ пробуждането на човѣшката душа се вижда величието на Божията Любовь. Пробуждането на човѣшката душа се придружава съ възприемане на първия Божественъ лжчъ на топлината на любовта. Този лжчъ представя потикъ на душата къмъ новъ животъ. Потикътъ на душата къмъ новъ животъ се изразява въ нейното разцвѣтяване. На този потикъ, именно, ангелитѣ се радватъ. Въ него тѣ виждатъ проява на Битието, проява на Божия Духъ. Този моментъ въ живота на човѣка е начало на истинска радостъ, начало на пълна свобода.

Когато душитѣ се пробуждатъ, ангелитѣ на небето пѣятъ и възхваляватъ Господа. Когато цвѣтята цвѣтятъ, пчелитѣ пѣятъ, весело брѣмчатъ. Тѣ пѣятъ за цвѣналитѣ цвѣтя, за проявения животъ. Пчелитѣ пѣятъ, радостно хвърчатъ отъ цвѣтъ на цвѣтъ и събиратъ сладкъ сокъ за своя медъ. Каквото сж цвѣтята за пчелитѣ, такава нѣщо представятъ пробуденитѣ човѣшки души за ангелитѣ. Отъ тия души ангелитѣ събиратъ медъ за своитѣ кошери и се радватъ и на малкитѣ придобивки. Който се осмѣли да разруши живота на една отъ тия души, той

разваля работата на ангелитѣ, които сж въ небесата. Всѣкога дрѣжете тази мисълъ въ ума си, за да осмислите своя земенъ животъ. Разцѣвтяването на човѣшката душа осмисля живота на човѣка. Докато човѣкъ очаква този моментъ, земниятъ му животъ има смисълъ. Престане ли да го очаква, изгуби ли надежда въ него, земниятъ му животъ абсолютно се обезсмисля. Когато настѣпи момента на разцѣвтяването на нѣкоя душа, цѣлото небе се радва на това велико събитие и отправя погледа си къмъ тази душа. Щомъ небето се радва на пробудената душа, радвайте се и вие.

Радвайте се на своята пробудена душа. Радвайте се на всички пробудени души, както цвѣтята се радватъ, когато цвѣтятъ. Не се запитвайте, кой какъ е цвѣналъ и какъ е облѣченъ. Безбройни сж краскитѣ и цвѣтоветѣ, съ които човѣшкитѣ души се обличатъ. Никжде нѣма да срещнете две души, облѣчени по единъ и сжщъ начинъ — въ еднаква форма и съ еднакъвъ цвѣтъ. Цвѣтътъ, формата на дрехата представя външна страна на живота. Външната страна на живота не е още сжщественото. Който се занимава само съ външната страна на живота, въ края на краищата той ще изгуби сжщественото, той ще изгуби смисъла и съдържанието на живота. Какво се ползува коньтъ отъ златото на своя господарь? И сто тици килограми злато да пренесе, коньтъ си

остава конь, нищо не се ползува. Трева, вода и въздухъ сж нужни за коня, а не злато. При днешното развитие на човѣка, златото му е потрѣбно само за физическия животъ, но не и за неговия умственъ животъ. При това, златото е потрѣбно за физическия животъ на човѣка дотолкова, доколкото може да го превърне въ дреха на своята душа. Не може ли човѣкъ да превърне физическото злато въ дреха на своята душа, т. е. въ велики добродетели, съ които да се облѣче, това злато е безпредметно. Облѣче ли човѣкъ душата си въ златна дреха отъ велики добродетели, златото е изиграло своята роля на земята. И тогава, бждещата размѣнна монета ще се изразява чрезъ проявитѣ на Божията Любовь.

Радвайте се на пробуждането на своята душа! Радвайте се на пробуждането на всички души! Радвайте се, че можете да вкусите отъ хлѣба, който държите въ ржката си! Първата хапка хлѣбъ въ устата ви представлява пробуждане на човѣшката душа. Първиятъ дѣхъ на живота, това е пробуждане на човѣшката душа. Отъ първата хапка хлѣбъ, отъ първия дѣхъ на живота зависи храненето и дишането на душата. Отъ първия лжчъ на топлината, като първа хапка, като пръвъ дѣхъ на любовта, душата започва да расте и да се развива, да богатѣе—злато да събира. Въ този смисълъ, златото представлява придобиване на свѣтлина и знание

придобиване на красота и доброта. Свѣтли-
на и знание, красота и доброта сж необходи-
ми елементи за развиване на човѣшката
душа.

Христосъ казва: „Не презирайте нито
едно отъ тѣзи малкитѣ“. Това значи: Не пре-
зирайте малкитѣ Божествени мисли, които
проникватъ въ вашия умъ. Не презирайте
малкитѣ Божествени чувства, които проник-
ватъ въ вашето сърдце. Който презира мал-
китѣ Божествени мисли и чувства, той на-
рушава Божествената хармония въ себе си.
Наруши ли вътрешната хармония въ себе
си, той ще наруши и външната. Мислитѣ
и чувствата излизатъ отъ Божествения из-
воръ и минаватъ презъ всички човѣшки умо-
ве и сърдца. Безъ тѣхъ човѣшкитѣ души
не могатъ да цвѣтять, не могатъ да се про-
буждатъ.

Поздравявамъ ви съ приятната сутринь,
съ чистото небе и съ красивия изгрѣвъ. Хуба-
вото време днесъ показва, че презъ тази го-
дина голѣмитѣ страдания могатъ да се из-
бегнатъ. Слънцето носи своето благосло-
вение.

Пожелавамъ ви да придобдете първия
лъчъ на топлината, който иде огъ Божиата
Любовь.

Пожелавамъ ви да придобдете първия
лъчъ на свѣтлината, който иде огъ Божиата
Мждрость.

Пожелавамъ ви да придобиете първия
крепки Божи лжчъ на Истината, който носи
свобода за вашия духъ.

Пожелавамъ ви да бждете топли, свѣт-
ли и крепки презъ цѣлата година.

÷

18 юлий, 5 ч. с.

ОПИТАНО Е.

„Всѣко Божие Слово е опитано“.*)

„Всѣко Божие Слово е опитано“. Само онзи човѣкъ може да напише този стихъ, който действително е опиталъ това слово. Значи, разумното слово е опитано хиляди години преди васъ. Веднѣжъ опитано Словото Божие, и вие ще го опитате. Опитано е още, че Богъ е щитъ за тѣзи, които уповаватъ на Него. Нѣкои мислятъ, че когато разумното слово влѣзе въ човѣка, нѣма да произведе никакво действие. Точно обратно, когато влѣзе въ човѣка, разумното слово ще произведе коренна промѣна въ него: всичко старо, нечисто, безценно ще постави на съответно за него мѣсто, и то само ще заеме своето опредѣлено мѣсто. Това е неизбѣженъ процесъ. Ценнитѣ нѣща сами по себе си заематъ видно мѣсто. Кжде поставя човѣкъ своя скъпоцененъ прѣстенъ? — На видно мѣсто, на единъ отъ прѣститѣ си. Като се движи, отъ време на време той хвърля погледъ къмъ прѣстена си, доволенъ го поглежда. — Защо? — Цененъ е този прѣстенъ.

„Божие Слово е опитано“. Опитано е, че когато влѣзе въ човѣка, разумното слово извършва такива промѣни въ него, каквито

*) Пригчи 30.5.

той никога не е очаквалъ. Словото Божие внася въ човѣка топлина и мекота. Топлината стопява твърдитѣ тѣла, прави ги меки. Обаче, топлината сжщевременно разединява. Поставете ли едно сложно тѣло на действието на топлината, то веднага ще се разложи на съставнитѣ си части. Следователно, и любовта, като носителка на топлина, отъ една страна смекчава твърдитѣ тѣла, а отъ друга — ги разлага, т. е. разединява, ако тѣ сж сложни по съставъ. Любовта пренася нѣщата отъ едно мѣсто на друго. Подъ влияние на любовта, детето излиза отъ утробата на майка си и възприема живота. Когато любовта посети младата мома, тя напуска дома на майка си и трѣгва следъ нея. Когато любовта посети младия момъкъ, той напуска дома на баща си и трѣгва следъ нея. Когато любовта посети човѣка, тя изкарва навънъ всички негови мисли и чувства.

И тъй, любовта изкарва навънъ всичко скрито въ човѣка. Който не разбира законитѣ, съ които любовта работи, той се смущава. Нѣма защо да се смущава. Любовта поставя всѣко нѣщо на своето мѣсто. Тя поставя сина, дъщерята, майката, бащата на тѣхнитѣ мѣста. Щомъ види, че нѣщо не е на мѣстото си, тя го изкарва оттамъ и го поставя на мѣстото му. Кжде е мѣстото на малкото дете? — При майка му. Детето е предметно учение за майката. Майката е ученичка, на която е даденъ единъ пред-

метъ за ооучение. Като плаче, детето иска да каже на майка си, че е гладно, че е нечисто и не може само да си помогне. Щомъ разбере езика на детето си, майката веднага стопля вода, сипва я въ корито и започва да го кжпе: обръща го на една, на друга страна, докато го изчисти. Въ това време детето плаче, пѣе своята миньорна пѣсенъ, съ която изказва недоволството си. Майката е умна, тя знае, какъ да разположи детето си, да не плаче. Тя размѣсва горещата вода съ студена, докато водата стане приятно топла, близка до тѣлесната топлина. Тази топлина на водата разполага детето, и то престава да плаче. Първата баня за новороденото дете е необикновено явление въ неговия животъ. То се очудва на порядкитѣ на новия за него животъ, но постепенно привиква къмъ тѣхъ. Щомъ майката постжпва съобразно законитѣ на природата, детето е доволно. Природата не търпи студени душеве, студени бани. Топлитѣ бани сж за предпочитане предъ студенитѣ. Като кжпе детето си, сжщевременно майката го магнетизира: тя му разтрива тѣлото, обръща го на една, на друга страна, докато напълно се успокои. Чрезъ тѣзи разтривки, между майката и детето става правилна обмѣна. Майката внася въ детето си частъ отъ своя магнетизъмъ, който го успокоява.

Следователно, както магнетизъмътъ на майката успокоява детето, така и топлината

внася нѣщо ново въ човѣка. Докато топлината не влѣзе въ човѣка, той се намира въ противоречие съ себе си и съ окръжаващите, както детето — при първата баня. Топлината стопява, смекчава твърдитѣ тѣла, а нѣкои отъ тѣхъ разединява, като същевременно ги поставя на мѣстата имъ. Два порядъка съществуватъ въ свѣта: човѣшки и Божественъ. Човѣшкиятъ порядъкъ събира нѣщата на едно мѣсто, или ги поставя тамъ, дето не имъ е мѣстото, вследствие на което тѣ се втвърдяватъ. Когато много хора се събиратъ на едно мѣсто, тѣ се лишаватъ отъ необходимото за тѣхъ пространство, вследствие на което ставатъ инертни. Инертността е състояние, присъщо на човѣка. Инертниятъ човѣкъ е мързеливъ. За да се освободи отъ това състояние, разумниятъ свѣтъ го подлага на действието на топлината, и по този начинъ го въвежда въ Божествения порядъкъ на нѣщата. Когато изгуби смисъла на живота, човѣкъ излиза отъ Божествения порядъкъ и влиза въ преходния, въ човѣшкия. По този начинъ той се излага на студъ, на втвърдяване.

Когато нѣщата се втвърдяватъ, тѣ изгубватъ своята свобода, своята пластичность. При студа хората ставатъ стабилни, но изгубватъ същественото — свободата на своитѣ мисли и чувства. Да изгубишъ свободата на своитѣ мисли и чувства, това значи да изгубишъ красотата на своя животъ. Какво се

ползува войникътъ отъ своитѣ упражнения съ пушката? Този войникъ е свършилъ два факултета, правилъ е редъ упражнения съ пушката и следъ това се връща дома си. Какво приложение иматъ неговитѣ упражнения съ пушката между братята и сестритѣ му, между майка му и баща му? — Никакво. Какво приложение има сабята му въ неговия домъ? — Никакво. Или какво приложение ще има ораторството на бащата между неговитѣ четири-петъ малки деца? — Никакво приложение. Външно погледнато, придобивкитѣ на човѣка въ различнитѣ школи като че нѣматъ особено приложение, но като вътрешна работа, като условия за растене, за повдигане, тѣ допринасятъ нѣщо.

И тъй, смисълътъ на нѣщата не седи въ тѣхната външна страна, но въ онова, което той вътрешно придобива. Виждате, че нѣкой човѣкъ се качва на единъ високъ планински връхъ. — Защо се качва? Като гледате усилията, които този човѣкъ прави, намирате, че това изкачване на върха е безпредметно. — Не, всѣко изкачване по планинитѣ има свой вътрешенъ смисълъ, своя добра страна. Когато нѣкой се качва по планинскитѣ върхове, въ това той вижда нѣщо добро, къмъ което се стреми. Тѣй щото, когато човѣкъ се качва по планинскитѣ върхове, той живѣе добре, стреми се къмъ доброто — той е добъръ човѣкъ. Добритѣ хора сж планинци, тѣ се катерятъ по планинскитѣ

върхове. Лошитѣ хора ходятъ по отъпкани, по огладени пѣтица. Огладенитѣ, отъпкани пѣтица се отличаватъ съ много прахъ, а планинскигѣ — съ просторъ. Когато се качватъ по планински върхове, хората вървятъ на разстояние единъ отъ другъ, а въ низинитѣ — се събиратъ на едно мѣсто. Животътъ въ низинитѣ е животъ на човѣшки порядъкъ.

Когато не разбиратъ нѣщата, когато не съпоставятъ фактитѣ, хората изпадатъ въ заблуждения, и губватъ мѣрка и мѣсто на нѣщата и задаватъ въпроси, които нѣматъ никакъвъ смисълъ. Запримѣрь, нѣкой пита, има ли Господъ въ свѣта, или нѣма. Да се задава такъвъ въпросъ, това е все едно да питагѣ нѣкого, има ли майка и баща. Този въпросъ не е на мѣсто. Това показва, че този човѣкъ, вследствие на нѣкаква катастрофа въ живота си, е забравилъ същественото. Изобщо могатъ да се отричатъ само ония нѣща, които не съществуватъ, могатъ да се твърдятъ ония нѣща, които съществуватъ. Обаче, да се отрича това, което съществува, и да се доказва онова, което не съществува, въ това нѣма никакъвъ смисълъ. Тѣй щото, безпредметно е да се доказва или отрича съществуването на Бога. Ако се доказва или отрича съществуването му като форма, това е другъ въпросъ, но и това доказване или отричане нѣма да доведе човѣка до нѣкакъвъ край.

Единъ американски професоръ заболѣлъ отъ нѣкаква сериозна болестъ и временно изгубилъ паметъта си. Единъ день отишълъ на пощата да получи препоръчано писмо отъ свои познатъ. Чиновникътъ на пощата го попиталъ за името му, но той не можелъ да отговори — забравилъ името си. Професорътъ веднага излѣзълъ отъ пощата и гръгналъ за дома си, да попита своята жена, какъ се казва. По пътя срещналъ единъ свой приятель, който се обърналъ къмъ него съ думитѣ: О, мистеръ Смитъ! Професорътъ бързо се ржкувалъ съ него и се върналъ обратно въ пощата, да получи писмото си. Да забрави човѣкъ името си, това значи да забрави нѣщо сжщественно въ своя животъ. Да забрави човѣкъ сжществуването на Бога и да пита, има ли Господъ въ свѣта, или нѣма, това значи да забрави всичко въ своя животъ. При това положение, човѣкъ се намира въ състоянието на професора, който отивалъ да пита своята жена за името си. Следователно, когато човѣкъ отива да пига любовта, има ли Богъ въ свѣта, или нѣма, той все ще срещне на пътя си нѣкои приятель, който ще му докаже, че щомъ любовта сжществува, и Господъ сжществува. „Богъ е Любовь“ — е казано въ Писанието.

Сега помнете следното нѣщо: любовъ, която не дава свобода на човѣка и не го поощрява да се качва по високи мѣста, не е любовъ. Докато човѣкъ ходи само по низ

ки мѣста и дига прахъ наоколо си, той не е влѣзълъ още въ любовта. Който се страхува отъ високитѣ мѣста, той е извнѣ любовта. Любовта е пробниятъ камъкъ за добрия животъ, за добродетелитѣ на човѣка. Всички добродетели се изпитватъ чрезъ любовта. Тя служи като великъ потикъ на човѣшката душа. Човѣкъ се качва по високитѣ върхове, за да усилн любовта си. Когато се качвате на камънитѣ, съ цель да ги изучавате, вие ще изучите човѣшкия егоизъмъ, човѣшката алчностъ. Камънитѣ символизиратъ егоизъма, алчността въ човѣка. Като слушатъ, какво се говори тукъ, камънитѣ изказватъ желанието си да станатъ подобни на васъ, свободно да се мѣстятъ. Обаче, тѣ не могатъ да се качатъ по-горе отъ мѣстото, до което днесъ сж стигнали. На тѣхъ предстои слизане въ долината, да научатъ великия законъ на смиреннето, на жертвата. Всѣко изкачване по върховетѣ е малъкъ опитъ за постигане на любовта. Щомъ се качите на нѣкой връхъ, вземете си едно малко камъче и напишете върху него деня, часа и мѣстото, отдето сте го взели. Сжщевременно, запишете си и мисълта, която е минала презъ ума ви, когато сте взели камъчето. Както естественикътъ изучава състава на камънитѣ, мѣстонахождението и образуването имъ, така и вие, като естествоизпитатели, спирайте вниманието си върху всѣки човѣкъ, като

върху душа, която носи въ себе си нѣщо велико и красиво.

Следователно, като срещнете единъ човѣкъ, вижте, до каква степенъ сж развити въ него съвѣстѣта, разумността, смирение-то, търпението и др. Щомъ изучавате добродетелитѣ на хората и ги държите въ съзнанието си, вие принасяте полза и на тѣхъ, и на себе си. Всѣка добродетель, съ която дохождате въ съприкосновение, ви придава частъ отъ своето благо. Нѣкой казва, че хората не го интересуватъ. Този човѣкъ е на кривъ пѣтъ. Вие трѣбва да се интересувате отъ хората, защото, като души, тѣ сж излѣзли отъ Бога. Щомъ сж излѣзли отъ Бога, тѣ носятъ своето благо за всички живи същества. Цѣлата природа — свѣтлината, въздухътъ, водата, слънцето, звездитѣ, камънитѣ, растенията и животнитѣ — носятъ въ себе си частици отъ Божествения свѣтъ. И най-малкото цвѣте носи нѣщо хубаво въ себе си. То търпи, радва се на малкото благо, което природата му е дала.

Съвременнитѣ хора лесно се обезсърдчаватъ. Щомъ се натъкнатъ на известна мъчнотия, тѣ се обезсърдчаватъ. И вие лесно се обезсърдчавате. Щомъ се намѣрите предъ нѣкой високъ планински връхъ, вие веднага се обезсърдчавате и се страхувате да не паднете отъ тази височина и да се осакатите. Не се страхувайте. Колкото и каквито страшни и неприятни нѣща да прежи-

вѣете, въ края на краищата все ще придобиете нѣкакво благо. Когато домакинята чисти кѣщата си, тя първо изнася всички вещи навънъ, измазва, изчиства я и после влиза въ чиста, наредена кѣща и се радва на благото, което чистотата носи съ себе си. Безпорядъкътъ се превръща въ порядъкъ. Сѣщото прави и природата. Като хване нѣкого, тя изнася навънъ всичко старо, всичко нечисто и започва да работи съ своята четка. Като изчисти и измие всичко, като обнови старитѣ нѣща, тя поставя новъ редъ и порядъкъ, нови условия за животъ. Който не разбира законитѣ, съ които природата си служи, той се смущава, че кѣщата му е разхвърляна, че паднали частици отъ варъ и изцапали дѣскитѣ и мебелитѣ. Не се смущавайте! Природата всичко ще изчисти, ще внесе въ васъ новъ редъ и порядъкъ — новъ животъ. Днесъ всички хора сѣ изложени на такова пречистване. Ангелитѣ слизатъ отъ небето да извършатъ това пречистване. Страданията, които хората преживяватъ, не сѣ нищо друго, освенъ пречистване на тѣхнитѣ домове, следъ което ще бждатъ поставени при нови, по-добри условия.

Сега, като се движите по върховетѣ, вие правите снимки на красивитѣ изгледи. И безъ това вие сте фотографи, но още не сте се научили да правите добри снимки. Добъръ фотографъ е онзи, който може да дава добро и правилно положение на своитѣ

мисли и чувства. Ако мислитѣ и чувствата на човѣка сж прави, и отраженията, които ще се отпечататъ на фотографията, ще бждатъ прави. Щомъ отраженията въ фотографията сж прави, човѣкъ може да се учи отъ тѣхъ, да придобива знания. Силата на човѣшката паметъ се опредѣля отъ неговитѣ прави мисли, чувства и постѣпки. Правата мисълъ довежда ума въ таково положение, при което предметитѣ могатъ да се отпечататъ въ тѣхния естественъ видъ. Следователно, искате ли да имате добри снимки, всѣкога дрѣжете въ ума си прави мисли. Правата мисълъ не подразбира неподвижностъ. — Не, правата мисълъ е подвижна, пластична. Тя всѣки моментъ се мѣни, за да могатъ впечатления, които идатъ отъ Божествения свѣтъ, да се възприематъ правилно. Правата мисълъ е екранъ, върху който Божественитѣ мисли се отпечатватъ въ своята последователностъ и чистота. Затова е казано въ Писанието: „Божието Слово е опитано“.

Днесъ е понеделникъ — день на луната. Затова, мислете върху среброто. Колкото и да мислите за предназначението на среброто, за мѣстото му въ природата и въ живота, нѣма да го разрешите, но опитайте се поне да фотографирате среброто въ себе си, за да запазите едно впечатление за него. Среброто се намира въ човѣшката кръвъ и въ човѣшката мисълъ. Сжщевременно среброто се

намира и въ водата, въ въздуха, въ слънцето, въ луната, въ звездитѣ — почти навсѣкжде, но въ различни количества. Като добри проводници на топлината и електричеството, златото и среброто могатъ да се използватъ като лѣчебни сръдства. Дайте единъ грамъ чисто злато на нѣкой неразположенъ човѣкъ и ще видите, че следъ известно време неразположението му ще изчезне. По сжщия начинъ действува и среброто. Среброто и златото осмислятъ живота на човѣка. Тѣ оправятъ обърканитѣ му работи. Среброто чисти, както луната, а златото се счита като емблемъ на живота. Чрезъ него животътъ дохожда. Въ този смисълъ, златото и среброто идатъ като помощници въ живота на хората, а не като идоли, като кумири, на които да се уповава. Благодарете на златото и на среброто за онова, което носятъ въ себе си и което възприемае отъ тѣхъ. Среброто вади нечистотиитѣ, а златото носи животъ на обезсърдчения, на падналия духомъ.

„Богъ е Духъ, и които Му се кланятъ, да Му се кланятъ въ Духъ и Истина“.

*

19 юлий, 5 ч. с.

ЦЕННОСТИ И ВЪЗМОЖНОСТИ.

Сега всички очаквате да чуете нѣщо, както когато отивате на концертъ и очаквате да чуете нѣкой великъ пѣвецъ. Ако пѣснитѣ, които слушате, задоволяватъ слуха ви, ще излѣзете отъ концерта доволни и ще кажете, че си заслужава паритѣ, които сте дали за билетъ. Не ви ли задоволи, ще кажете, че не заслужава да харчите паритѣ си.

Днесъ ще говоря върху ценности и възможности на нѣщата. Азъ свързвамъ въпроса за ценноститѣ съ възможноститѣ, защото между тѣхъ има известна зависимостъ. Всѣка ценностъ дава възможностъ за нѣщо. Запримѣрь, едно ценно нѣщо за човѣка е неговиятъ говоръ. Ако знае правилно да говори, човѣкъ може да бжде щастливъ. Ако не знае правилно да говори, той никога не може да бжде щастливъ.

Друго ценно нѣщо за човѣка е неговата душа. Какво представя душата? За да си състави известно понятие за душата, човѣкъ си я представя въ нѣкаква красива форма. Всички форми въ свѣта сж произлѣзли все отъ формата на душата, но сж временно тѣ представятъ възможности за нея, да има съ какво да се забавлява и какво да учи. Не само душата, но и духътъ на човѣка трѣбва да учатъ, да се развиватъ и

укрепватъ. Шо е духъ? — Това начало въ човѣка, което създава нѣщата отвънъ. — Шо е душа? — Това начало, което урежда нѣщата отвътре. Значи, всичко, което тече навънъ, е дѣло на духа. Душата пъкъ възприема нѣщата навътре. Всичко, което Богъ е създалъ презъ вѣчността, е складирано въ душата. Въ това отношение тя представя грамадна библиотека, пълна съ най-хубавитѣ книги въ свѣта. Който иска да учи, той може да вземе една отъ книгитѣ на тази обширна библиотека и да чете. Ако търсите нѣкакъвъ скжпоцененъ камъкъ, ще го намѣрите въ склада на душата. Ако търсите нѣкакъвъ хубавъ, сладъкъ плодъ, ще го намѣрите въ градината на душата. Каквото потърсите, ще го намѣрите въ скривалището на душата.

Съвременнитѣ хора иматъ съвсемъ изопачено понятие за душата. Христосъ казва: „Скръбна е душата ми до смъртъ“. — Защо е била скръбна душата на Христа? — Понеже Той се видѣлъ обиколенъ отъ затворени души. Кждето и да хлопалъ, нищо не получавалъ — всички складове били затворени: никой не могълъ сладка дума да Му каже, свѣтла мисълъ да Му изпрати. Гладенъ и жаденъ билъ Христосъ. Тѣй щото, когато човѣкъ скърби, ние разбираме, че низшата душа въ него скърби. Тя скърби, че работитѣ не ставатъ, както е очаквала. Тя скърби, понеже не разбира великитѣ Бо-

жии пжтища. За да разбере тия пжтища, за да се просвѣти, въ помощъ на човѣка иде висшата му душа, т. е. Божественото начало въ него, и тогава скръбта му се превръща въ радостъ. Работитѣ на човѣка никога не се нареждатъ, както той мисли. Нѣкой гледа картината на единъ художникъ и я удобрява, ако тя отговаря на това, което той мисли и разбира, или не я удобрява, ако не отговаря на неговата мисль и разбирање.

Изобщо, по естество хората сж критици и склонни да критикуватъ не само човѣшкитѣ работи, но и Божиитѣ. Тѣ гледатъ на свѣта и се произнасятъ, че не е създаденъ, както трѣбва. Днесъ всички хора сж критици: и синътъ, и дъщерята, и майката, и бащата, и ученикътъ, и учителътъ, и свещеникътъ. Достатъчно е да отвори човѣкъ устата си, за да започне да критикува. Той ще каже, че нѣщата не ставали, както трѣбва, или че хората не живѣли добре. Наистина, хората не живѣятъ добре, но и той, който критикува, сжщо не живѣе добре.—Еди-кой си писателъ не пише добре.—Но и ти, който критикувашъ, не пишешъ добре.—Еди-кой си пѣвецъ не пѣе добре.—И ти, който критикувашъ, не пѣешъ добре.

Сега, не е въпросъ за критикуване. Важниятъ въпросъ е за ценности и възможности на нѣщата. За да дойде до правилно разбирање на тия нѣща, човѣкъ трѣбва да проникне въ тѣхния дълбокъ

смисълъ. Щомъ проникне въ смисъла на нѣщата, човѣкъ нѣма да се отвърщава отъ нищо, нѣма да дѣли нѣщата на разумни и глупави. Той знае, че разумнитѣ нѣща сж завършени картини, а глупавитѣ — незавършени. Следователно, всѣка работа, гледана въ началото си, е глупава. Дълго време трѣбва да се работи върху нея, за да се завърши, да стане разумна. Като знаете това, не се произнасяйте преждевременно върху работитѣ. Кажете ли, че нѣкоя работа е глупава, трѣбва да знаете, че тя не е завършена още. Кажете ли, че нѣкоя работа е разумна, това показва, че тя е завършена картина. Злото е незавършена картина, а доброто — завършена. Умразата е незавършена картина, а любовта — завършена. Лъжата е незавършена картина, а истината — завършена. Всѣка завършена картина представя облѣкло на душата. — Докога слугата може да лъже господаря си? — Докато господарьтъ му е богатъ. Щомъ господарьтъ ликвидира, слугата престава да лъже. Не само това, но слугата може да започне да се разкайва за всичко, което е вършилъ съ господаря си, и да се изправи.

Представете си, че всички сте слуги въ едно учреждение, но единъ день това учреждение ликвидира. Какво ще правите тогава? Всѣки трѣбва да изложи картината си, отъ която ще се види работата, която е свършилъ презъ време на служенето си. Отъ

картината ви всѣки ще има представа за вашата работа. Като гледатъ картината ви, ще започнатъ да я критикуватъ. По отношение на критиката, кокошката и пѣтельтъ сж голѣми критици. Сложете една крина жито предъ кокошката и отдалечете се, да гледате, какво ще прави. Тя веднага ще влѣзе въ крината и ще започне да рови съ краката си. Нѣма да мине много време, и житото ще бжде вънъ отъ крината. Като рови, пѣтельтъ мисли за кокошкитѣ. Щомъ изрови едно зрънце отъ земята, той веднага вика кокошкитѣ около себе си и имъ казва: Опитайте това зрънце. Азъ изровихъ отъ земята нѣщо особено, за което вие трѣбва да се произнесете. Пѣтельтъ е голѣмъ кавалеръ. Той е готовъ да се жертвува за своитѣ дами—кокошки. Казвате: Какво особено има въ неговото кавалерство? По цѣли дни рови съ краката си. Наистина, пѣтельтъ и кокошката ровятъ съ краката си, а човѣкъ — съ езика си. Кое е за предпочитане? Срѣщате единъ човѣкъ и виждате, какъ рови между хората: кой отъ какво произхождение е, какви сж майка му и баща му, какви погрѣшки е направилъ въ живота си и т. н.

Щомъ се заговори за погрѣшки на хората, ще ги чуete да се оправдаватъ, че докато не грѣши, човѣкъ не може да стане ученъ. Тази мисль е права, но умниятъ се учи не само отъ своитѣ погрѣшки, но и отъ погрѣшкитѣ на окръжаващитѣ. Какво пред-

ставятъ погрѣшкитѣ? — Незавършени картини. Красивитѣ, правилни работи сж завършени картини, направени отъ разумни хора. На всички хора е дадена задача да нарисуватъ по една хубава картина въ себе си. Щомъ е така, не остава нищо друго, освенъ всѣки отъ васъ да вземе примѣръ отъ великитѣ художници, да види, какъ тѣ рисуватъ, и да имъ подражаватъ. Работете съ постоянство, да създадете въ себе си добъръ навикъ. Срѣщате единъ човѣкъ и казвате, че е щедъръ. За другъ пъкъ се произнасяте, че е скжперникъ. Отде познавате, кой човѣкъ какъвъ е? — По картината, която работи. Казватъ за нѣкого: Този човѣкъ е типиченъ скжперникъ.—Защо единъ човѣкъ е скжперникъ, а другъ — щедъръ? Щомъ се каже, че нѣкой човѣкъ е скжперникъ, това показва, че той носи съ себе си малко шише съ вода и пжтува презъ дълъгъ, прашенъ пжтъ. Той не може да дава отъ водата си на никого, защото и за него нѣма да стигне. Щедриятъ човѣкъ пъкъ се намира при самия изворъ. Той е готовъ да дава вода на всички. Скжперникътъ носи въ джоба си малко парче хлѣбъ и го пази само за себе си. Щедриятъ се намира въ фурна съ стотици килограми хлѣбъ, и затова е готовъ да раздава на всички. Когато скжперникътъ влѣзе въ фурната, или отиде при извора, и той става щедъръ, готовъ на всички да дава хлѣбъ и вода.

Следователно, който е при извора, той е щедъръ; който е далечъ отъ извора, той е скжперникъ. Който е при извора, той е уменъ; който е далечъ отъ извора, той е глупавъ. — Какъ да стана уменъ? — Иди при извора. За да стане ученъ, умниятъ трѣбва да влѣзе въ Божественото училище да учи. Който влѣзе въ Божественото училище, той ще използва възможноститѣ, които му сж дадени. За да използва тия възможности, човѣкъ трѣбва да започва съ малкитѣ величини. Когато започвате нѣкаква работа, облѣчете се съ най-скромнитѣ си дрехи. Щомъ свършите работата си и всички се произнесатъ за нея, че е добре извършена, тогава облѣчете най-хубавитѣ си дрехи. Това правило виждаме и въ самия животъ. Съ идването си на земята, човѣкъ се облича въ проста, скромна дреха — неговата плътъ. Единъ день, когато завърши земния си животъ, т. е. когато възкрѣсне, той ще се облѣче въ най-красивата си дреха. Като не разбиратъ този законъ, хората се стремятъ, докато сж на земята още, да се обличатъ въ красиви дрехи, за да се харесатъ. Тѣ трѣбва да знаятъ, че дрехата не прави човѣка красивъ, но работата му, която той е свършилъ добре. Докато не свърши работата си добре, човѣкъ никога не може да има красиви дрехи. Щомъ свърши работата си, както трѣбва, той непременно ще облѣче най-красивата си дреха — дрехата на въз-

кресението. Дрехата на човѣка е неговото тѣло. Отъ работата, която човѣкъ върши, и отъ начина, по който я върши, зависи неговото здраве. Условията за извършване на тази работа, това сж правата мисълъ, правитѣ чувства и правитѣ постѣпки. Това сж възможности, съ които човѣкъ разполага на земята.

Сега, като се говори за условия и възможности за работа, религиознитѣ и ученитѣ препорѣчватъ свое нѣкакво учение като най-право, като учение, което повдига човѣка. Споредъ мене, право учение е това, което включва въ себе си Божествени мисли, чувства и постѣпки. Тѣ служатъ като мѣрка за опредѣляне на нѣщата. Всѣки човѣкъ трѣбва да носи въ себе си по една Божествена мисълъ, по едно Божествено чувство и по една Божествена постѣпка, като мѣрки, съ които да сравнява своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Само Божественото е въ състояние да повдигне човѣка. Богъ минава покрай всички живи същества, отъ най-малкитѣ до най-големитѣ, и на всички прави услуга. Той вижда страданията, мъчнотиитѣ имъ и на всички помага. Човѣкъ, обаче, помага само на близкитѣ си. Мине ли покрай нѣкой чуждъ за него човѣкъ, той го отминава, безъ да обърне внимание на неговата скръбъ или мъчнотия. Той погледне къмъ него и си казва: Господъ ще му помогне, нѣма защо азъ да се спирамъ.

Сега, при изгрѣва на слънцето, нѣкои станаха прави а други продължаваха да седатъ по мѣстата си, докато азъ не станахъ. Първитѣ станаха прави по свое разбиранѣ, а останалитѣ — по подражаване. Азъ пъкъ разсъждавамъ. Ако предъ мене е поставена картината на нѣкой великъ художникъ, азъ нѣма да стана. Обаче, ако въ стаята влиза самиятъ художникъ и носи картината си, азъ непременно ще стана. Въ дадения случай азъ ставамъ за художника, а не за картината. Следователно, когато слънцето изгрѣва и гледамъ на него като на запалена свѣщъ, азъ нѣма да стана. — Защо? — Защото азъ седа по-високо отъ тази свѣщъ. Обаче, ако задъ свѣщъта, задъ слънцето виждамъ Бога, Който държи въ ржка тази запалена свѣщъ, азъ непременно ще стана правъ.

И тъй, когато се намирашъ предъ великото, стани правъ. Когато се намирашъ предъ малкото, отдай му своето внимание. Това значи последователностъ въ постъпкитѣ на човѣка. Предъ великото, като предъ благо на своя животъ, всѣкога ставай правъ. Въ това отношение слънцето е благо за човѣка — великъ изворъ на благословения. На малкитѣ нѣща човѣкъ трѣбва да обръща внимание, защото отъ тѣхъ може да се учи. Съвегвамъ ви още днесъ да отидете при извора на живота. Какъ ще познаете, че сте при извора? Ако мислитѣ, чувствата и постъпкитѣ

ви сж прави, вие сте при извора. Не сте ли добре разположени, вие сте далечъ отъ извора. Всѣко отклоняване отъ правитѣ мисли, чувства и действия, отдалечава човѣка отъ извора. Правитѣ мисли, чувства и постѣпки сж завършени картини.

Като се говори за ценности и възможности, ние имаме предъ видъ много ценности. Всѣка ценностъ крие въ себе си известни възможности. Любовта е една отъ великитѣ ценности. Тя има две възможности: или дава, или взима. Когато човѣкъ дава, споредъ закона на любовта, той трѣбва да знае, кога да дава. И като взима, той пакъ трѣбва да знае, кога да взима. Който дава на време и взима на време, той е уменъ човѣкъ. Който не дава на време и не взима на време, той не е уменъ човѣкъ. Следователно, когато любишъ, на време трѣбва да любишъ. И когато те любятъ, на време трѣбва да те любятъ. На едно малко момиченце дали едно цвѣте. Момиченцето погледнало цвѣтетото и казало: Азъ не мога да приема това цвѣте. — Защо не го приело? — Съ отказване на цвѣтетото, момиченцето искало да каже, че е по-малко отъ сестра си и не може да го вземе. На сестра му, като на по-голъма, се пада това цвѣте. Тя има право да го вземе и да се закичи съ него. Добре разсждава това момиченце.

Всѣки човѣкъ съзнава въ себе си, че за едно откъснато цвѣте той носи отговор-

ностъ. Кога и да е, той трѣбва да върне неговия животъ. Не може ли да върне живота му, той ще страда. Младитѣ булки, които се кичатъ съ откъснати цвѣтя, трѣбва да възстановятъ живота на тия цвѣтя. Докато го възстановятъ, обаче, тѣ страдатъ. Щомъ възстановятъ живота на откъснатитѣ цвѣтя, страданията имъ преставатъ. Тѣй щото, страданията на хората се дължатъ все на откъснатитѣ цвѣтя, съ които сж били накичени въ време на тѣхната женитба. Въ дадения случай азъ взимамъ думата „женитба“ въ широкъ смисълъ. Когато се е решилъ да слѣзе на земята и да се облѣче въ плътъ, още тогава човѣкъ се е оженилъ. Всѣки въплътенъ човѣкъ е жененъ. Щомъ се е облѣкълъ въ плътъ, човѣкъ е почувствувалъ ограничението си, и следъ това е поискалъ да се освободи, но се е видѣлъ въ невъзможностъ. Единствената възможностъ за освобождаване на човѣшкия духъ отъ материята, въ която е облѣченъ, е смъртъта.

Смъртъта е разводъ, който освобождава духа отъ материята. Когато женитбата между духа и материята е неправилна, човѣкъ трѣбва да умре. Щомъ умре, веднага неправилната връзка между духа и материята се разкъсва. Значи, смъртъта иде въ помощъ на човѣка, да разруши неправилния съюзъ между духа и плътта. Докато духътъ и плътта сж въ постоянна борба и противоречие помежду си, човѣкъ е изложенъ на

голъми страдания. Коя е причината за тази вѣчна борба?—Несъответствието между духа и плътта. Духътъ е разумното начало въ човѣка, вследствие на това, процеситѣ, които ставатъ въ духа, сж завършени. Плътта представя своенравно, недоволено дете. Каквито процеси и да се извършватъ въ плътта, въ края на краищата тѣ оставатъ незавършени. Какво трѣбва да прави човѣкъ съ своенравното си дете? — Каквото бащата прави съ своето упорито, своенравно дете, това всѣки човѣкъ трѣбва да прави съ своята плътъ — своенравното си дете. Той трѣбва да го възпитава — нищо повече. На всѣки човѣкъ е дадено по едно такова дете, по отношение на което той трѣбва да прояви своитѣ педагогически способности. Да познае човѣкъ себе си, това значи, да познае своето упорито дете и да знае, какъ да го възпитава. Майката ли трѣбва да се подчини на детето, или детето — на майката? Ако детето е разумно и възпитано, майката може да го послуша за нѣщо. Обаче, ако не е разумно, нито възпитано, непременно детето трѣбва да слуша майка си. Съ други думи казано: всѣка права мисль, всѣко право чувство и всѣко право действие, отъ когото и да излизатъ, приемете ги. Намѣрите ли нѣщо криво въ дадена мисль, въ дадено чувство или въ дадена постѣпка, не ги приемайте, макаръ и да сж излѣзли отъ учени, отъ видни хора. Затова е

казано въ Писанието: „Всичко опитвайте, доброто дръжете!“

Кои нѣща считаме ценни? Всѣко нѣщо, което Богъ е създалъ, представя известна ценностъ. Ценноститѣ, които виждаме въ разумната природа, сж представляли и представятъ велики блага за насъ, както въ миналото, така и днесъ. Такова нѣщо ще представятъ тѣ и въ далечното бъдеще. Ако можете да се ползвате правилно отъ тия блага, тѣ ще носятъ щастие за васъ. Не можете ли правилно да ги използвате, тѣ ще ви създадатъ редъ нещастия. Запримѣрь, който стѣпва внимателно по камънитѣ, той ще се ползува отъ тѣхната енергия и ще бъде щастливъ. Който стѣпва невнимателно, той може да падне, да се осакати по нѣкакъвъ начинъ и да се чувствува нещастенъ. Стѣпвайте внимателно по камънитѣ, като опитвате съ краката си, тѣхната устойчивостъ. Най-малката неустойчивостъ на камънитѣ може да ви изненада, да паднете и да си счупите глава, ржка или кракъ. Освенъ това, сутринъ и вечеръ не сѣдайте на голи камъни. Винаги носете съ себе си по една малка възглавничка, която да туряте върху студения камъкъ. На обѣдъ, когато слънцето грѣе силно, можете да сѣдате направо на камънитѣ. Тѣ сж приели много слънчева енергия и действуватъ лѣчено върху човѣка.

Сега ще направя една аналогия между човѣка и камънитѣ. Както камънитѣ сж студени сутринь, така и човѣкъ е студень сутринь. Искате ли да влѣзете въ връзка съ такъвъ човѣкъ, носете съ себе си своята мека, топла възглавничка. Меката възглавничка представя човѣшкия езикъ. Срещнешъ ли нѣкой човѣкъ сутринь и желаетъ да се разговаряшъ съ него, приложи въ действие своя мекъ езикъ. Ти ще му гороришъ меко, и той ще ти отговаря меко. Срѣщате ли се по обѣдъ, тогава можете да не носите възглавничкитѣ си. Когато сж разумни и се разбиратъ, хората могатъ да се разговарятъ по всѣкакъвъ начинъ — и съ възглавнички, и безъ възглавнички. Тѣ могатъ да си казватъ нѣщата тѣй, както сж въ действителность. Кое време презъ човѣшкия животъ е сутринь, кое — обѣдъ и кое — вечерь? Когато хората се запознаватъ и между тѣхъ се създаватъ приятелски отношения, тѣ сж въ сутринята на своя животъ. Когато се обичатъ, тѣ сж на обѣдъ, въ зенита на своя животъ, когато слънцето найсилно грѣе. Когато не се обичатъ, тѣ сж въ залѣза на своя животъ. Залѣзътъ на човѣшкия животъ, това е вечерь, нощъ, когато предметитѣ започватъ да истиватъ.

Следователно, да обичашъ човѣка, това сж възможности въ неговия животъ, да разбере царския пжтъ, по който душата се движи въ Битието. Това значи да оби-

чашъ човѣка. Не го ли обичашъ, този път остава за тебе неизвестенъ. Единствениятъ път, чрезъ който човѣкъ може да постигне и разбере онова, което Богъ е опредѣлилъ за него, е любовта. За да намѣри този път, човѣкъ трѣбва да обича. Като обича хората, той ще вземе отъ тѣхъ това, което е необходимо за неговото растение. А като го обичатъ хората, той ще имъ предаде това, което е необходимо за тѣхното повдигане. Правилна обмѣна трѣбва да има между хората. Ти ще обичашъ, и тебе ще обичатъ. Въ сегашния животъ любовта е методъ за постижения. Безъ любовъ човѣкъ не може да има никакви постижения. Исква ли човѣкъ да постигне онова, което Богъ му е опредѣлилъ, той трѣбва да следва царския път на душата.

Сега, като се говори за възможности на нѣщата, мнозина си задаватъ въпроса: какво е необходимо, за да може човѣкъ добре да пѣе, да свири или да рисува?—Едно нѣщо липсва на пѣвеца. За да пѣе добре, пѣвецътъ трѣбва да мисли, да чувствува и да постъпва добре. Сжщото се отнася и за музиканта, и за художника — за всички хора на изкуството. Човѣкъ не може да бжде здравъ, нито красивъ, ако сжщо така не мисли, не чувствува и не постъпва добре. Това сж три правила, които човѣкъ трѣбва да спазва, ако иска да има нѣкакви постижения. Който иска да се подмлади, и той трѣб-

ва да мисли, да чувствува и да постъпва право. За да мисли право, човѣкъ трѣбва да стане като малкитѣ деца. Да станешъ като малкитѣ дѣца, това значи да внесешъ въ себе си мекота.

Мекотата прави човѣка младъ. Когато стариятъ човѣкъ легне да спи, той сви-ва ржцетѣ си на юмруци, стѣга мускулитѣ си и започва да мисли, какъ ще се наредятъ работитѣ му, какво ще стане въ бъдеще съ него и т. н. Тази е причината, дето той не може да си почине. Искане ли добре да почива, стариятъ човѣкъ трѣбва да вземе примѣръ отъ детето. Като легне да спи, детето отпуска мускулитѣ си, широко отваря ржцетѣ си и веднага заспива. То не се интересува нито за утрешния день, нито за това, което е преживѣло презъ деня. Стариятъ не може спокойно да спи, защото мисли, какъвъ човѣкъ е билъ едно време и до какво положение е дошълъ днесъ. Да мисли за миналото си, това значи да преживява историята на едно съзнание отъ деня на неговото пробуждане до днесъ. Какво знание е това? Това е история на единъ животъ. Този човѣкъ трѣбва да се смири, да види, че нищо не знае. Ако мисли, че много знае, нека се запита, какво помни отъ времето, което е прекаралъ въ утробата на майка си. Деветмесечниятъ животъ въ утробата на майката е история на 18 милиона годишенъ животъ, презъ което време се е съз-

давалъ човѣшкиятъ организъмъ. За да дойде до тази форма, въ която го виждаме, човѣкъ е минавалъ презъ много форми, за които нищо още не знае. Много време човѣкъ трѣбва да учи, докато дойде до истинското знание, въ което нѣма старостъ, нѣма обезсърдчаване.

Съвременнитѣ хора сж недоволни отъ живота, защото не знаятъ, какъ да се справятъ помежду си. Двама души се каратъ, не могатъ да се примирятъ. — Защо? — Единиятъ взелъ пари на заемъ отъ другия и не може да му ги върне. Трети иска да ги примири, но не знае, какъ да направи това. Много просто! Нека разбере, колко пари дължи първия на втория и да ги плати вмѣсто него. Обаче, указва се, че кредиторътъ е честолубивъ човѣкъ и не иска да вземе паритѣ отъ третия, но отъ своя длъжникъ. Който иска да примирява, той трѣбва да се наложи, да даде паритѣ вмѣсто длъжника, като каже, че се наема самъ той да ги вземе отъ него. Следователно, причината за споръ, за недоразумение между двама души се дължи на факта, че и на двамата липсва нѣщо. Нѣкой е взелъ нѣщо сжщественно отъ тѣхъ. Искате ли да ги примирите, дайте имъ това, което имъ липсва. Кога се каратъ хората? — Хората се каратъ, когато има недоимъкъ, когато имъ липсва нѣщо. Обаче, въ богатата природа тѣ не могатъ да се каратъ. Тя предлага всичкитѣ си блага въ изобилие.

Богата е природата! Тя щедро е дарила всѣки човѣкъ, и ако нѣкой се оплаква, че не е даровитъ, причината е въ самия него. Той не е работилъ достатъчно, за да развие ония свои дарби и способности, които природата му е дала. Много скъпоценни камъни сж вложени въ човѣка, но той трѣбва да копае, за да ги извади отъ земята, да ги шлифова и тури въ употрѣбление. На сжщото основание и въ васъ сж вложени дарби, които сте изоставили. И днесъ не е късно да работите върху себе си, да развивате дарбитѣ си. Нѣкои отъ васъ биха могли да станатъ добри пѣвци; други — добри музиканти; трети могатъ да станатъ учени, архитекти и т. н. Ще кажете, че времето ви е минало вече и ще оставите тази работа за другъ животъ. — Не, колкото и да е късно, щомъ сте се родили, работете още този животъ върху себе си. Развивайте дарбитѣ си! Ще кажете, че сте стари. Стариятъ човѣкъ може да работи по-добре отъ младия.

И тѣй, докато е на земята, човѣкъ непреривно трѣбва да работи, да прави опити. Правете опити съ времето, когато е облачно и вѣтровито, да видите, можете ли да го подобрите. Ето, днесъ има борба въ природата, да се развали времето. Както виждате, мъглитъ се движатъ — ту слизатъ, ту се разпрѣсватъ. После, ако искате да разберете, имате ли мекота въ своя говоръ, произнесете нѣколко пѣти изреченията: „Богъ е Любовь

Богъ е милосърденъ“. Ако имате мекота въ говора си, отъ произнасянето на тия думи, облацитѣ ще се разнесатъ, и вѣтърътъ ще престане. Нѣмате ли мекота, вмѣсто да се подобри времето, още повече ще се развали.

Като правите различни опити, вие ще дойдете до познаване на себе си, ще знаете, какво можете да направите и какво не можете — ще знаете, докжде сте дошли въ своето развитие. Запримѣрь, ако нѣкой фотографъ прави снимки и не поставя свѣтлината, както трѣбва, образитѣ излизатъ черни. Той изкарва черни картини. Бждещата фотография трѣбва да снима образитѣ въ естественитѣ имъ цвѣтове. Не само фотографитѣ изкарватъ черни картини, но и човѣкъ, като каже нѣкоя дума не на мѣсто, създава черенъ образъ. За да не създавате черни образи, възпитавайте езика си така, че всѣка дума, изказана отъ васъ, да създаде цвѣтенъ образъ, споредъ естественитѣ цвѣтове на предмета, за който говорите.

И тъй, за да постигнете това, което душата ви желае, използуйте възможноститѣ, които ви се даватъ. Любовта, мъдростта, истината сж възможности. Чистотата, знанието, свѣтлината, свободата сж възможности. Истината е възможностъ за децата, знанието — за възрастнитѣ, а любовта — за младитѣ. Младитѣ продаватъ на възрастнитѣ онова, което сж придобили отъ любовта.

Тѣ пъкъ приематъ нѣщо отъ знанието на старитѣ. После отиватъ при децата, да приематъ нѣщо отъ истината. По този начинъ става правилна обмѣна между децата, младитѣ и възрастнитѣ. Това става и въ семействата — между майката, бащата и децата. Значи, любовта, мждростъта и истината живѣятъ заедно и обмѣнятъ онова, което носятъ въ себе си, като придобивка отъ живота.

Днесъ размишлявайте върху изречениета: Чрезъ любовта, мждростъта и истината всичко може да се постигне. Чрезъ живота, знанието и свободата всичко е постижимо. Приложете тия нѣща въ себе си, за да бждете радостни и весели. Щомъ сте радостни и весели, Господъ ще се весели въ васъ, и вие ще се веселите въ Господа.

П ж т ѣ т ѣ на праведния е п ж т ѣ на зазоряване.

21 юлий, 5 ч. с.

СТАНИ!

„Мъдростъта съгради дома си: Издѣла седемтѣ свои стълбове“.*)

„Мъдростъта съгради дома си: Издѣла седемтѣ свои стълбове“. Този стихъ не е преведенъ точно споредъ оригинала, а всѣко изречение, и всѣка дума губи или придобива нѣщо отъ себе си, въ зависимостъ отъ точността на превода, отъ една страна, и отъ произношението — отъ друга.

„Мъдростъта съгради дома си“. Съграждането на дома подразбира раждане на човѣка — начало на неговия животъ. Постановянето на седемтѣ стълбове представя ученieto на човѣка. Това е едно отъ обясненията на дадения стихъ. Обаче, има още много форми, образи, начини, чрезъ които този стихъ може да се обясни. Той се разглежда като формула, която крие въ себе си известно съдържание. Следователно, да съградишъ своя домъ, това значи да съградишъ тѣлото си съ своитѣ седемъ стълба: два крака и две рѣце — четири стълба; очи, уши и уста — три стълба. На тѣзи седемъ стълба се крепи великото здание — човѣшкото тѣло.

Мнозина се спиратъ върху устата на човѣка като важенъ удѣ, който изпълнява

*) Притчи 9:1

две главни функции: чрезъ устата човѣкъ се храни и чрезъ устата — говори. Споредъ насъ, това, което се отваря и затваря, за да приеме храната и да я сдѣвче, още не може да се нарече уста, но врата. Устата е онзи удъ въ човѣка, който предава разумното слово. Въ този смисълъ, за човѣка е важно разумното слово, което излиза отъ него, а не самата врата. На сжщото основание, за човѣка не сж важни толкова неговитѣ очи, които чрезъ клепачитѣ се отварятъ и затварятъ и възприематъ впечатления отъ външния свѣтъ, но разумното виждане на нѣщата, разумното съзнание, което възприема само красивото и възвишеното въ свѣта. Подъ думата „уши“ човѣкъ не трѣбва да разбира само тѣхната външна форма, но красивитѣ и чисти възприятия, които тѣ долавятъ отъ външния и вжтрешния свѣтъ.

„Мждростѣта съгради дома си: Издѣла седемтѣ свои стълбове“. Безъ да разбира дълбокия смисълъ на този стихъ, българинѣтъ си съградилъ кола съ четири колела, въ която впрегналъ два вола. На края на колата турилъ опашка. Всичко това представя неговитѣ седемъ стълба. Опашката на колата служи за равновесие. Тя може да се скжсява и продължава: когато колата е много натоварена, опашката се скжсява; когато товарѣтъ е малкъ, опашката се продължава. Следователно, кжсатa опашка на заека показва, че товарѣтъ му е голѣмъ. Колкото и

да е голѣмъ товарътъ на заека, жабата е много по-натоварена отъ него. Когато уподобяватъ нѣкого на жаба, подразбиратъ човѣкъ, натоваренъ съ непостижими мисли и желанія. Заекътъ и жабата сж голѣми търговци, понеже носятъ голѣмъ товаръ.

Единъ день лисицата срещнала заска и му каза: Ти си голѣмъ търговецъ, но не успѣвашъ въ търговията по единствената причина, че заднитѣ ти крака сж дълги. Това нещастие се дължи на вашитѣ прадѣди, които обичаха да се състезаватъ съ конетѣ. Конетѣ имаха опитността да хвърлятъ камъни съ заднитѣ си крака, да се защищаватъ. Въ желанието си да се състезаватъ съ тѣхъ, и зайцитѣ правѣха сжщото. Обаче, резултатитѣ не бѣха еднакви: конътъ порасна, стана голѣмъ, а заекътъ се смали — само заднитѣ му крака се продължиха. Понататѣкъ лисицата продължила: Ако искашъ да скжсишъ краката си, азъ ще ти дамъ единъ добъръ съветъ. Пращай децата си въ нашитѣ училища. Ние ще ги научимъ, какво трѣбва да направятъ, за да скжсятъ краката си. Ето, едно време и орелътъ имаше дълги крака. Ние му дадохме съветъ, какво да прави, за да скжси краката си. Той изпълни нашия съветъ, и краката му се скжсиха. Вмѣсто тѣхъ му израснаха криле. Тази е причината, дето и до днесъ орелътъ лети въ въздуха.

Какъ мислите, какви резултати се получиха отъ съвета на лисицата? Придобиха ли зайцитѣ нѣщо отъ учението си въ школата на лисицата? Скжсиха ли се краката имъ? Заекътъ и до днесъ носи своя голѣмъ товаръ. И до днесъ продължава да упражнява своитѣ дълги крака. Товарътъ на заека е неговиятъ голѣмъ страхъ. Докато носи страха въ себе си, той никога нѣма да престане да упражнява своитѣ дълги крака. Най-слабою шумолене на храститѣ го застава да бѣга, да се крие между тѣхъ.

Следователно, и човѣкъ ако се плаши отъ нищо и никакво, не е ли подобенъ на заека? Какво представятъ краката изобщо? — Тѣ представягъ добродетелитѣ, т. е. капиталътъ, който трѣбва да се пусне въ обръщение. Наистина, това, съ което човѣкъ трѣбва да започне живота, сж неговитѣ добродетели. Ржцетѣ и краката сж капиталътъ, съ който човѣкъ разполага въ своя животъ. Като погледне ржцетѣ си, човѣкъ казва: Трѣбва да се работи! Като погледне краката си, той казва: Трѣбва да се ходи! Да ходи човѣкъ правилно, това значи да прилага своитѣ добродетели въ живота си. Като погледна ржцетѣ на човѣка, азъ виждамъ, че той носи щастието въ себе си. Който разбира значението на ржцетѣ си, той ще придобие щастието. Който не разбира значението на ржцетѣ си, никакво щастие той не може да придобие. За онзи, който прилага ржцетѣ си

въ рабога, щастието ще дойде по магически начинъ.—Възможно ли е това?—Възможно е.

Представете си, че единъ вашъ благодетель ви подарява единъ хубавъ роялъ и ви праща при най-добрия учителъ въ свѣта да учите. Ако вие сте способенъ, мислите ли, че положението ви нѣма да се подобри? Човѣкъ може да свири не само на външенъ роялъ, но и на своя вжтрешенъ роялъ. Всѣки човѣкъ има единъ роялъ въ себе си, съ 25 хиляди клавиши. Ако знае да свири на вжтрешния си роялъ, работигѣ му се нареждатъ магически. Ако не знае да свири, той ще копае, ще оре, и всѣкога сиромахъ ще си остане; той ще плаче, ще страда, ще боледува, ще пада, ще става, и все недоволенъ ще бжде. Ако искате да не страдате, научете се да свирите на вашия роялъ. — Какъ и кжде ще го намѣримъ? Вземете примѣръ отъ младитѣ моми и момци. Кой учи младата мома, какъ и кжде да търси младия момъкъ? Кой учи младия момъкъ, какъ и кжде да търси младата мома? Както по благоуханието на цвѣтята, пчелата знае, кжде да кацне, така и младитѣ сами се намиратъ. По сжщия начинъ и вие сами можете да се домогнете до вжтрешния роялъ, който Богъ ви е далъ, и да започнете усърдно да свирите на него. Младата мома е подобна на цвѣте, което благоухае. Младиятъ момъкъ пѣкъ представя пчела, която ходи отъ цвѣтъ на цвѣтъ да събира сладъкъ сокъ. Опасна

е тази пчела. Докоснешъ ли се до нея, тя изважда жилото си и те ужилва. Сладъкъ е медътъ на пчелата, но жилото ѝ е отровно.

Всички хора говорятъ за млади и за стари, но никой не знае, съ какво се характеризира младиятъ и съ какво — стариятъ. Младиятъ се характеризира съ сила, а стариятъ — съ знание. Ако сте били млади, безъ да сте имали сила, вие нищо не сте разбрали отъ младостъта. И ако сте били стари, безъ да сте придобили знание, вие нищо не сте разбрали отъ старостъта. — Е, като отидемъ на онзи свѣтъ, тогава ще научимъ всичко, което не сме разбрали на земята. Докато разсждавате така, вие се намирате въ положението на вола, който пожелалъ да поживѣе между хората. Той се оплаквалъ отъ подобнитѣ си, че постоянно го мушкали съ рогата си. Той казвалъ: Достатъчно е да се доближа до нѣкой отъ моитѣ братя, за да ме мушне съ рогата си. Ще отида при хората, да науча нѣщо. Като отишълъ между хората, човѣкътъ го впрегналъ на работа. Закаралъ го на нивата, да я разоре. После го впрегналъ въ кола да пренесе житото. Всѣки день човѣкъ впрѣгалъ вола на работа, докато единъ день пакъ го завелъ на нивата, да пренесе новото жито въ хамбара. Човѣкътъ му казалъ: Както занесе житото на нивата, така ще го отнесешъ въ хамбара. Наистина, като дошълъ между хората, волътъ научилъ, що е остень, що е рало, що е вър-

шитба. Той разбралъ, че въ живота на хората има редъ практически пособия, безъ които не може.

Животътъ на хората може да се уподоби на оране. Човѣкъ оре, посѣва своята нива и каквото придобие отъ нея, нарича го карма. Значи, кармата не е нищо друго, освенъ жетва на човѣшката нива. Когато човѣкъ овършее житото си, ученицитѣ му го пренасятъ въ неговитѣ хамбари. Който не разбира живота като оране, като сѣене и вършитба на посѣтото, той мисли, че е свободенъ, самостоятеленъ човѣкъ. Животъ безъ любовъ не може да сществува. Знание и свѣтлина безъ мждрость не могатъ да се проявятъ. Свобода безъ истина не може да има. — Азъ трѣбва да живѣя! — Какъ ще живѣешъ, ако нѣмашъ животъ? За да живѣешъ, все трѣбва нѣкой да те кредитира. Първата банка, която може да кредитира човѣка, да му даде животъ, това е Божествената любовъ. Втората банка, която може да даде знание и свѣтлина на човѣка, това е Божествената мждрость. Третата банка, която може да кредитира свободата на човѣка, това е Божествената истина. Любовта, мждростта и истината, т. е. устата, ушитѣ и очитѣ сж тритѣ стълба въ живота на човѣка. Това, което човѣкъ яде, е любовъ. Това, което чува, е мждрость. Това, което вижда, е истина. Ако съ устата си човѣкъ не може да намѣри любовта, устата му не е на мѣсто.

Ако съ ушитѣ си не може да намѣри мждростѣта, тѣ не сж на мѣсто. Ако съ очитѣ си не може да намѣри истината, и тѣ не сж на мѣсто. Когато нѣкой казва, че нѣма любовь, причината за това е, че устата му не е на мѣсто. — Глупавѣ човѣкъ съмъ. — Ушитѣ ти не сж на мѣсто. — Какво нѣщо е истината? — Ти не познавашъ истината, понеже очитѣ ти не сж на мѣсто. — Кажу ми нѣщо за любовьта! — Какво да ти кажа за любовьта, когато устата ти не е на мѣсто. — Кажу ми нѣщо за мждростѣта! — Какво да ти кажа за мждростѣта, когато ушитѣ ти не сж на мѣсто. — Кажу ми нѣщо за истината! — Какво да ти кажа за истината, когато очитѣ ти не сж на мѣсто. Преди да ти говоря за тия нѣща, първо трѣбва да те заведе при Бога, да постави устата, ушитѣ и очитѣ ти на мѣсто. Щомъ ги намѣсти, тогава мога да ти говоря върху всички въпроси, които те интересуватъ.

Сега и на васъ желая, Господъ да постави устата, ушитѣ и очитѣ ви на мѣстата имъ. Радвайте се на всѣко благо, което влиза въ устата ви — то е любовь. Радвайте се на всичко, което чувате — то е мждростъ. Радвайте се на всичко, което виждате — то е истина. Не се смущавайте, че виждате лоши образи, или чувате лоши думи. Лошото е неразбраното въ живота, а доброто — разбраното. Когато лошото влѣзе въ човѣка, и той го проучи, то ще се превърне въ добро. Пи-

санието казва, че всичко ще се превърне въ добро за онѣзи, които любятъ Господа. Кжде е силата на човѣка, ако той не може да превърне една лоша мисълъ въ добра. Лошата мисълъ може да се уподоби на златна монета, която съ години е била посипана съ нечистотии. Ако нѣкой ви даде тази златна монета, какво трѣбва да направите съ нея? Ще вземете монетата, ще я турите въ чиста вода и ще я измиете нѣколко пжти. Като я извадите отъ водата, тя ще бѣде чиста, свѣтла, каквато първоначално е била. Кой не би взелъ тази монета, щомъ така лесно може да я изчисти отъ нечистотиитѣ, полепени по нея? — Защо се е оцапала тази монета? — Защото иде отъ вънъ, отъ свѣта, дето е била въ обръщение. Всѣко нѣщо, което иде отъ свѣта, непременно ще се оцапа. Обаче, както се е оцапало, така може и да се изчисти. Нѣкои нѣща могатъ да не се цапатъ — зависи отъ мѣстото, презъ което сж минали. Има извори, които се цапатъ, но има извори, които никога не се цапатъ. Щомъ видите нѣкой нечистъ изворъ, изчистете го, безъ да се сърдите на външнитѣ условия, безъ да търсите виновника за неговата нечистота.

Приложение се изисква отъ съвременнитѣ хора. Тѣ не обръщатъ внимание на ближнитѣ си, не влизатъ въ положението имъ, но се произнасятъ, че този човѣкъ е добъръ, а онзи — лошъ. Не се занимавайте съ доброто и съ злото въ човѣка. Ако се занимавате съ

доброто и злото на хората, вие ще изпаднете въ редъ грѣшки и заблуждения, безъ да придобиете нищо същественно.

Да се занимава човѣкъ само съ доброто и злото на хората, това значи, постоянно да ближе, като децата, единъ бонбонъ, и да се радва на неговата сладчина. Какво ще придобие отъ тази сладчина? — Нищо нѣма да придобие. Това е все едно момата да гледа единъ красивъ момъкъ и да му се радва. Това значи само да ближе сладкия бонбонъ и да се радва на сладчината му. Човѣкъ не може да се храни само съ сладки нѣща. Тѣ забавляватъ човѣка, но не могатъ да го нахранятъ. Момата трѣбва да се разговаря съ младия момъкъ, да влѣзе въ духовна връзка съ него, да разбере, какви сж неговитѣ умствени и духовни стремежи.

Следователно, докато разглеждате и опитвате живота повърхностно, както детето опитва сладкия бонбонъ, и младата мома — красивия момъкъ, вие всѣкога ще се произнасяте, че свѣтътъ не е добре създаденъ, че животътъ нѣма смисълъ. Да гледате така на нѣщата, това значи да изкривите очитѣ си. Това показва, че очитѣ ви не сж на мѣсто. Защо Господъ изпраща страдания на хората? -- Той имъ е далъ най-голѣмото благо — животътъ, който тѣ сами сж оцапали. Щомъ сж го оцапали, тѣ сами трѣбва да го изчистятъ. Животътъ е златна монета, която хората сж оцапали. Отъ тѣхъ се изисква едно: да се заематъ

да изчистятъ живота и да го видятъ въ неговия естественъ блѣсъкъ и чистота, както Богъ го е далъ. Като го изчистятъ, тѣ сами ще се ползватъ отъ него. Всѣко нѣщо, косто човѣкъ самъ е изчистилъ, остава за него, той да се ползува. Въ всѣка опитность, колкото горчива и да е, се крие нѣщо ценно. Като минете презъ тази опитность и се освободите отъ горчивината ѝ, вие ще задържите скжпоценното за себе си, като скжпоцененъ камѣкъ.

Като ученици, на васъ предстои задачата да изучавате твърдитѣ тѣла, минералитѣ и скжпоценнитѣ камѣни, като малки живи същества, за да придобиете нѣщо отъ тѣхъ. Изучавайте растенията, цвѣтята, като живи същества, съ по-високо съзнание. Изучавайте животнитѣ и най-после човѣка. Щомъ изучите твърдитѣ тѣла правилно, ще можете правилно да изучавате растенията и животнитѣ и ще дойдете до човѣка. Човѣкъ се отличава отъ животнитѣ по своитѣ живи скжпоценни камѣни — по своитѣ добродетели. Искате ли да познаете, какъвъ е даденъ човѣкъ, погледнеге дрехитѣ, съ които е облѣченъ. Каквито сж неговитѣ външни и вътрешни дрехи, такъвъ е и самиятъ човѣкъ. Нѣкои се обличатъ небрежно, ходятъ съ скжсани дрехи, разхвърлено, за да покажатъ на хората, че сж светии. Човѣкъ се познава по начина на своето хранене, по начина на своето обличане. Когато видите, че нѣкой човѣкъ се храни добре.

ще знаете, че той изучава добре растенията, особено плоднитѣ дървета. Като изучава правилно животнитѣ, човѣкъ поставя своята мисълъ на логична основа. Ако той не поставя мисълта си въ своя полза и въ полза на другитѣ, той не е проучилъ човѣка правилно.

Сега, като се изучавате, не се спирайте върху погрѣшкигѣ и глупоститѣ, които сте правили въ миналото си. Въ това отношение бъдете като децата. Когато три пѣти наредѣ направи една погрѣшка, детето я съзнава и повече не я върши. Като види запалена свѣщъ, детето проточва рѣцетѣ си напредѣ, иска да я хване. Майка му казва: „гъшь!“ — предпазва го да не се изгори. Детето, обаче, не разбира значението на тази дума. То иска да хване пламъка на свѣщъта. Колкото и да го предпазва майката, детето успѣва да се докосне до пламъка, но бързо отгегля рѣцетѣ си настрана и заплаква. Рече ли втори пѣтъ да посеине къмъ свѣщъта и чуе думата „гъшь“, то разбира вече значението и. Детето знае че всѣко докосване до пламъка на свѣщъта причинява болка. Кой отъ васъ не разбира значението на думата „гъшь“? Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не се е парилъ. За да научи единъ великъ урокъ въ живота, човѣкъ все трѣбва да се опари, да се поизгори малко. Като не разбира работата, която огньтъ върши, детето иска да се докосне до пламъка, да го обсеби. Но пламъкътъ, огньтъ не позволява да го бутатъ. Той не обича

цѣлувкитѣ. Който се осмѣли да цѣлуне пламъка, той ще опита любовта му Дълго време устата му ще носи следи огъ неговата цѣлувка. Нѣкога човѣкъ може да упогрѣби вжглена като срѣдство за лѣкуване, но само следъ като го залѣе съ вода. Топлина е нужна за човѣка, а не огънь. Чувство безъ топлина, мисль безъ свѣтлина и постѣпка безъ мекота, не сж на мѣстото си.

„Мждростѣта сыгради дома си Издѣла седемтѣ свои стѣлбове“. Какъ означаватъ тия седемъ стѣлба? Отъ какво сж издѣлани? Ще кажете, че сж издѣлани отъ мраморъ, или отъ другъ нѣкакъвъ камъкъ, но това обяснение не е достатѣчно. За човѣка е важно, не само да обяснява, кой авторъ, каква музика е създалъ, но гой самъ трѣбва да свири. Като седне предъ своя вжтрешень рояль, човѣкъ трѣбва да изсвири първото класическо парче на любовта, първото класическо парче на мждростѣта и първото класическо парче на исгината.

Срѣщамъ единъ добъръ музикантъ, но виждамъ, че е въ голѣмо противоречие съ себе си.— Защо? — Защото не е въ приятелски отношения съ тритѣ тона на гамата: съ sol, съ la и съ si Въ това се заключава неговото нещастие Щомъ подобри отношенията си съ тия три тона, всичкитѣ му работи ще се уредятъ. Отъ всички тонове той обича най-много fa. Това показва, че е българинъ Действително, погрѣшкитѣ на българина, изобщо, се дължатъ на това, че той обича повече материалното

отъ духовното и Божественото. Когато говоря за музикалнитѣ тонове, азъ имамъ предъ видъ естественитѣ тонове въ музиката, а не тѣхнитѣ отражения. Ако вземете правилно единъ отъ основнитѣ тонове на природата, вие ще бъдете радостни и весели. Можете ли да вземете правилно всички седемъ естествени тонове въ природата, вие ще изпитате въ себе си необикновена вътрешна радостъ и дълбокъ вътрешенъ миръ. Който е успѣлъ да вземе правилно първия основенъ тонъ на любовта, той владѣе вече не само физическата, но и духовната музика. Който е успѣлъ да вземе правилно първия основенъ тонъ на мъдростта, той е разбралъ, какво нѣщо е истинското знание и свѣтлина. Който е успѣлъ да вземе правилно първия основенъ тонъ на истината, той е разбралъ, какво нѣщо сж великитѣ добродетели на живота. Той е придобилъ истинската свобода.

Съвременнитѣ хора говорятъ за музика, за изкуство, но не разбиратъ естествената, природна музика, която болни лѣкува, обезсърчени насърчава, отчаяни повдига. Като кажешъ на болния съ твърдъ, сигуренъ, но музикаленъ езикъ, че ще оздравѣе, той се обижда, че му се говори грубо. Обаче, следъ това грубо говорене той оздравява и се връща да благодари, че тия думи му помогнали. Кажешъ ли на болния съ мекъ, привидно нѣженъ, но съ немузикаленъ тонъ, да си отиде дома си, да не се страхува, ще оздравѣе, бол-

ниятъ се връща дома си, но не става отъ леглото си. Силата на думитѣ не се заключава въ външното, меко или грубо, изговаряне, но въ тѣхната музикалностъ. Всѣка дума, изговорена музикално, произвежда велики резултати: тя лѣкува, насърдчава — животъ носи въ себе си. Мекушавиятъ говоръ, мекушавитѣ тонове представятъ мочурлаци, въ които затънешъ ли веднѣжъ, не можешъ повече да излѣзешъ. Твърдиятъ, сигуренъ говоръ е твърда почва, на която свободно можешъ да стѣпвашъ. На такава почва човѣкъ се чувствува устойчивъ и може да пази равновесие. Човѣкъ трѣбва да спира вниманието си върху същността на нѣщата, а не върху тѣхната външна форма. Когато искатъ да накаратъ човѣка да работи, да излѣзе отъ своята инертностъ, отъ невидимия свѣтъ му казватъ грубо, стегнато: Хайде, иди на работа! Започнатъ ли да му говорятъ меко, деликатно, отъ него нищо нѣма да излѣзе. Това е залъгване. Само децата се залъгватъ. Като искате да накарате нѣкое дете на работа, вие ще му дадете бонбонче, шоколадче и т. н. Тия нѣща развалятъ човѣка. Искате ли да направите нѣщо, ще си кажете грубо, строго: Стани, облѣчи се, обуи обувката си и се помоли! После ще продължите: Хайде, иди сега за вода, наклади огъня и започни да учишъ. Като научишъ урока си, ще можешъ да ядешъ сладко и съ любовъ. Тѣй щото, къмъ себе си трѣбва да бждете строги, повелителни, но не жестоки. Като видятъ ближнитѣ

ви, какъ постъпвате, и тѣ ще приложатъ същата педагогия къмъ себе си.

Приложете този методъ първо къмъ себе си и, докато нѣмаге резултати, на другитѣ нищо не говорете. Щомъ се събудишъ, кажи си: Стани! — Ама още не се е зазорило; не зная, колко е часътъ; не зная, какво е времето вънъ. — Не, събудишъ ли се, стани! Стани, облѣчи се и излѣзъ вънъ! Събудишъ ли се, никакво философствуване, никакво колебание. Стани! — нищо повече. Въ това отношение ученикътъ трѣбва да бѣде като войникъ. Щомъ отвори очитѣ си и се събуди, да махне юргана си настрана и да стѣпи на краката си. Стани! — това е положителна дума. Господъ казва на пророкъ Иона: „Стани, иди въ Ниневия да проповѣдвашъ! Кажи на жителитѣ на този градъ, че ако не изпълнятъ волята ми, ще ги погубя“. Ионъ чу тази заповѣдь, но не я изпълни. Той си взе билетъ за Испания и не послуша Господа.

Новата заповѣдь, която всѣки грѣбва да даде на себе си, е: Стани!

Стани, и въ истината крепкъ бѣди!

Стани, и въ любовта топълъ бѣди!

Стани, и въ мъдростъта свѣтълъ бѣди!

„Въ начало бѣ Слово. И Слово то бѣ у Бога“.

23. юлий, 5 ч. с.

ОСНОВНИ ТОНОВЕ.

Размишление.

„Азъ съмъ лозата, вие — пржкитѣ“). Въ този стихъ Христосъ взима лозата като символъ на нѣщо. Човѣкъ дълго време трѣбва да изучава живота на лозата, за да разбере дълбокия символъ, който Христосъ е вложилъ въ нея. Човѣкъ дълго трѣбва да изучава хлѣба, за да разбере, какви енергии се криятъ въ него. Безъ вътрешенъ опитъ на нѣщата, човѣкъ никога не би разбралъ тѣхния смисълъ, нито би могълъ да си съсгави истинско понятие за тѣхъ. Христосъ казва още: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, слѣзълъ отъ небето“. Тази идея е напълно разбрана за човѣка, защото той самъ си прави хлѣбъ и знае, каква е цената му. Той знае, че безъ хлѣбъ нѣма животъ.

Съвременнитѣ хора казватъ, че разбиратъ живота, че разбиратъ нѣщата. — Какъ ги разбиратъ? Едни ще кажатъ, че тѣ мислятъ за живота, за явленията въ природата по единъ, или по другъ начинъ. Други пъкъ ще кажатъ, че чувствуватъ нѣщата. Трети ще кажатъ, че разбиратъ нѣщата, само когато ги приложатъ. Споредъ мене, обаче, не е вѣрно това, което човѣкъ само мисли, само чувсгвува или само

*) Иоана 15:5

върши. Ако човѣкъ мисли нѣщо и счита, че така и Богъ мисли, той не е правъ. Ако човѣкъ чувствува нѣщо и счита, че и Богъ чувствува по сжщия начинъ, той не е правъ. Ако човѣкъ върши нѣщо и мисли, че и Богъ върши сжщото, той не е правъ. Абсолютно върни и истинни нѣща сж ония, които и по мисль, и по чувство, и по действие сж съгласни съ мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на Първата Причина, на Великия принципъ на живота. Не е върно, запримѣрь, когато бащата казва на сина си, че го е хранилъ. Ако бащата, наистина, е хранилъ сина си, тогава, кой е хранилъ бащата? Ако учителятъ казва, че училъ ученицитѣ си, тогава, кой е училъ самия учителя? Единъ е Този, Който храни хората и Който ги учи. Като разсждавамъ по този начинъ, това не значи, че трѣбва да отхвърлите вашитѣ разбирания. Докато не дойдете до сжщината на нѣщата, до новитѣ разбирания, дрѣжете старитѣ си разбирания.

Всѣка дума, всѣко изречение, косто човѣкъ изговаря, трѣбва да бжде напълно разбрано. Разбрано е онова нѣщо, което изразява не само формата, но и съдържанието, и смисъла си. Запримѣрь, ако кажете на единъ боленъ човѣкъ да стане, а той не става, разбралъ ли е тази дума? — Не я е разбралъ. Ако кажете на другъ боленъ да стане, и той веднага става, това показва, че е разбралъ смисъла и силата на тази дума. Кажете ли на човѣка да стане, той непременно трѣбва да стане. Кажете-

те ли на човѣка да мисли, да люби, той непременно трѣбва да мисли, да люби. Това значи разбиране смисъла на думитѣ и използване на тѣхната сила.

Когато се натъкватъ на неуспѣхи въ живота си, хората започватъ да се оправдаватъ съ това, че сж грѣшни, че иматъ голѣми дългове и т. н. — Ние не се занимаваме съ дълговетѣ на хората. Неприятно е да се занимавашъ съ дълговетѣ на човѣка. Неприятно е да кажешъ на човѣка, че той ти дължи и трѣбва да плати дълга си. Обаче, нѣма по-голяма радостъ въ живота на човѣка отъ тази, когато дойде при него единъ отъ приятелитѣ му въ момента, когато той се вижда обѣрканъ, на всички задлъжнѣлъ, и му каже: Приятелю, днесъ получихъ голѣмо наследство. Искамъ да сподѣля радостта си съ тебе. Давамъ ти една голѣма сума, съ която да изплатишъ всички свои дългове. Каква по-голяма радостъ можете да очаквате? И двамата се радватъ: единиятъ се радва, че взима, а другиятъ се радва, че дава.

Следователно, две правила трѣбва да има човѣкъ предъ видъ. Тѣ сж следнитѣ: Взимай, когато Богъ ти дава. Давай, когато Богъ ти казва да дадешъ. — Ама азъ не съмъ достоенъ. — Щомъ ти се дава нѣщо, взимай, складирай го и мълчи. Ти искашъ да бждешъ опашка, а Господъ иска да те направи глава. Опашката е стражарь. Тя пжди мухитѣ да не безпокоятъ великия господарь — главата. Въ

голѣмитѣ горещини модернитѣ дами си служатъ съ вѣтрила, въ видѣ на опашка. И природата си служи съ вѣтрило — вѣтърътъ. Гова вѣтрило, обаче, носи благословение за хората, за животнитѣ и за растенията. Всичко сухо, всичко старо събаря, а растенията разклаща, препраща соковете имъ отъ коренитѣ къмъ клонетѣ и ги заставя да работятъ. Вѣтърътъ подтиква човѣка къмъ мисълъ, кара го да мисли за благословието, което всѣки день получава. Кара го да мисли, да търси начинъ, какъ по-разумно да употреби благословието, което е получилъ. На човѣка е дадена свѣтлина, за да се научи да мисли. На човѣка е даденъ животъ, за да се научи да цени чистотата. Човѣкъ не може правилно да расте и да се развива, докато не разбере и проучи пжтищата на свѣтлината. Свѣтлината разкрива цѣлото Битие, както и всичко онова, което се крие въ човѣка, и което му предстои да учи не само въ бждеще, но още днесъ. Миналото, настоящето и бждещето сж все настояще — начало на нѣщата. Отъ човѣшко гледище, миналото може да се разглежда като начало на нѣщата, настоящето — като зенитъ, а бждещето — като край.

Изучавайте свѣтлината съ седемтѣ и краски. Седемтѣ краски на свѣтлината представятъ седемъ пжтища, презъ които човѣшкиятъ умъ е вървѣлъ въ развитието си. Тия седемъ цвѣта сж седемъ правила, които умътъ грѣбва да прилага за своитѣ постижения.

Червениятъ цвѣтъ е врата, презъ която живоуль влиза. Същевременно червениятъ цвѣтъ е основенъ топъ въ музиката. Когато слухътъ на човѣка се развие силно, той може да чуе тона на червения цвѣтъ. Най-много червениятъ цвѣтъ се вижда по лицето на младитѣ. Когато младата мома съзнае, че е красива, веднага червениятъ цвѣтъ се явява на лицето и. Червениятъ цвѣтъ е изразъ на съзнателния животъ на човѣка. Когато се разболѣе, човѣкъ постепенно губи червения цвѣтъ на лицето си, което показва отсъствие на здраве. На главитѣ на младитѣ булки турятъ вѣнецъ отъ бѣли и червени цвѣля. Бѣлитѣ цвѣтя символизиратъ чистота, а червенитѣ — здраве и животъ.

Сега, като говоря за червения цвѣтъ, като символъ на живота, азъ имамъ предъ видъ цѣлокупния животъ, а не този, който хората разбиратъ. Хората иматъ представа за частичния, а не за цѣлокупния животъ, вследствие на което тѣ нѣматъ реално понятие за живота. Може ли да се нарече реалностъ онова, което се представя на сцената? Всичко, което се представя на сцената, е предметно учение, но не е реалностъ. На сцената се разиграватъ разни случаи изъ живота на хората. Тамъ ще видите любовни сцени, семейни недоразумения, разрешения на научни и социални въпроси и т. н. Нѣкой актьоръ играе роля на крадецъ, но като слѣзе отъ сцената, всички го поздравяватъ, че изигралъ ролята си

добре. Докато е на сцената, актьорът минава съ чуждо име, дадено му отъ автора на пиесата. Щомъ слѣзе отъ сцената, той е известенъ на всички съ собственото си име.

Днесъ азъ ви говоря като на актьори, защото и безъ това всички хора на земята сж актьори. Въ великага свѣтовна драма на всѣки човѣкъ предстои да изиграе нѣкаква роля. Въ тази драма нѣма мѣсто за апаша, за крадци, за разбойници. Когато се разнѣви на нѣкого, невидимиятъ свѣтъ се справя лесно съ него — разкъсва старитѣ му дрехи, съблича ги и го облича въ нови, като му казва: Хайде, иди сега на работа! Ако недоволството на невидимия свѣтъ е отправено къмъ нѣкои сиромасъ, ще заповѣдатъ да му хвърлятъ старата кесия и да му дадатъ нова, пълна съ злато. Като видятъ, че сиромасътъ е радостенъ, ще му кажатъ: Хайде, иди сега да работишъ и да не грѣшишъ! На други пъкъ невидимиятъ свѣтъ дава угощение. Гьи щото, радвайте се, когато гнѣвътъ на невидимия свѣтъ е върху васъ, защото ще имате нова дреха, нова кесия, угощение и т. н. Ако гнѣвътъ на невидимия свѣтъ не е върху васъ нищо нѣма да получите: нито пари, нито дрехи, нито угощения. Правете и вие сжщото съ онѣзи, които ви обиждатъ, които ви хулятъ и огорчаватъ. Обиди ли ви нѣкои, поканете го въ дома си, да се запознаете съ него. После го нахранете, облѣчете го съ нова дреха, дайте му пари и кажете: Благодаря, че ме обиди,

за да се запознаемъ, да разбере, че си добъръ човѣкъ. Иди сега и бжди благословенъ!

Сега, като ме слушате, мнозина се запитвагъ, вѣрно ли е всичко това. Може ли човѣкъ да постѣпва така съ онзи, който го е обидилъ? За да разберете, защо на мнозина това се вижда невъзможно, ще ви дамъ следния примѣръ. Представете си, че единъ здравъ човѣкъ влиза въ болница, между болни хора, на които сж счупени кракъ, рѣка, или страдатъ отъ гърди, отъ стомахъ, отъ глава. Той започва да имъ разказва за живога на здравитѣ хора. Тѣ го гледатъ очудено и не му вѣрватъ. Единъ следъ другъ му задаватъ въпроси: Съ патерици ли ходятъ тия хора? — Не, гѣ не ходятъ съ патерици, като васъ. Тѣ ходягъ свободно, безъ никаква чужда помощъ. — Ами рѣцетѣ си движатъ ли свободно? — Да, свободно ги движатъ — Кой ги храни? Даватъ ли имъ храна съ лъжичка въ уста, както на насъ? — Не, тѣ сами се хранятъ. — Сестри милосърдни помагатъ ли имъ да се обличатъ и събличатъ? — Никой не имъ помага. Тѣ сами се обличатъ и събличатъ. Болнитѣ слушатъ всичко това и не могатъ да повѣрватъ, че сжществуватъ здрави хора въ свѣта. Обаче, щомъ оздравѣятъ, тѣ ще разбератъ нѣщата, както здравитѣ ги разбиратъ. Тѣ ще могатъ сами всичко да си правятъ, както здравитѣ.

И тъй, болниятъ трѣбва да оздравѣе напълно, да излѣзе отъ болницата и да влѣзе между здрави хора, за да разбере тѣхния жи-

вотъ. Щомъ разбере живота на здравитѣ, той ще разбере и Божествения животъ. Докато е въ болницата, човѣкъ вижда, че околнитѣ му помагатъ, но това не го задоволява. Той намира, че не го обичатъ и се чуди, защо е така. Като оздравѣе, вижда, че хората го обичатъ, и пакъ се запитва: Защо хората ме обичатъ? — Защо човѣкъ обича крушата, която има плодове? — Защото има какво да вземе отъ нея. Той ще си откъсне отъ нея една-две зрѣли, сладки круши и ще бжде доволенъ. Ако крушата не е родила, той нѣма да отиде при нея — не я обича. Ще знаете тогава, че ако хората не те обичатъ, причината на това е, че нищо не си родилъ. Щомъ те обичатъ, това показва, че нѣщо си родилъ. Когато човѣкъ роди една свѣтла мисълъ, едно свѣтло чувство и една свѣтла постѣпка, хората непременно ще го обичатъ.

Сега, като говоря по този въпросъ, желая да не влѣзете въ противоречие съ вашата любовъ, нито съ вашитѣ разбирания. Колкото и да държите за вашата любовъ, трѣбва да знаете, че тя още не е стигнала до най-високата си степенъ. Докато дойдете до най-високата степенъ на любовта, вие трѣбва да минете презъ личната любовъ, презъ приятелската, презъ семейната, презъ майчината, презъ любовта къмъ обществото, къмъ цѣлото човѣчество, докато стигнете до любовта къмъ Бога. Значи, първо човѣкъ започва съ най-малката любовъ — любовъ къмъ себе си и

най-после дохожда до най-великата — любов къмъ Бога. Който иска да се качва успѣшно по стълбата на любовта, той трѣбва да бжде ученикъ на новото. За да бжде ученикъ, и за да го приематъ въ свѣта на новитѣ идеи, той трѣбва да пѣе и да свири. Музиката е необходима за ученика. Безъ нея той не може да пристѣпи прага на Царството Божие.

И тъй, който не може да пѣе и не иска да пѣе, той не може да влѣзе въ новото учение. Който не може да оценява краснитѣ, цвѣтоветѣ на свѣтлината, той не може да влѣзе въ новото учение. Който не може правилно да възприема основния тонъ на червения цвѣтъ, той не може да разбере любовта. Който не може да възприема портокаления цвѣтъ, той не може правилно да развива своя индивидуаленъ животъ. Ако не взима правилно тона на зеления цвѣтъ, човѣкъ не може да бжде здравъ, не може да бжде и богатъ. Нѣкой иска да бжде уменъ, ученъ, да стане художникъ, музикантъ и т. н. Докато човѣкъ не дойде до положение правилно да възприема основния тонъ на жълтия цвѣтъ, той никога не може да бжде ученъ, философъ, музикантъ, художникъ, или поетъ. Той ще си остане обикновенъ човѣкъ, който тѣпче земята, както всички живи същества. Докато не може да възприема правилно основния тонъ на синия цвѣтъ, човѣкъ не може да бжде религиозенъ. Който не може правилно да възприема основния тонъ на тъмносиния цвѣтъ,

той никога нѣма да разбере дълбокия смисъл на живота. Който не може правилно да възприема основния тонъ на виолетовия цвѣтъ, той никога нѣма да бжде господарь на себе си.

Това сж редъ изречения, които трѣбва да се превърнатъ въ положителни сили. За да стане това, нужно имъ е само една запетая. Вмѣсто да се казва „не може“, ще туримъ запетая следъ отрицателната частица „не“ и ще излѣзе „не, може“. Човѣкъ може да постигне всичко. Запетаята представя буквата „иотъ“ въ еврейски езикъ. Тя е буква, съ която нѣщата се създаватъ. Най-малкото нѣщо, което човѣкъ може да напише, е точката. После, ще кривне натукъ—натамъ, ще излѣзе запетая. Значи, той започва да създава.

Съвременнитѣ хора сж недоволни отъ живота по единствената причина, че искатъ другитѣ хора да направятъ заради тѣхъ това, което тѣ сами трѣбва да направятъ. Единъ виртуозъ може да ви покаже, какъ се свири, но вие сами трѣбва да свирите, да се упражнявате. И най-хубавата цигулка да ви дадатъ, ако не се упражнявате, нищо нѣма да излѣзе отъ тази цигулка. Човѣкъ не е нищо друго, освенъ цигулка съ четири струни: струната sol представя духа въ човѣка, ге — сърдцето, la — ума, а mi—душата. Следователно, който иска да работи върху духа си, той ще се упражнява на струната sol. Който иска да работи върху сърдцето си, той ще се упражнява на струната ге. Ако човѣкъ иска да работи върху

ума си, ще се упражнява на струната la. И най-после, ако иска да работи върху душата си, ще се упражнява на струната mi. Човѣшкиятъ духъ може да се уподоби на зрѣлъ плодъ. — Защо? — Защото всѣки зрѣлъ плодъ е плодъ на духа. Приятността, която човѣкъ изпитва при вкусане на всѣки сладъкъ, зрѣлъ плодъ, това е основниятъ тонъ на духа — тонътъ sol. Тонътъ ге е тонъ на сърдцето.

И тъй, да взима човѣкъ правилно тона ге, това значи да върви изъ пжтя си, безъ да се спъва, безъ да удря краката си, безъ да се наранява. Всѣко най-малко отклоняване отъ правия пжтъ, всѣко спъване, всѣко охлузване на кожата нѣкъде подразбира неправилно взимане на тона ге. Да взима човѣкъ правилно тона la — основниятъ тонъ на ума, това значи да е придобилъ такова самообладание, че дето и да седне, да се чувствува разположенъ. Дали е седналъ при нѣкой изворъ, или на нѣкой високъ връхъ, той изпитва приятностъ и разположение. Че ималъ дългове, че не е свършилъ работитѣ си, както трѣбва, това не го смущава. Той знае, че има достатъчно време на разположение и може всичко да изправи. За дадения моментъ той се чувствува така спокоенъ и разположенъ, като че всичко е разрешилъ. Да взима човѣкъ правилно тона mi — тонътъ на своята душа, това значи да съзнава, че разполага съ едно вж-

трешно богатство, което никой не може да му отнеме. Душата е обширна, голѣма като вселената. Кой може да я вземе? Къде може да се скрие? Ако душата на човѣка може да се открадне, това показва, че тя е малка. Щомъ душата на нѣкого е толкова малка, че може да се краде, това не е душа. Душата е велико, мощно нѣщо, което нито се краде, нито може да се скрие нѣкъде. Кой може да открадне една планина и да я скрие у дома си?

Сега, щомъ сте дошли на земята, свирете на своята четириструнна цигулка, състояща се отъ тоноветѣ на духа, на душата, на сърдцето и на ума. Вземете своя естественъ камертонъ, образуванъ отъ двата прѣста на ржката — показалецѣтъ и срѣдниятъ, дайте тонъ, нагласете цигулката си и започнете да свирите. Нищо друго не се иска отъ васъ, освенъ да учите. Вашето положение е подобно на положението на нѣкое бедно дете, сираче, осиновено отъ нѣкой милионеръ. Милионерѣтъ обиква детето и му казва: Ако ме слушашъ и учишъ добре, всичко, каквото имамъ, ще бжде твое. Азъ ще ти дамъ възможность да следвашъ въ училище, да учишъ музика, пѣние, само да ме слушашъ и да изпълнявашъ волята ми. Единъ день моето богатство ще бжде твое. Каква мжчнотия има въ това? Ако е въпросъ за мжчнотия, тя може да се яви, само ако това дете не учи. Ако не учи,

ако не слуша баща си, никакво богатство не може да получи. Сжщото може да се каже и за васъ. Ако учите, каквото пожелаете, ще ви се даде. Не учите ли, нищо не можете да получите. И вие, като чада Божии, трѣбва да учите. Като чада Божии, именно, отъ васъ се изисква работа.

Съвременнитѣ хора очакватъ Христа, но когато дойде на земята, Той ще ги пита: Какво работихте досега? Ето, Христосъ дойде на земята при най-неблагоприятни условия. Той работи при тѣзи условия и доказа, че който иска да върши волята Божия, той може да работи при всѣкакви условия. Христосъ не дойде на земята да благува, но да изпълни волята Божия. Докато бѣше на небето, Христосъ се ползуваше съ голѣми почести, но въпрѣки това Той слѣзе на земята да изпълни волята Божия. Тукъ Той бѣше подиграванъ, хуленъ, докато най-после Го разпнаха. Той се моли на Бога, да се отмѣни горчивата чаша, но моливата Му не се чу. Какво по-голѣмо противоречие за Него отъ това — Синъ Божий да бжде поруганъ и разпнатъ на кръстъ? Но Христосъ понесе всичко отъ любовъ къмъ Бога. Той знаеше, защо е дошълъ на земята. Христосъ дойде на земята да научи четири нѣща: да взима правилно тона sol, тона re, тона la и тона mi. Като научи тѣзи нѣща, Той стана спасителъ на човѣчеството. Съ други думи казано: Христосъ

научи законитѣ на духа, на душата, на сърдцето и на ума. Това, което Христосъ научи на земята, и вие трѣбва да го научите. Като научи тия закони, човѣкъ ще придобие нужното смирение. Смирениятъ човѣкъ е деятеленъ, трудолюбивъ. Той лесно се справя съ мъжнотиитѣ на своя животъ. За да придобие смирение, човѣкъ трѣбва да мине презъ голѣми изпитания и страдания. Обикновениятъ човѣкъ не може да си представи изпитанията, презъ които светията минава.

„Азъ съмъ лозата, вие — прѣчкиитѣ“. Съ това Христосъ иска да каже, че онова, което Той е училъ, и вие ще го учите. Онова, съ което Той се е хранилъ, и вие ще се храните. Любовта, която Христосъ е приелъ отъ Отца си, и вие ще я приемете. За васъ това сж незавършени процеси, презъ които трѣбва да минете. Радвайте се, че се намирате предъ незавършени процеси, защото има, какво да работите. Нѣкои хора се считатъ нещастни, защото мислятъ, че нѣма какво да работятъ. Като говорятъ за любовъ, тѣ мислятъ, че сж я придобили. Тѣ не разбиратъ живота, не знаятъ, че нито любовта сж придобили, нито сж свършили работата си на земята. Само онзи човѣкъ е придобилъ любовта, който може да влѣзе въ положението на всички страдащи хора на земята и да имъ се притече на помощъ. Когато детето е научило само буквата „а“, това не значи, че е научило цѣлата азбука. Много вре-

ме има още да учи то, докато научи цѣлата азбука, докато започне красиво и правилно да пише.

Съвременнитѣ хора, като децата, се намиратъ едва въ началото на азбуката на любовта. Много време има още да учатъ, докато научатъ цѣлата азбука. Нѣкой говори за любовъ, а отъ очитѣ му излиза тъмночервенъ цвѣтъ, какъвто често съмъ виждалъ да излиза отъ очитѣ на куче, което носи въ устата си кость и мисли, че който се приближи къмъ него, има намѣрение да му я вземе. — Не, човѣкъ не може да се бори съ кучето за неговата кость. Следователно, който има любовъ въ себе си, той не може да се сърди на хората, нито да се плаши отъ тѣхъ. Отъ очитѣ на такъвъ човѣкъ излиза приятна, бѣла свѣтлина. Трѣбва ли красивата мома да се плаши отъ такъвъ човѣкъ? Тя трѣбва да знае, че човѣкътъ на любовта никога не си позволява да пипа красивитѣ картини. Красивата мома, красивиятъ момъкъ или всѣки красивъ човѣкъ, изобщо, е Божествена картина, която носи радостъ и веселие на всѣки духъ, на всѣка душа, на всѣки умъ и на всѣко сърдце.

Сега и на васъ желая да бждете красиви Божествени картини, на които всички да се радватъ и отъ които всички хора да се учатъ. — Да бждемъ богати! — Не, това не ви пожелавамъ. Да бждете богати, това значи, да бждете картини, намазани съ медъ.

Тогава пчелитѣ и мухитѣ ще кацатъ върху васъ и ще ви цапатъ, но и хората ще се изкушаватъ, ще искатъ да близнатъ малко отъ вашия медъ. Ето защо, когато ви съветвамъ да носите сиромашията съ радостъ, азъ имамъ предъ видъ вашата чистота, да се запазите чисти. Сиромашията е картина, върху която нѣма никакъвъ медъ.

Всички хора се стремятъ къмъ новото. Новото се заключава въ това, че Богъ е призвалъ всички хора на работа, за което е вложилъ великъ животъ въ тѣхнитѣ духове, въ тѣхнитѣ души, въ тѣхнитѣ умове и въ тѣхнитѣ сърдца. Той е приготвилъ за тѣхъ такива богатства, каквито тѣ никога не сж очаквали.

Радвайте се на онова, което Богъ е приготвилъ за васъ отъ началото на Битието!

Радвайте се, че Христосъ е лозата, а вие — пржчкитѣ на тази лоза!

Христосъ е казалъ още: „Пребждвайте въ моята любовъ, както азъ пребждамъ въ любовта на Отца си!“

Богъ е Любовъ, която Христосъ е приелъ.

Христосъ е Любовъ, която ние сме приели.

Ние сме любовъ, която сега проявяваме.

Да бжде благословенъ Господъ!

*

25 юлий, 5 ч. с.

ПРАВИЛНА ОБХОДА.

Днесъ ще говоря върху обходата. За да придобие правилна обхода, човѣкъ трѣбва да слѣзе на земята да се учи. Въ това отношение, земята е училище, въ което всички души, които слизатъ отъ невидимия свѣтъ, идатъ на земята да научатъ правилно да се обхождатъ. Да се обхождашъ правилно, това не значи, че трѣбва да мълчишъ. Ако мълчанието подразбира добра обхода, трѣбва да се извади заключение, че нѣмиятъ има по-добра обхода отъ този, който говори. Може ли да се счита, че нѣмиятъ е добъръ и светъ човѣкъ, понеже всѣкога мълчи и на никого лоша дума не казва? По-скоро може да се предполага, че устата на нѣмия е свързана по причина на това, че той е лошъ човѣкъ, или въ миналото си е направилъ нѣкакво голѣмо престѣпление. Ако слѣпиятъ не вижда грознитѣ работи, това не показва, че очитѣ му сж затворени, за да не вижда лошото и грозното въ свѣта и да се запази въ известна чистота. Ако очитѣ му сж затворени за злото, едновременно тѣ сж затворени и за доброто. Може би този слѣпъ човѣкъ е слабъ, и чрезъ слѣпотата му невидимиятъ свѣтъ иска да го запази отъ изкушения. Като вижда красивитѣ нѣща въ свѣта, въ него ще се родятъ много жела-

ния, които ще го съблазнятъ. Благодарете, че не сте нѣми и глухи. Благодарете, че невидимиятъ свѣтъ разчита на васъ, че като говорите, ще въздържате езика си, и, като гледате съ очитѣ си, съзнателно ще се пазите отъ съблазнитѣ въ свѣта.

Следователно, като хора, които искатъ да учатъ, пазете следнитѣ правила: Не подражавайте на водата! Не подражавайте на въздуха! Не подражавайте на растенията! Не подражавайте на животнигѣ! Защо да не подражавате на водата? — Защото тя не познава никакъвъ моралъ. Тя е кротка, само когато е въ твърдо състояние, въ видъ на снѣгъ и ледъ. Въ това състояние, дето и да я турите, тя седи мирно. Обаче, щомъ се влюби, тя се разтопява, и дето мине, всичко руши и събаря. Нѣкой човѣкъ си направилъ чистъ пѣтъ за минаване, но щомъ водата дойде, всичко превръща въ калъ. Другъ пѣкъ, тъкмо измазалъ кѣщата си съ варъ и се радва на бѣлината ѝ, не се минава много, завали дѣждъ, и водата разкаля улицитѣ. Отъ калъта стенигѣ на кѣшитѣ се изцапватъ, изгубватъ чистотата си. Като облѣчешъ нова дреха, дѣждѣтъ разваля краскитѣ ѝ.

Защо да не подражавате на въздуха? — Защото, като се раздвижи той, образува се вѣтъръ. Всѣки е изпиталъ силата на вѣтъра. Като излѣзе силенъ вѣтъръ, нищо не иска да знае той: дигне прахъ навсѣкжде и, който

върви по улицитѣ, току се спира да търка очигѣ си—пълнятъ се съ прахъ. После сграбчва шапката на човѣка, хвърля я далечъ нѣкъде, и той трѣгва да я гони. Палтото му развѣва на една, на друга страна — предъ нищо не се спира. Дали си царь, или обикновенъ човѣкъ, вѣтърътъ не се интересува. Той си вѣе, бучи, дървета изкъртва, камъни събаря.

Защо да не подражавате на растенията? — Защото, като сж по много на едно мѣсто, образуватъ голѣми сѣнки и така лишаватъ по-слабитѣ същества отъ свѣтлина. Съ това тѣ искатъ да кажатъ: Който смѣе да се подслони подъ нашия покривъ, той трѣбва да плаща. Ако не иска да плаща, нека се качи на върха. Само онзи има право да живѣе, който се качва по върховетѣ. Остане ли да живѣе подъ нашата сѣнка, той трѣбва да умре.

Човѣкъ не трѣбва да подражава и на животнитѣ, защото, дето и да ги пусне, тѣ всичко наоколо изцапватъ. Тѣ не познаватъ никаква хигиена. Тѣ нѣматъ никаква представа за чистота. Какво може да очаквате отъ почтения професоръ волонъ — професоръ - волъ? Или какво можете да очаквате отъ почтената професорка кравкова и отъ почтената професорка овцова? Какво можете да очаквате отъ почтения професоръ пѣтльовъ, или отъ почтената проповѣдничка ко кошкова?

Сега, колкото и отрицателни чърти да изнасямъ на водата, на въздуха, на растенията и на животнитѣ, въпрѣки това, тѣ иматъ и свои добри чърти, съ които се гордѣятъ. Като съзнава това, водата има високо мнение за себе си. Едва ли ще срещнете друго същество съ по-високо мнение за себе си отъ водата. Водата казва: Азъ съмъ носителка на живота. Ако не съмъ азъ, животъ нѣмаше да има. Дето мина, всичко оросявамъ, всичко поя и разхлаждамъ. Отъ моитѣ капки, отъ моитѣ струи всичко расте и се развива. И вѣтърътъ е голѣмъ честолюбецъ. Той казва: Ако азъ не идвамъ отъ време на време да разнасямъ облацитѣ, да разклащамъ дърветата и по този начинъ да препращамъ соковетѣ имъ отъ коренитѣ къмъ клонетѣ, не зная, какво би станало съ хората на земята. Растенията, дърветата казватъ: Какво щѣше да стане съ човѣка, ако ние бихме изчезнали? Безъ насъ животътъ е немислимъ. Най-после и животнитѣ се провикватъ: Какво да кажемъ ние, когато на всѣка стѣпка хората се нуждаятъ отъ насъ? Оратъ ли, вършеятъ ли, все ние сме имъ нужни. Хранятъ ли се, все нашата кожа отива. Иматъ ли нѣкаква работа, все ние опъваме каиша — всичко се иска отъ насъ. Наистина, въ живота си човѣкъ нѣма по-добри помощници отъ животнитѣ.

Съвременнитѣ хора говорятъ за минералитѣ, за растенията, за животнитѣ, за чо-

вѣка, безъ да разбиратъ, какво въ сжщность тѣ представятъ. Най-после дохождатъ и до въпроса за Бога, безъ да знаятъ, какво е Той въ сжщность. Единствениятъ, Който има предъ видъ крайното благо на всички живи сжщества, това е Богъ. Крайната Негова целъ е да задоволи всички сжщества, на всички да е добре. За да се постигне това, Той се грижи за гѣхното възпитание, учи ги да се обхождатъ правилно. Когато сгрѣшите, вслушвайте се въ тихия гласъ на Бога, Който ви нашепва: Обхождайте се съ всички души така, както азъ се обхождамъ съ васъ. Не се обхождайте като водата, която образува калъ, порои и влѣче всичко, каквото срещне на пътя си. Не се обхождайте нито като вѣтъра, нито като растенията, нито като животнитѣ. Тѣ сж безотговорни. На тѣхъ всичко е позволено, но не и на васъ. Тѣ сж колективитетъ, една голѣма армия. Когато една армия претърпи поражение, отговорността се пада на нейния генералъ, или на нейния водителъ, билъ той полковникъ, майоръ или капитанъ, а не на цѣлата армия. Войницитѣ сж безотговорни за поражението, но водителътъ имъ не може да избегне отговорността. Всички хора сж все генерали, и то на голѣми армии, но трѣбва да бждатъ внимателни, да не претърпятъ нѣкакво поражение. Претърпятъ ли поражение, отговорността имъ е неизбежна. Помнете: Докато е на земята, човѣкъ не може

да се освободи отъ отговорности. Майката носи единъ родъ отговорностъ, бащата — другъ родъ. Учителтъ носи единъ родъ отговорностъ, ученикътъ — другъ родъ. Духовниятъ носи едни отговорности, свѣтскиятъ — други.

Представете си, че двама вѣрващи въ Бога, въ Христа, срѣщатъ една млада, красива мома и се влюбватъ въ нея. Единиятъ иска да се ожени за нея, и другиятъ иска сжщото. Преди да бѣха я срещнали, тѣ бѣха готови да следватъ Христа, да прилагатъ любовта. Щомъ я срѣщатъ, и двамата се борятъ за нея — никой отъ тѣхъ не отстъпва. Кжде остава любовта, готовността имъ за жертва? Защо поне единиятъ отъ тѣхъ не е готовъ да отстъпи? Въ сжщото положение могатъ да изпаднатъ и две сестри — последователки на Христа. Щомъ срещнатъ нѣкой красивъ момъкъ, и дветѣ се влюбватъ въ него, и започватъ да спорятъ помежду си, коя има по-голѣмо право надъ него. Това е изпитъ и за братята, и за сестритѣ. да видятъ докжде е стигнала тѣхната любовъ, докжде сж готови на отстъпки, на жертви. Донѣкжде циганитѣ сж разрешили този въпросъ. Когато нѣкой циганинъ се влюби въ две циганки, той дава и на едната, и на другата по една торба и по една тояга и ги праща да просятъ. Тѣй щото, когато единъ младъ момъкъ се влюби въ две млади моми, тѣ започватъ да при-

лагатъ циганската философия. Въ края на краищата, и дветѣ ще ги пратятъ да просятъ.

Сега, като говоря за правилна обхода, мнозина ще се натъкнатъ на противоречия. Момитѣ не сж доволни отъ обходата на момцитѣ. Момцитѣ пъкъ не сж доволни отъ обходата на момитѣ. И еднитѣ, и другитѣ трѣбва да знаятъ, че най-красивитѣ моми и момци не сж слѣзли още на земята. Засега на земята живеятъ ония моми и момци, които иматъ още да работятъ върху себе си. Тѣ сж много неодѣлани. Дълго време още чукътъ на великия скулпторъ трѣбва да работи върху тѣхъ, докато ги одѣла. Като погледнете една съвременна мома или единъ съвремененъ момъкъ, виждате, че тѣ се представятъ такива, каквито не сж. Тѣ искатъ да изразятъ своя идеалъ, но не могатъ. Не само обикновенигѣ хора искатъ да се представятъ такива, каквито не сж, но даже и светията има сжщитѣ желаня. Външно той изглежда смиренъ, светъ човѣкъ, но въ сжщностъ не е толкова смиренъ. И той иска да бжде въ положението на царъ, да заповѣдва, да управлява, да бжде обичанъ и уважаванъ отъ всички, но не може да постигне това. На хората не се угажда лесно. Каквото и да прави, все не може да мине за божество. Въ лицето на нѣкои хора той е добъръ, светъ човѣкъ, но за други не е добъръ. Не е лесно при всички условия на живота си човѣкъ да е до-

бъръ. И най-смирениятъ човѣкъ, като падне върху нѣкого, ще го удари. Не е виновенъ човѣкътъ, други сж го блъснали. Пострадалиятъ веднага ще започне да говори лошо за него. Обаче, нѣма да се минс много време, и за последния ще започнатъ да говорятъ лоши работи. — Защо? — И него ще блъснатъ. И той, като падне върху другъ нѣкой, все ще го удари нѣкъжде. Така ще се говори лошо за всички хора. Обаче, никой не е виновенъ, че е ударилъ нѣкого. Като се блъскатъ едни други, хората сами си причиняватъ пакости. Тѣй щото, когато нѣкой човѣкъ казва за себе си, че не е добъръ, това подразбира, че той не е толкова добъръ да даде единъ отъ своитѣ удове на заемъ, други да си служатъ съ него. Въ това отношение, азъ никога не бихъ заложилъ нито носа, нито очитѣ, нито ушитѣ, нито сърдцето, нито ума си.

Често религиознитѣ хора говорятъ за самоотричането. Тѣ казватъ, че човѣкъ трѣбва да се отрече отъ всичко. Самоотричането се отнася до ония нѣща, които не сж вложени въ човѣка, а сж дошли отъвнѣ. Човѣкъ може да се отрече отъ онова, което не му е дадено отъ Бога, а да притежава и владѣе това, което Богъ му е далъ. Съ други думи казано: Разполагай съ духа си, съ душата си, съ сърдцето си, съ волята си, съ тѣлото си, защото Богъ ти ги е далъ. Тѣ представятъ Божественото начало въ тебе. Следователно, отъ

човѣшкото можешъ да се отречешъ, но отъ божественото — никога. Който се осмѣли да се отрече отъ нѣкой свой удъ, той е осъденъ на вѣчни страдания. Какъ ще се отречете отъ окото си? Отречете ли се отъ окото си и го замѣстите съ изкуствено, цѣлъ животъ ще носите последствията на това отричане. Каквото и да правите, не можете да скриете изкуственото си око.

Единъ младъ, красивъ момъкъ, съ хубави сини очи, се влюбилъ въ една млада, черноока мома и се оженилъ за нея. Момъкътъ ималъ само единъ недостатъкъ: дѣсното му око било изкуствено. И момата имала сжщия недостатъкъ, само че у нея лѣвото око било изкуствено. Обаче, като се оженили, и двамата скрили недостатъка си и грижливо се пазели, да не се издадатъ. Така живѣли цѣли десетъ години. Една вечеръ тѣ отишли на театъръ и се върнали дома си късно. Понеже били уморени, искали по-скоро да си легнатъ, тѣ даже не запалили лампа. Мжжътъ извадилъ изкуственото си око и го турилъ на масата. И жената направила сжщото: извадила изкуственото си око и го турила на масата, близо до окото на мжжа си. Като станали сутринъта, въ бързината, тѣ объркали очитѣ си: тя взела синьото око на мжжа си, а той — черното око на жена си. Като се погледнали въ очитѣ, той запиталъ жена си: Защо едното ти око е синьо? -- Ами защо твоео е черно?

Изкуственото око е наследственостъ, която хората сж придобили отъ дѣди и пра-дѣди. Наследственитѣ чърти не сж Боже-ствени. Нѣкой човѣкъ е придобилъ навикъ да говори безсмислени работи, да краде, да лъже, да бие. Това сж изкуствени нѣща, които чо-вѣкъ е придобилъ въ пжтя на своето откло-няване. Тѣ не сж присжщи на неговото есте-ство. Силниятъ, благородниятъ човѣкъ, оба-че, не бие. Когато иска да даде единъ до-бъръ урокъ на нѣкого, той го хваща, обръ-ща го съ главата надолу и му казва: Ако продължавашъ да се занимавашъ съ мене, още сега ще те пусна въ нѣкой кладенецъ, или ще те занеса на единъ планински връхъ и оттамъ ще те хвърля надолу. Моля ти се, не ме мжчи! Щомъ започне да се мочи, това показва, че той е разбралъ, съ какъвъ човѣкъ има работа. Едно трѣбва да имате предъ видъ: каквото лошо и да кажете за нѣ-кого, той знае това преди васъ. Ще кажете, че нѣкой ималъ изкуствено око. Този човѣкъ знае това преди васъ, още когато сж изва-дили окоето му.

Следователно, не се занимавайте съ по-грѣшкитѣ на хората. Всѣки знае погрѣшки-тѣ си и добродетелитѣ си по-добре отъ всички други. Вие знаете своитѣ погрѣшки и добродетели по-добре отъ мене. Всѣки знае, колко е добъръ и колко е лошъ. Добротата и лошотата на хората сж относителни. И за Хри-ста казваха, че е благъ, но после се усъмниха

въ Неговата благодать. Когато се обърнаха къмъ Него съ думитѣ „Учителю благи“, Той имъ каза: „Никой не е благъ, освенъ Господъ“. Съ това Той искаше да имъ каже, че е човѣкъ, облѣченъ въ плътъ. Когато влѣзе въ храма и видѣ търговцитѣ да продаватъ гълъби и други стоки, Христосъ взе камшикъ и ги изгони навънъ. Като видѣха това, мнозина отъ еврейтѣ се усъмниха. Тѣ си казаха: Какъ е възможно този човѣкъ да бие, да си служи съ камшикъ? Какво мислѣхме ние, а какво излѣзе? Следъ това Христосъ каза: „Ревността на Твоя домъ ме погуби“.

Отъ отношението на еврейтѣ къмъ Христа преди и следъ тази Негова постъпка, мога да направя аналогия съ отношенията на влюбенитѣ преди и следъ женитбата имъ. Като се влюби въ нѣкой момъкъ, момата се обръща къмъ него съ думитѣ: Учителю благи, готова съмъ да направя за тебе всичко, каквото пожелаешъ. Обаче, щомъ се ожени за него и забележи, че той гледа други жени, тя веднага оплита първия камшикъ на ревността и започва да си служи съ него: Какъ смѣешъ да гледашъ чуждитѣ жени? Азъ те мислѣхъ за съвсемъ другъ човѣкъ, но изглежда, че съмъ се лъгала. Той започва да се оправдава, че имъ проповѣдва учението на Христа, че иска да ги въведе въ новия животъ. Както и да се оправдава, тя има правото на своя страна — камшикъ държи въ ржката си.

Това сж нѣща, които ставатъ съ всѣки човѣкъ. Колкото и да се пази човѣкъ, подозрението, съмнението, ревността все ще проникнатъ въ него. Ревността, подозрението не сж нищо друго, освенъ мжтна вода, която човѣкъ, въ пжтя на своето развитие, все ще опита. Въ началото, или на края, той ще пие мжтна вода, но желателно е да не пие отъ нея, следъ като е билъ при чистия изворъ. Дойде ли до чистия изворъ и пие само отъ неговата вода, човѣкъ е на правъ пжтъ. Обаче, следъ като е пилъ чиста вода и отиде да пие мжтна, нечиста, той ще си причини голѣма вреда. Ако не яде, както трѣбва, човѣкъ ще повреди стомаха си; ако не диша правилно, човѣкъ ще повреди дробоветѣ си; ако не слуша, както трѣбва, човѣкъ ще повреди ушитѣ си; ако не говори, както трѣбва, човѣкъ ще повреди устата си; ако не мисли правилно, човѣкъ ще повреди мозъка си; ако не чувствува правилно, човѣкъ ще повреди сърдцето си.

Мнозина казватъ, че могатъ да мислятъ и да чувствуватъ, както искатъ. — Не, всѣка мисълъ, която не допринася никакво благо нито за самия човѣкъ, нито за неговитѣ ближни, тя е чуждица въ неговия мисловенъ свѣтъ. Тя е царица, която произвежда само търтеи. Такава царица не е за кошера. Истинска, добра царица е онази, която произвежда работници. Добрата царица представя доброто въ човѣка. Следователно, царица е човѣш-

ката душа, но когато произвежда работници — — добри мисли, чувства и постъпки. Почне ли душата, въ формата, въ която живѣе, да произвежда търтеи, тя е изгубила своето предназначение. И тогава, нѣма да мине много време, тази царица ще се замѣсти съ нова. Новата царица представя Бога въ човѣка. Човѣкъ е подобенъ на кошерь, въ който Богъ ще влѣзе, да види, колко медъ е събралъ. Ако види, че даденъ кошерь е пълень съ търтеи, Той веднага ще излѣзе вънъ. Такъвъ кошерь е осжденъ на израждане, на запустяване. Обаче, ако види, че кошерьтъ е пълень съ медъ, и хиляди работници бръмчатъ въ него, Той ще го благослови, стократно повече медъ да даде. Това е доброто въ човѣка, което Христосъ изразява съ стиха: „Азъ съмъ лозата, а вие — пръчкитѣ“. Използвайте доброто, което е вложено отначало въ васъ. Използвайте доброто и на вашитѣ ближни. Учете се отъ себе си, учете се отъ окръжаващитѣ. Приемайте доброто отъ всички и посаждайте го въ душата си, като благотворно семе на живота.

Вѣкътъ, въ който сегашнитѣ хора живѣятъ, трѣбва да бжде вѣкъ на любовта. И тогава, ако любовта ви надделява на вашата ревностъ, вие сте силенъ човѣкъ; ако любовта ви надделява на вашия страхъ, вие сте силенъ човѣкъ; ако любовта ви надделява на вашата алчностъ, вие сте силенъ човѣкъ; ако любовта ви надделява на вашата

гордостъ, на вашия егоизъмъ, на всичко отрицателно въ васъ, вие сте силенъ човѣкъ. Отрицателнитѣ качества на човѣка сж при-сжщи на неговата личностъ и то, само на една страна на личността, но по никой начинъ на душата. Сжществуватъ две личности: едната е създадена изключително отъ слабости, а другата—отъ добродетели. Дайте мѣсто въ себе си на онази личностъ, която е създадена отъ добродетели.

Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да даде възможностъ на личността на добродетелитѣ да се прояви въ него? — Той трѣбва да постави за основа на живота си тритѣ главни стълбове — стълбътъ на любовта, стълбътъ на мъдростта и стълбътъ на истината. Върху тѣзи три стълба той ще съгради личността на добродетелитѣ — — великото благо на неговия животъ. Щомъ съгради тази личностъ въ себе си, веднага той трѣбва да се заеме съ разрушаване на старата — личността на отрицателното въ човѣка. Колкото по-скоро ликвидира съ нея, толкова по-добре за него. Не се страхувайте да ликвидирате съ старото. — Ама да не останемъ голи! — Христосъ донесе въ свѣта любовта, за да облѣче всички хора съ нея, като съ нова, здрава дреха на живота. — Каква любовъ донесе Христосъ? — Христосъ донесе на земята онази любовъ, която всичко вижда, всичко слуша, всичко обонява, всичко пипа, всичко вкусва, всичко

обновява, всичко пресъздава. Облѣчете се въ любовта на Христа. Въ Писанието е казано: „Не следвайте пжтя на плътта, но облѣчете се въ Христа“. Въ този смисълъ обличането представя вжтрешенъ, а не външенъ процесъ. Значи, човѣкъ трѣбва вжтрешно да се облѣче въ любовта. Така облѣченъ, той ще излѣзе отъ мжчнотиитѣ и несгодитѣ на живота. Безъ тази дреха, човѣкъ всѣкога ще бжде изложенъ на мжчнотии, на страдания, на голѣми разочарования.

На какво се дължатъ разочарованията на съвременнитѣ хора? — Една отъ причинитѣ на разочарованията на хората се дължи на неиздържане на обещанията. Единъ обещава, другъ обещава, но въ края на краищата малцина изпълняватъ обещанията си. Въпрѣки това, хората пакъ вѣрватъ на обещания. Това показва, доколко тѣ сж суевѣрни. Днесъ всички хора по лицето на земята сж повече или по-малко суевѣрни.

Ще ви дамъ единъ примѣръ за суевѣрието на съвременнитѣ хора. Единъ турчинъ отишълъ при единъ богатъ турски ходжа, да му иска пари на заемъ. — Колко искашъ? — Двеста лири. Ако ми послужишъ, ще ти дамъ 100% лихва. Ходжата повѣрвалъ и веднага далъ двеста лири на просителя. Последниятъ плащалъ редовно лихвитѣ нѣколко месеца наредъ. Като платилъ сума, равна на стотѣ лири, той запиталъ ходжата: Доволенъ ли си отъ мене? — Доволенъ съмъ, но

какво ще стане съ майката на паритѣ? — Майката остави настрана. Лесна работа всичко ще се нареди. — Лесна работа, но ходжата не получилѣ останалитѣ сто лири.

Тѣй щото, срещнете ли човѣкъ, който дава обещания 100%, знайте, че първо той ще вземе нѣщо отъ васъ; после, половината ще ви върне, а другата половина ще задържи за себе си. Това значи да изпаднете въ положението на онзи българинъ, Стоянъ, който тръгналъ единъ день съ магарето си за града, да се срещне съ владиката, да си поприказва съ него. Той натоварилъ магарето си съ подаръци за владиката. Деньтъ билъ горещъ, слънцето силно грѣло, вследствие на което Стоянъ се спрѣлъ подъ сѣнката на едно дърво да си почине и тамъ заспалъ. Наблизо имало деца, които си играели, но като видѣли магарето на Стояна, натоварено съ подаръци, отвързали го и го завели въ града, да го продаватъ. Като се събудилъ, Стоянъ видѣлъ, че магарето му го нѣма, а едно дете, близо до него, държи на главата си юлара на магарето. — Кжде е магарето ми? — Азъ съмъ твоето магаре. Едно време бѣхъ непослушно дете, но баща ми ме прокле, и азъ се превърнахъ на магаре. Срокътъ на наказанието ми изтече, и днесъ съмъ пакъ човѣкъ. Детето ударило Стояна съ юлара и избѣгало. Стоянъ отишълъ на пазара, видѣлъ магарето си, но си казалъ: Не те искамъ вече, да ми правишъ

пакости. Не искамъ такова магаре, което се превръща ту въ човѣкъ, ту въ магаре.

Много примѣри още могатъ да се наведатъ, отъ които да се види, че ако нѣма правилна обхода, човѣкъ може да изгуби своигѣ скжпоценни камъни. Има опасностъ за човѣка да изгуби своитѣ скжпоценни мисли, чувства и постжпки. Изгуби ли ги, той ще се почувствува като въ пустиня. Човѣкъ трѣбва да пази това, което природата му е дала. Христосъ казва: „Всичко, което Отець ми даде, упазихъ“. Той изгуби само единъ отъ ученицитѣ си — Юда. Юда бѣше лъжливъ ученикъ. За да се изпълни закона, Христосъ не можа да му помогне, не можа да го упазити.

Следователно, всѣки човѣкъ има въ себе си по единъ лъжливъ ученикъ като Юда, когото неизбежно ще изгуби. Въ човѣка, Юда представя всѣко негово лъжливо чувство, лъжлива мисълъ и лъжлива постжпка. Обаче, любовта изисква отъ хората да бждатъ съвършени въ всѣко отношение.

Обходата, за която ви говоря, не е само външна. Има хора, които отвънъ иматъ правилна обхода, а отвътре нѣматъ. Външно сж добри, а вътрешно сж обикновени хора. Човѣкъ трѣбва да бжде добъръ и външно, и вътрешно.

И тъй, човѣкъ всѣкога трѣбва да бжде добъръ. Дали съмъ разположенъ или не, когаго дойде нѣкой човѣкъ при мене и ми се

оплаква, ще го изслушамъ, ще му дамъ нѣ-какъвъ съветъ и ще го изпратя доволенъ. Ако дойде нѣкой при мене и се оплаква отъ жена си, ще му препоръчамъ да ѝ дава всѣки день по нѣколко грама чиста, планинска вода и всѣкога да ѝ говори съ мекъ, любовенъ езикъ. Постъпва ли така съ нея, и двамата ще бждатъ доволни единъ отъ другъ. Следъ това дохожда при мене единъ търговецъ, който се оплаква, че работитѣ му не вървятъ добре. И на него давамъ едно шишенце съ вода и му казвамъ, да взима по три пжти на день по нѣколко капки отъ тази вода и да казва въ себе си: Работитѣ ми ще се оправятъ. Като прави това десетина дня наредъ, ще забележи, че работитѣ му започватъ по малко да се оправятъ. Най-после, дохожда при мене една млада мома, влюбена въ единъ момъкъ, но не е щастлива. Не знае, какво да прави, за да бжде щастлива. И на нея давамъ едно малко шишенце съ чиста вода и казвамъ да взима отъ него по три пжти на день, сутринъ, на обѣдъ и вечеръ, по нѣколко капки, и да казва: Азъ ще се оженя за онзи, който ми е опредѣленъ отъ Бога. — Какъ ще позная, кой ще бжде този момъкъ? — Ще го познаешъ по това, че колкото момци и да дохождатъ при тебе, всички ще си отидатъ, а той единственъ ще ти остане вѣренъ. — Ама азъ искамъ да ми кажешъ нѣщо по астрология, подъ какви планетни съчетания се намирамъ. — Това не

е важно за тебе, а за мене е изгубено време. Затова, приложи този методъ, който ти давамъ, и не мисли повече.

Сега и на васъ ще дамъ единъ методъ за оправяне на работитѣ ви, който можете да приложите още сега, докато сте на планината. Вземете си по едно шишенце отъ сто грама и го напълнете съ вода. Всѣки денъ пийте по единъ грамъ отъ тази вода, сутринъ, на обѣдъ и вечеръ, като си казвате: Всичкитѣ ми работи ще се оправятъ. Нѣма да мине много време, ще видите, че работитѣ ви започватъ да се оправятъ. Който вѣрва, само той да се наеме съ опита. — Буквално ли да изпълнимъ този опитъ, или по духъ? — Буквално — по мисълъ, по чувство и по постъпка. Онѣзи отъ васъ, които нѣматъ грамове и не могатъ да теглятъ водата, нека броятъ капкитѣ — деветъ капки сутринъ, деветъ на обѣдъ и деветъ вечеръ. Ако мислите, че ще губите много време, можете да взимате по три или по шесть капки. Ще сипвате най-много до деветъ капки: три, шесть, или деветъ. Повече отъ деветъ капки не може. — Дали ще ни помогне този опитъ? — Ако го изпълните, ще ви помогне. Ако не го изпълните, пакъ ще се наредятъ работитѣ ви, но следъ сто години. Който мисли правилно, работитѣ му ще се наредятъ още на младини. Който не мисли правилно, и неговитѣ работи ще се наредятъ, но на старини и съ голѣми пертурбации.

Опитътъ, който ви давамъ съ водага, има отношение къмъ чувствата ви. Значи, ще вземете една капка вода за чувствата, втора — за мислитъ, а трета — за вашитъ постъпки. Ако направите опита съ шесть капки, тогава ще употребите по две капки за мислитъ, за чувствата и за постъпкитъ си. Ако пъкъ го правите съ деветъ капки, за всъка областъ отъ мисли, чувства и постъпки ще употребявате по три капки. Всъки да направи опита така, както той го е разбралъ, безъ да очаква обяснения отъ други. Ако опитътъ ви излѣзе несполучливъ, азъ съмъ готовъ да ви помогна. Ще видимъ, кжде е погрѣшката, въ мене или въ васъ. Ако погрѣшката е въ мене, азъ веднага ще я изправа. Ако е въ васъ, и вие трѣбва да имате готовността да я изправите. Обаче, най-малкото разколебаване отъ ваша страна е въ състояние да ви попрѣчи. Всъко съмнение, всъко колебание, всъко отлагане спира реализирането на нѣщата. Духовниятъ свѣтъ не търпи никакво колебание, никакво отлагане. Имайте вѣрата на малкото дете. Проникнете се отъ онази пълна любовъ, при която нѣщата ставатъ моментално.

Едно малко дете тръгнало съ майка си на молебень, да се молятъ за дъждъ. Детето взело съ себе си чадъръ, а майката не взела. Като видѣла, че детето носи чадъръ, майката го запитала: Защо носишъ чадъръ? — Нали ще вали дъждъ, ще ни потрѣбва.

Значи, вѣрата на детето била по-голяма отъ вѣрата на майката.

Казано е въ Писанието: „Безъ вѣра не може да се угоди на Бога“. Съ други думи казано: Безъ вѣра нищо не може да се реализира. Вѣрата е стълбъ, който крепи човѣшкия умъ, човѣшкото сърдце и човѣшката воля. Вѣрата е помощникъ на любовта за реализиране на ония желаня, които сж вложени въ неговата душа. Всички хора трѣбва да се проникнатъ отъ любовъ и вѣра, за да се подмладятъ, да дойдатъ щастливи дни въ тѣхния животъ. Старитѣ трѣбва да се подмладяватъ, а младитѣ — да поумняватъ. Лошитѣ трѣбва да станатъ добри, а добритѣ — да запазятъ това, което сж постигнали и да дадатъ новъ погикъ на своя животъ. Който не може да даде на себе си потикъ, той никога не може да даде потикъ на другитѣ.

Сега, искамъ да стане нѣкой отъ васъ, да изпѣе една пѣсенъ, съ която да задоволи всички. Ако това не стане днесъ, може да стане другъ пжтъ, защото днешниятъ день е дълъгъ, той има начало, нѣма край. Ще кажете, че не сте добри пѣвци. Ако човѣкъ дълго време мисли за пѣнието, той най-после ще стане отличенъ пѣвецъ. Ако нѣкой е осжденъ на смъртъ и му кажатъ, че животътъ му ще бжде подаренъ, при условие да се научи добре да пѣе, мислите

ли, че този човѣкъ нѣма да стане отличенъ пѣвецъ?

Въ древността имало единъ много способенъ, даровитъ човѣкъ. По невниманіе той извършилъ едно престѣпление, за което билъ осѣденъ на смъртъ. Въ деня, когато трѣбвало да се чете смъртната присѣда, сѣдията му казалъ, че по царска милостъ животътъ му ще бѣде подаренъ, ако той се наеме да обиколи града съ гърне на главата си, догоре пълно съ млѣко, безъ да изсипе капка отъ млѣкото. При това, презъ всичкото време той трѣбва да мълчи и да мисли. Следъ това ще се яви при царя да му изпѣе една пѣсенъ. Ако изпълни всичко това, както трѣбва, той ще бѣде свободенъ. Този човѣкъ се наелъ да изпълни желанието на царя. Турилъ на главата си гърне, догоре пълно съ млѣко, и така обиколилъ града, че капка млѣко не разлѣлъ на земята. Презъ всичкото време той билъ толкова съсрѣдоточенъ, че за нищо друго не мислилъ, освенъ за млѣкото и за пѣнието. Следъ това се явилъ при царя и му изпѣлъ една много хубава пѣсенъ. Така, той се освободилъ отъ смъртъта и заживѣлъ новъ, смисленъ животъ.

Сега, и на васъ желая да се научите да пѣете хубаво, както този даровитъ човѣкъ. Между васъ има хора, надарени съ хубавъ гласъ, но трѣбва да работите, да развивате гласа си. Ако бихте развили гласа

си, всѣки ще ви слуша. Така сж слушали и Паганини. Единъ день Паганини вървѣлъ изъ града и на единъ жгълъ на улицитѣ видѣлъ старецъ, съ цигулка въ треперяща ржка, свири и събира милостиня. Всички минавали и заминавали покрай него, но малцина се спирала да хвърлятъ нѣщо въ чинийката му. Като видѣлъ това, Паганини се спрѣлъ предъ стареца, взелъ цигулката му и започналъ да свири. Като чули да се свири толкова хубаво, всички минувачи започнали да се спиратъ предъ стареца, и въ скоро време чинийката му се напълнила съ пари. Съ просълзени очи старецътъ се обърнакъ къмъ Паганини и му казалъ: Синко, защо не дойде по-рано?

Какво представятъ великиятъ цигуларъ и великиятъ пѣвецъ за човѣка? — Тѣ сж голѣмо поощрение за него. Тѣ могатъ да му дадатъ потикъ да пѣе, да свири, да учи. Любовта може да послужи за великъ потикъ въ живота на човѣка, но безъ музика, безъ пѣние, тя всѣкога остава неразбрана. Съ музика любовта събужда красивото и възвишеното въ човѣка. Обичайте музиката и пѣнието, за да придобиете и разберете Божията Любовь. Като разберете тази любовь, вие ще можете правилно да предадете всичко онова, което сте видѣли и чули въ онзи свѣтъ.

Богъ е Любовь, която Христосъ
е приелъ.

Христосъ е Любовь, която ние
сме приели.

Ние сме любовь, която сега
проявяваме.

x

25. юлий, 10 ч. с.

РЕАЛНО И ИДЕАЛНО.

Съвременнитѣ хора говорятъ за реалното и за идеалното. Кое наричаме реално и кое — идеално? Реално е това, което човѣкъ всѣки моментъ може да опита. Идеално е това, къмъ което човѣкъ се стреми. Нѣщата сж реални или идеални отъ гледището на сегашния животъ. Отъ това гледище, именно, известни положения внасятъ смутъ въ съзнанието на човѣка, въ зависимостъ отъ дисхармонията, която съществува въ тѣхъ. Запримѣръ, единъ пѣвецъ излиза на сцената да пѣе, но чувствува, че публиката е недоволна отъ него. Недоволството на публиката внася смущение въ неговото съзнание. Публиката е недоволна отъ неговото пѣние. Тя не се спира нито върху произхождението, нито върху образованието, нито върху красотата му. Едно нѣщо иска тя отъ него — да пѣе хубаво. Не пѣе ли хубаво, тя има основание да е недоволна. За да се освободи отъ смущеннето си, пѣвецътъ трѣбва да пѣе добре. Пѣвецътъ се запитва: Мога ли да се науча да пѣя толкова хубаво, че да задоволя публиката? — Щомъ е излѣзълъ на сцената, щомъ е направилъ първата крачка, той може и трѣбва да пѣе хубаво. Ако не пѣе хубаво, какъ се е решилъ да излѣзе на сцената и да очаква уважение и удобрение на публиката?

Много отъ съвременнитѣ хора сж пѣвци, излѣзли на сцената на живота да пѣятъ и се запитватъ, може ли да излѣзе нѣщо отъ тѣхъ. Щомъ сж излѣзли на сцената на живота, ако пѣятъ, ще излѣзе нѣщо отъ тѣхъ; ако не пѣятъ, нищо нѣма да излѣзе. Единъ отъ виднитѣ руски пѣвци на съвременния вѣкъ, Шаляпинъ, разправялъ една своя опитность. Първата роля, която му била дадена да играе на сцената, била ролята на стражаръ. Обаче, той игралъ много несполучливо, вследствие на което билъ изпжденъ отъ театъра. — Защо не изигралъ ролята си добре? — Понеже не могълъ да я преживѣе. Артистътъ трѣбва да преживява ролята, която играе на сцената. Не я ли преживява, той не е истински артистъ. Да подражавашъ, това не е преживяване. Реалността на нѣщата е въ преживяването имъ, а не въ тѣхното подражаване.

Кое е реално въ свѣта? — Това, което човѣкъ въ даденъ моментъ чувствува, е реално. Това, което мисли само, е идеално. Реалното има отношение къмъ сегашния моментъ, къмъ настоящето, а идеалното — къмъ бъдещето. Земята, върху която стъпваме, представя реалното въ живота. Както растенията черпятъ сокове отъ земята, така човѣкъ черпи сокове отъ сърдцето си. Както човѣкъ чувствува, така и мисли. Животътъ на сърдцето представя реалното, а животътъ на ума — идеалното. Реалното дава възможность на идеалното да се отрази. Следователно, идеалното

се изучава чрезъ закона на отражението.

Всички говорятъ за реалното и идеалното, но за да го изучатъ, тѣ трѣбва да бждатъ ученици. Само ученикътъ има възможность да изучава реалното и идеалното. Реалното е той самиятъ, а идеалното — Богъ, къмъ Когото се стреми. Ученикътъ е въ самия човѣкъ, а учителътъ му е вънъ отъ него. Учителътъ и ученикътъ иматъ предъ видъ природата, която тѣ изучаватъ. Ако природата не съществуваще, какво би могълъ учителътъ да предава на своя ученикъ?

Ето, предъ васъ сега се разкриватъ редъ картини отъ природата. За едни съзнания тѣзи картини изглеждатъ ралхвѣрляни, за други — събрани, добре наредени. Това зависи отъ положението, отдето се разглеждатъ. Ако изучавате нѣщата отъ гледището на съзнанието, вие ще имате единъ образъ; ако ги изучавате отъ гледището на самосъзнанието, ще имате другъ образъ; ако ги изучавате отъ гледището на подсъзнанието, или свѣрхсъзнанието, ще имате съвѣршено различни образи. Значи, ако изучавате нѣщата отъ гледището на четиритѣ съзнания, вие ще имате четири различни образи за тѣхъ. Когато фотографира се единъ предметъ, и за него има два образа: отрицателенъ, който не отговаря на истинския образъ, и положителенъ, който представя образа такъвъ, какъвто е въ действителность. Следователно, за всѣко нѣщо ние имаме най-малко два образа: реаленъ об-

разъ, който представя нѣщата такива, каквито сж въ действителность, и идеаленъ, който представя нѣщата такива, каквито не сж въ действителность. Виждате, запримѣръ, на картина единъ локомотивъ. Тази картина представя идеаленъ образъ на машината. За да се движи, тази машина се нуждае отъ вода, отъ вжглища — необходима за нея храна, и отъ огняръ, който я управлява. Сама по себе си машината не съзнава, дали храната ѝ — вжглищата и водата сж достатъчни. Това знае само огнярътъ. Между тази машина, човѣшкото сърдце и човѣшкия умъ има известна аналогия. Материалитѣ, съ които сърдцето си служи, сж неговитѣ вжглища. Водата, необходима за сърдцето, това е човѣшкиятъ умъ. Разумното начало въ човѣка е самиятъ огняръ.

Сегашнитѣ хора искатъ бързо да се развиватъ, да научатъ всичко изведнѣжъ. Тѣ не подозиратъ, че бързото развитие, бързото движение е свързано съ известни опасности. Съ каква бързина ще пътува една желѣзница, това не е произволно. Сжщо така не е произволна и бързината на човѣшкото развитие. Релситѣ сж така направени, че да могатъ да издържатъ известна бързина на машината. Увеличи ли се бързината на машината повече, отколкото е опредѣлена, релситѣ се развалятъ, но и машината може да дерайлира. Както машината дерайлира, така и човѣкъ може да дерайлира. За да не

стане това, той трѣбва да се движи съ бързина, която отговаря на неговия организъмъ. Въ този смисълъ, неврастенията, отъ която страдатъ много отъ съвременнитѣ хора, не е нищо друго, освенъ дерайлиране отъ правия пътъ на живота. Много отъ болеститѣ на хората се дължатъ, именно, на стремежа имъ къмъ преждевременно развитие. Тѣ искатъ да постигнатъ всичко изведнѣжъ. Постигнатъ ли всичко изведнѣжъ, тѣ ще увеличатъ товара си чрезмѣрно, не по силитѣ си.

За изяснение на мисълта си, ще си послужи съ следния примѣръ. Нѣкой човѣкъ иска да стане богатъ, безъ да мисли, на какви опасности се излага съ това богатство. Богатиятъ човѣкъ е подобенъ на красива мома, подиръ която вървятъ десетки момци, всѣки отъ които я желае за себе си. Красивата мома е богатъ банкеръ, следъ когото вървятъ десетки и стотици апаша. Всѣки апашъ желае това богатство за себе си и се стреми да го присвои. Какво трѣбва да прави този банкеръ? — Той трѣбва да има на разположение хора, които да го пазятъ. Американскитѣ милионери иматъ на разположение по нѣколко детектива, да пазятъ децата имъ, защото всѣки моментъ едно отъ децата имъ може да изчезне. Много красиви и възвишени чувства на хората сж изчезнали, както изчезватъ децата на американскитѣ милионери, и тѣ трѣбва да ги откупватъ. — Кой ги е задигналъ? — Апаша. Нѣкой чо-

вѣкъ седи въ стаята си разположенъ, вдъхновенъ, съ нѣкакво красиво чувство въ сърдцето си. Изведнѣжъ нѣщо става въ него, и той изгубва красивото си чувство. — Кжде е отишло това чувство? — Смѣнило се е съ нѣкое лошо чувство, въ низходяще състояние. Значи, отъ едно реално положение, въ възходяща степенъ, този човѣкъ е миналъ въ друго реално положение, въ низходяща степенъ. Както има реално положение въ възходяща и низходяща степенъ, така има и идеално положение въ възходяща и низходяща степенъ.

Банкерътъ, който седи предъ своята каса, пълна съ пари, е доволенъ, щастливъ, защото мисли, че е осигуренъ. Но ако секретарътъ му дойде и каже, че крадци сж разбили касата му и сж я обрала, той веднага изгубва разположението си. Единъ часъ преди това той е билъ гордъ, самонадѣянъ, а сега е сгърбенъ, загубенъ въ живота. — Защо? — Паритѣ му, въ които е вѣрвалъ, сж изчезнали. — Кжде отидоха? — Въ ржцетѣ на крадцитѣ. И сега банкерътъ трѣбва да ги търси. Какъ ще ги намѣри?

Сега ще направя една аналогия между паритѣ на банкера и човѣшкитѣ мисли и чувства. Както банкерътъ губи паритѣ си, така и човѣкъ може да изгуби своитѣ красиви мисли и чувства. И каквото банкерътъ изпитва при загуба на паритѣ си, сжщото изпитва всѣки човѣкъ, когато изгуби едно

свое красиво чувство или една своя свѣтла мисль. Нѣма по-страшно нѣщо въ живота на човѣка отъ това, когато той се усъмни и изгуби вѣра въ своя най-добъръ приятель. Страшно е човѣкъ да изгуби вѣрата си! Докато е вѣрвалъ въ Бога, докато е уповавалъ на Него, единъ день той се намира предъ пълно обезвѣряване — не вѣрва въ Бога, не вѣрва въ хората—въ нищо не вѣрва. Странното е не само въ това, че човѣкъ губи вѣрата си въ Бога, но и Богъ вече не му вѣрва. Какъ ще му вѣрва, когато той престава да върши Неговата воля? Може ли при това положение да го считатъ светъ човѣкъ? Не само Богъ не му вѣрва, но и хората преставатъ да му вѣрватъ. Да мисли човѣкъ, че при всички престѣпления, които върши, Богъ не трѣбва да измѣня мнението си за него, той е на кривъ пѣтъ. Богъ държи въ ума си мисльта, че ние сме излѣзли отъ Него, че по естество сме добри, но когато не вършимъ волята Му, когато се отклоняваме отъ Него, ние внасяме нѣщо чуждо въ нашето естество, което Богъ не признава за свое.

Следователно, като ученици, имайте предъ видъ, че ученикътъ не може да се учи при учитель, въ когото се съмнява и не вѣрва. Щомъ не вѣрва въ учителя си, той не може да учи. За да се освободи отъ безвѣрието си, нека опитва нѣщата. Реалното всѣкога се опитва. За да се произнесе човѣкъ за реалността на нѣщата, той пред-

варително трѣбва да ги е опиталъ. Човѣкъ не може да се съмнява въ това, което е опиталъ. Щомъ го опита, то става вече реално. Докато не го е опиталъ, той може да се съмнява въ него. Тогава то е идеално. Опитал ли го, обаче, излѣзе ли опитътъ му сполучливъ, той не може вече да се съмнява въ него. Значи, въ идеалното човѣкъ може да се съмнява, но въ реалното — никога. Много реални и идеални нѣща оставатъ необяснени, по единствената причина, че не могатъ да се подложатъ на опитъ.

Съвременната наука се натѣква на много явления, които не може да обясни. Не само официалната наука, но и окултната не може да ги обясни. — Защо? — Тѣ не се подаватъ на опитъ, и колкото да се обясняватъ, все необяснени оставатъ. Голѣми знания се изискватъ, за да могатъ да се обяснятъ. Запримѣръ, споредъ окултиститѣ, единицата представя мъжки, творчески принципъ, а двойката — женски, съграждащъ принципъ. Значи, единицата е бащата, двойката — майката, а тройката — детето. Казваме, че $2 + 2 = 4$. Две жени, събрани съ още две, даватъ числото четири — мъжко число. Какъ е възможно това? Възможно или невъзможно, това е фактъ. Фактъ е сжщо така, че човѣкъ може да гледа и безъ очи. Очитѣ сж пособие на човѣка, придобито отпосле. Първоначално въ човѣка се е явило желанието да гледа, т. е. зрението като сѣти-

во, а после сж създадени очитѣ като органи.

Често хората се спиратъ върху мало-важни нѣща въ свѣта и тамъ губятъ времето си. Запримѣръ, като си направятъ новъ костюмъ, или като си купятъ нова шапка, тѣ турятъ огледалото предъ себе си и съ часове се оглеждатъ. Какво сж придобили съ новия костюмъ и съ новата си шапка?— Нищо особено. Обаче, съ създаване на тѣхнитѣ слушалки — ушитѣ, за тѣхъ се разкрива новъ свѣтъ. Тѣ чуватъ различни звукове, били тѣ хармонични или дисхармонични. Съ отваряне входъ въ организъма имъ, т. е. съ създаване на устата имъ, тѣ се запознаха съ благата, които сжществуватъ на земята. Съ отваряне прозорци на лицето имъ— тѣхнитѣ очи, предъ тѣхъ се разкри цѣлъ свѣтъ, съ своята красота и необятност. Който не съзнава цената на тия придобивки, той ще каже: Защо ни е устата, зашто ни сж очитѣ, ушитѣ, сърдцето? Влѣзте въ положението на камънитѣ, за да разберете, съ какви блага човѣкъ разполага. Камънитѣ сж лишени отъ очи, отъ уши, отъ уста, отъ сърдце и отъ хиляди години насамъ чакатъ търпеливо, да имъ се дадатъ тия нѣща. И тѣ иматъ желание да опитатъ реалното въ свѣта. При това, всѣки удъ въ човѣшкия организъмъ има не само една функция, но нѣколко. Запримѣръ, устата на човѣка има три главни функции: тя приема храна отвънъ и я препраща въ вжтрешнитѣ органи; после тя

опитва вкуса на приетата храна и се произнася за нея; и най-после устата говори. Отъ устата излизатъ благи, нѣжни думи. Съ уши-тѣ си човѣкъ чува думитѣ, които излизатъ отъ устата му, а съ очитѣ си той вижда последиствията, които тѣ произвеждатъ. Казвате на нѣкого: Ела у дома, да те нагостя. Тѣзи думи произвеждатъ разположение въ човѣка, когото сте поканили на угощение. Казвате на другъ човѣкъ: Чакай, само да те срещна още единъ пжтъ! Тѣй ще те набия, че ще ме помнишъ! Като чуе тѣзи думи отъ устата ви, той бѣга отъ васъ, не иска втори пжтъ да ви срѣща.

Всички хора се оплакватъ отъ противоречията на живота. Запримѣрь, голѣмо противоречие е, че отъ устата, единъ и сжщъ удъ, едновременно излизатъ два вида думи: отрицателни и положителни. Разумниятъ човѣкъ, ученикътъ приема противоречията като условия за растене. Ако ученикътъ разреши известно противоречие правилно, той се повдига; не го ли разреши правилно, той се понижава. Мнозина се обезсърдчаватъ и казватъ, че нищо не сж придобили нищо не сж научили въ живота си. — Отъ тѣхъ зависи да научатъ нѣщо или да не научатъ. Който учи, той все ще научи нѣщо. При всѣки обѣдъ, човѣкъ все научава нѣщо. Той съзнава, че е задоволилъ нуждата на своя организъмъ и е придобилъ нѣщо реално. Но съ единъ обѣдъ не се свършва. Хранене-

то е непреривенъ процесъ. Чрезъ храната човѣкъ се запознава съ реалното и съ идеалното въ живота. При всѣко хранене човѣкъ придобива само толкова, колкото животъ е влѣзълъ въ него.

И тъй, реалното въ свѣта, това е любовта и добродетелитѣ, които произтичатъ отъ нея. Идеалното, това е мъдростта и знанието, което произтича отъ нея. Значи, чрезъ сърдцето си човѣкъ се запознава съ реалното, а чрезъ ума—съ идеалното. Чрезъ сърдцето си човѣкъ се запознава съ радостта и скръбта. Чрезъ ума си той се запознава съ външния свѣтъ, съ законитѣ и явленията въ природата. Чрезъ ума си той се запознава съ великото въ свѣта. Следователно, когато ви се говори за реалното, вие трѣбва да слушате и възприемате чрезъ сърдцето си. Когато ви се говори за идеалното, вие трѣбва да слушате и възприемате чрезъ ума си. Когато между учителя и ученика сжествува разногласие, причината за това е, че тѣ се намиратъ въ различни области: ако учительтъ е въ областта на идеалното, ученикътъ е въ областта на реалното. И обратно, ако учительтъ е въ реалното, ученикътъ е въ идеалното. Учителтъ предава на ученика урокъ, а последниятъ не е доволенъ отъ него и намира, че не му преподава, както трѣбва.—Защо се явява това неразбиране? — Защото ученикътъ е въ реалното. Другъ пътъ учительтъ разправя нѣщо

на ученика, а последниятъ не го разбира и е недоволенъ отъ него. — Защо ученикътъ е недоволенъ? — Защото е въ идеалното, а учителятъ му говори за реалното. За да бжде въ хармония съ учителя си, ученикътъ трѣбва да бжде въ положението на дете, което има готовностъ да слуша, да възприема и да се учи. Тѣй щото, не заставляйте учителя си той да дойде въ областта, въ която сте вие, но бждете готови вие да влѣзете въ областта, дето е учителятъ ви, и оттамъ да го слушате.

Като не разбиратъ законитѣ на разумната природа, мнозина казватъ: Не сме ли свободни да се движимъ, дето искаме? — Не сте свободни. Има мѣста, по които човѣкъ нѣма право да се движи. Запримѣръ, може ли човѣкъ да върви по релситѣ, по които тренъ минава? Единъ милионеръ, човѣкъ съ голѣмо достоинство, по нѣкаква случайностъ, попада на желѣзопѣтнитѣ релси и се спира тамъ да разглежда мѣстността. Пазачътъ му извиква: Господине, отстрани се отъ пѣтя! — Какъ смѣешъ да ми заповѣдвашъ? Азъ съмъ човѣкъ съ достоинство, всички хора ми се подчиняватъ, всички ми правятъ пѣтя, а ти се осмѣлявашъ да ми показвашъ, накжде да вървя. Азъ съмъ свободенъ човѣкъ и ще стоя, ще ходя, дето искамъ. — Да, господине, ти можешъ да стоишъ, дето искашъ, но не и на релситѣ, по които тренътъ минава. Ти нѣмашъ право

да спъвашъ движението на треноветъ. Ако останешъ на това мѣсто още малко, тренътъ ще пристигне и ще те прегази.

Следователно, който иска да бжде свободенъ, той нѣма право да стои на пжтя, дето ставатъ голѣми движения. На този пжть могатъ да седатъ, или да се движатъ свободно само ония предмети, на които е опредѣлено отъ по-високо мѣсто. Много отъ страданията на окултнитѣ ученици се дължатъ на това, че тѣ спиратъ на пжтища, дето тренове се движатъ. Който не разбира законитѣ, той мисли, че има право да ходи, да седи, дето иска и казва: Азъ съмъ свободенъ човѣкъ и мога да правя, каквото искамъ.—Ще опиташъ, колко си свободенъ.

Преди години, когато била прокарана желѣзницата отъ Варна за София, първото пжтуване по тази линия било отбелязано съ смазването на единъ биволъ. Като приближилъ трена къмъ Гебедже, единъ биволъ билъ изненаданъ отъ шума и се затичалъ къмъ локомотива. дигналъ рогата си нагоре, искалъ да се бори, да му препрѣчи пжтя. Локомотивътъ му се видѣлъ като нѣкакво голѣмо чудовище. Биволътъ решилъ да го спре, да препятствува на движението му. Машинистътъ изсвирилъ нѣколко пжти, за да отстрани бивола отъ релситѣ, но той продължавалъ да се заканва на локомотива. Въ края на краищата борбата на бивола съ локомотива се свършила въ ущърбъ на първия. Биволътъ

се намѣрилъ подъ колелата на локомотива, но съвършено смазанъ, превърнатъ на каша. — Нѣма защо да се бори съ машината. Държавата и е дала право да минава по този пѣтъ.

Това е единъ несполучливъ опитъ, въ които биволтъ станалъ жертва. Често и хората правятъ такива опити, за които плащатъ скжпо. Нѣкой човѣкъ намислилъ да прави нѣщо. Ти излизашъ срещу него, искашъ да му препятствувашъ. — Защо? — Защото работата му била необмислена. — Остави го да прави каквото иска. Не му препятствувай. Нѣкои обича нѣкого, но окржжаващитѣ започватъ да го разубеждаватъ, да му казватъ, че този човѣкъ не заслужава неговата любовъ. — Чудни сж хорага! Споредъ мене, никой нѣма право да се мѣси въ любовта, въ чувствата на другитѣ. Кой кого обича, това е негова работа. Да питате, защо даденъ човѣкъ обича еди кого си, това значи, да питате, защо той се е заелъ да обработва тази нива. — Защо този човѣкъ обработва една нива, а не друга, това е негова работа. Той избралъ тази нива и нея иска да обработва. Никой нѣма право да му противодѣйствува.

Да обичате човѣка, това значи, да се запознаете съ реалното и идеалното въ него, т. е. да се запознаете съ неговия умъ и съ неговото сърдце. Методитѣ, съ които човѣкъ изучава сърдцето, сж едни, а методитѣ, съ които изучава ума, сж други. Тѣзи мето-

ди коренно се различаватъ едни отъ други. Единъ отъ методитѣ за изучаване на човѣшкото сърдце е подобенъ на изучаване вкуса на ябълката. Да изучишъ вкуса на ябълката, това значи свършено да измѣнишъ формата и и, така измѣнена, да я приемешъ въ себе си. Положението на ябълката вънъ и вътре въ човѣка е едно и сѣщо—въ смисълъ, че тя продължава да сѣществува, но съ видоизмѣнена форма.

Следователно, да приложишъ къмъ човѣка метода на сърдцето, това значи да опиташъ всички негови вътрешни качества. Това е пжгътъ на реалното. Да обичашъ човѣка, това значи още да изучавашъ неговия умъ. Методътъ за изучаване на човѣшкия умъ може да се уподоби на посаждане на ябълчна семка. Взимате една ябълчна семка и я посадате въ земята. Следъ известно време семката покарва и отъ нея се образуватъ малко, крехко стѣбълце и нѣжни листенца. Ябълката расте, развива се, укрепва и се превръща въ голѣмо дърво, което започва да цѣвти и да вързва плодъ. Докато изучавате процеситѣ, презъ които ябълката минава, вие сте въ областта на идеалното, което лесно може да се превърне въ реално.—Какъ ще се превърне?—Като узрѣятъ ябълкитѣ, вие ще изберете една отъ най-хубавитѣ ще я разгледате, ще и се порадвате, докато я турите въ устата си, да опитате нейния вкусъ, нейнитѣ вътрешни

качества. Щомъ опитате вкуса ѝ и измѣните нейната форма, вие сте си послужили съ метода на реалното. Значи, човѣкъ може да започва съ реалното и да свършва съ идеалното, или да започва съ идеалното и да свършва съ реалното.

Пазете следното правило въ живота си: Никога не оставяйте ума си да се занимава съ работитѣ на сърдцето. Никога не оставяйте сърдцето си да се занимава съ работитѣ на ума. Сърдцето трѣбва да се занимава съ всичко онова, което се отнася до неговата областъ. Умътъ трѣбва да се занимава съ всичко онова, което се отнася до неговата областъ. Когато сърдцето изучава реалнитѣ работи, а умътъ — идеалнитѣ, тогава човѣкъ срѣща малко противоречия въ живота си. И при това положение човѣкъ ще срѣща противоречия, но поне лесно ще ги разрешава. Запримѣръ, съмнението е едно противоречие. То е най-слабото обезвѣряване, което човѣкъ може да преживѣе. Какъ се справя човѣкъ съ съмнението? За да се справи съ съмнението си, човѣкъ трѣбва да има вѣра, която да почива на законитѣ на реалното и на идеалното, т. е. на законитѣ на ума и на сърдцето. Човѣкъ може да се справи съ съмнението, само когато се движи въ тия два свѣта. Вѣнъ отъ ума и сърдцето си, човѣкъ нищо не може да разреши. Съмнението неизбежно ще дойде въ човѣка, но за да се справи съ него, той трѣбва да

разбира законитѣ на своето сърдце и на своя умъ.

Какъ влиза съмнението въ човѣшкия умъ? — Много просто! Единъ човѣкъ влиза въ една банка, отива при касиера да вземе известна сума. Касиерътъ му предава исканата сума. Обаче, има възможность касиерътъ да направи грѣшка, да даде повече или по-малко отъ опредѣлената сума. Въ първия случай съмнението нѣма да дойде, но въ втория случай ще дойде. Този човѣкъ ще каже: Защо касиерътъ ми даде по-малко отъ исканата сума? Защо въ първия случай човѣкъ не се съмнява, а въ втория се съмнява? За да даде касиерътъ по-малко пари, погрѣшката може да е въ него, но въ повечето случаи е въ онзи, който взима паритѣ. — Защо? — Ако той е скжперникъ, като се приближи до касиера, въ последния се събужда желание да вземе отъ него нѣщо. Значи, каквито чувства и желаня живѣятъ въ човѣка, който взима пари отъ касиера, такива чувства и желаня се събуждатъ и въ касиера. Ако е човѣкъ, който не може да се владѣе, той започва да прави грѣшки и престѣпления въ службата си. Ако при касиера отиде нѣкой щедъръ човѣкъ, съ желание да дава отъ себе си, сжщитѣ чувства и желаня ще се събудятъ и въ касиера.

Този законъ се срѣща и въ реалния, и въ идеалния свѣтъ. Обичьта събужда обичь, умразата — умраза. Обичьта е щедрость, а ум-

разата — скжперничество. Човѣкъ обича нѣкого, защото му дава нѣщо; не го обича, мрази го, защото му е взелъ нѣщо ценно, или защото не му дава това, което той иска. Умразата се дължи на факта, че нѣкой те е онеправдалъ, взелъ ти е нѣщо, или ти е причинилъ нѣкаква пакостъ. Обичьта пѣкъ се дължи на факта, че нѣкой ти е далъ нѣщо. Ти не можешъ да дадешъ нѣщо на човѣка, ако не го обичашъ. И той не може да те обича, ако не му дадешъ нѣщо. Да обичашъ нѣкого, това значи да посадишъ нивата му. Да те обича нѣкой, това значи нивата му да е родила добро жито, на което той се радва. Обичьта подразбира взаимна обмѣна. Обичьта подразбира отношение на даване. Като обичашъ нѣкого, твоята обичь — твоитѣ добри мисли и чувства раждатъ въ него плодове, които ти имашъ право да пожънешъ. Тѣзи плодове събуждатъ въ любимия ти човѣкъ любовь, обичь къмъ тебе. Мнозина искатъ да бждатъ обичани, безъ тѣ да сж обичали. Това е невъзможно. На сжщото основание Богъ изисква отъ васъ добри плодове. Това, което нѣкога Той е посѣлъ на вашата нива — добъръ животъ, добри мисли, чувства и желаня — трѣбва да израсте, да цѣвне, да завърже и да узрѣе. Ние не живѣемъ за себе си, но за Онзи, Който прѣвъ ни е възлюбилъ, Който е създалъ всичко за насъ, да работимъ, да учимъ, да бждемъ подобни на Него. Величието на човѣка се заключава въ това, да бжде

подобенъ на своя Създателъ. Каквото Богъ върши, и човѣкъ може да го върши, макаръ и въ малъкъ размѣръ.

И тъй, ако сте обичали, очаквайте да ви обичатъ! Ако сж ви обичали, и вие трѣбва да обичате, за да се отплатите. Обмѣна трѣбва да има въ любовта. Обмѣна трѣбва да има навсѣкжде въ природата. Дето обмѣната не е правилна, тамъ има страдания и нещастия. Страданията показватъ, че обмѣната между реалното и идеалното не е правилна. Правилната обмѣна подразбира следното: каквато е моята любовъ къмъ даденъ човѣкъ, такава ще бжде и неговата любовъ къмъ мене. Следователно, каквато любовъ Богъ е показалъ къмъ насъ, такава трѣбва и ние да покажемъ къмъ Него. Казано е въ Писанието, че Христосъ дойде на земята да ни покаже любовта, която Богъ му е далъ. Ние трѣбва да покажемъ оная любовъ, която Христосъ ни е далъ. Ония пъкъ, които сж приели нашата любовъ, трѣбва да я предадатъ на по-долнитѣ отъ тѣхъ. Гака ще се образува едно кръгообразно движение. Ако човѣкъ не може да прояви Христовата Любовъ, какъ ще прояви Божията? За да покаже Божията Любовъ, Христосъ трѣбваше да понесе грѣховетѣ на човѣчеството. Той мина презъ такива страдания, каквито човѣкъ не би могълъ да понесе.

Мнозина мислятъ, че въ любовта нѣма страдания. — Голѣми страдания, голѣми задължения има въ любовта. Тя много дава.

много взима; всичко дава, всичко взима. Ако дава малко, малко ще вземе. Не мислете, че съ малко пари ще можете да купите много нѣща. Не, съ малко пари, малко нѣща ще купите. Съ малко боя, малко прежда ще боядисате. За боядисване на много прежда е нужно много боя. Голѣмото боѣатство подразбира много работа. Многого знание изисква голѣмъ трудъ.

Сега вие искате да бъдете окултни ученици. Обаче, азъ бихъ желалъ да бъдете ученици на любовта, да изучавате реалното и идеалното, т. е. съ сърдцето си да изучавате реалното, а съ ума си — идеалното. При това положение нѣма опасностъ отъ преплитане между сърдцето и ума, между реалното и идеалното. Докато човѣкъ не може едновременно да изучава реалното и идеалното, новиятъ животъ не може да дойде въ него. Казано е въ Писанието: „Това е животъ Вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Коѣто си изпратилъ на земята“. Христосъ е реалното, а Богъ — идеалното. Съ сърдцето си ще изучавате Христа, а съ ума си — Бога. Ако не сте опитали Христа съ сърдцето си, какъ ще опитате Бога съ ума си? Това значи, да изучавате свѣта така, както Богъ го е създалъ.

Съвременнитѣ хора не знаятъ, какво е великото предназначение на сърдцето и на ума. Тѣ не подозиратъ даже, че предназначението на сърдцето е изучаване на реалното,

а предназначението на ума — изучаване на идеалното. Това е смисълът на живота. От правилното изучаване на реалното и на идеалното зависи придобиването на свободата. Свободата пъкъ води към истината. Само свободният човѣкъ може да намѣри истината. Да намѣри човѣкъ истината, това значи да реализира живота въ неговата пълнота.

Мнозина се стремятъ към постигане на идеалния животъ, към живота на светиитѣ. За да придобие идеалното, човѣкъ трѣбва да слѣзе въ областта на реалното, да мине презъ голѣми страдания, като Христовитѣ, да се смири. Следъ това Богъ ще го извади отъ смъртта и ще го постави въ областта на идеалното. Обаче, това е възможно само въ далечното бъдеще. Безъ страдания човѣкъ нищо не може да постигне. Въ сжщностъ страдания нѣма. Страданията сж условия само, за да изпитатъ човѣка, доколко е убеденъ въ реалното. Като казвамъ, че страдания не сжществуватъ, имамъ предъ видъ мисълта, че страданията не се предизвикватъ отъ Бога, а отъ хората. Човѣкъ самъ е причина за страданията. Ако човѣкъ върви и рита камънитѣ съ краката си, разбира се, че ще страда. Като рита камънитѣ, той непременно ще се нарани и после ще страда. Видите ли, че нѣкой камъкъ се е изпрѣчилъ на пътя ви, не го ритайте, но наведете се, хванете го оттукъ, оттамъ и го турете насрана. Ако камъкътъ е много тежъкъ, за да не се всекнете, извикай

те нѣколко другари да ви помогнатъ заедно да го премѣстите. Мжчно се дигатъ голѣми камъни. Когато искате да станете богати, трѣбва да знаете, че богатството е голѣмъ камъкъ. Речете ли самъ да дигнете този камъкъ, вие непременно ще се осакатите. Голѣмитѣ знания представятъ голѣми камъни. Който се опита самъ да дигне камъка на знанието, той непременно ще се осакати. Изобщо, мжчнитѣ задачи на живота не сж нищо друго, освенъ голѣми камъни, които човѣкъ самъ не може да дига.

Вчера наблюдавахъ, какъ двама братя се бѣха заели съ единъ опитъ, не по силитѣ имъ. Тѣ видѣли, че единъ голѣмъ камъкъ, тежъкъ около седемъ-осемъ хиляди килограма, стои точно на пжтя, дето се правятъ гимнастически упражнения, и решили да го махнатъ отъ мѣстото му, да не прѣчи. Питамъ ги, какво мислятъ да правятъ съ този камъкъ. Тѣ казаха, че искатъ да го дигнатъ отъ мѣстото му и да го хвърлятъ въ езерото. Като видѣхъ, колко е голѣмъ камъкътъ, разбрахъ, че сами нищо не могатъ да направятъ, но премълчахъ, не искахъ да ги обезсърдявамъ. Тѣ започнаха работата, но нищо не можаха да направятъ. Като ги видѣха другитѣ братя, веднага имъ се притекоха на помощъ. Събраха се около 20 души и започнаха да работятъ: поставиха лостове, дигаха, слагаха и следъ четири часова упорита работа, тѣ можаха да премѣстятъ камъка само на единъ

метъръ отъ мѣстото му. Какво придобиха съ този метъръ? — Нищо особено. И бѣзъ този метъръ мѣсто можа да мине. При това, този камъкъ можа да затисне нѣкого, да причини голѣмо нещастие. Но всички искаха да премѣстятъ камъка. Отъ този примѣръ можемъ да извадимъ заключението: Срещнете ли на пътя на вашия индивидуаленъ, семеенъ или общественъ животъ голѣми камъни, не по силата ви, не се стремете да ги дигате. Правете опити да дигате малки камъни, тежки по 10'—20 килограма най-много.

Сжществената мисълъ, която трѣбва да остане въ ума ви, е следната: Сърдцето трѣбва да се занимава съ изучаване на реалното — на любовта. Умътъ трѣбва да се занимава съ изучаване на идеалното — на мъдростта. Като съедините тѣзи два процеса въ едно, вие ще дойдете до изучаване на истината и нейното приложение въ живота. Когато приложите тия три метода въ живота си, вие ще постигнете съвършенството, къмъ което се стремите. Това е въпросъ на далечното бъдеще. Това е новото, къмъ което всѣки човѣкъ се стреми. Досега хората не сж успѣвали въ живота си, защото сж изучавали реалното съ ума си, а идеалното — съ сърдцето си. Това е невъзможно. Реалното се изучава съ сърдцето, а идеалното — съ ума.

Защо идатъ страданията? Защо хората трѣбва да страдатъ? — За да се научатъ да

те нѣколко другари да ви помогнатъ заедно да го премѣстите. Мжчно се дигатъ голѣми камъни. Когато искате да станете богати, трѣбва да знаете, че богатството е голѣмъ камъкъ. Речете ли самъ да дигнете този камъкъ, вие непременно ще се осакатите. Голѣмитѣ знания представятъ голѣми камъни. Който се опита самъ да дигне камъка на знанието, той непременно ще се осакати. Изобщо, мжчнитѣ задачи на живота не сж нищо друго, освенъ голѣми камъни, които човѣкъ самъ не може да дига.

Вчера наблюдавахъ, какъ двама братя се бѣха заели съ единъ опитъ, не по силитѣ имъ. Тѣ видѣли, че единъ голѣмъ камъкъ, тежъкъ около седемъ-осемъ хиляди килограма, стои точно на пжтя, дето се правятъ гимнастическитѣ упражнения, и решили да го махнатъ отъ мѣстото му, да не прѣчи. Питамъ ги, какво мислятъ да правятъ съ този камъкъ. Тѣ казаха, че искатъ да го дигнатъ отъ мѣстото му и да го хвърлятъ въ езерото. Като видѣхъ, колко е голѣмъ камъкътъ, разбрахъ, че сами нищо не могатъ да направятъ, но премълчахъ, не искахъ да ги обезсърдчавамъ. Тѣ започнаха работата, но нищо не можаха да направятъ. Като ги видѣха другитѣ братя, веднага имъ се притекоха на помощъ. Събраха се около 20 души и започнаха да работятъ: поставиха лостове, дигаха, слагаха и следъ четири часова упорита работа, тѣ можаха да премѣстятъ камъка само на единъ

метъръ отъ мѣстото му. Какво придобиха съ този метъръ? — Нищо особено. И безъ този метъръ мѣсто можа да мине. При това, този камъкъ можа да затисне нѣкого, да причини голѣмо нещастие. Но всички искаха да премѣстятъ камъка. Отъ този примѣръ можемъ да извадимъ заключението: Срещнете ли на пътя на вашия индивидуаленъ, семеенъ или общественъ животъ голѣми камъни, не по силата ви, не се стремете да ги дигате. Правете опити да дигате малки камъни, тежки по 10'—20 килограма най-много.

Сжществената мисълъ, която трѣбва да остане въ ума ви, е следната: Сърдцето трѣбва да се занимава съ изучаване на реалното — на любовта. Умътъ трѣбва да се занимава съ изучаване на идеалното — на мъдростта. Като съедините тѣзи два процеса въ едно, вие ще дойдете до изучаване на истината и нейното приложение въ живота. Когато приложите тия три метода въ живота си, вие ще постигнете съвършенството, къмъ което се стремите. Това е въпросъ на далечното бъдеще. Това е новото, къмъ което всѣки човѣкъ се стреми. Досега хората не сж успѣвали въ живота си, защото сж изучавали реалното съ ума си, а идеалното — съ сърдцето си. Това е невъзможно. Реалното се изучава съ сърдцето, а идеалното — съ ума.

Защо идатъ страданията? Защо хората трѣбва да страдатъ? — За да се научатъ да

любятъ. Който люби, той трѣбва да страда. Който никога не е страдалъ, той не знае, какво нѣщо е любовъ. Любовта се проявява само чрезъ страданията. Страданието е почва, върху която любовта расте. Страданието е условие, за да се прояви радостта. Радостта е плодъ на страданието. Колкото повече е страдалъ човѣкъ, толкова по-сладки плодове ще има. Който не е страдалъ, той не може да има плодове. Плодоветъ на реалното и на идеалното израснаха отъ страданията на Христа. Христовитѣ страдания донесоха новата култура на човѣчеството. Голѣми сж били страданията на Христа! Кръвь е излизало отъ Неговитѣ пори. Това показва, че Той е разрешавалъ трудни задачи. И най-после трѣбваше да Го разпнатъ на кръстъ. Когато не обичаме нѣкого, ние го приковаваме реално на кръста, а когато не мислимъ добре за него, ние го приковаваме идеално на кръста. Значи, сжществуватъ два вида приковаване на кръста: реално, когато не обичаме нѣкого; идеално, когато не мислимъ добре за нѣкого.

Сега азъ желая на всички да слѣзете отъ реалния и отъ идеалния си кръстъ! Никой не може да слѣзе самъ отъ кръста си. Все трѣбва да дойде Никодимъ, да ви свали отъ кръста, да ви завие въ плащаница и да ви постави въ гроба. Следъ това два ангела трѣбва да слѣзатъ отъ небето и да ви извадятъ отъ пещерата на вашия животъ.

Страданията съдържатъ една добра страна, която всѣкога трѣбва да се има предъ видъ. Страданията носятъ въ себе си велики Божии благословения за онѣзи, които искатъ да се запознаятъ съ реалното и съ идеалното въ живота. Страданията сж временни. Тѣ траятъ около секунда, две, три, най-много една минута. Тѣ не достигатъ даже и до единъ часъ. Това, което продължава повече отъ часъ, е отражение на страданието. Гнѣвътъ на Бога може да продължи най-много сто години, а Божието благословение продължава хиляди години. Недоволството на Бога отъ хората може да продължава най-много сто години, а любовта Му — 25,000 години. Значи, недоволството на Бога къмъ насъ може да продължава най-много една секунда, а любовта Му — 25 000 секунди. Гѣй щото, ако изучавате правилно реалното и идеалното, Богъ ще бжде недоволенъ отъ васъ една секунда, а доволенъ — 25,000 секунди. Ако не изучавате правилно реалното и идеалното, Богъ ще бжде доволенъ отъ васъ една секунда, а недоволенъ — 25,000 секунди. Кое отъ дветѣ положения е за предпочитане? Мимолетенъ е гнѣвътъ на Бога. Въ този гнѣвъ вие ще опитате, какво нѣщо е страданието. Въ доволството и разположението на Бога ще опитвате радостта.

И тѣй, сърдцето ви трѣбва постоянно да се занимава съ любовта, а умътъ ви — съ

мъдростъта. А вие, като ученици, всѣкога трѣбва да се занимавате съ истината.

Божията Любовь носи пълния животъ.

x

28 юлий, 5 ч. с.

ПЛАНИНИ И ДОЛИНИ.

Представете си, че предъ васъ стои единъ виденъ цигуларь, съ цигулка Страдивариусъ въ ржка и съ ноти на единъ отъ забележителнитѣ автори музиканти. Всичко това ще ви задоволи ли? За да останете доволни, цигуларьтъ трѣбва да свири, цигулката да издава тонове, а нотитѣ да предаватъ онова, което музикантътъ е вложилъ въ тѣхъ. Цигулката представя човѣшкото тѣло, нотитѣ — храненето, дишането, а цигуларьтъ — човѣшката мисль. Следователно, ако между цигулката, нотитѣ и цигуларя, т. е. ако между мисльта на човѣка, неговото тѣло, храненето и дишането му нѣма известно отношение, сами по себе си тѣ нѣматъ никакъвъ смисль. При това положение музиката, както и животътъ на човѣка оставатъ неразбрани.

Цѣлокупниятъ животъ не е нищо друго, освенъ музика, пѣсень. И най-ограничениятъ животъ е музика. Наистина, кждето и да отидете, ще чуετε, че всѣки народъ има своя любима пѣсень, свой химнъ. Англичанитѣ иматъ свой химнъ, германцитѣ иматъ свой химнъ, французитѣ иматъ свой химнъ, руситѣ иматъ свой химнъ, българи-тѣ иматъ свой химнъ и т. н. Не само отдѣлнитѣ народи, но и всѣки човѣкъ има свой

химнъ. — Кой е химнътъ на майката? — Детето. — Кой е химнътъ на човѣка? — Главата. — Кой е химнътъ на любовта? — Сърдцето. — Кой е химнътъ на добрия човѣкъ? — Краката. — Кой е химнътъ на справедливия човѣкъ? — Ръцетѣ. — Кой е химнътъ на разумния човѣкъ? — Разумността. Химнътъ е мѣрка, която опредѣля нѣщата.

Всички хора говорятъ за любовта, но трѣбва да знаятъ, че докато Божественото дихание не проникне въ тѣхъ, тѣ не могатъ да придобиятъ любовта. Погрѣшката на съвременнитѣ хора се заключава въ това, че тѣ искатъ да бждатъ щастливи, да се обичатъ безъ да е вдъхналъ Богъ въ тѣхъ. Каква любовъ е тази, ако нѣкой ви нахрани съ ледъ или съ нѣкакъвъ разтопенъ металъ? Какво ще научите отъ любовта на вашия приятелъ, който ще ви впрегне като волъ да орете цѣлъ день нивата му, или ще ви натовари съ стотици килограми товаръ на гърба ви? Хората сж изгубили истинска представа за любовта, вследствие на което наричатъ любовъ това, което не е. Тѣ не знаятъ, че сърдцето пѣе пѣсенъта на любовта. Като върши своята работа, то изпраща кръвта по цѣлото тѣло. Кръвта е велико благо, което сърдцето изпраща по цѣлото тѣло, за да храни всички негови удове. Сърдцето мисли за всички клетки на тѣлото, на време да имъ изпрати храна, да не страдатъ. Докато сърдцето мисли само за службата, коя-

то му е дадена, цѣлиятъ организъмъ е доволенъ и щастливъ. Понѣкога, обаче, и сърдцето се отклонява отъ задачата си. И то започва да мисли за други нѣща, които го разсѣйватъ. Щомъ изпадне въ такова състояние, организъмътъ започва да страда, въ него настава известна дисхармония. Тогава сърдцето се намира въ положението на слугиня, която прегаря яденето на господарката си.

Една слугиня имала обичай всѣки день да гледа отъ прозореца, кога ще мине нейниятъ възлюбенъ. Той минавалъ по едно и сжщо време. Щомъ го види, слугинята продължавала работата си, и цѣлъ день била доволна. Обаче, единъ день нейниятъ възлюбенъ закъснѣлъ, не миналъ на опредѣленото време. Слугинята го чакала да мине и не забелязала, какъ прегорила яденето.

Вашиятъ възлюбенъ е Богъ, Когото вие чакате да мине предъ вашитѣ прозорци, предъ вашитѣ очи. Когато редовно минава предъ прозорцитѣ ви, вие Го посрѣщате и следъ това започвате работата си. Презъ цѣлия день вие сте доволни, и работитѣ ви вървятъ добре. Случи ли се нѣщо особено, че или Богъ не мине на време, или вие Го изпуснете, цѣлиятъ день сте недоволни, и работитѣ ви оставатъ назадъ, а яденето ви всѣкога прегаря. — Може ли Богъ да минава предъ нашитѣ прозорци? — Може, разбира се. Като слънцето, Той всѣки день минава предъ нашитѣ очи: понѣ-

кога проговаря, понѣкога минава покрай насъ, безъ да каже дума. Като види своя възлюбенъ, момата нѣкога го спира, каже му две - три думи и си заминава, а нѣкога му хвърли цвѣте или писъмце отъ прозореца и гледа, какво ще направи. Той се навежда, взима цвѣтето, закичза се съ него, а писъмцето туря въ джоба си и радостно продължава своя пжть.

Като не разбиратъ любовта, мнозина считатъ тия работи за неестествени и се срамуватъ да говорятъ за любовъ. Какъвъ срамъ има въ това, майката да люби детето си? Какъвъ срамъ има въ това, човѣкъ да гледа на слънцето, или да стжпва по земята? Радвайте се, когато можете да гледате слънцето. Радвайте се, когато свободно ходите по земята. Радвайте се, когато любите. Това трѣбва да ви подтиква къмъ мисль, къмъ правилно разбиране на живота. За да разберете физическия животъ, вие трѣбва да имате здравъ стомахъ, да можете правилно да се храните. За да разберете духовния свѣтъ, вие трѣбва да имате добре развити дробове, да дишате и да чувствувате правилно. За да разберете Божествения свѣтъ, вие трѣбва да имате добре оформена глава, добре развитъ мозъкъ, да мислите правилно.

На какво могатъ да се уподобятъ главата, дробоветѣ и стомахътъ на човѣка? Главата представя вложения капиталъ, съ който човѣкъ работи въ живого си. Ако гла-

вата е добре оформена и мозъкътъ правилно развитъ, вие имате достатъчно капиталъ за работа. Дробоветъ представятъ капиталъ, който се намира въ постоянно обръщение. Който има здрави гърди, всичкитъ му работи вървятъ добре. Стомахътъ представя приходи отъ вложения капиталъ. Който има здравъ стомахъ, и приходитъ му ще бждатъ добри. Правилното хранене дава добри приходи, а неправилното — изразходва вложения капиталъ.

Единъ обеднѣлъ руски князь, добъръ поетъ, се оженилъ за една красива мома. Поласкана отъ неговата титла, тя мислила, че той е богатъ човѣкъ и се надѣвала, че ще живѣе съ него добре. Като се оженили, той ѝ давалъ на день по сто цѣлувки. Три деня наредъ се цѣлували, но най-после тя огладнѣла и поискала да яде. — Ну поцѣлуемся! — казалъ той. — Поцѣлуемся, но кушать надо! Наистина, добро нѣщо е цѣлувката, но ако човѣкъ не яде, цѣлувката нищо не дава. Най-хубавата цѣлувка въ живота на човѣка е мисълта. Сегашнитъ хора се срамуватъ отъ цѣлувкитъ, защото тѣ не се даватъ правилно. Само онзи човѣкъ има право да цѣлува, който се храни добре, който мисли и чувствува правилно, който диша правилно. Ако стомахътъ, дробоветъ и мозъкътъ на човѣка не функциониратъ правилно, той не трѣбва да цѣлува. Да цѣлувашъ нѣкого, това значи да внесешъ въ него животъ, свѣт-

ли мисли и възвишени чувства. Такава цѣлувка не може да се забрави нито въ този, нито въ онзи животъ. Ето, и Юда цѣлуна Христа, но тази цѣлувка Го предаде. Христосъ го запита: „Съ цѣлувка ли предавашъ Сина Человѣчески?“ Като се заговори за Юда, хората започватъ да го обвиняватъ, че той предалъ Христа. Питамъ: Ако човѣкъ се отрича отъ истината въ себе си и я продава, не е ли той Юда, единъ отъ ученицитѣ, които не сж разбрали смисъла на живота?

Следователно, дойдете ли до истината, до мъдростъта и до любовта, бждете крепки, устойчиви. Никакво колебание по отношение на любовта, мъдростъта и истината! Какво правятъ хората днесъ? Ако ближнитѣ имъ не ги обичатъ, тѣ се сърдятъ на Господа. Ако ближнитѣ имъ не мислятъ добре за тѣхъ, тѣ пакъ на Господа се сърдятъ. Хората трѣбва да знаятъ, че не сж пратени на земята да ги обичатъ, но тѣ трѣбва да обичатъ. Милиони години Богъ е носилъ човѣка въ утробата си, докато единъ день го застави да излѣзе оттамъ и го прати въ свѣта, да покаже на всички страдащи Божията Любовь и Неговитѣ добродетели. Всѣки човѣкъ трѣбва да разбере тази истина и да не очаква повече да го галятъ. Земята е мѣсто за работа, а небето — за възнаграждение. Тамъ ще отдадатъ всѣкому заслуженото. Само болниятъ човѣкъ се нуждае отъ галене, отъ утеха, отъ служене. Само бол-

ниягъ се нуждае отъ сестри и братя милосърдни. Той е аристократъ, очаква слуги да му помагатъ. Здравиягъ, обаче, е демократъ; той е готовъ на трудъ, на работа. Следователно, човѣкъ е дошълъ на земята да работи и да учи.

Единственото нѣщо, върху което човѣкъ трѣбва да спре вниманието си, това е неговото лице. Той трѣбва да изучава чѣритѣ на своето лице, както и тия на другитѣ хора и да чете по тѣхъ. Казватъ за нѣкого, че е двоеличенъ. Какво се разбира подъ думата „двоеличенъ“? — Човѣкъ съ две лица. За Бога пъкъ казватъ, че е троеличенъ — съ три лица. — Кои сж тритѣ лица на Бога? — Тритѣ лица на Бога сж тритѣ добродетели — любовъ, мъдростъ и истина. Значи, едното лице на Бога е Любовта, чрезъ която изпраща животъ въ свѣта. Второто лице е Мъдростта, чрезъ която изпраща свѣтлина. Третото лице е Истината, чрезъ която изпраща свобода. Въ тази смисълъ и човѣкъ е троеличенъ, а не двоеличенъ. Първото лице на човѣка е неговото чело — разумното, Божественото начало. Второто лице, това сж Неговитѣ очи и неговиягъ носъ, чрезъ които е свързанъ съ ангелския свѣтъ. Третото лице на човѣка е неговата брада и уста. Мжжетѣ криятъ третото си лице. У тѣхъ то е обрасло съ косми. Въ това отношение женитѣ сж по-искрени отъ мжжетѣ. У тѣхъ и тритѣ лица сж открити, а у мжжетѣ — две-

тѣ. Жената казва: Каквото направихъ, нѣма да крия. Нека всички видятъ, какво съмъ направила. И Адамъ сгрѣши заедно съ Ева, но за свое оправдание, той казва: Ако Ева не бѣше съ мене, азъ нѣмаше да сгрѣша, нѣмаше да излѣза отъ рая. Но сжщевременно той показва любовта си къмъ Ева. Адамъ предпочете да напусне рая, но да не остави Ева сама да скита по свѣта. Обаче, като се намѣри въ трудни условия, той казва: Ако не бѣше Ева, и досега щѣхъ да бжда въ рая.

Първоначално Адамъ мислѣше, че Ева не може да направи никаква погрѣшка, защото е излѣзла отъ него. Адамъ казваше за Ева: „Тази е плътъ отъ плътта ми и костъ отъ костта ми“. Обаче, като сгрѣшиха и двамата, Адамъ отдаде всичката вина на Ева. Наистина, докато бѣше въ Адама, Ева не можеше да грѣши, но щомъ излѣзе вѣнъ отъ него, тя имаше възможност вече да грѣши. — Защо? — Защото той не ѝ предаде законитѣ, които Богъ му бѣше далъ. Той се държеше къмъ Ева като нейнъ баща и мислѣше, че тя не трѣбва да знае това, което той знае. Адамъ мислѣше, че дъщеря му е толкова цѣломъдрена, че никога нѣма да си позволи да яде отъ забраненото дърво за познаване на доброто и на злото. — Кое е забраненото дърво? — Когато господарьтъ забрани на слугата си да пипа неговата каса, а въпрѣки това той пипа,

слугата е ялъ отъ плодетѣ на забраненото дърво. Когато яде безъ позволение отъ яденето, приготвено за високи гости, детето е яло отъ плодетѣ на забраненото дърво. Следователно, всѣка мисль, всѣко чувство, всѣка постѣпка, които произвеждатъ страдание въ човѣка, представятъ забраненото дърво. За да не страда, той не трѣбва да яде отъ плодетѣ на тия мисли, чувства и постѣпки.

Сега вие не сте дошли на планината за удоволствие, но да научите нѣщо. Тукъ вие сте на училище. Ще изучавате растенията, както ботаникътъ ги изучава. Ще ги изучавате, както лѣкарътъ, за да научите, какви лѣчебни свойства се криятъ въ тѣхъ. Отъ друга страна, вие трѣбва да изучавате минералитѣ, както минералогътъ ги изучава. Ако не можете да изучавате външния свѣтъ, какъ ще изучавате вътрешния? Какъ ще изучавате свойствата на своитѣ мисли и чувства? Какъ ще изучавате качества на говора? Ученикътъ трѣбва да изучава тия нѣща, да има ясна представа за себе си.

Като окултни ученици, вие трѣбва да учите съ любовь. Безъ любовь, окултизмътъ остава неразбранъ. Безъ любовь, никакво знание не можете да придобиете. Грѣшката, която Адамъ направи, седи въ това, че той пристѣпи къмъ знанието, безъ да бѣше придобилъ любовьта. Най-красивъ е езикътъ на любовьта. Тя разполага съ най-избрани думи. Нѣма по-красивъ езикъ отъ този на лю-

бовъта. Който иска да възкръсне, гой трѣбва да прилапа любовта. Ако работитѣ ви не се нареждатъ добре, приложете любовта. Ако сте болни, приложете любовта. Ако срадате, приложете любовта. Любовта всичко нарежда, всичко оправя.

Пазете следниѣ правила: Не влизайте въ училището, докато не придобиете любовта. Не влизайте въ живота, докато любовта не ви озари. Не започвайте никаква работа безъ любовь. Любовта ражда всички нѣща. Роденото отъ любовта носи животъ въ себе си. Казано е въ Писанието: „Любовта е безприсрастна“. Когато проявяватъ любовта си, хората грѣшатъ, именно, въ това отношение. Тѣ сж пристрастни въ любовта си: едного обичатъ повече, друго по малко. Или, единъ обича нѣкого, но той не му обръща внимание.—Защо?—Той обича другъ нѣкой. Последниятъ пъкъ обича трети. Той, отъ своя страна, обича четвърти и т. н. Като погледнеге къмъ тѣхъ, виждате, че всички се мжчатъ, всички срадатъ. Мжченията, страданията на хората се дължатъ на неразбраната любовь. Единъ день, когато хората разбератъ любовта, страданията имъ ще се смъкнатъ отъ тѣхъ, както змията съблича кожата си.

Следователно, искате ли да не страдате, да не се мжчите, приложете любовта въ живота си. Да приложите любовта, това значи да служите на Бога. Не служите ли

на Бога, вие всѣкога ще грѣшите. Ще срещнете единъ човѣкъ и ще кажете. Дебела глава е този човѣкъ! — Защо е дебела главата му? — Отъ много работа. Ръцетѣ на работника задебеляватъ. Сърдцето на алчния човѣкъ задебелява. Умътъ на алчния човѣкъ сжщо задебелява. Ако човѣкъ не иска нито главата, нито сърдцето, нито умътъ му да задебеляватъ, той трѣбва да бжде смиренъ, да се стреми къмъ живота, къмъ любовта, къмъ знанието безъ да иска да ги завладява, да ги прави своя собственост. Единственото нѣщо, върху което човѣкъ има право на собственост, това сж неговиятъ духъ, неговата душа, неговиятъ умъ и неговото сърдце. Внѣ отъ тия нѣща човѣкъ не може да притежава нищо друго. Съзнае ли човѣкъ това нѣщо, между неговия духъ и духа на всички хора става правилна обмѣна. Не само това, но и между душитѣ, умоветѣ и сърцата на всички хора трѣбва да става правилна обмѣна. Стане ли тази пълна обмѣна между хората, любовта ще ги посети. Любовта свързва всички хора, всички души.

И тѣй, обичайте и тѣзи които досега не сте обичали. Засега на нѣкои хора вие сте отпуснали по-олѣмъ кредитъ, отколкото на други. Изправете погрѣшката си! Намалете малко кредита на онѣзи, на които сте дали много, и отъ този кредитъ дайте още малко на ония, къмъ които сте се показали

скжперници. Съ други думи казано: вземете малко отъ кредита на онѣзи, които обичате, и дайте отъ него на онѣзи които не обичате.

Сега, колкото и да ви говоря за любовта, все пакъ страданията нѣма да ви оставятъ. Вие страдате по единствената причина, че не сте свършили ония работи, които ви сж дадени още въ миналото. Цѣлата човѣшка карма не е нищо друго, освенъ сборъ отъ недовършени работи. Въ този животъ човѣкъ трѣбва да ликвидира съ своята карма. Дали съзнава това, или не съзнава, всѣки човѣкъ се стреми да развива дарбитѣ и способноститѣ си, да се прояви като даровитъ музикантъ, художникъ, поетъ. И ако не може да постигне това, той страда. Като сте дошли на планината, възпѣвайте високитѣ върхове, възпѣвайте долинитѣ! Упражнявайте се въ всички направления. Когато младиятъ момъкъ се упражнява въ поезия, той започва да възпѣва планинитѣ и долинитѣ: „Планини високи! Долини дълбоки!“ Той мисли, че като напише два-три реда, станалъ е поетъ. За да стане поетъ, работа се иска отъ него.

Какво представя планината и какво — долината? — Всѣко високо мѣсто отъ което човѣкъ може да падне, е планина. Всѣко дълбоко мѣсто, въ което човѣкъ може да се удави, е долина. Тѣй щото, когато хората падатъ, това показва, че тѣ сж на планински мѣста. Когато се давятъ, това показва, че тѣ сж въ долини. Планинитѣ сж мѣста, дето чо-

вѣшкиятъ умъ се възпитава. Долинитѣ сж мѣста, дето човѣшкото сърдце се възпитава. Като знаете това, впрегнете три-четири чифта волове и идете да орете въ долината на вашето сърдце. Посѣйте тамъ най-хубавитѣ плодни дървета, най-хубавата пшеница. Следъ това прекарайте удобни пѣтища и съобщения, че който пѣтникъ мине покрай васъ, посрѣщайте го и кажете му една—две сладки думи. Като се уморите отъ живота въ долината, качете се на планината, да фантазирате и пѣсни да пѣете. Планинскитѣ пѣсни се отразяватъ въ долинитѣ. Красивъ е животътъ на сърдцето, но когато умътъ мисли. Умътъ е вашиятъ възлюбенъ, а сърдцето — вашата възлюбена. Каквото лошо и да ви говорятъ за вашия възлюбенъ и за вашата възлюбена, не вѣрвайте. Ако вѣрвате, вие ще ги спънете въ тѣхния пѣтъ. Вѣрвайте, че вашиятъ възлюбенъ е на планината, а вашата възлюбена — въ долината. Тя отдолу ще казва: Планини високи! Той отгоре ще отговаря: Долини дълбоки! Това е изразъ на истинска любовъ.

Желая ви да чуете гласа на вашия възлюбенъ отъ планината и гласа на вашата възлюбена отъ долината!

30 юний, 5 ч. с.

ЧЕРВЕНЪ И СВѢТЪЛЪ.

Противоречията на хората се криятъ главно въ физическия животъ. Защо? — Защото съвременнитѣ хора търсятъ удобства. Нѣма ли удобства въ живота имъ лишени ли сж отъ нѣкои свои нужди, тѣ се натъкватъ вече на голѣми противоречия. Изобщо, всички млѣкопитаещи, между които с и човѣкътъ, сж сжщества на удобства. Животното, запримеръ, мисли само за ядене. Щомъ се наяде, то веднага се обтѣга на сѣнка, подъ нѣкое дърво или подъ нѣкой храсть и заспива. Така живѣятъ и хората, особено богатитѣ. Като се наядатъ добре, тѣ ще си хапнатъ нѣкакъвъ десертъ, нѣщо сладко, ще си пиинатъ и ще легнатъ да почиватъ. Невидимиятъ свѣтъ, като вижда, че хората и живогнитѣ сж будни, само когато се отнася до тѣхнитѣ физически нужди, изпраца имъ редъ страдания, съ цель да пробуди съзнанието имъ за животъ по-високъ отъ физическия.

Сега, злото не се заключава въ начина, по който човѣкъ живѣе, но въ това, че той не познава себе си, не знае, съ какви сили работи. Запримеръ, нѣкой човѣкъ гладува, и гладътъ го заставя да търси храна, но отде произтича гладътъ, той не знае. Какъвъ е произходътъ на глада? Науката е намѣрила,

че гладь въ човѣка се дължи на чувството на охотливостъ въ него. Центърътъ на това чувство се намира около слѣпоочната областъ на мозъка. Колкото по-силно е развитъ този центъръ въ човѣка, толкова по-голямо е желанието му да яде. Следователно, колкото по-малко храна възприема той, толкова по-голямъ гладъ ще изпитва. Ако по нѣкакъвъ начинъ тази частъ отъ мозъка на човѣка се извади, той нѣма да се стреми къмъ ядене, нѣма да изпитва гладъ. Събуди ли се този центъръ, човѣкъ усѣща гладъ. За да уталожи глада си, той започва усилено да мисли, какъ да си достави храна. За да задоволятъ глада си, хорага сж създали цѣла наука — готварството. Дали ще ядатъ месна или вегетарианска храна, тѣ сж измислили редъ ястия, съ които да събудятъ апстига си, повече да ядатъ. Ако отидете въ Европа или въ Америка, ще видите много начини за приготвяне на месни яденета: нѣкога месото е добре опечено, пържено или варено, а нѣкога го оставятъ доста сурово, съ повече кръвъ. Сжщевременно се създаватъ различни теории за предимство на единия начинъ на готвене предъ другия, или за предимство на растителната храна предъ месната и обратно — на месната предъ растителната.

Въ пжтя на своето развитие, човѣкъ се отличава отъ животнитѣ по своя интелектъ, по своя умъ. Когато трѣбва да се произнесе по нѣкакъвъ въпросъ, човѣкъ мисли и дава

мнението си. Въ това отношение животнитѣ си служатъ повече съ инстинктъ. У тѣхъ инстинктътъ е силно развитъ. Когато вълкътъ се намѣри всрѣдъ нѣкое стадо, той започва да души овцетѣ съ носа си. Така той познава, коя овца е слаба, мършава и коя тлъста. Като бутне овцата нѣколко пѣти съ носа си по корема, той разбира вече, има ли смисълъ да се занимава съ нея или не. Ако е тлъста, той я хваща за врага, занася я далечъ отъ стадото и я изяжда. Ако е слаба, оставя я настрана, не се интересува отъ нея. И тропаснитѣ животни си служатъ съ носа си. Като искагъ да знаятъ, коя трева е добра за ядене, тѣ я миришатъ съ носа си и веднага се произнасятъ. Въ млѣкопитаещитѣ животни носътъ е и ралъ и продължава да играе важна роля. Тои замѣства интелекта въ хората. Понѣкога и човѣкъ си служи съ носа, да познае, коя храна е добра, и коя не. Отъ благоуханието, което се разнася отъ храната, тои може да каже, дали дадена храна е добра. Обаче, не всѣкога отъ благоуханието на храната може да се сѣди за нейното качество. Ако въ нѣкое ястие се турятъ ароматни приправки, тѣ могатъ да маскиратъ прѣснотата и доброкачествеността на материалитѣ и да го представятъ за добро. Въ сѣщностъ такава ядене може да разстрои стомаха на човѣка. Въ това отношение човѣкъ лесно може да се заблуди.

Хората се натъкватъ на заблуждения, не само въ физическия, но и въ духовния,

и въ умствения свѣтъ. Запримѣрь, ако слушате една цвѣтиста речъ, въ която се изнася нѣкакъвъ великъ идеалъ, вие можете да я приемете като абсолютно искрена, но следъ време ще се разочаровате и отъ проповѣдника, и отъ неговата речъ. Тази речъ не е била изпитана. Всѣко нѣщо се познава само тогава, когато се постави на опитъ. Лесно е да се говорятъ нѣщата, но тѣ трѣбва да сж опитани. Лесно се говори за любовта, но поставили се на опитъ, тя изчезва. Преди всичко хората не знаятъ, кжде е мѣстото на любовта. Споредъ нѣкои мѣстото на любовта е въ душата. — Любовта иде отъ духа, влиза въ душата отдето презъ ума слиза въ сърдцето. Оттукъ тя обхваща цѣлото тѣло. Други пъкъ казватъ, че любовта е движение. — Любовта произвежда движение, но не е движение. Любовта произвежда не само движение, но и разширяване, растене и т. н. Трети пъкъ казватъ, че любовта е чувствуване. Любовта произвежда чувствуване, но чувствуването не е любовъ. Деятелността на човѣшкия духъ и на човѣшката душа се дължи на любовта. Казватъ още, че любовта е първиятъ потикъ въ живота. — Любовта е първиятъ потикъ наистина, но не и последниятъ. Последното нѣщо въ свѣта, това е истината.

По отношение на любовта, съвременните хора правятъ редъ погрѣшки. Тѣ започватъ съ любовта и се стремятъ да свършатъ съ любовта. Коя майка е започнала съ любовъ

и свършита съ любовъ? Който започва съ любовта, той непременно грѣбва да свърши съ истината. Ако не започне съ любовта и не свърши съ истината, върху главта му ще се изсипятъ такива страдания, каквито не е очаквалъ. Човѣкъ може да оцени любовта само тогава, когато започва съ нея и свършва съ истината. Истината грѣбва да бѣде тилъ въ човѣшкия животъ. Когато любовта действа въ човѣка, на лицето му се явява червения цвѣтъ. Той е признакъ на любовта. Когато истината действа въ човѣка, лицето му става свѣтло, защото истината е синтезъ на всички лъчи на свѣтлината. Следователно, ако лицето на човѣка не е червено и свѣтло, той не е позналъ нито любовта нито истината. Казваме за нѣкого че се с опекълъ, изгорѣлъ — Защо? — По червенѣлъ е човѣкътъ. Значи, въ червения цвѣтъ хората се пекатъ. Червениятъ цвѣтъ е начало на чувствованията. Безъ този цвѣтъ хората не могатъ да чувствуватъ. Докато не започне да чувствува, човѣкъ не може да има представа за любовта. Любовта започва съ малъкъ потикъ, съ най малкото чувство. Истината пъкъ е синтезъ на нѣщата. Ако въ пътя на своето развитие, човѣкъ не познае себе си, не разбере, съ какви дарби и способности разполага, той не може да придобие истината.

Сега, като казваме, че любовта е начало, а истината — край, разбираме, че любовта е начало на живота, а истината — край

на недоразуменията въ живота. Докато хората не се обичатъ, животътъ имъ нѣма нищо начало, нищо край. Щомъ се обикнатъ, живогътъ започва и върви къмъ своя край — реализиране на самия животъ. Днесъ всички хора се сгремятъ къмъ края на живота, къмъ неговото реализиране, къмъ освобождение отъ страданията. Кога то човѣкъ придобие истината, страданията му ще престанатъ. Любовта носи сградания, а истината ги прекратява. Кога то човѣкъ се влюби, страданията тръгватъ следъ него като войници. Тѣ кацаатъ върху него като мухи. Къде има мухи? — Де то има ядене. Де то нѣма ядене, и мухи нѣма. Въ това отношение любовта представя богата трапеза, върху която сж сложени различни ястия. Де то има сложена трапеза съ ястия, тамъ и мухи ще има.

Страданията въ живота на хората не сж нищо друго, освенъ хапливи мухи, които ги хапятъ и насилствено, като съ остенъ, ги заставятъ да работятъ, да мислятъ. Достатъчно е човѣкъ да направи една погрѣшка, за да дойде една хаплива муха да го ухапе. Всѣка погрѣшка се придружава съ ухапване, т. е. съ страдание. Колкото вида мухи сжществуватъ, толкова вида страдания има по свѣта. Запримѣръ, завистьта, злобата въ човѣка произвежда единъ видъ страдание, умразата — другъ видъ. Мѣстото на злобата въ човѣка е надъ ушитѣ. Когато този центъръ е силно развитъ, човѣкъ е много за-

вистливъ. Този центъръ е силно развитъ въ вълка, вследствие на което той е много жестокъ, свирепъ. Въ овцата този центъръ е слабо развитъ, и затова минава за миролюбива. Завистъта е въ връзка съ личнитѣ чувства на човѣка. Ако се измѣри областъта на центъра на злобата, ще се види, че тя заема пространство отъ 1—20 сантиметра най-много. Повече отъ 20 см. не може да заеме. Това е крайниятъ и предѣлъ.

Каго говоря за злобата, вие не трѣбва да се смущавате. И въ най-слабата степенъ да се яви, тя все ще покаже на човѣка своето сжществуванс. Щомъ любовта посети човѣка, и злобата, като вѣренъ неинъ съпътникъ, ще проговори. И гължбытъ, най-кроткото сжщество, при извесни случаи проявява злоба. Когато има две или малки гължбчета, а сжщевременно мжи нови яйца, гължбицата се озлобява срещу малкиятъ и едно по едно ги изхвърля вънъ отъ гнездото. Тѣ крѣкатъ, пискатъ вънъ, докато дойде бащата да ги утешава. Тои имъ казва: Ще извините майка си, тя е неразположена, има много работа, но пакъ ще ви приеме. Като ги успокои, той ги качва въ гнездото. На другия день майката пакъ ги хвърля навънъ. Сжщото става и съ хората. Срѣщате единъ човѣкъ разположенъ, готовъ на услуги, на жертви. — Защо? — Тои е проникнатъ отъ нѣкакво благородно чувство. Въ този моментъ въ него се промѣква едно чуждо чув-

ство на корисголюбие, на недоволство. Какво става съ него? Веднага любовта пристига и изхвърля навън чуждото яйце — корисголюбие. Любовта не търпи никакво корисголюбие, съмнение, своенравие, нетърпение. Доиде ли нѣщо подобно въ човѣка, тя го хваща за врата и го изхвърля вънъ отъ гнѣздою. Който не разбира отрицателнитѣ прояви на своя характеръ, той казва Нѣмамъ ли право да се проявя? Не съмъ ли човѣкъ и азъ като всички? — Човѣкъ има право да се проявява, но не въ отрицателното. Истински човѣкъ е онзи, който проявява положителното въ себе си, а отрицателното — възпитава и облагородява.

Човѣкъ трѣбва да помни, че не е той самъ виновенъ за отрицателнитѣ чѣрти въ себе си. Той не е снесълъ яйцата на корисголюбието, на упоритостъга, на злобата и т. п. Това сж яйца, съ които други нѣкои сж го насадили, той да ги мжти. Така правятъ и българитѣ. Тѣ обичатъ да турятъ подъ нѣкоя квачка различни яйца кокоши, пачи и други. Безъ да знае, съ какви яйца е насадена, кокошката ги мжти. Като се излюпятъ всички яйца, тя вижда, че следъ нея трѣгва цѣлъ народъ. пиленца, патенца, юрдечета. Нѣкои отъ тѣхъ приличатъ на нея, а други — съвсемъ не приличатъ. Чуди се кокошката, тя ли ги е измжтила всички, или не. Както и да е, тя трѣгва предъ тѣхъ да имъ търси храна. Като дойде до нѣкоя рѣка, па-

тенцата и юрдечетата влизатъ въ водата, а пиленцата обикалятъ около нея. Като вижда това несъответствие между еднитѣ и другитѣ малки, тя се чуди, какъ е станала тази работа, но стои на брѣга, чака да излѣзатъ патенцата и юрдечетата отъ водата.

Страшно е положението на човѣка, когато се види като кокошката, обиколенъ съ подозрение, съмнение, злоба, умраза и т. н. Той седи и се чуди, отде сж дошли тия лоши чувства въ него. Знае, че по естество е добъръ човѣкъ, но отде дойде подозрението въ него? Знае, че е добъръ човѣкъ, но отде дойде умразата въ него? Стои го и мисли какво да прави съ тия отрицателни чувства, въ себе си, какъ да се освободи отъ тѣхъ. — Нѣма защо да се смущавате отъ отрицателното въ себе си, но пазете се отъ него да не ви завлѣче въ водата и да се удавите. Не считайте, че всички отрицателни мисли и чувства сж все ваши. Не взимайте стоката на дявола за ваша. Не продавайте стоката му. И въ новия животъ, да влѣзете, изпитанията пакъ ще ви следватъ. Като влѣзете въ новия животъ ще видите, че и тамъ има области, въ които можете да се спънете. Млади, и стари могатъ да се спънатъ. Учени и прости могатъ да се спънатъ. Философътъ може да се спъне въ своята философия; моралистътъ — въ правимата на своя моралъ. Затова ние казваме, че нѣкои нѣща сж морални, а други — не сж морални.

Кои нѣща сж морални и кои — неморални? Всѣки потикъ, колкото малъкъ и да е, който произтича отъ любовь, мъдрость и истина, е мораленъ. Не произтича ли отъ любовта, мъдростта и истината, той не е мораленъ. Щомъ потицитѣ на човѣка сж морални, и животътъ му ще бжде мораленъ. Когато човѣкъ грѣши, причината на това се крие въ неотзивчивостта му къмъ своитѣ морални потици. Богъ влага тия потици въ човѣшката душа, въ човѣшкия духъ, въ човѣшкия умъ и въ човѣшкото сърдце. Щомъ вложи единъ потикъ въ човѣка, Той веднага се оттегля и гледа, какъ ще постъпи. Хората се стремятъ къмъ любовьта, а въпрѣки това се каратъ, биятъ. Майката обича детето си, но отъ време на време го бие. Момъкъ и мома се обичатъ, наричатъ се божества, а каго се оженятъ, започватъ да се биятъ. Братче и сестриче седатъ мирно и си играятъ. После се гаятъ, милватъ, цѣлуватъ. Щомъ седнатъ да ядатъ, братчето удари сестричето, или го хване за косата. После сестричето хваща братчето за главата и го разтърсва. Защо става това?

Една жена разправяше накратко своя животъ. Оженила се млада за едного, когото обичала. Цѣли десетъ години живѣла съ него, но той постоянно я биелъ. Тя търпѣла, нищо не казвала. Единъ день той ѝ ударилъ една плесница, и въ нея се събудилъ такъвъ гнѣвъ, че тя моментално се хвърлила върху него и му ударила две силни плесници. Отъ този мо-

ментъ той не посмѣлъ да дигне ржка върху нея. Поправилъ ли се съ това? Не, следъ две—три години той умрѣлъ. Мжжъ, който бие жена си, умира преди нея. Жена, която бие мжжа си, умира преди него. Това показва, че въпроситѣ не се разрешаватъ съ насилие. Силата на човѣка седи въ въздържанието, въ самообладанието. Въздържанието не подразбира мълчание. Външното мълчание не е и вътрешно. Когато иска да говори, човѣкъ трѣбва да пита Бога въ себе си, да говори или не. На кого трѣбва човѣкъ да говори? Човѣкъ първо трѣбва да говори на себе си, после на ангелитѣ, да се научи да разсждава, и най-после -- на Господа, да се научи да се моли и да върши само онова, което Богъ му е казалъ. Щомъ знае да говори на себе си, на ангелитѣ и на Бога, той ще може да говори на ближнитѣ си и ще имъ бжде полезенъ.

Каква е вашата опитностъ въ това отношение? По колко пжти на день се обръщате къмъ Бога съ молба да ви каже, какво да правите? Не зная, колцина отъ васъ се обръщатъ къмъ Бога за съветъ. Щомъ намислите да правите нѣщо, вие веднага пристжпвате къмъ действие - никого не питате. Въ невидимия свѣтъ има разумни сжщества, които всѣки моментъ сж готови да услужватъ на хората. За онзи, който се обръща за съветъ къмъ тѣхъ, всѣка дума е благословение. Всѣка тѣхна дума може да се използва за градежъ.

Съвременнитѣ хора избѣгватъ съвети

даже и на разумни сжщества, понеже сж минали презъ школи на различни учители, които сж ги учили на нѣща, отъ които и днесъ още не могатъ да се освободятъ. Нѣкои отъ тия учители сж ги учили, че трѣбва да бждатъ горди, да пазятъ достоинството си; други сж ги учили, че трѣбва да бждатъ силни, да се борятъ съ всичко въ живота; трети сж ги учили, че трѣбва да бждатъ богати и да се осигуряватъ. Вие сте опитали всичко това и сте дошли до убеждението, че и горди да бждете, и богати, и силни, все пакъ сте нещастни. Вследствие на това вие сте изгубили вѣрата си и днесъ не вѣрвате на никого. Мойсей е училъ: „Око за око, зжбъ за зжбъ“. Следъ него иде Христосъ и казва: „Ако те ударятъ на едната страна, обърни и другата“. Опитвали сте Мойсея, и повече не искате да го следвате. Христа още не сте опитали, но не се решавате да Го следвате — не вѣрвате въ Него.

Какво разбирате отъ стиха, който Христосъ е казалъ, че ако те ударятъ на едната страна, да обърнешъ и другата? Ако го разберете буквално, вие ще изпаднете въ противоречие. Ще кажете: Защо човѣкъ трѣбва да бжде толкова мекушавъ, да се оставя да го биятъ? За да разберете дълбокия смисълъ на този стихъ, трѣбва да знаете, че само разумниятъ, добриятъ човѣкъ има право да бие. Само приятельтъ има право да бие. — Защо? — Защото той бие съ любовь. Ако приятельтъ те

удари отъ едната страна съ любовта, дай и другата си страна, да те удари съ мъдростта. Какво по-голъмо благословение можете да очаквате отъ това? Казано е въ Писанието: „Когото Богъ обича, наказва го“. — Съ какво? — Съ любовта, мъдростта и истината. Какво по-голъмо благословение отъ това? Радвайте се, когато съвършениятъ ви наказва. Богъ е съвършенъ. Въ Него нѣма противоположни чувства, както въ хората. Всичкитѣ Му постѣпки сж пълни съ любовъ. Дръжте въ ума си мисълта: Каквато плесница ударите на брата си, такава и вие ще получите. Ако го ударите съ любовъ, и васъ ще ударятъ съ любовъ; ако го ударите съ мъдростъ, и васъ ще ударятъ съ мъдростъ. Ако ударите ближния си безъ любовъ и безъ мъдростъ, и васъ ще ударятъ по сжщия начинъ. Всѣка плесница, нанесена на човѣка безъ любовъ и безъ мъдростъ, кости чупи, мускули разкъсва. Съ една дума, плесница безъ любовъ и мъдростъ може да умъртви човѣка. Всѣка плесница, нанесена върху човѣка съ любовъ и мъдростъ, внася въ него животъ, знание и свѣтлина.

Сега, желая на всички да получавате плесници на любовта. Ако тѣзи плесници идѣха отъ ржката на човѣка, тѣ щѣха да бждатъ физически. Тѣ идатъ отъ добрия умъ, отъ доброто сърдце, отъ добрата воля на човѣка. Тѣ идатъ отъ неговия духъ и отъ неговата душа. Следователно, всѣка та-

кава плесница носи за човѣка голѣмо благословение. Такива плесници Богъ постоянно ни дава. Поетитѣ възпѣватъ лѣхането на въздуха, лѣхането на свѣтлината. Въ този смисълъ, лѣхането на свѣтлината не е ли една плесница, т.е. милване, галене съ ржката? Свѣтлината слиза съ такава голѣма бързина, че удря право въ лицето на човѣка. Въ тази плесница има любовъ и знание. Като се докосне до лицето на човѣка, тя започва да го милва. Ако свѣтлината не носи любовъ и знание въ себе си, съ бързината си тя би махнала човѣка отъ своя пѣть. Ако нѣмаше любовъ и знание въ себе си, свѣтлината би умъртвила човѣка, но понеже иде съ любовъ и знание, тя го прави енергиченъ. Азъ бихъ желалъ и вие да бъдете енергични, но като се пригответе отдалечъ да ударите на нѣкого плесница, щомъ дойдете до това мѣсто, веднага да спрете. Тогава енергията ви ще се превърне въ любовъ и знание. Това значи да има човѣкъ самообладание. Мжно е човѣкъ да се владѣе, но той трѣбва да придобие самообладание. Както се е засилилъ да удари плесница, веднага да спре. Не е лесно да мисли човѣкъ правилно. Не е лесно да обича човѣкъ хората правилно. Не е лесно да говори човѣкъ истината. Не е лесно всичко това, но не е и много мжно. Понеже е мжно сами да го постигнете, затова сте дошли въ Школата да учите.

Сега, като наблюдавахте изгрѣва на

слънцето, вие видѣхте, че имаше червенъ цвѣтъ. — Защо? — Защото започва съ любовта. После слънцето стана свѣтло.—Защо? — Защото свършва съ истината. Съ тѣзи два цвѣта слънцето казва: Започни съ любовта и свърши съ истиината. Като видите, че слънцето е червено, кажете си: Желая сърдцето ми да бжде пълно съ любовъ. Като го видите свѣтло кажете си. Желая ума ми да бжде пълненъ съ истина. Желаете ли тия две нѣща за себе си, вие ще имате Божието благословение. Всѣки денъ, при изгрѣва на слънцето, пожелавайте да имате любовъ въ сърдцето си и истина въ ума си. Да посрѣщате всѣки денъ изгрѣва на слънцето съ тази мисълъ, това значи да бждете презъ цѣлия денъ радостни и весели. Не можете ли да придобиете нищо отъ слънцето, вие не сте разбрали, какво значи изгрѣвъ на слънцето.

И тѣй, понеже живѣемъ въ свѣтъ на противоречия, ние трѣбва да се свържемъ съ Божествената любовъ, съ Божествената истина и съ Божия Духъ. Казано е въ Писанието: „Не огорчавайте Божия Духъ, съ Който сте запечатани“. Богъ е дългогърпеливъ и милостивъ, но всѣкога бждете будни, да не огорчавате Божия Духъ въ себе си. Кажете ли една дума не на мѣсто, веднага се корегирайте. Направите ли една погрѣшка, веднага я изправете. Ако въ сърдцето ви проникне едно лошо чувство, транс-

формирайте го веднага. Каквото изкушение и да ви сполети, стремете се да устоите срещу него. За да се справите съпротиво-речията и изкушенията въ свѣта, сърдцето, умъгъ, душата и духътъ ви трѣбва да бждатъ будни. Само по този начинъ вие можете да се самовъзпитавате. Освенъ вие сами, никой другъ не може да ви възпитава. Рече ли другъ нѣкой да ви възпитава, това значи да ви дресира. Обаче, дресиратъ се само коне, кучета, но не и хора. Азъ мога да ви поставя редъ ограничения, но това не е възпитание, това е робство. Да възпитавамъ единъ човѣкъ, това значи да го огхраня, да стане като ангелъ. Ако азъ нѣмамъ любовъ, и вие нѣмате любовъ, нито азъ мога да ви възпитавамъ, нито вие можете да се възпитавате. За да ви възпитавамъ, азъ трѣбва да имамъ любовъ къмъ васъ, и вие трѣбва да имате любовъ къмъ мене. За да ви възпитавамъ, азъ трѣбва да приложя истината къмъ васъ, както и вие—къмъ мене. Като ви възпитавамъ съ любовъ и истина, мога да ви оставя да живѣете при ангелитѣ. Иначе, не бихте могли да живѣете при тѣхъ. Едно трѣбва да знаете: докато сте при хората, първо вие трѣбва да ги обичате, а после тѣ да ви обичатъ. Ако сте при ангелитѣ, първо тѣ трѣбва да ви обичатъ, а после вие. Ако сте при лошитѣ хора, първо вие трѣбва да ги обичате, а после тѣ. Обичатъ ли ви първо лошитѣ хора, тѣ ще ви причиняватъ голѣми пако-

сти. Ако добритѣ хора първо ви обичатъ, тѣ ще ви правятъ добро.

И тѣй, като ставате сутринъ, започвайте съ червения цвѣтъ и си кажете: Господи, днесъ ще покажа Твоята Любовь къмъ всичко—къмъ камънитѣ, къмъ растенията, къмъ животнитѣ. Като дойдете до човѣка, тамъ ще покажете любовта си въ най-голѣмъ размѣръ. Като дойдете до човѣка, тамъ ще проявите двата цвѣта — червения и свѣтлия. Това е новото, което трѣбва да приложите въ живота си. Вие имате много знания, много опитности, но приложите и новою, което сега ви се дава. Нѣкои казватъ, че сж прости, а въ сжщностъ не сж. Като видятъ нѣкой ученъ, тѣ турятъ своитѣ чувствителни везни и започватъ да го теглятъ. Тѣ виждатъ и най-малката му погрѣшка. Това показва, че сж умни хора. Въ това отношение и мене сж ме теглили. Само ме следятъ, какво ще кажа и какъ ще постѣпя.

Преди години дойде при мене единъ български светия. Той си турилъ кръстъ на челото и току се кръсти. Отъ време на време ме поглежда. Азъ седа, гледамъ го, но не се кръстя. — Защо не се кръстишъ? — Азъ имамъ една слабостъ, кръстя се, само когато имамъ мжчноти. Когато съмъ радостенъ, забравямъ да се кръстя. Щомъ дойде мжчнотията, веднага започвамъ да се кръстя и да се уча. Да се кръстишъ, това значи да те биятъ. Щомъ видя, че биятъ нѣкого, пи-

тамъ 10. Ти носишъ ли кръстъ? Като погледна къмъ него, виждамъ, че носи кръстъ на челото си. Когато биятъ нѣкого, а той търпи, това показва, че се е нагърбилъ съ кръста на търпението. Не се опълчвайте противъ кръста, защото бой ще има. И Христосъ опита кръста. Какво направи като Го заковаха? Той се моли, вика да Го отковатъ, но най-после се убеди, че това е волята Божия и се остави да Го заковатъ.

Какво представя кръстътъ?—Кръстътъ представя две сили, които действуватъ въ противоположни посоки. Едната сила е пасивна — хоризонталната линия въ кръста. Другата е активна — вертикалната линия. Тя представя човѣшката мисълъ. Тази сила показва, че човѣкъ трѣбва да расте нагоре, а не да се удоволствува. Както семенцата излизатъ отъ земята, така и човѣкъ трѣбва да расте нагоре. Всичко, което расте, е Божествено, а което не расте, не е Божествено. Следователно, ако растете и побеждавате почвата, това показва, че противодействията, които срѣщате на пътя си, сж по-малки отъ силитѣ, които сж вложени въ васъ. Ако не растете, противоречията сж по-голъми отъ силитѣ ви. Съ други думи казано: Когато лесно се справяте съ препятствията, които срѣщате на пътя си, вие имате въ себе си любовъ, която ви помага. Тогава и вие се радвате, и Богъ се радва на вашия успѣхъ. Когато вие побеждавате, Богъ се наслажда-

ва. Намирате на пжтя си торба съ пари. Вие сте беденъ човѣкъ, нѣмате стотинка въ джоба си, но отвжтре нѣщо ви казва: Бѣгай, не се изкушавай! Вие поглеждате торбата съ пари, усмихвате се и заминавате. Ако нѣкой види, че бѣгате огъ паритѣ, ще мисли, че сте глупавъ човѣкъ. Невидимиятъ свѣтъ, обаче, ще ви похвали. По-добре е да спечелите сърдцето на единъ човѣкъ, отколкото неговитѣ пари. По-добре е да спечелите доброто мнение на своя приятель, отколкото да използвате неговата сила. За предпочитане е човѣкъ да има на страната си Божията Любовь, Мждрость и Истина отколкото всички блага, всички удоволствия на свѣта. Лишени ли сте отъ любовта, отъ мждростъта и отъ знанието, каквито други богатства и блага да имате, вие сте изгубени.

Сега, желая ви да придобиете новото, което е потрѣбно за съграждане на бждещия ви животъ. Сегашниятъ ви животъ трѣбва коренно да се преустрои. Дълго време трѣбва да работите, за да преустроите живота си. Погрѣшката на съвременнитѣ хора се състои въ това, че тѣ искатъ едновременно да свършатъ много работи. Всѣки човѣкъ трѣбва да започне една работа, да я свърши добре и тогава да пристжпи къмъ втора. Великиятъ художникъ започва само една работа. Като я свърши, както трѣбва, тогава започва втора. Видниятъ поетъ ще

напише само единъ—два стиха за любовта и върху тѣхъ ще работи дълго време. Като четете поезията на нѣкой поетъ вие трѣбва да правите преводъ, да ѝ дадете другъ смисълъ. Запримѣръ, какъвъ преводъ ще направите на думитѣ, изказани отъ П. Славейковъ, за паритѣ? Той е казалъ: „Парице, парице, всесилна царице! Съ тебе въ рая, безъ тебе въ ада“. Вие можете да преведете тази поезия въ следния смисълъ: Парице, парице, всесилна царице, все за тебе питахъ и по свѣта скитахъ. Но като скитахъ по свѣта, най-после оглупѣхъ. Като се видѣхъ въ това положение, решихъ вече за тебе да не питамъ. Като се научите да правите вѣрни преводи, вие ще станете истински поети. Като съзнае заблудението си, човѣкъ може вече да пише. Той нѣма да възпѣва парата като всесилна царица, безъ която не може да живѣе, но ще пише: Парице, парице, дълго време по тебе скитахъ и всѣкога лъганъ оставахъ. Ти ми казваше, че само мене обичашъ, но видѣхъ, че на всички едно и сѣщо казвашъ, съ всички работишъ. Питамъ: Какъвъ характеръ може да има човѣкъ, който, като парата, навсѣкжде се движи, на всички обещава? Парата не предпочита никого: тя еднакво услужва и на праведния, и на грѣшния.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ чиста храна, чиста вода, чистъ въздухъ и чиста свѣтлина. Тѣ се нуждаятъ още отъ

чисти мисли и чувства. Това представя Божественото начало въ човѣка. Богъ не търпи и най-малкото несъвършенство. Това, което мжчи човѣка, е неговото несъвършенство. Дойде ли въпросъ до любовъга, тамъ човѣкъ трѣбва да бжде абсолютно чистъ. Нѣкой се оплаква, че като отишълъ на гости при приятеля си, той легналъ на мекото си легло, а него оставилъ да спи на пода. Любовъ ли е това? Не е любовъ, но и обратното да стане, гостътъ да спи на леглото, а домакинътъ на пода, и това не е любовъ. Тогава, какво трѣбва да направи домакинътъ? Или двамата да снатъ на пода, или домакинътъ да купи още едно легло съ чисти, нови завивки. Справедливостъта изисква да давамъ на ближния си такава храна, каквато и азъ употребявамъ; да му давамъ такава вода, каквато и азъ пия; да му купувамъ такива дрехи, обуца, каквито и азъ нося. Така постъпва и Богъ съ насъ. Той ни е далъ своята Любовъ, своята Мждростъ и своята Истина. Повече отъ това какво можемъ да желаемъ? И ние трѣбва да бждемъ подобни на Него. За да постигнете това, проучвайте любовта въ нейната чистота! Проучвайте знанието въ неговата свѣтлина! Проучвайте свободата въ нейната пълнота! Пожелайте, както за себе си, така и за ближния си, онази свобода, която освобождава душитѣ отъ вътрешното имъ ограничаване.

Приложете любовта и истината като граници на живота, и Божието благословение ще бъде винаги с васъ.

*

1. августъ, 5. ч. с.

РАЗБИРАНЕ И СЪЗНАНИЕ.

Съвременнитѣ хора живѣятъ въ реалния свѣтъ, вследствие на което засега тѣ не могатъ да го изучаватъ идишно. Всички погрѣшки на хората ставатъ по причина на несъответствието, което съществува между идейния и реалния свѣтъ. Каю знаете това, не се сърдете на сърдцето си, а се на реалния свѣтъ, който ви заставя да се храните. Мнозина казватъ, че животътъ щѣ да бжде по-добъръ, ако яденето не съществувало. — Ако яденето не съществуваше, съ какво бихте го замѣстили? Наистина, отъ яденето произтичатъ редъ несъответствия въ живота, но съ какво може да го замѣстите? Засега яденето е най-голѣмото добро на земята, а за невидимия свѣтъ — най-голѣмото зло. Безъ ядене животътъ на земята щѣше да бжде по-лошъ, отколкото е сега. Чрезъ яденето ние се възпитаваме, пресъздаваме. Безъ ядене физическиятъ животъ на хората щѣше да се прекрати, а съ това заедно щѣше да спре и неговата духовна еволюция.

Значи, човѣкъ трѣбва да яде, но той трѣбва да знае, какъ да яде и защо да яде. Той трѣбва да яде, за да обича хората. Ако яде добре, той ще ги обича правилно; ако не яде добре, той не може да ги обича правилно. Ако храносмилателната система на

човѣка не е въ пѣленъ порядѣкъ, гои нѣма да се храни добре. Щомъ не се храни добре, той всѣкога ще бѣде неразположенъ къмъ хората, къмъ всичко, коего го обикаля. Той нѣма да се интересува отъ наука, отъ изкуство, отъ музика — всичко ще му се вижда наопаки. И като не се интересува отъ нищо, той ще философствува само, защо свѣтътъ е създаденъ така, а не по другъ начинъ. По въпроса, защо свѣтътъ е създаденъ по този начинъ, само философитѣ могатъ да разискватъ, но досега никой философъ не си е отговорилъ на този въпросъ. Каквито теории да изнасятъ философитѣ за обяснение на този въпросъ, гѣ не могатъ да задоволятъ всички умове. Като четатъ тѣхнитѣ теории, мнозина казватъ Това сж идеи на нѣколцина философи, но не на всички. И децата рисуватъ гарги, гължби и казватъ на майка си, че сж нарисували една гарга, или единъ гължбъ. Майката не може да се съгласи съ тѣхъ. Достатъчно е да погледне рисунката, за да види, че нито гаргата прилича на гарга, нито гължбътъ — на гължбъ. Следователно, искате ли да нарисувате нѣщо, не взимайте примѣръ отъ рисункитѣ на децата, но ползувайте се отъ работитѣ на великитѣ художници. По нѣкога и тѣхнитѣ работи не могатъ да минатъ за съвършени. И детето рисува гарга, и великиятъ художникъ рисува гарга, но грамадна е разликата между едната и дру-

гата. Като разглеждате дветѣ рисунки, вие ще дойдете до положение да схващате добрата, красивата страна на нѣщата. Отъ васъ се иска, именно, това — винаги да гледате на добрата страна на нѣщата. Срѣщате единъ човѣкъ и казвате, че е грозенъ, че не можете да го търпите. Ако грозниятъ не дойде, красивиятъ никога не може да се яви. Грозниятъ е сѣнка на красивия. Ако грозниятъ не съществува, красивиятъ никога не би се проявилъ. Следователно, за да се прояви доброто въ живота, първо трѣбва да се явятъ сѣнкитѣ на нѣщата.

Сега, ние говоримъ за злото въ човѣка, за неговото недоволство. Човѣкъ е недоволенъ отъ живота си. — Защо? — Недоволенъ е, че не е добъръ. Не се смущавайте. Бждете доволни отъ себе си за даденъ моментъ и се стремете следния моментъ да се изправите. Проявявайте се такива, каквито сте. Нѣкой е разгнѣвенъ, започва да вика, да се сърди. Нека се гнѣви, нека изразходва излишната енергия въ себе си. На всѣки човѣкъ е определено, колко време може да се гнѣви. Нѣкой може да се гнѣви една, две, десетъ секунди, или десетъ минути, най-много — половинъ часъ. Той е като фотографъ. Фотографътъ отваря апарата си и цѣка секунда, две или повече. Определено е колко секунди трѣбва да трае цѣкането, споредъ освѣтлението, при което става фотографирането. Недоволството на човѣка се заключава, именно, въ това, за-

що е цъкалъ дълго време, или защо е цъкалъ толкова кратко време. Колкото време и да е цъкалъ, за случая е достатъчно. Едно нѣщо трѣбва да знаете: въ нещастнето или въ скръбьта на единъ човѣкъ се крие щастието или радостьта на другъ. Значи, благодарение на нашата скръбь и нещастие други същества се радватъ и веселятъ. Когато единъ боледува, другъ оздравява. Навсѣкжде въ природата става обмѣна. Не мислете, че болеститѣ сж нѣщо излишно въ живота на хората. Чрезъ болеститѣ човѣкъ добива ценни качества въ себе си. Толстой разправя, че следъ всѣко боледуване съзнанието му се е разширявало. Той придобивалъ нѣщо ново. Всѣко боледуване било свързано съ красиви преживявания. Ако не бѣше миналъ презъ болезнени състояния, Толстой не би дошълъ до това просвѣтление на съзнанието си.

Та когато видите, че нѣкой човѣкъ се гнѣви, сърди, знайте, че той не се сърди, но се учи да разсжждава. Той не се сърди на никого, но се приспособява къмъ лошитѣ условия. Оставете го свободенъ, да учи. Ако видите, какъ каменарьтъ троши съ чукъ камъни, трѣбва ли да се чудите, защо ги троши. Трѣбва ли да мислите, че не е човѣшко, дето чука и троши камънитѣ? Оставете го свободенъ. Той има работа, знае защо трѣбва да троши камъни. Тѣзи камъни сж нуж-

ни за градене на кжщи. Тѣ сж необходими за физическия животъ.

Мнозина искатъ да живѣятъ на земята като ангели. Това е невъзможно. За да живѣе като ангелъ, човѣкъ трѣбва да има ангелски условия. И най-добриятъ пѣвецъ на земята не би могълъ да пѣе като ангелъ. Преди всичко, той нѣма такъвъ ларинксъ, какъвто ангелитѣ иматъ; той нѣма срѣда като тѣхната. Хората сж недоволни, неблагодарни на това, което имъ е дадено, гѣ искатъ повече. Ако не сж разработили малкитѣ таланти, малкитѣ дарби, които Богъ имъ е далъ, какъ ще се справятъ съ голѣмото богатство, къмъ което се стремятъ? Много нѣща има, които човѣкъ не знае, които не е придобилъ, а се стреми къмъ нови, голѣми постижения. Запримѣръ, вие сте забелязвали, че когато ще ви се случи нѣкаква неприятностъ, носѣтъ ви сърби. — Защо? — Не знаете. Колко обикновени нѣща още не знаете, а търсите нови, голѣми знания. Всички се стремятъ къмъ здраве но не знаятъ, какъ да го придобиятъ. Особено младитѣ моми искатъ да иматъ червени устни, червени страни, да изглеждатъ здрави. Естествено е това желание, защото червениятъ цвѣтъ на лицето показва добро храносмилане и правилно дишане. За да придобиятъ този цвѣтъ, свѣтскитѣ дами си мажатъ устнитѣ и странитѣ съ червена боя. По този начинъ

тѣ сами се лъжатъ, че иматъ червенъ цвѣтъ, че сж здрави.

Въ това отношение азъ подържамъ вътрешната, а не външната козметика. За да придобие червенъ цвѣтъ на лицето си, човѣкъ трѣбва да си представя този цвѣтъ въ въображението си, да се свърже съ всички тонове на червената краска. Като се упражнява така, той нѣма да забележи, какъ ще се яви червена краска на лицето му. Щомъ придобие тази краска, той ще се почувствува по-здравъ, по-любовообиленъ. Неговата призма ще започне правилно да пречупва свѣтлината, и той ще придобие истинско понятие за любовта. Докаю не придобие червения цвѣтъ човѣкъ все ще бжде изложенъ на редъ болезнени състояния. Ако не възприема правилно портокаловия цвѣтъ, човѣкъ ще изгуби своето индивидуално състояние. Ако не възприема правилно зеления цвѣтъ, той ще спре своето растене. Ако не възприема правилно жълтия цвѣтъ, той ще спре своето умствено развитие. Ако не възприема правилно синия цвѣтъ, той ще започне да се изражда въ религиозно отношение. Ако не възприема правилно виолетовия цвѣтъ, човѣкъ постепенно ще почне да губи силата на своята воля.

И тъй, когато свѣтлината се пречупва, явяватъ се седемъ цвѣта, т. е. седемъ велики добродетели. Когато видите небесната джга, вие си спомняйте за Стария Заветъ, де-

то е казано, че Богъ е поставилъ джгата за знакъ на човѣчеството, че втори пжть потопъ нѣма да става. Това значи, че когато човѣкъ живѣе съобразно седемтѣ велики добродетели на джгата, въ псѳовия животъ потопъ нѣма да стане, и мжчнотиитѣ му лесно ще се разрешатъ. Щомъ види джгата въ своя мистически животъ, всичкитѣ му работи ще се оправятъ. Засега предъ насъ сж разкрити главно три цвѣта: червенъ, жълтъ и синъ. Любовта подържа червения цвѣтъ, мждростъта — жълтия, а истината — синия. Когато тѣзи три основни цвѣта се съединятъ въ едно, образува се четвърти, произведенъ цвѣтъ.

Следователно, достатъчно е човѣкъ да схване правилно основнитѣ тонове на цвѣтоветѣ, за да може правилно да прогресира въ своето физическо и духовно развитие. Тѣй както сега се развиватъ религиознитѣ хора, вмѣсто да прогресиратъ, тѣ се спъватъ въ развитието си. Когато пости, човѣкъ трѣбва да добие хубави чърти на лицето си. Въ сжщностъ не става така. Вмѣсто да придобие нѣщо красиво, лицето му се обезобразява. Това показва, че човѣкъ не знае, какъ да пости. Когато устнитѣ на човѣка сж дебели, това е лошо, но ако и много изтънѣятъ, пакъ е лошо. Нѣкои стискатъ устнитѣ си, но съ това тѣ реагиратъ неправилно на своитѣ чувства. Устата на човѣка не трѣбва да бжде нито много затворена, нито

много отворена. Устнитѣ трѣбва слабо да прилепватъ. Устата трѣбва да бжде толкова слабо отворена, че отъ външния ѝ видъ да се вижда, каква е любовта на човѣка. Устата на мнозина не показва никаква любовъ. Нѣкои моми умиратъ отъ любовъ, но това е театъръ само, никаква любовъ не е. Въ това отношение тѣ приличатъ на младитѣ булки, които, като излизатъ отъ бащиния си домъ, навеждатъ главата си, ужъ плачатъ за майка си и за баща си. Като вижда това, деверътъ казва на брата си: Братко, булката плаче много, да я върнемъ назадъ! Но тя казва: И да плача, водете ме напредъ!

Има една аналогия между положението на младата булка и вашето. Когато ви изваждаме отъ свѣта, за да ви въведемъ въ Царството Божие, вие плачете, лавате видъ, че искате да се върнете назадъ. Речемъ ли да ви върнемъ назадъ, вие искате да вървите напредъ. Обичайте свѣта, но не ходете по неговитѣ пжтища. И Богъ обича свѣта. Казано е въ Писанието: „Богъ толкова възлюби свѣта, че даде своя Единороденъ Синъ въ жертва, за да не погине всѣки, който вѣрва въ Него“. Свѣтътъ е училище. Щомъ свършимъ това училище, ние трѣбва да се радваме, че го напуцаме и влизаме въ Царството Божие. Свѣтътъ черпи силата си отъ Царството Божие, отъ Божествения свѣтъ. Казва се въ Битието: „Въ начало Богъ създаде небето и земята“. Това значи: Въ нача-

ло още Богъ създаде физическия и Божесвения свѣтъ.

Мнозина могатъ да кажатъ че сж ходили на онзи свѣтъ при Господа. Никой отъ васъ не може да откаже, че е ходилъ на онзи свѣтъ. Ние всички благодаримъ на разумнитѣ братя, че сж работили безкористно върху насъ. Но какво правятъ съвременнитѣ хора? Като ги хванатъ огъ невидимия свѣтъ, тѣ не могатъ вече да се върнатъ назадъ. Дали сте ходили на онзи свѣтъ, или не сте ходили, нѣма защо да споримъ върху това. Да спорите по този въпросъ го е все едно да спорите по въпроса, добъръ ли е човѣкъ или лошъ. Нѣма защо да спорите, нѣма защо и да се критикувате, понеже устройството на сегашния човѣкъ не се дължи на самия него. Хиляди поколѣния преди него сж работили по единъ неестественъ пжтъ. Работата на човѣка днесъ се заключава въ доброволното ремонтиране и преустройство на неговия организъмъ. Човѣкъ носи редъ наследствени чѣрти, които не сж негови, но трѣбва да се освободи отъ гѣхъ. Тѣ му сж дадени за работа. Като работи върху тѣхъ, да ги преобрази, той ще преустрои своя организъмъ. Богъ не сжди човѣка за неговитѣ лоши наследствени чѣрти, но ако не работи да ги изправи, тогава Той ще го сжди. Нѣкой братъ иска да говори. Изслушайте го спокойно, не му възразявайте. Като отидете при нѣкой водопадъ, трѣбва

ли да му кажете да млъкне? Ще го послушате малко и ще се отдалечите. Тъй щото, говори ли някой, изслушайте го, не го спирайте — Ама не говори умно — Оставете го да се изкаже. Не бързайте да давате мислието си. Вие трябва да проявите търпението си, да дадете свобода на всички. Недоразуменията във живота на хората се дължат единствено на гъхното нетърпение. Доколко една реч е разумна, зависи от резултата, който тя произвежда върху слушателят. Някой може да е насадил стотина — двеста декара земя, без да има големи резултати. Значи ползата, която нящата принасят, определят тяхното значение, тяхната цена

Съвременните хора бързат във заключенията си. Како не им вървят работите добре, те казват за себе си, че сж лоши хора. Щом работите им вървят напред, казват, че сж добри хора. Кос е по добре да казват, че сж лоши хора или да казват, че сж добри? Кажете. Ние сме добри хора, но сме се надали малко. Ще отидем на извора да се измием и като се върнем, ще бждем чисти и красиви. Не държете ли тази положителна мисъл във ума си, вие се обявявате прогив Господа. По този начин вие хвърляте петно върху Него

И тъй, помагайте си едни на други. Някой иска да прояви любовта си — съдействайте му. Друг иска да прояви зна-

ннето си — съдействувайте му. Помагайте си, поощрявайте се въ всички направления. Кой каквото иска да направи, не се бъркайте въ работата му. Оставете го свободенъ. Ако изкара нѣщо криво, той самъ ще го изправи. Като развалите едно нѣщо, друго ще направите. На земята нищо не остава постоянно. Това не значи, че на земята нѣма нищо. Животътъ на земята е реаленъ, но отъ реалния животъ ние ще минемъ къмъ ценноститѣ на идеалния животъ. Изобщо, най-хубавитѣ нѣща отъ реалния животъ ще ги пренесемъ въ идейния, на небето. Не мислете, че на небето ще бъдете по-добре, отколкото на земята. Разликата седи само въ това, че условията и обстановката на небето сж по-добри отъ тѣзи на земята, вследствие на което тамъ нѣщата изглеждатъ по-добри. Богъ е еднакъвъ и на небето, и на земята. Ако ние не Го познаваме и не можемъ да Го проявимъ, Той не е причината за това. Причина сме ние, че не можемъ да Го възприемемъ правилно.

Когато казвате, че сте лоши хора, вие се намирате въ положението на онзи светия, който казвалъ, че дяволътъ билъ много лошъ. Дяволътъ има една добра чѣрта—постоянство. Ти го пждишъ отъ вратата, а той намира най-малкитѣ дупчици и оттамъ влиза. Като влѣзе нѣкъде, насгани се и започва да работи — отъ нищо не се стѣснява. Той е трудолюбивъ, никога не се обезсърд-

чава. Той никога не казва за себе си, че върши зло. Каго влѣзе въ нѣкой мжжъ, той заема положението на професоръ, а жена му — негова ученичка и започва да ѝ преподава. Понеже не е научила урока си, мжжътъ я набива добре. Боятъ служи като предметно учение за млади и за стари, за прости и за учени.

Какво разбираме подъ думата „младъ“? Споредъ мене, младъ е онзи, който има възприятия за любовта, за мъдростта и за истината. Той всичко възприема и лесно се ориентира. Той не съжالياва, че има зло въ свѣта и казва: Да проявимъ доброто! Като види, че нѣкой се окалялъ, той взима вода, измива го, а следъ това му дава чиста риза да се преоблѣче. Тѣй щото, добри хора сж онѣзи, които сж готови да помагатъ на бедни, на страдащи, на паднали. Тѣ не се занимаватъ съ критика. И критици тѣ иматъ своето мѣсто, но тѣ сами оставяатъ дрехитѣ си неопрани. — Защо? — За да бждатъ свободни да критикуватъ. Тѣ си оставяатъ надзиратели, на които поржчватъ да изператъ дрехитѣ имъ добре, никаква нечистотия да не остане по тѣхъ. Като се върнатъ отъ работа, отиватъ да видятъ, добре ли сж изпрани дрехитѣ имъ и тогава си турятъ подписа. Свѣтътъ се нуждае отъ критици. Кой ще пази нечиститѣ дрехи? Кой ще дава отчетъ за всичко станало? Азъ не съмъ противъ критиката, но не бързайте да давате мнението си. Не праве-

те прибързани заключения Критиката е потрѣбна, лошитѣ мисли и чувства сж потрѣбни, гнѣвътъ, сприхавостъта сж потрѣбни. Обаче, всичко това трѣбва да дойде на своето време и мѣсто. И болеститѣ сж потрѣбни, защото чрезъ тѣхъ болниятъ усилива вѣрата си. Първоначално гои е суевѣренъ. Каквото му се каже всичко изпълнява. Отъ суевѣрие отива къмъ вѣра. Докато е здравъ, каквото му се каже не го възприема, все на особено мнение остава. Щомъ се разболѣе, нѣма вече особено мнение — готовъ е всичко да изпълни.

Сега, отъ всичко казано днесъ, най-важното за васъ е да поправите уснитѣ, носа, очитѣ, веждитѣ, брадата си. Брадага не трѣбва да бжде като кочанъ но да има малка вдлъбнагина. Добре е често да се оглеждате въ огледало, да видите, при какви състояния, какви промѣни славагъ съ носа, очитѣ, устата ви. Очитѣ и устага на човѣка винаги се нагласяватъ споредъ неговитѣ мисли. Когато човѣкъ намисли да прави добро, ще забележи, че около устата и очитѣ му се явяватъ известни гънки. Когато намисли да върши зло, около устата и очитѣ му се явяватъ другъ родъ гънки. Забелязано е, че въ твърдия човѣкъ устата придобива права линия. Въ бждеще отъ това положение на устата ще се родятъ известни несъобразности. Човѣкъ трѣбва да държи устата си спочойна, безъ никакво мърдане.

Ако има и ъкакво мърдаие, то трѣбва да бжде пашьлно хармонично. Когато линията на устата увисва надолу, това е признакъ на пессимистично състояние. Когато се повдига нагоре, това е признакъ на оптимистично състояние въ човѣка. Въ това отношение младитѣ момци сж голѣми оптимисти. Срѣщате младѣ момѣкъ които върви и сучи мусгацитѣ си, завива ги нагоре, въ видѣ на котва. Съ това той иска да каже: Който се качи на моя параходѣ, тои трѣбва да бжде напѣтно спокоенѣ, че никога нѣма да потѣне. Момѣкътъ държи кормитото отзадѣ, а момата — греблата, и лодката върви напредѣ.

Сега азъ говоря за човѣка. Човѣшкото съзнание държи котвага, а човѣшкиятъ умъ — лопатитѣ, и лодката върви напредѣ. За човѣка е важно, лодката му да върви напредѣ. Учени, философи, писатели препорѣчватъ на човѣка мнооо работи, но повечето отъ тѣхъ не му сж нужни. Кое е по важно за болния: нови дрехи, или да го лѣкуватъ? Здравиятъ се нуждае отъ нови дрехи, а болниятъ — отъ лѣкарства. Всѣки здравъ човѣкъ трѣбва да бжде добре облѣченѣ. Да бжде човѣкъ добрс облѣченѣ, това не значи да следва модага. Модернитѣ дрехи на мжжетѣ и на женитѣ нѣматъ линия. Днесъ въ Парижѣ хиляди хора работягѣ върху модата, но тѣ не могатъ да дадатъ ония линии, които да отоварятъ на човѣшкото тѣло. Ние се нуждаемъ отъ мода и на

мисълта — правата мисъл. Следователно, всѣки човѣкъ, какъвто и да е той, щомъ изнася прави мисли, трѣбва да го слушате. Всѣка мисъл, всѣки изворъ, колкото малки и да сж, тѣ излизатъ отъ Бога. Малкото изворче въ безводно мѣсто принася голѣма полза. Малкитѣ изворчета се губятъ предъ голѣмитѣ извори, но все пакъ и тѣ помагатъ за образуване на голѣми и рѣки.

Като ученици, вие трѣбва да си поставите задачата да благодарите на Бога за сърдцето и за ума, които ви е далъ. Благодарете за дарбитѣ, способностиѣ и добродетелитѣ, съ които ви е надарилъ. Предъ васъ стои една велика задача. Цѣлата вселена, съ своитѣ слънца и планети, е една велика школа, презъ която трѣбва да минете. Вие трѣбва да изучавате всички предмети на тази школа и да се възпитавате отъ тѣхъ. Докато сте на земята, стремете се да учите добре. Който говори малко, да се научи да говори повече. Даже и жабата, която е много мълчалива, въ два случая започва силно да крѣка: презъ лѣтото, когато се влюби, и когато я хване змия за крачето. Ако човѣкъ я хване за крачето, тя мълчи, не крѣка. Хване ли я змия, тя започва силно да крѣка.

Тѣй щото, когато въ живота на човѣка дойдатъ редъ неприятности и страдания, и той, като жаба, започва да крѣска, да вика. Щомъ чуете, че нѣкой крѣска като жаба,

пригечете му се на помощ.— Защо? — Змия го е хванала за крачето. Богатството, което обсебва човѣшката душа, не е ли такава змия? Голѣмото щеславие, което обсебва човѣка, не е ли една змия? Гордостѣта, която завладява човѣка, не е ли една змия? Като чуя, че нѣкоя жаба крѣка силно, зная вече, че змия е хванала крачето и. Взимамъ гогава бастона си, отивамъ при змията и и заповѣдвамъ да пусне жабата. Питамъ я, кой и е далъ право да хваща жабата за крачето.

И тъй, кога то едно ваше красиво чувство страда, пригечете му се на помощ. Когато една ваша мисль страда, пригечете и се на помощ. Човѣшкиятъ духъ казва на човѣка, че трѣбва да бжде смѣлъ и решителенъ и на всички да помага. Страда ли нѣкое ваше чувство, помагайте му да се повдигне. Този е пжтѣтъ, по който трѣбва да работите. Срѣщате една сестра, но не ви е приятна, защото много говори. Какво разбирамъ подъ думата „много говори“? Да говори човѣкъ много, това значи да яде много. Той отива на две—три мѣста на гости и навсѣкжде го канятъ да си хапне. На първото мѣсто се наядда добре. Отива на второто мѣсто, и тамъ не отказва да си хапне—иска да уюди на всички. Какъ трѣбва да постжпва човѣкъ, за да не преяжда? Като знае, че ще отива на две — три мѣста на гости, той трѣбва да вземе съ себе си двама свои прия-

тели. Като отиде на първото мѣсто и го поканятъ да яде, той ще се нахрани добре, а за приятелитѣ си ще каже, че сж въ постъ. Като отиде на второто мѣсто и го поканятъ да яде, ще каже, че той съ единъ отъ приятелитѣ му сж въ постъ, третиятъ отъ тѣхъ само може да яде. На третото мѣсто пѣкъ ще се храни онзи, който не е ялъ, а другитѣ двама ще постятъ. При това разрешение на въпроса всички ще бждатъ доволни.

Следователно, кждето и да ходите, водете съ себе си своитѣ приятели. Всѣки човѣкъ има на разположение трима приятели. Единиятъ му приятелъ е любовта, вториятъ — мждростъта, а третиятъ — истината. Като отидете на първото мѣсто, ще вземете любовта съ себе си. Като отидете на второто мѣсто, ще вземете мждростъта съ себе си. Отидете ли на третото мѣсто, ще вземете истината съ себе си. Ако навсѣкжде водите съ себе си своитѣ приятели, всичкитѣ ви работи ще се наредятъ. Съветвамъ ви, да не се отдѣляте отъ тримата си приятели. Тѣ сж много изправни. Тѣ сж въ състояние да оправятъ всички объркани работи на хората. Като видя, че нѣкой объркалъ работитѣ си, казвамъ на единъ отъ тримата му приятели да оправи работитѣ на този човѣкъ. Той веднага му се притича на помощ. После му казвамъ: Благодари на приятелитѣ си, че оправиха работитѣ ти. Ако не бѣхъ ги довелъ, работитѣ нѣма-

ше да ти се оправятъ. На себе си отдавамъ дотолкова значение, доколкото ставамъ причина да доведа вашитѣ приятели, да оправятъ обърканитѣ ви работи. Безъ тѣхъ нищо не можеше да стане. По отношение на тѣхъ нашата заслуга седи въ това, че ние имъ даваме възможностъ да дойдатъ на земята да работятъ. Азъ съмъ напълно убеденъ, че вие всички имате добро желание, Божията Любовь, Мждрость и Истина да работятъ въ вашитѣ сърдца.

Сега ще приведа единъ отъ стиховетѣ на Писанието: „Призовете ме въ деня на вашитѣ изпитания, и Азъ ще ви помогна. И ще ме прославите“.

Ще ви дамъ следнитѣ мисли: Огънятъ е за металитѣ и за скжпоценнитѣ камъни; водата—за рибитѣ; въздухътъ — за птицитѣ; земята — за животнитѣ, а мисълта — за човѣка. Значи, господари на водата сж рибитѣ, на въздуха — птицитѣ, на земята — животнитѣ, а на мисълта — човѣкътъ. Огънятъ пѣкъ е господарь на металитѣ и на скжгоценнитѣ камъни. Кои сж духоветѣ на водата? — Ундитѣ. — На въздуха? — Силфитѣ. — На земята? — Гномитѣ. — На огъня? — Саламандритѣ. — На човѣка, който мисли? — Словото. Казалъ е Богъ: „Да направимъ човѣка по образъ и подобие свое“. И каквото е казалъ, това е станало. „По образъ и подобие“ — разбирамъ по умъ и по сърдце. Наистина, по умъ и по сърдце човѣкъ е

направенъ точно като Бога. Богъ се възмуцава отъ всѣка неправда. Лошото въ свѣта седи въ това, че хората се възмуцаватъ отъ доброто. Да се възмуцава човѣкъ, това е право, но не отъ доброто. Отъ злото трѣбва да се възмуцава той. Нашитѣ мисли и чувства се проявяватъ точно по образъ и подобие Божие. Ако не се проявяватъ, както трѣбва, ние никога не можемъ да познаемъ Божественото. Човѣкъ познава Божественото начало въ себе си само чрезъ образа на своитѣ мисли и чувства.

Какво се иска отъ съвременния човѣкъ?
— Право разбиране за нѣщата и високо съзнание. Безъ тѣзи два елемента, той нищо не може да постигне. Безъ тѣзи два елемента, природата и животътъ оставатъ за него затворени.

.

1. августъ, 10 ч. с.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЪКА.

Животътъ на човѣка не се заключава въ неговото положение, дали той е майка, баща или дете, нито дали е царь или обикновенъ човѣкъ. Това сж служби, служебни отношения, които човѣкъ временно заема, за да научи отъ тѣхъ нѣщо. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да има отношения къмъ нѣщата. Той трѣбва да има отношения, първо къмъ Бога, после къмъ своя ближень — майка, баща, братъ, сестра, приятель и най-после къмъ себе си. Той трѣбва да има отношения къмъ храната, къмъ водата, къмъ въздуха и къмъ свѣтлината. Безъ тия отношения, той не може да сществува. Какъ ще живѣе човѣкъ безъ въздухъ? Или какъ ще живѣе безъ храна, безъ вода и безъ свѣтина? Колкото и да е ученъ, безъ тѣзи четири елемента той не може да живѣе. Нѣма ли тѣзи елементи на разположение, знанието му нищо не струва. Той не може да се ползува отъ своето знание, отъ науката, която е придобилъ. Безъ отношения животътъ нищо не представя. Безъ отношения животътъ носи голѣми разочарования за човѣка. Какво виждаме въ живота?— Щомъ дойде на земята, като малко дете, човѣкъ бива приетъ като царски синъ, а щомъ напусне земята, изпращатъ го като последень беднякъ. Така и

кръчмарьтъ приема своитѣ посетители. Въ първо време той ги кани любезно, учтиво, но като се напиятъ, изпжжда ги навънъ. Когато се роди дете въ нѣкой домъ, майката и бащата се радватъ, давагъ угощение въ честь на детето си, носятъ го на ржце, пѣягъ му, грижатъ се за него. Щомъ умре, сковаватъ нѣколко дъски, турягъ го вжтре, заравятъ го въ земята и го засипватъ съ пръсть. Да посрещнете човѣка тържествено, а да го изпрагите безславно, това не е разрешаване на задачигъ на живота. Който е посрещнатъ на земята славно, а изпратенъ безславно, той нищо не е научилъ.

Какво представя детето, което иде на земята? Детето символизира душата на човѣка, затова всички му се радватъ. Душата слиза отъ невидимия свѣтъ въ форма на малко дете, но тя носи знания въ себе си, които постепенно проявява. Когато срещне младъ момъкъ и млада мома, душата ще ги запознае, ще ги сближи, ще създаде красиви отношения помежду имъ и следъ време ще ги повдигне въ чинъ майка и баща, ще имъ даде сериозни задачи за разрешаване. Тя ще следи отгорс, какъ тѣ разрешаватъ задачитѣ си. Отъ правилното или неправилно разрешаване на задачитѣ имъ зависи, какъ ще ги изпратягъ отъ земята. Може нѣкой да плаче за тѣхъ, а може и никой да не плаче.

Като слушате да говоря така, ще се запитате, какъв е смисълът има тогава животът? Велик е смисълът на живота, но той трябва правилно да се разбере. Смисълът на живота не може да се разбере въ кръчмата. Тамъ човѣкъ добива лоши навици. Смисълът на живота не може да се разбере въ богатството, дето човѣкъ развива гордостъ и щеславие. Смисълът на живота не може да се разбере и въ силата, защото силниятъ човѣкъ безъ свѣтлина на съзнанието става насилникъ. Богатиятъ, силниятъ човѣкъ безъ свѣтлина на съзнанието мяза на онзи богаташъ, които срещналъ своя беденъ съседъ на пазара, силно го и му казалъ. Почакай малко, да купиш нѣщо за децата ти. Той купилъ парче бѣлъ дробъ съ червата заедно, далъ ги на съседа си и тръгналъ предъ него. И двамата отивали въ домоветъ си. Де кою срещналъ, богатиятъ го спиралъ и казалъ: Купихъ бѣлъ дробъ и черва на своя беденъ съседъ, да сготви чорба за децата. Какъ мислите, кой прави добро въ дадения случай: агнето, което е станало жертва, или чорбаджията, който е далъ два—три лева за парче дробъ и нѣколко черва?

Не правите ли и вие същото съ паритѣ, които давате на нѣкой беденъ? Вие минавате за благодетель, а за тия пари е станало жертва друго нѣкое сѣщество. Не правите ли и вие сѣщата погрѣшка, като отивате да проповѣдвате на хората Божиата Любовь, безъ

сами да сте я придобили? И тогава, вмѣсто да ги учите, какво нѣщо е любовта, вие ще ги учите на щеславие. Какъ ще покажете на хората любовта, когато се занимавате съ тѣхнитѣ слабости? Казватъ, че еди-кой си човѣкъ е сприхавъ, другъ е грубъ, а въ трети не виждате никакво благородство, никаква щедростъ и т. н. Щомъ намѣрите, че нѣкой човѣкъ не е добъръ, направете го добъръ. Какъ часовникарътъ може да поправя развалени часовници, а вие не можете да изправите единъ грѣшенъ човѣкъ? Ако искате да обърнете една душа къмъ Бога, а не знаете, какъ да постигнете това, по добре не я пипайте. Оставете да дойде при нея опитниятъ часовникаръ. да бутне тукъ тамъ неговитѣ развалени части и да го накара да върви напредъ, да се обърне къмъ Бога.

Следователно, докато не се научите добре да поправяте развалениѣ часовници, много глоби ще плащате. Много оплаквания ще има срещу васъ, задето, не само че не сте поправили часовниците на хората но още повече сте ги развалили. Единъ религиозенъ човѣкъ обърналъ единъ грѣшникъ къмъ Бога. Доволенъ отъ това, което направилъ, той завелъ обърнатия грѣшникъ въ дома на проповѣдника и му казалъ: Водя ти една обърнатата душа, единъ разкаянъ грѣшникъ. По-неже тази вечеръ нѣма къде да ношува, ако е възможно, нека прекара въ твоя домъ. Проповѣдникътъ го приелъ въ дома си. На

сутринята, гледа, стаята празна. Обърнатият изчезналъ, но заедно съ това обърналъ и кесията на проповѣдника. Такива случаи се срѣщатъ въ всички религиозни общества. Дойде нѣкой отвѣнъ и пита: Мога ли да влѣза въ вашето общество? — Защо иска да влѣзе въ нашето общество? — Да прекара живота си между добри хора. Навсѣкжде има добри хора, не само въ религиознитѣ общества. Споредъ мене, всѣко шише е добро, докато е здраво. Щомъ се счупи, то става опасно. Значи, докато въ едно общество има разногласия, шишетата му сж счупени. Щомъ едно отъ шишетата на известно общество се счупи, най-умниятъ отъ обществото трѣбва да стои счупеното шише и да направи отъ него пово. Когато отъ вашата срѣда излѣзе човѣкъ, който говори лоши думи, или прави клюки, извикайте го при себе си и му дайте кръсть за храбрость, или известна сума. Кажете му, че го възнаграждавате, понеже до това време не сте слушали такива хубави думи. Ще кажете, че това не е морално. — Морално ли е, когато бесятъ нѣкого? Вжжето, съ което бесятъ човѣка, виновно ли е въ това деяние? Вжжето не е виновно за престѣплението, което човѣкъ върши, но хората сж недоволни отъ него. Вжжето казва: Азъ не съмъ виновно, че на мене могатъ да закачатъ разни предмети. На мене закачатъ дрехи да съхнатъ, круши — да зрѣятъ и хора — да ги бесятъ. Щомъ

крушитѣ ги закачатъ на мене, за да дозрѣватъ, тогава и хората ги бесятъ, за да дозрѣватъ.

Защо разпнаха Христа? — За да покаже на хората своята вѣра, своето търпение и упование въ Бога. Въ това седи величието на Христа. Велико е търпението на Христа! Ако на едного отъ васъ засенатъ честолюбието, той ще се разтревожи, цѣла нощ нѣма да спи. — Защо се е разтревожилъ? — Че нѣкой го нарекълъ невежа. Какво лошо има въ думата „невежа“? Отдѣлете частицата „не“ съ запетая, и той ще стане „вежа“. Какво е значението на думата „невежа“? Буквата „Н“ въ думата невежа означава законъ на противоречие. Буквата „Р“ означава законъ на размножаване. Буквата „В“ — законъ на посаждане. Човѣкъ трѣбва да научи тия закони, за да се справя съ мнозинитѣ си. — Какъ трѣбва да обичаме? — Вие знаете това по-добре отъ мене. Какви любовни писма, какви излияния сте писали на своитѣ възлюбени! Ако искате да знаете, какви писма сте писали, още сега мога да възпроизведа едно отъ тѣхъ: О, моя възлюбена, откакъ те видѣхъ, слънцето на моята душа изгрѣ. Отъ този моментъ нѣщо велико се събуди въ менъ, и моятъ животъ коренно се промѣни. Всички нѣща около мене се осмислиха и придобиха своята цена. Сърдцето ми трепти като сърдцето на ангелъ. Достатъчно е единъ моментъ само да те

зърна, за да се почувствувамъ доволенъ и щастливъ.

Красиви сж писмата на любовта, но въпрѣки това хората сградатъ.—Защо страдатъ. — Защото не разбиратъ любовта. Човѣкъ трѣбва да се учи, да придобива вътрешно богатство, за да бжде обичанъ. Всѣки обича богатия, но малцина обичатъ сиромаша. Всѣки обича учения, но малцина—невежия. Всѣки обича добрия, но никой не обича лошия. Всѣки обича любещия, но малцина обичатъ онзи, на когото сърдцето не е изпълнено съ любовъ. — Тогава, какъ да разберемъ любовта?—Много просто! Иди край запаленото огнище, погрѣй се малко и ще разберешъ любовта. Щомъ усѣтишь лъха на топинага, ти си попадналъ вече въ областа на любовта. Цѣлунешъ ли огъня, той ще изгори устата ти. Тъи щото, когато нѣкои казва, че се е изгорилъ отъ любовта, това показва, че той е цѣлуналъ разгоренитѣ вжглени на любовта. Това сж символи, които трѣбва да разбирате. Слънцето е главниятъ вжгленъ на любовта. Който би се опиталъ да цѣлуне този вжгленъ, той за вѣчни времена ще носи върху устата си последиствията на изгарянето отъ този вжгленъ. Като знае това, Богъ е поставилъ слънцето на 92 милиона мили разстояние отъ земята, огдалечъ да изпраща своитѣ цѣлувки. И отъ това разстояние даже слънцето изгаря, прави кожата на хората черна. Това се дължи

на чернитѣ лжчи на свѣтлината. За да не става пълно изгаряне отъ чернитѣ слънчеви лжчи, срещу тѣхната енергия е поставена предпазителна мрежа. Когато нѣкой се оплаква, че сърдцето му е изгорѣло отъ човѣшката любовъ, това показва, че той е попадналъ въ чернитѣ лжчи на земната любовъ. Тѣзи лжчи изгарятъ човѣка, а нѣкога могатъ да го умъртвятъ. Който изучава земната любовъ, той непременно трѣбва да се бронира.

И тъй, човѣкъ не може да разбере любовта, докато идеята за Бога въ него не стане ясна. Какъ ще познаете, дали сте разбрали любовта, или не сте я разбрали? Ако една неприятна мисълъ, или едно неприятно чувство сж въ състояние да нарушатъ вашия вжтрешенъ миръ, вие не сте разбрали любовта. Нищо въ свѣта не може да смути онзи, който е разбралъ любовта. Който се смущава отъ най-малката неприятностъ, той нѣма никаква представа за любовта. Ако може да се говори за нѣкаква любовъ въ васъ, тя е онази любовъ, която носи недоволство, страдание, смъртъ. Това е човѣшката любовъ. Често слушате да се говори, че две добри приятелки, или двама приятели се скарали. — Защо? — Приятелкитѣ се скарали за единъ момъкъ, а приятелитѣ — за една мома. Каква любовъ е тази, която може да скара две приятелки или двама приятели? Това не е любовъ, това е търговска сдѣлка.

Каква любовъ е тази, която се дѣли, която създава противоречия? Често майкитѣ обичатъ едни отъ децата си повече отъ другитѣ. Ревека обичаше Якова повече отъ Исава. Яковъ пъкъ обичаше Рахила повече отъ Лия. За да вземе Рахила за своя жена, Яковъ трѣбваше да работи на чича си Лавана цѣли седемъ години. Като изминаха седемтѣ години, Лаванъ му даде по-голямата си дъщеря, Лия, като му каза, че споредъ тѣхния обичай, младата сестра не може да прежени старата. Следъ това Яковъ трѣбваше да работи още седемъ години на чича си, за да вземе по-малката сестра — Рахила.

Колко жени трѣбва да има единъ мъжъ? — Две жени. — Колко мъже трѣбва да има една жена? — Двама. Това е неразбрано за васъ, но фактъ е, че докато мъжътъ не намѣри две жени, той не може да познае истинската си жена. И докато жената не намѣри двама мъже, тя не може да познае истинския си мъжъ. Докато не разбере съдържанието на числото две, човѣкъ никога не би намѣрилъ своята приятелка и своя приятелъ. Числото две е творчески принципъ. Съ него е започнало създаването на свѣта. Значи, мъжътъ трѣбва да има две жени, защото едната никога не се жени. Тя заедно съ мъжа съставя едно цѣло, а едното никога не се жени. И жената трѣбва да има двама мъже, защото единиятъ отъ тѣхъ не се жени. Заедно съ жената той съставя едно

цѣло, единица. Единицата никога не се жени. Двойката само се жени, и като мъжъ, и като жена.

Следователно, жена, която иска да се жени, трѣбва да намѣри онзи мъжъ, който никога не се жени, за да и даде съветъ, за кого да се ожени. Мъжъ, който иска да се жени, трѣбва да намѣри онази жена, която никога не се жени. Тя ще му даде съветъ, за коя да се ожени. Тази жена или този мъжъ, които никога не се женятъ, представятъ Бога въ човѣка. Каквато работа и да започвате, идете при Него. Той ще ви даде най-добъръ съветъ и ще ви покаже правия пътъ. Обърнете ли се къмъ другъ нѣкои за съветъ, вие непременно ще сгрѣшите.

Сега, за една седмица бихъ желалъ да станете слѣпи за погрѣшките на хорага. Кой какво казалъ, какво направилъ, туи да не ви интересува. Какво отъ това, че нѣкой казалъ една лоша дума? Лошата дума не е нищо друго, освенъ слабо раздвижане на въздуха. Като чуя една лоша дума, азъ я хващамъ съ щипцитѣ си, подлагамъ я на филтриране. Съ това измѣнямъ грепте-нията и. Лоши думи въ свѣта нѣма, но човѣкъ внася въ тѣхъ лошо съдържание. Той имъ придава лошо значение. Богъ е разумното Слово. Какъ може тогава думата да бжде лоша? Казвате за нѣкого, че ви е умразенъ. — Защо? — Защото ви е събудилъ преждевременно, не ви е оставилъ да си до-

спиге. Значи, можете да мразите онзи, който ви е далъ това което не искате, или ви е взелъ това, което искате. Сричката „ра“ въ думата умраза означава изгрѣващето слънце. Значи, когато човѣкъ мрази, слънцето започва да действува въ него. Чрезъ умразата човѣкъ научава любовта. Умразата е най-хубавага дреха, съ която любовта се облича. Когато любовта облѣче дрехата на умразата, хората започватъ да се обличатъ модерно. Когато нѣкой ви мрази, кажете си: Любовта е облѣчена съ най-хубавата си дреха. Кажете ли така, умразата ще ви стане приятна.

Като ученици, вие трѣбва да анализирате думитѣ, да прониквате въ тѣхния вътрешенъ смисълъ. Запримѣрь, какъвъ е производътъ и съдържанието на думата „лъжа“? Лъжата произлиза отъ думата „лижа“. Човѣкъ лиже, облива нѣщата, за да ги опита, сладки ли сж или горчиви. Като лизне едно, второ, трето нѣщо, човѣкъ се произнася, кое отъ тѣхъ е сладко и го задържа за себе си. Казвате, че нѣкой ви е нарекълъ лъжець. Да лъжешъ, значи да близвашъ нѣщата. Въ този смисълъ, кой човѣкъ не е лъжець? Кои не е лизвалъ нѣщата, поне съ крайчеца на езика си? Противоречието, което се явява въ живота ви, не седи въ това, че нѣкой казалъ нѣщо обидно за васъ, но въ това, че не преценявате нѣщата правилно. Докато не се научите пра-

вилно да ги преценявате, вие не можете да имате правилни отношения къмъ тѣхъ. Едно се иска отъ васъ. като срещнете единъ човѣкъ да му отдадете тази цена която Богъ му е опредѣлилъ. Вие трѣбва да познавате ценното, което Богъ е вложилъ въ всѣка душа и заради него да му отдадете нужното мѣсто въ себе си. Ако и той познава ценното въ вашата душа, между васъ ще се създадатъ правилни отношения.

И тѣй, искате ли да поставите здрава основа въ отношенията си, вие трѣбва правилно да преценявате онова, което Богъ е вложилъ въ всѣка човѣшка душа. Това, което хората наричатъ съвѣсть въ човѣка, не е нищо друго, освенъ онзи вътрешенъ гласъ, който сѣди въ човѣка, задето правилно не е преценилъ онова, което Богъ е вложилъ въ дадена душа. Когато нѣкой ви посети, знайте, че той не е дошълъ да иска отъ васъ знание или богатство. Той е дошълъ при васъ да му направите една малка услуга ако трънъ е влѣзълъ въ крака му, да го извадите; ако прашилка е влѣзла въ окото му, да я извадите. — Ама защо да се убоде? — Нищо отъ това. Благословение е и за васъ, и за него, че се е уболъ.

Преди години, една група братя отидохме въ Юндола, Родопитѣ да прекараме единъ месецъ на чистъ въздухъ. Взехме една стая въ бичкиджийницага на единъ старъ българинъ, голѣмъ чорбаджия. Той ни

гледаше отъ високо, считаше ни за извѣяни хора. Синътъ му имаше другъ характеръ, противоположенъ на бащата. Братята се чудѣха, какъ ще се справимъ съ бащата. Единъ денъ, като работѣлъ въ бичкиджийницата си, едно малко парченце дърво отскочило и влѣзло въ окото му. Като не моѣло веднага да излѣзе, окото му се възпалило и подуло. Бащата се уплашилъ, чудѣлъ се, какво да прави. Синътъ ходи разтревоженъ, безпокои се за баща си, да не ослѣбѣе. Казвамъ на сина: Не се безпокой, нека доиде баща ти при мене. Бащата дохожда но смиренъ, едва говори. Поглеждамъ, окото му надутъ, силно възпалено. Казвамъ му: Седи, каквото ти кажа, ще слушашъ. Ако ме слушашъ, добре ще ти бѣде. Не ме ли слушашъ, окото ти ще отиде. Той седи, гледа право въ очитъ ми. Взехъ една чиста кърпа и внимателно дигнахъ торния клепачь. Тамъ видѣхъ една малка гресчица. Духнахъ леко въ окото и помогнахъ съ кърпичката си. Гресчицата излѣзе и отъ окото бликнаха сълзи, които го измиха добре. Намазахъ следъ това окото съ чисто дървено масло и го превързахъ. Оттамъ насетне този човѣкъ се измѣни. Той бѣше вече на наше разположение. Даде ни колата си въ услуга. Съ една дума, разположи се къмъ насъ и навсѣкжде разправяше, че сме Божи хора.

И тъй, срещнете ли такъвъ човѣкъ, ще знаете, че той е поставенъ отъ невидимия

свѣтъ на пътя ви като препятствие, като задача, да видятъ, какъ ще се справите съ него. Вие можете да му услугите, а можете да го оставите да понесе последствията си. Но какво ви коштува да направите една малка услуга на човѣка? Когато Провидението иска да смекчи човѣка, ще тури въ окоето му една малка тресчица, за да поиска помощта на ония, които е пренебрегвалъ. Като му услужиме, сърдцето му се стопли, и той се разположи къмъ насъ — бѣше готовъ на всѣкакви жертви. Когото отъ насъ срѣщаше, все поздравяваше.

Сега и вие сте дошли тукъ да извадите всички тресчици отъ себе си. Кжде каквато треска имате, да излѣзе навънъ, да се подмладите. И като се върнете у дома си, да сте доволни, че сте постигнали нѣщо. Планината е мѣсто за проява на любовта. За онзи, който не разбира нѣщата, планината е опасно мѣсто. Но за онзи, който разбира, планината крие всички блага въ себе си.

Изучавайте законитѣ на любовта, че като дойде нѣкой при васъ, да проявите любовта си къмъ него. Какъ ще проявите любовта си къмъ даденъ човѣкъ? — Цѣлъ ще се облѣчете въ червено, отгоре додолу, а при случай и него ще облѣчете въ червена дреха. Който разбере това буквално, ще се смѣе, ще си представи че вижда палячо. Който го разбере вжтрешно, мистически, ще прослави Бога. Той ще каже: Блаженъ е часътъ, въ

който срещнахъ човѣка на любовта, защото ме облѣче въ дреха—щитъ срещу мжчнотиитѣ. Такава е червената, магнетична дреха на любовта. Направете следния опитъ, да се увѣрите въ истинността на думитѣ ми. Купете си една обикновена дреха и турете върху нея парче отъ магнетичната обвивка на любовта. Излѣзте съ тази дреха въ най-голѣмия студъ, оставете я незакопчана и ще забележите, че нѣма да усѣтите никакъвъ студъ, като че е лѣтно време. Това показва, че не е физическата материя само, която запазва човѣка отъ студъ. Не е само физическата ржка, отъ която приемате нѣщата. Има друга една ржка, отъ която човѣкъ може да приема богатата на живота. Освенъ дветѣ очи на човѣка, има и трето око, отъ което излиза Божествена свѣтлина и което показва на човѣка, какъ трѣбва да гледа. Физическитѣ очи на човѣка сж необходими, но ако третото око не е задъ тѣхъ, човѣкъ нищо не би могълъ да предаде на ближния си, на своя братъ.

Сега вие сте дошли на планината да научите великитѣ Божии закони. Много нѣща сж научили хората, но още много има да учатъ. Отъ хиляди години насамъ човѣкъ диша въздухъ, но днешниятъ въздухъ ще внесе въ него нѣщо ново. Вие не знаете още, какво нѣщо е дишането. Миналитѣ вдишки сж дали своето, а сегашнитѣ вдишки ще внесатъ въ човѣка това, което днесъ му се

дава. Не само вдишките, но и всѣка днешна мисълъ, всѣко днешно чувство трѣбва да внесатъ въ човѣка нѣщо ново, което още сега да се приложи. Това, което днесъ разберете и приложите, е Божествено. Всички останали нѣща сж спомагателни.

Следователно, най-важното за човѣка е това, което днесъ става. Важното за сегашната епоха е пробуждането на човѣшкото съзнание. Нѣкога човѣкъ е живѣлъ въ Бога — периодъ, за който нищо не знаемъ. Следъ това, той е излѣзълъ отъ Него като дихание, пробудилъ се е и започналъ самостоятелно да живѣе и да се развива. Тѣй щото, ние знаемъ за сжществуването на човѣка само отъ момента, когато той е излѣзълъ отъ утробата на своята велика Майка и влѣзълъ въ свѣта на промѣнитѣ, въ неотгпкания пжть. Въ този пжть срѣщате редъ противоречия, на които трѣбва да се радвате. Тѣ показватъ, че вие живѣете въ областъта на Божественото. Не само вие, но и камънитѣ иматъ противоречия. Обаче, тѣ не чувствуватъ противоречията си. Тѣ ли седатъ по-високо отъ васъ, или вие седите по-високо отъ тѣхъ? Вие, които чувствувате противоречията на живота, седите по-високо отъ камънитѣ, които не ги чувствуватъ. Когато почне да чувствуватъ противоречията, камъкътъ ще се издигне.

И тѣй, колкото повече противоречия има човѣкъ, толкова по-добре за неговата

душа. Противоречията сж възможности за постижения. Около противоречията на хората обикалят множество разумни същества, търсятъ случай да имъ услужатъ, да ги извадятъ отъ тѣхнитѣ мъчнотии.

На какво се дължатъ противоречията? Много отъ противоречията на съвременнитѣ хора се дължатъ на тѣхнитѣ нетрезви мисли. Двама американци, млади хора, отишли да се поразходятъ около Ниагарския водопадъ. Тѣ се отбили въ единъ отъ близкитѣ хотели, да хапнатъ и пийнатъ малко, да се повеселятъ. Следъ това се качили на една лодка, да се разходятъ по рѣката надъ водопада. Понеже пийнали повече, отколкото трѣбвало, тѣ се унесли по течението на водопада и неусѣтно дошли до самия водопадъ, дето водата ги поела и повлѣкла съ себе си. Въ това бързо движение, лодката се ударила въ една канара. Единиятъ отъ тѣхъ отскочилъ отъ лодката и падналъ върху канарата, всрѣдъ водата, а другиятъ останалъ въ лодката и продължилъ пжтуването си. Много отъ присѣтстващитѣ на това мѣсто американци започнали да мислятъ, какъ да помогнатъ на онзи, който билъ върху канарата. Следъ дълго мислене тѣ решили да взематъ едно телено вжже, на единия му край да закачатъ една граната и по изкуственъ начинъ да го хвърлятъ на канарата. Както намислили, така и направили. Когато вжжетото паднало на канарата, младиятъ амери-

канецъ се хваналъ за него и така го изтеглили благополучно на брѣга.

Както виждате, много американци се притекли на помощ на посрадалия, да го извадятъ отъ трудното положение, въ което се намиралъ. По сжщия начинъ хиляди разумни сжщества седатъ около васъ, грижатъ се, мислятъ, по какъвъ най-лекъ начинъ да ви извадятъ отъ мжчнотията, въ която се намирате. Когато човѣкъ изпадне въ известно затруднение, това показва, че не е билъ трезвъ. Човѣкъ не съзнава грѣшкитъ, които прави, вследствие на което често изпада въ противоречия. Въпрѣки всичко това, разумнигъ сжщества не се отвърщаватъ отъ човѣка, но изпълнени съ любовъ, всѣкога му помагатъ. Тѣ искатъ да го научатъ да живѣе правилно. Тѣи щото, на каквиго противоречия и да се налквате, всѣкога се обръщайте къмъ Бога съ любовъ. Вие не търсите Бога, не уповавате на Неговата Любовъ. Вие не познавате Този, Койго ви е далъ всичко и Който се грижи за васъ, а познавате и търсите ония, които не ви обичатъ, нито се грижатъ за васъ. Въ тѣхъ вие се влюбвате и къмъ тѣхъ прилепвате, както малкитѣ птички се поленватъ по лепливитѣ пржчки, поставени отъ немирни деца по плетищата. Като се залепватъ за тия лепливи пржчки, децага имъ отскубватъ главитѣ, печатъ ги и ги изяждатъ. Ние наричаме лепливитѣ пржчки любовни пржчки. Обаче,

любовнитѣ нѣща не представятъ още истинска любовь.

Любовьта освобождава човѣка отъ всички окови и ограничения. Любовьта облича душата съ дрехата на свѣтлия, на новия животъ. Дето е любовьта, тамъ има животъ, свобода, свѣтлина и знание. Търсете любовьта въ себе си, а не отвънъ. Знайте, че когато сте недоволни, вие сте обиколени отъ разумни братя, които искатъ да ви помогнатъ. Щомъ сте доволни и радостни, вие сте на банкетъ. Радостьта ви се дължи на радостьта на разумнитѣ съществува. Тѣ сж доволни, че сж могли да ви помогнатъ. Следвайте тѣхния примѣръ. Като видиге, че нѣкой е на опасно мѣсто, помогнете му. Като излѣзъ отъ това мѣсто, нагостете го и се радвайте съ него заедно. Не съдете хората, задето сж попаднали на опасни мѣста, но помагайте имъ. Това е предназначението на човѣка.

Днесъ времето е облачно. Това показва, какво е разбирането на сегашнитѣ хора. Каквото е разбирането, такава е и свѣтлината имъ. Който има правилни разбирания, той ще види, че въ противоречията има красота. Когато Божественитѣ вѣтрове духатъ и разнасятъ облациѣ, тогава само човѣкъ разбира, съ каква любовь е окруженъ.

Сега, пожелавамъ ви две нѣща: старитѣ да се оженятъ за любовьта, а младитѣ — за мъдростьта. Стариятъ братъ и старата се-

стра да се оженятъ за любовта; младиятъ братъ и младата сестра да се оженятъ за мъдростта. Всички хора, млади и стари, трѣбва да бждатъ женени — нищо повече. Децата на младитѣ и на старитѣ трѣбва да се оженятъ за истината и за свободата. Само при това положение можемъ да очакваме семейства, въ които и майкитѣ, и бацитѣ, и децата да бждатъ безсмъртни. За такива семейства е казано въ Писанието: „Ще се вселя между тѣхъ и ще имъ бжда Баща, а тѣ ще ми бждатъ синове и дъщери“.

Да приложимъ Божиата Любовь, Божиата Мъдрость и Божиата Истина въ живота си и винаги да изпълнявамъ волята Божия.

Въ Божиата Любовь и въ Божиата Мъдрость е скритъ животътъ.

4. августъ, 5 ч. с.

СВѢТИЛНИКЪ НА РЖЦЕТЪ И НА НОЗЕТЪ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ правилно разбиране на нѣщата. Правилното разбиране носи обновяване. Човѣшкиятъ духъ трѣбва да се обновява. За тази целъ, всѣки день човѣкъ трѣбва да прибавя по нѣщо ново къмъ своитѣ разбирания. Его, откакъ свѣтътъ сжществува, хората говорятъ за любовта, но ако ги запитате, какво представля любовта, ще получите толкова отговори, колкото хора има на земята. Въ разбиранията на хората за любовта нѣма единство. И за вѣрата нѣматъ еднакви разбирания. И за надеждата сжщо така нѣматъ еднакви разбирания. Изобщо, хората страдатъ отъ липса на единство въ тѣхнитѣ разбирания. Това се дължи на факта, че всѣки иска да наложи своитѣ разбирания за мѣродавни. Когато отваря очитѣ си, човѣкъ не създава свѣта, но го вижда такъвъ, какъвто е въ действителность. При това положение на нѣщата, въ разбиранията на хората ще има единство. Обаче, когато художникътъ започва да рисува една мѣсгнось, той я представля въ такива краски, които не отговарятъ на действителността. Когато се произнасяте за даденъ човѣкъ, вие казвате, че той е много добъръ или много лошь. — И това не е вѣрно. — Защо? — Защото го сравнявате по отношение на човѣка. Сравнявате ли го по отношение на нѣ-

кой ангелъ, вие не можете да кажете, че е добъръ или лошъ човѣкъ.

Какво представя думата „добъръ“ въ конкретенъ смисълъ? Доброто е сжщественa храна на душата. Доброто има отношение къмъ злото. Обаче, ако човѣкъ едновременно приема и доброто, и злото като храна, той ще се разстрои. Запримѣръ, докато пие чиста, балканска вода, човѣкъ е въ естественото си състояние. Започне ли отъ време на време да употребява ракия, вино, ромъ и други спиртни питиета, естественото му състояние се нарушава. Човѣкъ трѣбва да бжде презвѣ, да пази своето естествено състояние на духа, на мислитѣ и на чувствата си. Имате приятелъ, съ когото добре се разбирате. Вие сте въ естественото състояние на вашитѣ чувства. Приятелътъ ви иска да му услужите съ известна сума, като ви обещава да я върне въ скоро време. Вие му услужвате, но той не връща паритѣ ви. — Защо? — По две причини: първо, той мисли, че като вашъ приятелъ, може да ги върне, когато пожелае. Второ, той мисли, че е все едно, дали паритѣ ще бждатъ въ васъ, или при него. Това, обаче, разваля естественото състояние на вашитѣ чувства къмъ него. Въ края на краищата вие се скарвате. Какво печелите отъ това скарване? — Едно ново чувство — неприязненостъ, умраза. Значи, старото е замѣстено съ ново нѣщо — нова снаха е дошла. Доброто е първата жена на човѣка, а злото втората, лошата

жена. Доброто е първиятъ, добриятъ мъжъ, а злото — вториятъ, лошиятъ мъжъ. Значи, доброто се жени за злото. Въ този смисълъ, човѣкъ се жени по нѣколко пѣти на день: ту за доброто, ту за злото.

Какво представя женитбата? — Женитбата е законъ на съчетание. Това съчетание трѣбва да става непреривно. Както животътъ е непреривенъ процесъ, така и женитбата е непреривна. Като се ожени за доброто, човѣкъ трѣбва да изключи злото отъ своя животъ. — Защо? — Защото доброто изключва злото отъ себе си. Но и злото изключва доброто. Значи, доброто и злото сж две нѣща, които взаимно се изключватъ. Понѣкога човѣкъ е недоволенъ отъ доброто. Въ помощъ му иде злото — тонира го. Злото казва на доброто: Има единъ човѣкъ, който не е доволенъ отъ тебе. Моля ти се, прати го при мене. Доброто веднага изпраща недоволния при злото. Щомъ почне да въздиша, да страда, доброто казва: Прати този човѣкъ при мене. Злото го изпраща, защото знае, че въ случая доброто ще го тонира. Две школи има въ свѣта: школа на доброто и школа на злото. Когато нѣкой ученикъ отъ школата на доброто е недоволенъ, веднага го изпращатъ въ школата на злото. И обратно, когато нѣкой ученикъ отъ школата на злото е недоволенъ, веднага го изпращатъ въ школата на доброто. Дветѣ школи си услужватъ взаимно.

Като ученици, вие трѣбва да имате пра-

вилни разбирания. — Кои сж правилни разбирания? — Много просто! Да разбира човѣкъ една дума правилно, това значи, да влага въ нея само онова съдържание, което тя има. Запримѣрь, нѣкой казва: Азъ съмъ господарь. Това значи: всѣки, който иде при мене, трѣбва да ми слугува и точно да изпълнява моитѣ заповѣди. — Азъ съмъ слуга. Това значи: азъ съмъ човѣкъ, който изпълнява всичко, което му се каже. Азъ нѣмамъ свое мнение. Следователно, кажете ли въ себе си, че сте господарь, запитаиете се, слуша ли се думата ви. — Ама азъ съмъ слуга. — Щомъ си слуга, запитай се, на кого служишъ.

Прави разбирания се искатъ отъ хората! Кривитѣ разбирания развалятъ добритѣ работи. Единъ английски археологъ намѣрилъ една монета, върху която имало ценни надписи, но понеже била зацапана, не могло да се прочете, какво е било написано. Като човѣкъ на удобствата, той не си направилъ трудъ, самъ да я изчисти, но я далъ на слугата си, той да свърши тази работа. Слугата взелъ монетата, погледналъ я отъ еднага и отъ другата страна и си казалъ: Навѣрно господарьтъ иска така да я изчистя, че да свѣтне, да види, каква е монетата. Той се заелъ грижливо да я чисти и като видѣлъ, че монетата свѣтнала, понеже била златна, радостно я занесълъ на господаря си и казалъ: Господарю много добре изчистихъ монетата, цѣла свѣти! Археологътъ погледналъ монетата и съ съжа-

ление казалъ: Да, ти си я изчистилъ повече, отколкото трѣбва, изгриль си и написаното върху нея. Монетата бѣше ценна не толкова като чисто злато, но като написана. Писаното върху нея я правѣше ценна.

Съвременнитѣ хора правятъ сжщата погрѣшка, каквато слугата на археолога е направилъ. Като искатъ да изправятъ една своя характерна чѣрта, тѣ усилено гъркатъ своя характеръ, докато свѣтне. Като свѣтне, тѣ се радватъ, че сж чисто злаго но съ туй заедно тѣ сж изірили онова, което Богъ отъ създаването имъ още е написалъ върху тѣхъ. Следъ това, радостни и доволни, тѣ отиватъ при Господа, да покажатъ, че сж чисти и свѣтли. Но за Господа не е важно да види, че сте направени отъ чисто злато Гои знае това. За Него е важно написаното върху златото. Подобре е за човѣка да отиде при Господа като грѣшникъ, съ своитѣ слабости, отколкото да се яви чистъ, свѣтналъ, безъ никакво съдържание въ себе си, безъ нищо написано. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ отъ написаното върху него. Това не значи, че той самъ трѣбва да пише върху себе си, но да запази онова, което първоначално Богъ е написалъ въ душата му. Човѣкъ представя археологическа монета, върху която Богъ въ началото още е писалъ. Въ процеса на своего растене и развитие, той се е цапалъ и чистилъ, но все пакъ сж останали полепени непотрѣбни частици, които го-

ворятъ за терена, презъ който е пътувалъ. Днесъ му предстои да се чисти, но не да се изтърка, да заличи написаното върху себе си. Красиви нѣща има написани върху васъ. Не ги заличавайте. Трѣбва ли ученикътъ да заличи знанието, което е придобилъ отъ своя учителъ? Ако рече да заличи знанието, което учителътъ му е предалъ съ любовъ, това показва, че той е далъ мѣсто на гордостта въ себе си. Гордостта е една отъ непотрѣбнитѣ частици върху неговата монета. Тя трѣбва да се заличи, а не знанието.

Момъкъ обича една мома. Пише ѝ любовни писма, нарича я ангелъ, божество, но щомъ се ожени за нея, нарича я дяволъ. Какъ стана дяволъ? Защо по рано бѣше написалъ върху нея думата „ангелъ“, а следъ известно време заличи тази дума и я замѣсти съ думата „дяволъ“? Защо мжжътъ, като се ожени, не върва на своята възлюбена? Той ѝ приписва редъ отрицателни качества, цапа я отгоре, докато най-последно тя реши да го напусне. При това положение, и тя е недоволна отъ него, и той — отъ нея. Защо се ожениха единъ за другъ, и защо се раздѣлятъ? Вие и досега още се чудите, какъ е възможно мжжъ и жена, които сж се обичали, да сж недоволни единъ отъ другъ. Нѣма защо да се чудите. И вие се намирате въ сжщото положение по отношение на Първата Причина. Излѣзли сте отъ Първата Причина, слѣзли сте на земята да работите, да изпълнявате Нейната

воля. но щомъ нѣщата не ставатъ споредъ вашето желание, вие сте недоволни отъ себе си, отъ живота си, отъ окръжаващитѣ. Щомъ сте недоволии отъ себе си, вие сте недоволни и отъ Бога. При това положение, и Той не може да бжде доволенъ отъ васъ.

Какво трѣбва да прави жената, когато мъжътъ ѝ приписва редъ отрицателни качества? Или какво трѣбва да прави мъжътъ, ако жената му приписва отрицателни качества? Щомъ се намѣрятъ въ това положение, и мъжътъ, и жената трѣбва да постигнатъ като Сократа, при когото отишълъ единъ физиономистъ и му изнесълъ много отрицателни чѣрти отъ неговия характеръ. Като го слушали така да говори, ученицитѣ на Сократа се възмутили отъ поведението му. Обаче, Сократъ отговорилъ спокойно, безъ възмущение. Всичко това е вѣрно. Едно време азъ бѣхъ такъвъ, но съ усилия на волята си пресодолѣхъ своитѣ слабости. Днесъ азъ живѣя новъ, чистъ животъ.—Този е правиятъ начинъ за разрешаване на въпроса. Така трѣбва да каже жената на своя мъжъ, или мъжътъ - на своята жена.

Често между религиознитѣ се повдига въпроса за кръста, какво нѣщо е кръстътъ и трѣбва ли да се почита. Да се повдига този въпросъ, това значи да не се разбира Кръстътъ символизира вѣрата, котвата надеждата, а сърдцето — любовта. Който има вѣра, той носи кръста въ себе си. Кръстътъ разрешава мъчнотиитѣ въ живота. Кръстътъ под-

тиква човѣка къмъ придобиване на знание, на мъдростъ Хората се страхуватъ отъ кръста, защото го свързватъ съ страданието. Тѣ не знаятъ, че страданието е свѣтъ, областъ, която нѣма нищо общо съ кръста. Страданието отваря пътя на човѣка къмъ Божествената мъдростъ, къмъ познаване тайнитѣ на живота и на природата. Въ този смисълъ страданието носи велики блага за човѣка. На земята страданията сж временни. И грѣхътъ е времененъ. Лопото въ грѣха се заключава въ това, че заличава красивото, великото, което е написано въ човѣшката душа. Грѣхътъ заличава Божественото въ човѣка. Радвайте се, че грѣхътъ, престѣпленieto сж временни. Тѣ минаватъ—заминаватъ, напущатъ човѣка, и той остава чистъ, каквѣто първоначално е билъ.

Трѣбва ли да се носи кръстътъ? Като наблюдавамъ хората, виждамъ, че тѣ носятъ не единъ, а много кръстове. Човѣкъ може да носи много кръстове, важно е, обаче, да има въра. Кръстътъ е символъ на вѣрата, която човѣкъ има въ себе си. Следователно, всѣки човѣкъ е живъ кръстъ. Като не разбира това, той казва, че кръстътъ не трѣбва да се почита. Значи, той възстава противъ себе си. Той самъ цапа кръста, и той самъ го чисти. Като не живѣе добре, цапа го; като живѣе добре, чисти го. Кръстътъ е въ самия човѣкъ. Той не е вънъ отъ него. Човѣкътъ е, който вѣрва, който се надѣва и който люби.

Съвременнитѣ хора трѣбва да се разли-

чаватъ отъ тия на миналото, отъ езическитѣ времена. Днесъ тѣ не сж деца, както сж били нѣкога. Гѣ сж порасли малко, вследствие на което и разбиранията имъ трѣбва да се различаватъ отъ тия на миналитѣ епохи. Тѣй щото, дойдете ли до въпроса за кръста, вие трѣбва да разбирате и външния, и вътрешния му смисълъ. Външно той символизира вѣрата, а вътрешно — мъдростта. Вътрешното разбиране на кръста обхваща разбиранията на всички хора, на всички народности. Кръстътъ е потрѣбенъ навсѣкѣжде въ живота. Апостолъ Павелъ казва: „Ще се похваля съ Христовия кръстъ“. Който разбира смисъла на този кръстъ, той трѣбва да обича Христа. Който разбира кръста, той трѣбва да има мекъ, чистъ езикъ, като чистата планинска вода, като първия лъчъ на свѣтлината. Хората спорятъ върху кръста, защото разбиратъ своя кръстъ — човѣшкиятъ, отъ който произтичатъ недоразуменията въ живота. Има и другъ единъ кръстъ — Божественъ кръстъ. Грѣховегѣ, пресгжпленията, кривитѣ разбирания на хората, това е човѣшкиятъ кръстъ, отъ който тѣ трѣбва да се освободятъ. Когато човѣкъ се стреми къмъ богатство, къмъ сила, за да господствува на другитѣ, съ това той си създава кръстъ, съ който мъчно може да се справи. По този начинъ човѣкъ самъ се разпъва и страда. За този кръстъ е казано въ Писанието: „Проклетъ е онзи, който виси на кръстъ, направенъ отъ дърво!“ Когато не се обичатъ, хората сами

създаватъ кръста, на който се разпъватъ. При това, всички говорятъ за любовъ. Щомъ се обичатъ, къде е любовта, вѣрата и надеждата имъ? Христосъ казва: „Който вдигне кръста си и ме последва, той може да се нарече мой ученикъ“.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, за да се освободите отъ кръста, който дяволътъ е турилъ на гърба ви. Като не мислите правилно, вие считате, че този кръстъ е туренъ отъ Бога и се хвалите съ него. Така и убиецътъ се хвали съ своя кръстъ. Като убие нѣкого, скрива ножа си и казва: Юнакъ съмъ! Победихъ неприятеля си съ своя кръстъ. Наистина, и ножътъ е кръснъ, но дяволски. Докато вѣрва въ своя ножъ, човѣкъ носи кръста, който дяволътъ е турилъ на гърба му. Освободете се отъ този кръстъ и приемерте Христовия. За този кръстъ Христосъ е казалъ: „Моето бремене е леко“.

Правете всѣки день опити, да видите, съ каква сила и разумность разполагате. Като дойде нѣкой при васъ и ви каже, че сте лошъ човѣкъ, невежа, скжперникъ, не му се сърдете, нито се обиждайте. Изслушайте го спокойно и кажете: Благодаря ти за сладкитѣ и красиви думи, които ми казвашъ. Не бѣхъ слушалъ досега такъвъ мекъ езикъ. Като говоришъ тѣзи думи, медъ тече отъ устата ти. Ще кажете, че това не е вѣрно. — Вѣрността на тия думи се крие въ ефекта, който тѣ произвеждатъ. Като говори-

те на този човѣкъ така, вие му давате отъ себе си сладкото, меда, а взимате отъ него горчивото. По този начинъ вие трансформирате отрицателнитѣ сили въ положителни. Нѣма да мине много време, и сжщиятъ човѣкъ ще се смекчи, ще започне да говори сладко. Това значи да предизвикате отъ уста-та на човѣка да потече медъ.

Този е начинътъ, по който човѣкъ може да трансформира състоянияга на хората. Речете ли да отговорите на човѣка съ неговия езикъ, това значи да си навлѣчете голѣма пакостъ. И безъ това вие възприемате състоянията и на добритѣ, и на лошитѣ хора. Като дойде нѣкой лошъ, грѣшенъ човѣкъ при васъ, и вие се чувствувате грѣшенъ. Като дойде нѣкой добъръ, и вие ставате добъръ. Дойде нѣкой неразположенъ, и вие ставате неразположени. Дойде нѣкой разположенъ, и вие ставате разположени. И едното състояние, и другото сж чужди. Вие трѣбва да различавате тия състояния, да знаете, кое е ваше и кое не е. Що се отнася до извора, никой въ нищо не може да го обвини. Изворътъ си тече, никой нищо не може да му придаде, нито да му отнеме. Ще каже нѣкой, че налѣлъ едно шише вода въ извора и му придалъ нѣщо отъ себе си.—Нищо не му е придалъ. Тази вода той е взелъ отъ сжщия изворъ. Значи, никакво престжпление не може да се припише на извора. Изворътъ е глава на нѣщата.

Следователно, главата не върши престѣпления. Въ този смисълъ, нито бащата, нито майката могатъ да вършатъ престѣпления; и богатиятъ, и сиромасхътъ не вършатъ престѣпления. Когато богатиятъ грѣши и осиромасшава, той може да направи нѣкакво престѣпление. И сиромасхътъ, като грѣши и започва да забогатява, също може да направи нѣкакво престѣпление. Запримѣрь, ако богатиятъ баща раздаде богатството си на бедни и лиши синовеѣ и дѣщерииѣ си отъ наследство, въ грѣхнитѣ очи той минава за престѣпникъ, за глупавъ баща. Ако сиромасхътъ краде, за да достави срѣдства на децата си, да ги осигури, предъ тѣхъ той минава за добъръ и уменъ човѣкъ. Това сѣ положения, които срѣщаме въ човѣшкия животъ, но тѣ нѣматъ нищо общо съ положенията на Божествения порядъкъ.

Божествениятъ порядъкъ на нѣщата изключва личнитѣ въпроси. — Добъръ ли съмъ? — Това е личенъ въпросъ. — Лошъ ли съмъ? — И това е личенъ въпросъ. Щомъ се учите, вие сте добри. Щомъ сте се качили въ тази мъгла на планината, да слушате Словото, вие сте добри. Пъкъ и азъ съмъ добъръ, защото съмъ дошълъ да ви уча. Едно се иска отъ насъ: и азъ, и вие да бждемъ добри, да изпълняваме волята Божия.--Кога може да стане това? — Още сега, безъ никакво отлагане. Да живѣемъ въ Бога, и Той въ насъ! Да прославимъ името Му! Да бжде волята Божия, да дойде Царството Божие на земята! Това

трѣбва да пожелаемъ всички. Както Богъ е призналъ въ себе си, че сме добри, така и ние трѣбва да признаемъ Неговата доброта и съвършенство и да пожертвуваме всичко въ себе си, за да изпълнимъ волята Му. Въ изпълнението волята на Бога се крие вашето усъвършенствуване, спасение на душитѣ ви и придобиване на велики Божии блага.

И тъй, да поставимъ всѣко нѣщо на своето мѣсто! Кръстътъ представя човѣшкитѣ рѣце, котвата—човѣшкитѣ крака, а сърдцето — човѣшката глава. Съ рѣцетѣ си човѣкъ вѣрва, съ краката си — се надѣва, а съ главата си — люби. Съ рѣцетѣ си човѣкъ работи, съ краката си — ходи, а съ главата си — мисли. Главата е произлѣзла отъ сърдцето. Затова е казано, че сърдцето е майка на човѣшкия умъ. Тази е причината, дето умътъ и сърдцето на човѣка сж свързани. Умътъ е възлюбениятъ синъ на сърдцето. Сърдцето е Божествената майка, която ражда всичко въ свѣта.

Когато човѣкъ динее ржката си нагоре, съ това той изразява онзи принципъ въ себе си, който го подиква да мисли, да работи, да твори. Рѣцетѣ представятъ кръста, който създава, както добритѣ нѣща, така и скърбитѣ и страданията. Страданията произлизатъ отъ творческия принципъ въ човѣка. Който твори, той непременно ще страда. Като сътвори свѣта, Богъ едновременно създаде и кръста.

Сега, впрегнете сърдцето си на работа, да служи на вашата душа, а не на вашия умъ. Краката ви нека служатъ на вашия духъ. Ръцетѣ и краката ви заедно нека служатъ на Великия, отъ Когото сте произлѣзли и къмъ Когото отивате. Впрегнете на работа сърдцето и ума, ръцетѣ и краката, духа и душата, да извършите волята Божия, да дойде Царството Божие, както на небето, така и на земята.

И тъй, както сме добри, вѣрващи, любещи и пълни съ надежда, да тръгнемъ въ единъ пътъ, да изпълнимъ волята Божия.

Сега, желая ви, като слѣзете отъ вѣрха, отъ устата ви да потече толкова медъ, че всички пчели да се събератъ около васъ, да взематъ частъ отъ меда и за своитѣ кошери. Всѣка пчела ще пише на своя кошерь: Това е медътъ, който потече отъ устата на вѣрващитѣ.

Желая ви да потече медъ, не само отъ устата ви, но и отъ вашитѣ сърдца, умове и души. Желая да потече медъ и отъ вашия духъ и да се разнесе навсѣкжде като великъ балсамъ за изцѣляване на човѣчеството!

„Богъ е Духъ, и които Му се кланятъ, съ духъ и истина да Му се кланятъ!“

*

6. августъ, 5 ч. с.

КАЧЕСТВА НА УМА, НА СЪРДЦЕТО И НА ТЪЛОТО.

Ще прочета петъ стиха отъ Евангелието на Иоана, 10. гл., отъ 7 — 11 ст.. Много пжти сте чели тѣзи стихове, но още не сте проникнали въ тѣхния вжтрешенъ смисълъ. Инструментътъ се познава не само по външната си форма, но и по своя тонъ. Има една зависимостъ между тона на цигулката, материалътъ, отъ който е направена, и начинътъ, по който е изработена. Ето защо, по никой начинъ не можете да сравнявате цигулка „Страдивариусъ“ съ цигулка, направена отъ обикновенъ работникъ.

Следователно, както цигулката се цени по тонъ, по материалъ, отъ който е направена, и по начинъ на изработка, така и човѣкъ се цени по три нѣща: по качества на своя умъ, на своето сърдце и на своето тѣло. Едно отъ качества на добрия умъ е, че и въ най-мрачната нощъ той носи свѣтлина. Едно отъ качества на доброто сърдце е, че и въ най-голѣмия студъ то носи топлина. Едно отъ качества на тѣлото е, че носи въ себе си здраве и сила. Съ такова тѣло, човѣкъ може да се справя съ всички мжчногии въ живота си. Има ли човѣкъ тия три качества въ себе си, той може да се нарече човѣкъ

въ пълния смисълъ на думата. Безъ тѣзи три качества нито любовта му е любовь, нито мъдростта му е мъдрость, нито истината въ него е истина. Ако доброто едновременно не съдържа свѣтлина, топлина и сила, не е добро. Ако и правото едновременно не съдържа свѣтлина, топлина и сила, никакво право не е.

Човѣкъ е дошълъ на земята да придобие именно тѣзи качества — свѣтлина за ума, топлина за сърдцето и сила за тѣлото. За да придобие тѣзи качества, той трѣбва да служи на Бога, а не на себе си. Който служи на себе си, въ края на краищата той ще се превърне на прѣстъ. Такъвъ човѣкъ нѣма никакво бждеще. Оттукъ можемъ да извадимъ заключението: хората умиратъ, защото служатъ на себе си.

Мъглата, която днесъ ви обикаля, е дошла, за да изпита вътрешната ви сила. Въ това отношение, този день за васъ е пробенъ. Днесъ искатъ да ви изпитатъ, какво можете сами да направите. Досега вие сте уповавали на баща, на майка, на братя, на сестри, на приятели. Жената уповава на мъжа си, мъжътъ — на жена си, децата — на родителитѣ си, патриотътъ — на народа си. Докжде стига това уповаване? — До гроба. Ако отидете на гробищата, ще видите, че тѣ сж пълни съ паметници на майки, на бащи, на деца, на приятели, на възлюбени, на патриоти и т. н. Обаче, какво ще правятъ тия хора, които уповаватъ едни на

други, ако единъ день се намѣрятъ изолирани отъ всички свои близки, както вие сте изолирани отъ мъглата за външния свѣтъ?

Това се отнася до физическия свѣтъ. Влѣзете ли въ трикачествения свѣтъ — въ свѣта на свѣтлината, на топлината и на силата, тамъ нѣма да намѣрите нито единъ паметникъ. Тамъ нѣма паметници, нѣма надгробни плочи, нѣма и плачове. Тамъ всичко върви добре, споредъ както казва българската поговорка: „По медъ и масло“. Какво трѣбва да направятъ хората, за да излѣзатъ отъ свѣта на паметниците, отъ свѣта на страданията? — Тѣ трѣбва да влѣзатъ въ трикачествения свѣтъ. Когато умътъ е свѣтълъ, човѣкъ никога не се смущава. Трѣбва ли човѣкъ да се смущава, да губи мира си отъ това, че въ двора му влѣзло едно животно и нацапало? Нѣма защо да се смущава. Той трѣбва да вземе прѣтъ и да го изгони навънъ. Естеството на животно е таково, че дето влѣзе, носи своитѣ нечистотии. Колкото чисто да пазите, животно все ще ви остави единъ неприятенъ споменъ. Ако крадецътъ влѣзе въ дома ви, и той ще остави нѣкакъвъ неприятенъ споменъ — все ще задигне нѣщо. Не правятъ ли сжщото и лошитѣ мисли и чувства, които ви посещаватъ отъ време на време? И тѣ оставятъ въ ума и въ сърдцето ви по единъ лошъ споменъ. — Реални ли сж лошитѣ мисли, чувства и постѣпки на хората? Щомъ ги виждате и

чувствувате, тѣ сж реални. Не виждате ли своигѣ постѣпки? Какво трѣбва да правите съ лошитѣ мисли, чувства и постѣпки? Като дойде нѣкоя лоша мисълъ въ ума ви и нѣкое лошо чувство въ сърдцето ви, изпждете ги навънъ, затворете вратата следъ тѣхъ и ги забравеге. Като направите една лоша постѣпка, изправете я изчистегте нечистогитѣ, които е оставила, и не мислете за нея. Какъ се оираждагъ съвременнигѣ хора срещу добитѣка? — Тѣ привягъ на кжщигѣ си здрави враи и прозорци, здрави и високи огради, да не може никакъвъ добитѣкъ да влѣзе въ двора или въ кжщата имъ. Ако искаге и вие да се запазите отъ влиянието на лошигѣ мисли и чувства, оградете се по сжщия начинъ съ влиянието на добри, на положителни мисли и чувства. Нѣма по здрава ограда отъ положителнитѣ мисли и чувства на човѣка. Тѣ сж щитъ срещу злото.

Преди стотина години въ единъ отъ американскитѣ университети се случило нѣщо, отъ което се виждатъ причинитѣ, по които лошитѣ мисли и чувства посещаватъ човѣка. По това време студентитѣ на този университетъ били недоволни отъ председателя на университета и решили по нѣкакъвъ начинъ да го подразнягъ. Председателятъ ималъ красивъ, строенъ конь, съ който идвалъ понѣкога до университета. Единъ денъ група студенти, отъ недоволнитѣ, каго видѣли коня на председателя предъ вратата

на университета, вкарали го вжтре и го изкачили на третия етажъ. Председателятъ потърсилъ коня си, но не го намѣрилъ. Тръгналъ за дома си пешъ, съ надежда, че коньтъ му самъ се е върналъ въ дома си. Обаче, той останалъ излѣганъ — коньтъ не се върналъ. На другия день, като огишълъ въ университета и обиколилъ всички етажи, видѣлъ, че коньтъ му се разхожда на третия етажъ. Съ голѣма мъжа той успѣлъ да го свали долу. Кой качи коня горе? — Недоволството. Не прави ли сжщою и вашето недоволство? Не качвате ли коня на вашия председателъ на третия етажъ на вашия университетъ и го оставяте тамъ да цапа? Недоволството въ човѣка отваря вратата на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърдце за всички лоши мисли и чувства. Щомъ влѣзатъ въ човѣка, тѣ започватъ да цапатъ. Като знаете това, пазете се отъ недоволството.

Недоволството на студентитѣ, обаче, не се ограничило дотукъ. Единъ день председателятъ на университета сирѣлъ съ своя лекъ кабриолетъ предъ университета и влѣзълъ вжтре. Въ това време недоволниците размѣстили колелата на кабриолета преднитѣ турили отзадъ, а заднитѣ — опредѣ. Председателятъ излѣзълъ отъ университета, качилъ се на кабриолета си и тръгналъ за дома си. Двама студенти го спрѣли и му казали. Господине, нѣкакво размѣстване е станало съ колелата на вашия кабриолетъ. Той слѣзълъ

отъ кабриолета си и видѣлъ, че наистина мѣстата на колелата били размѣстени. Много време изгубилъ той, докато ги постави въ първото имъ положение, но освенъ това трѣбвало да плати на ония, които му помогнали въ работата.

Студентитѣ решили да устроятъ на професора си още една шега, съ която да го изложатъ предъ външния свѣтъ. Въ околността, дето било лѣтното имение на професора, имало голѣмъ бостанъ, съ хубави дини. Една вечеръ тѣ задигнали кабриолета на професора си и отишли съ него да крадатъ дини. Като взели, колкото дини искали, тѣ оставили кабриолета отвѣнъ, да мислятъ, че професорътъ е влизалъ въ бостана. По този начинъ тѣ искали да го компрометиратъ. Така направили два пжти, но на третия пжгъ професорътъ ги уловилъ. Той се преоблѣкълъ въ студентски дрехи и, отъ никого незабелязанъ, влѣзълъ съ тѣхъ заедно да краде дини. Като откъснали нѣколко дини, той се обърналъ къмъ тѣхъ и казалъ: Момчета! Тѣ веднага го познали и, силно смутени, останали вкаменени на мѣстата си. Отъ този моментъ тѣ престанали да се шегуватъ съ професора си.

И тѣй, стремете се да уловите онѣзи, които качватъ коня ви на третия етажъ на университета. Стремете се да уловите онѣзи, които размѣстватъ колелата на вашия кабриолетъ. И най-после хванете онѣзи, които

взиматъ кабриолета ви и отиватъ съ него да крадатъ дини. Има единъ законъ въ природата, който опредѣля пътя на човѣшкото развитие. Човѣкъ не може да има свѣтлина въ ума, топлина въ сърдцето и сила въ тѣлото си, ако не е разположенъ, не е отворенъ къмъ Бога. Искате ли да се развивате правилно, вие трѣбва да бждете отворени къмъ Бога. Това е, което въ окултизма наричатъ инфлюксъ — влияние на Духа върху човѣка, т. е. връзка между Божественото и човѣшкото.

Следователно, когато човѣкъ е недоволенъ отъ живота, когато е неразположенъ духомъ, той е затворенъ за горния свѣтъ — за небето, а отворенъ за долния свѣтъ — за злото. Когато е доволенъ отъ живота и разположенъ духомъ, той е отворенъ за горния свѣтъ — за небето, а затворенъ за долния свѣтъ — за злото. И въ Писанието е казано, че който има вѣра и любовъ къмъ Бога, той ще бжде въ връзка съ възвишения свѣтъ, отдето ще получава всичко необходимо за своето развитие. Не е въпросъ да ви убеждаваме въ това—вие сте го опитвали и ще го опитате. За васъ е важно, каквито опитности сте придобили, да ги помните, та когато изгубите равновесието си, да знаете, че Богъ е Единствениятъ, Който помага и оправя свѣта. Ако свѣтътъ е лошъ, ние не можемъ да го изправимъ. Когато нѣкъде настане суша, колкото и да е добро жела-

нието на човѣка да помогне, той не е въ сила да изпрати дъждъ. Отъ Бога зависи да вали, или да не вали дъждъ. Колкото и да желаемъ да изпратимъ на растенията свѣтлина, топлина и влага, това не зависи отъ насъ. Ние не сме фактори въ свѣта. Единъ е факторътъ въ свѣта, Който полива, освѣтява и стопля всички жадни, гладни и страдащи души. Щомъ Той пожелае, всички души ще бждатъ задоволени.

Когато Богъ изпрати свѣтлина въ вашитѣ умове, топлина въ вашитѣ сърдца и сила — въ вашитѣ тѣла, вие ще възкръснете и отново ще се родите. Като говоря за тѣлото на човѣка, азъ не разбирамъ сегашното, немощното му тѣло, въ което днесъ живѣе. Богъ ще вложи своята сила въ духовното тѣло на човѣка, а не въ физическото му тѣло. Въ духовното тѣло на човѣка се криятъ великитѣ блага на живота — бждещето богатство на човѣка. Казано е въ Писанието: „Ако не се роди човѣкъ изново, не може да влѣзе въ Царството Божие“. Това значи: ако не стане духовно възрастенъ и не влѣзе да живѣе въ духовното си тѣло, човѣкъ не може да бжде наследникъ на Царството Божие. Както човѣкъ не може да живѣе безъ физическо тѣло, така не може и безъ духовно. Човѣкъ се нуждае отъ умъ, отъ сърдце и отъ тѣло. Това сж три елемента, съ които битието се разбира.

Досега се е проповѣдвало на хората, че безъ вѣра не може да се угоди на Бога. Значи, вѣрата се е поставяла като основа на живота. Новото учение, обаче, казва: Приложете любовта за основа на своя животъ. Христовото учение е учение на любовта. Апостолъ Павелъ казва: Три велики добродетели има — вѣра, надежда и любовъ, но отъ тритѣ най-голѣма е любовта. Въ придобиване на вѣрата, човѣкъ различава доброто отъ злото и започва да живѣе разумно. Въ придобиване на любовта, човѣкъ реализира Божественитѣ блага. Любещиятъ човѣкъ е подобенъ на плодно дърво, което е вързало, и плодетѣ му сж узрѣли. Това дърво е дървото на живота, отъ което всички се хранятъ. Докато не започне да се храни отъ плодетѣ на любовта, човѣкъ никога нѣма да възкръсне. Затова е казано, че любовта е сила, която възкръсява. Христосъ казва: „Азъ съмъ вратата на кошарата“. Който влѣзе презъ тази врата, той ще разбере любовта. Вънъ отъ тази врата, любовта остава неразбрана. „Ще влѣзе, ще излѣзе, и паша ще намѣри“. Наистина, когато влѣзе и излѣзе презъ вратата на любовта, човѣкъ ще намѣри изобилието на живота.

Казано е още, че любовта изпжда навнъ всѣкаквъ страхъ. Докато любовта не е посетила човѣка, той се страхува. Щомъ се страхува, той е въ закона на вѣрата. Досега вѣрата е възпитавала човѣка. Тя го е

научила да различава доброто отъ злото. Съвременната култура се дължи на вѣрата. Когато изведе евреитѣ отъ Египетъ, Мойсей имъ даде нѣколко закони, които тѣ не можаха напълно да разбератъ и приложатъ. Първиятъ и най-силенъ законъ, който се запечата дълбоко въ умоветѣ и сърдцата имъ, бѣше следниятъ: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърдце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа и съ всичката си сила, и ближния си като себе си“. И Христосъ постави тия два закона за основа на своето учение.

Сега, приложете тия закони въ живота си. Отъ вѣрата си не се отказвайте, по турете я да служи на любовта. Вѣра, надежда и любовъ сж три сили въ човѣка, които взаимно си услужватъ. Апостолъ Павелъ казва: „Отъ тритѣ най-голѣма е любовта“. Азъ уподобявамъ любовта на човѣшкото тѣло. Тѣло и любовъ сж едно и сжщо нѣщо. Вѣрата представя ржцетѣ на човѣка, а надеждата — неговитѣ крака. Главата нѣкъ символизира духа. Човѣкъ живѣе въ тѣлото си, т. е. въ любовта, безъ да я познава. Съ вѣрата, т. е. съ ржцетѣ си работи. Съ надеждата, т. е. съ краката си се движи напредъ, мѣсти се отъ едно положение въ друго. Хората мислятъ, че сърдцето е мѣсто на любовта. — Не, сърдцето е само едно отъ жилищата на любовта. Много жилища има тя, но чрезъ цѣлото тѣло любовта служи на

всички страдащи, на всички бедни и угнетени, на всички, които се обръщатъ къмъ нея. Казано е за тѣлото, че е храмъ Божий.—Защо? — Защото въ него живѣе любовта.

Сжществената мисль, която трѣбва да остане въ ума ви, е следната: чрезъ любовта, човѣкъ може да постигне всичко, което желае. Любовта е въ състояние да реализира всички желаня на човѣка. Безъ любовъ човѣкъ нищо не може да постигне. Вѣрата и надеждата сж удове на любовта. Когато любовта действува въ човѣка, вѣрата и надеждата се съединяватъ, и тритѣ заедно образуватъ едно цѣло. Човѣкъ не може да люби, безъ да вѣрва; човѣкъ не може да люби, безъ да се надѣва. Отъ друга страна, умътъ и сърдцето сж сили, които работятъ за придобиване богатата на любовта. Любовта пѣкъ е проява на Божия Духъ. Безъ нея Духътъ Божий не би могълъ да стане понятенъ за човѣка. Казано е въ Писанието: „Богъ е Любовь“.

Човѣкъ търси любовта въ живота си, а въпрѣки това живѣе въ нея. Шомъ живѣе въ любовта, т. е. въ Бога, трѣбва ли да се безпокои? Нѣкой казва, че е влюбенъ, а при това е недоволенъ. — Защо? — Защото влюбването не е любовъ. Любовта прави човѣка щастливъ и доволенъ, но влюбването носи страдания, които не го повдигатъ. На турски езикъ думата „бен“ означава личното мѣстоимение „азъ“ — влю-бенъ. Значи, влю-

бениятъ обича себе си. Отъ памти вѣка досега всички хора сж били влюбени само въ себе си, но тази любовъ нищо друго не имъ е донесла, освенъ страдания и смъртъ. Влюбениятъ е много чувствителенъ, лесно се обижда. Най-малкото нѣщо е въ състояние да го изкара вѣнъ отъ релситѣ на неговото равновесие. Като знае това, човѣкъ трѣбва да люби не себе си, но Бога. Тази любовъ ще осмисли живота му, ще го освободи отъ всички ограничения. Божията Любовъ е огънь, който и водата на океана не може да изгаси.

За да придобие великата любовъ, човѣкъ трѣбва да има свѣтлина въ ума си, топлина въ сърдцето си и сила въ тѣлото си. Който не разбира любовта, той постоянно се оплаква, че сърдцето му откраднали, че любовта му изчезнала, че умътъ му се помрачилъ. Да мисли човѣкъ така, това значи да се самозаблуждава. Колкото е възможно нѣкой да открадне земята и слънцето, толкова е възможно да се открадне сърдцето на човѣка. Никой не е въ състояние да затъмни свѣтлината на любовта. Никой не е въ състояние да намали топлината на любовта. Никой не е въ състояние да унищожи силата на човѣшкото тѣло. Това трѣбва да се приеме като аксиома въ живота.

Сега, като говоря за огъня на великата любовъ, мѣглата бърза да ви посети, да ви охлади малко, да не изгорите. Тя се е превърнала въ пара, съ която ви обгръща. Дреб-

нитѣ капчици на мъглата се запознаватъ съ васъ. поздравяватъ ви и ви цѣлуватъ. Желаете ли тѣхнитѣ гѣлувки или не, това не ги интересува. Това сж Божествени цѣлувки, които слизатъ отъ горния свѣтъ. Нѣкои се оплакватъ, че сж се наквасили отъ тази мъгла. Нѣма защо да се оплакватъ. Това сж нѣжни цѣлувки, които криятъ въ себе си известно благословение. Безъ тѣхъ нѣма растене, нѣма животъ. Слабиятъ вѣтрець, който сега полъхва, сжщо така носи своята любовъ. Той ви завива въ своята мека, магнетична дреха. Ако ви запитатъ, какво време бихте желали да имате, ще кажете, че искате да бжде топло, слънцето да грѣе силно, да нѣма мъгла, дъждъ, нито вѣтъръ. Досега вие сте виждали все външното слънце, но не и вътрешното. Днесъ външното слънце е вътре въ васъ, а вътрешното ви слънце — отвънъ. Свѣтлината, която проблѣсва сега въ ума ви, топлината, която се разгаря въ сърдцето ви, и силата, която туря тѣлото ви въ движение, представятъ вътрешното слънце на човѣка. При свѣтлината на това слънце човѣкъ може да се движи и въ най-голѣмата тъмнина, безъ никакви спънки и съпротивления. Благодарете на Бога за богатата, които всѣки моментъ ви изпраща. Благодарете за разположението, което Той има къмъ васъ.

Мъглата, влагата, чистиятъ въздухъ, въ които сте потопени днесъ, не могатъ да се сравнятъ съ най-топлия слънчевъ день. Тѣ

носятъ велики блага за човѣшката душа. Житното зърно расте при влага, а не при суша. Дървото расте при влага, а не при суша. Добродетелитѣ и способноститѣ на човѣка се развиватъ при влага, а не при суша. Следователно, радвайте се и благодарете за този день, за мъглата и влагата, които ви посетиха. За грѣшника този день е опасенъ. Като се намѣри на планината, всрѣдъ мъгла и дъждъ, той бѣга долу, въ града, да се скрие на заветъ. За светията, обаче, мъглата и вѣтърътъ сж благословение.

Сега, като слѣзете долу, започнете да работите съ любовта — единствената реална сила. Само при любовта човѣкъ действува. Тя го подтиква къмъ мисль, къмъ чувства и къмъ действия. Дето има мисль, чувства и действия, само тамъ нѣщата се реализиратъ. Дето любовта, мисльта и волята отсъствуватъ, тамъ нѣщата оставатъ нереализирани. Всѣко нѣщо, косто се върши съ любовь, съ мисль и съ воля, е постижимо. Всѣко нѣщо, което не се върши съ любовь, съ мисль и съ воля, е непостижимо. Ако искате да имате резултати, вършете всичко съ любовь. Богъ живѣе въ умоветѣ, въ сърдцата и въ тѣлата на хората, т. е. въ тѣхната сила. Умътъ, сърдцето и волята представятъ три връзки на човѣка съ Първата Причина. Тѣ сж тритѣ допирни точки на човѣшката душа съ Великия Пулсъ на живота. Искате ли да чувствувате този Пулсъ,

отворете умоветъ, сърдцата и тѣлата си за Него. „Приложете тѣлото си въ жертва жива и благоугодна на Бога“ — е казано въ Писанието. И Христосъ казва: „Отецъ е въ мене, и азъ съмъ въ Отца“. Това значи: Отецъ ми живѣе въ моя умъ, въ моето сърдце и въ моето духовно тѣло. Всѣкога дрѣжете тази мисль въ ума си и служете на Бога съ любовь, съ мисль и съ воля, съ добро желание.

Всички религиозни хора говорятъ за Бога, за Христа. Какво можете да кажете за Христа? За Христа ще знаете, че е човѣкъ на изобилната сила, на изобилната вѣра и на изобилната любовь. Значи, Христосъ е човѣкътъ на изобилната сила. Христосъ е човѣкътъ на изобилната вѣра. Христосъ е човѣкътъ на изобилната любовь. Тѣй щото, когато служи на Бога съ сила, съ вѣра и съ любовь, човѣкъ ще разбере смисъла на стиха: „Богъ е Духъ, и които Му се кланятъ, въ Духъ и Истина да Му се кланятъ!“ Служете на Бога съ сила, съ вѣра и съ любовь!

Желая и на васъ да бждете хора на силата, на вѣрата и на любовьта! Желая ви да бждете като Христа, едно съ Отца, едно съ Бога!

:

8. августъ, 5 ч. с.

ДВЕТЪ СЪСТЕЗАНИЯ.

Съвременнитѣ хора се обиждатъ лесно, и по този начинъ развалятъ отношенията си. — Какъ трѣбва да се справя човѣкъ съ обидата? — Обиди ли те нѣкой, не повтаряй думитѣ, които сж те засегнали. Не разказвай на никого за обидата, която сж ти нанесли. — Какъ да се справяме съ недоволството си? — Недоволството не е вансе. Дяволътъ е недоволенъ, а не човѣкътъ. Щомъ влѣзе въ човѣка, дяволътъ му предава своето недоволство. Безъ да знае това, човѣкъ приема недоволството на дявола като свое и започва да роптае, да мърмори, защо Господъ е неправилъ нѣщата така, а не иначе; защо сжществуватъ страданията въ свѣта и т. н.

— Какъ трѣбва да се оправдаваме, когато ни обвиняватъ, че сме направили нѣкаква пакостъ? — Нѣма защо да се оправдавате. Щомъ ви обвинятъ, че сте счутили стомната на нѣкого, ще му купите нова стомна и ще мълчите. Следъ това, ако причината за счупването на стомната се дължи на вашето неразположение, ще се погрижите да трансформирате състоянието си. Човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, да разбира, отде идатъ изпитанията и изкушенията въ живота му. Съ слизането си на земята, Христосъ свали юларитѣ на дявола отъ главитѣ на

хората и ги направи свободни. Щомъ е така, бждете будни, да не оставяте дявола отново да туря юларитѣ си върху вашитѣ глави.

— Кое е по-силно въ живота: доброто или злото? — Доброто е по силно. Въ борбата между злото и доброто, злото всѣкога губи, а доброто печели. Въ първо време злото е силно, а доброто слабо. Въ края на борбата доброто става силно и побеждава, а злото отслабва и всичко изгубва. Доброто винаги печели, понеже Богъ е на негова страна. Следъ всѣко страдание, което човѣкъ преживява, доброто въ него се усилва, взима надмощие надъ злото. Щомъ доброто победи злото, последното престава да мжчи човѣка. Въ края на борбата доброто пита злото: Познавашъ ли сега, кой отъ двамата е по-силенъ? Искашъ ли да продължавашъ още борбата? Когато злото признае своето безсилие, доброто се ржкува съ него приятелски и продължава своя пжть. Човѣкъ усилва доброто въ себе си чрезъ страдания. Въ това отношение, страданието е пжть, презъ който човѣкъ неизбѣжно трѣбва да мине. Доброто трѣбва да вземе надмощие предъ злото.

Когато хората се обиждатъ, трѣбва да си зададатъ въпроса, справедлива ли е обидата, или не. Ако е справедлива, трѣбва ли да се обиждатъ? Нѣкой взелъ пари на заемъ отъ нѣкого и обещалъ да ги върне следъ три месеца, но не изпълнилъ обещанието си. Кредиторътъ му го срѣща и го нарича без-

честенъ човѣкъ. Съ една дума той го обижда. На мѣсто ли е тази обида?—На мѣсто. Длъжникътъ не трѣбва да се обижда, но да си даде отчетъ за погрѣшките, които е направилъ, и да се стреми да ги изправи. Той е направилъ две погрѣшки: първата погрѣшка е, че взелъ пари на заемъ, а втората, че не издържалъ на обещанието си. Следователно, той трѣбва да научи следния урокъ: трѣбватъ ли му пари, нека отиде въ Божествената банка, оттамъ да изтегли, колкото му сж нужни. Отъ човѣшка банка, обаче, никога да не взима пари на заемъ. Това не значи, че злото се крие въ човѣшкото. — Не, законитѣ, на които човѣшкото се подчинява, се коренно различаватъ отъ законитѣ на Божественото. Следователно, при човѣшкото ще постѣпвашъ по човѣшки; при Божественото — по Божественъ начинъ.

Съвременнитѣ хора трѣбва коренно да измѣнятъ своитѣ възгледи, да не поставятъ доброто и злото за основа на своя животъ, но любовта да бжде основа на тѣхния животъ. Поставятъ ли любовта за основа на своя животъ, тѣ влизатъ въ бждещата култура, въ културата на новия животъ. Падналитѣ духове вършатъ зло отъ любовъ къмъ него. Понѣкога и човѣкъ върши зло, безъ да има любовъ къмъ него. Той върши зло и се отвращава отъ него. Това, именно, показва, че човѣкъ може да се излѣкува отъ злото. Който върши зло, безъ да го оби-

ча, той се подава на лѣкуване. Който върши зло отъ любовъ къмъ него, той с неизлѣчимъ. Стремете се къмъ доброто, къмъ любовта, за да се освободите отъ бацилитѣ на злото. Човѣкътъ на любовта нито се обижда, нито се свързва съ злото. Той знае, че всичко, което става въ свѣта, е за добро. Казано е въ Писанието: „Всичко ще се обърне на добро за онѣзи, които любятъ Господа“. — Кога? — Когато се свърши борбата. „Праведнитѣ ще просвѣтнатъ“. — Кога? — Когато доброто победи.

— Какво да правимъ съ ония хора, които не живѣятъ съобразно великитѣ закони на живота?

— Това не е ваша работа. Преди всичко, вие не знаете, кой какъ живѣе. Коя е мѣрката, съ която опредѣляте правилния животъ? За васъ е важно да знаете, какво Богъ изисква отъ ония, които Го познаватъ. За човѣка е важно да знае, че не е той, който може да обърне нѣкого къмъ Бога, да го изучи, да го нахрани, или да го роди. Никой никого не е обърналъ къмъ Бога. Никой никого не е родилъ, отхранилъ или изучилъ. Самъ Христосъ казва: „Тия овце Твои бѣха и на мене ги даде“. Значи, Той признава, че всичко принадлежи на Бога, и, каквото е получилъ, отъ Него му е дадено.

— Кои сж отличителнитѣ белези на злото и на доброто? — Злото не може да расте, но постепенно се смаява и изгубва.

Доброто постоянно расте и се увеличава. Който прави зло, той всичко губи и се смалява. Който прави добро, той постоянно печели и израства. Който мрази, той постепенно отслабва. Който люби, той силенъ става. Правишъ ли зло, ти се смалявашъ. Правишъ ли добро, ти растешъ. Мразишъ ли, ти отслабвашъ. Любишъ ли, ти силенъ ставашъ. Злото заробва човѣка, доброто го освобождава. Доброто, любовта е огънь, който побеждава.

Сега, не ви казвамъ, че трѣбва да вѣрвате, но казвамъ: Живѣйте въ любовта! Животътъ е добъръ. Животътъ е чистъ, защото излиза отъ любовта.

— Какъ да придобиемъ щастieto? —
— Щастieto се придобива при изпълнение на волята Божия. Да изпълнявашъ волята Божия, това значи да придобивашъ Царството Божие въ себе си.

— Какъ ще се оправи свѣтътъ? —
Споредъ мене, Божествениятъ свѣтъ е оправенъ, а човѣшкиятъ трѣбва да расте, да се развива. Той ще претърпи такива промѣни, каквито никога не сте очаквали. И външната природа, въ която сте потопени, ще мине презъ голѣми промѣни, презъ голѣми пертурбации.

— Кое е условието за правилно развитие? —
За да расте правилно, човѣкъ никога не трѣбва да се сравнява съ другитѣ, да се поставя по-горе или по-долу отъ тѣхъ.

Той трѣбва да върши добро, да изпълнява волята Божия и за нищо друго да не мисли. Онзи, Който е създалъ свѣта, Той е промислилъ за всички сщесгва, малки и голѣми.

Сега, отъ васъ, като ученици, се иска съзнателна работа. Хранете се всѣки день съ плодоветѣ на любовта. Като ставате сутринъ отъ сънь, веднага си откъснете една ябълка отъ дървото на любовта и закусете съ нея. Къмъ обѣдъ откъснете си две—три ябълки отъ сщцото дърво, а вечеръ три—четири ябълки. Изобищо, хранете се отъ плодоветѣ на любовта. Свѣтътъ се нуждае отъ хора, готови на жерва. Пожертвуйте своитѣ лични удоволствия за придобиване на висшиѣ блага на живота. Пожертвуйте своя личенъ животъ за живота на човѣчеството. Свѣтътъ се нуждае отъ истински работници, които работятъ безкористно и съ любовь. Това изисква новоо учение — учението на любовта. Който следва пътя на любовта, той расте и се увеличава. Който не следва този пътъ, той се смалява и губи всичко. Въ Божията Любовь седи разрешаването на всички въпроси. Животътъ на вѣрата е опитанъ вече. Тамъ хората сж изучавали сладкото и горчивото и днесъ могатъ вече да ги различаватъ. Влѣзатъ ли въ любовта, тѣ ще придобиятъ новото — животъ, пълень съ свѣтлина и знание, съ свобода и прогноръ. Животътъ на любовта носи безсмъртие за човѣка. И въ огнь да влѣзе, любе-

щиятъ човѣкъ, пакъ живъ ще остане. Светиитѣ сж влизали въ огъня съ пѣсни. Тѣ не се плашатъ отъ огъня. Свѣтътъ трѣбва да мине презъ огъня на любовта, да се стопи и да свѣтне. Вънъ отъ живота на любовта всичко е илюзия. Смесълтъ на живота, обаче, е въ любовта. Въ любовта всичко е постижимо. Човѣкътъ на любовта не умира, но заминава. Обикновениятъ човѣкъ умира, като прекарва редъ разочарования, съмнения, страхъ. Щомъ се намѣри вънъ отъ тѣлото си, той преживява необикновенъ страхъ. Отъ всички страни го преследватъ, гонятъ го и, за да се спаси отъ преследването на злитѣ духове, той се принуждава да се смалява, да стане почти невидимъ. Въ това положение той остава само съ едно съзнание, че нѣкога е билъ нѣщо, а сега е нищо.

Мнозина мислятъ, че като отидатъ на онзи свѣтъ, ще влѣзатъ между ангелитѣ. И това е възможно, но за ония, които сж живѣли въ любовта. Всички останали ще живѣятъ съ илюзиитѣ на земния животъ. Ако на земята сж били търговци, и на онзи свѣтъ ще живѣятъ съ илюзиитѣ на своята търговия. Казано е, че съ вѣра може да се угоди на Бога. — Съ вѣра можете само да угодите на Бога, но съ вѣра не можете да примирите противоречията въ живота си, не можете да се свържете съ Бога. Само въ любовта вие можете да се свържете съ Божиитѣ мисли, чувства и постѣпки.

— Къде е разумниятъ свѣтъ? Къде сж разумнитѣ сжщества? — Около васъ. Ако очитѣ на човѣка се отворятъ, той ще види около себе си много възвишени сжщества: светии, праведни, добри хора. Той ще види около себе си такива свѣтове, каквито никогато не си е представялъ. — Какво да направимъ, за да се отворятъ очитѣ ни? — Влѣзте въ живота на любовта. Любовта отваря очитѣ на човѣка. Който иска да влѣзе въ по-високъ животъ отъ този, въ който днесъ се намира, той трѣбва да приеме любовта. Не иска ли да излѣзе отъ обикновения животъ, никой не може да му помогне. Докато човѣкъ самъ не пожелае да възстанови отношенията си съ Бога, отвънъ никой не може да го застави да направи това. Щомъ възстанови отношенията си съ Първата Причина, едновременно съ това той възстановява отношенията си и съ своитѣ ближни. Човѣкъ не може да има правилни отношения къмъ ближнитѣ си, ако нѣма правилни отношения къмъ Първата Причина на нѣщата.

Често религиознитѣ хора се страхуватъ отъ свѣта. Тѣ считатъ, че свѣтътъ е мѣсто на изкушение. Тѣ казватъ, че Богъ не живѣе въ свѣта. Странно нѣщо! Щомъ Богъ живѣе въ умоветѣ и сърдцата на хората, Той живѣе и въ свѣта. Не изключвайте Бога отъ свѣта. Той е въ свѣта. Само Той е въ състояние да го оправи, Той е навсѣкжде:

между камънитѣ, между растенията, между животнитѣ и между хората. Достатъчно е да погледнете презъ очитѣ на любовта, за да видите красотата, която съществува навсѣкжде.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната сила. Христосъ е човѣкътъ на изобилната вѣра. Христосъ е човѣкътъ на изобилната любовъ. Проникнете се и вие отъ Христовата сила, вѣра и любовъ, за да се ползвате отъ помощта на разумнитѣ същества. Обичате ли Бога, тѣ сж готови да ви помагатъ. Не Го ли обичате, тѣ ви оставятъ свободни. Тѣ не искатъ да ограничаватъ човѣка, но тихо му нашепватъ: Това, което вършинъ, не е добро. Корегирай се и постъживай споредъ волята Божия. Защото е казано: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е опредѣлилъ за онѣзи, които Го любятъ“.

— Кжде можемъ да намѣримъ Бога? — Въ ума, въ сърдцето и въ волята на всѣки човѣкъ. Срещнете ли нѣкой човѣкъ, първо говорете съ Бога въ него, а после съ самия човѣкъ. Когато обичате човѣка, вие обичате Бога въ него, а не физическия човѣкъ. „Потърси ме въ день скърбенъ“ — е казано въ Писанието. Потърсете Великия въ свѣта, когато умътъ и сърдцето ви сж угнетени.

И тъй, Богъ живѣе въ ума, въ сърдцето, въ душата и въ духа на човѣка. Ще знаете тогава, че любовта е отъ Бога, а безлюбие-то — отъ хората. За грѣшния, Той е огънь

пояждащъ, а за праведния — огънь възростащъ. Живѣйте прочее, като праведнитѣ, за да се ползвате отъ огъня на любовта.

8. августъ, 10 ч. с.

ПЪТЪ И ВЪЗМОЖНОСТИ.

Човѣкъ си задава въпроса: Защо съмъ роденъ? При единъ тържественъ моментъ въ живота си, Христосъ е отговорилъ на този въпросъ, безъ да Го е запиталъ нѣкой. Той казва: „Азъ затова се родихъ — да свидетелствувамъ за истината“. Той е знаелъ, за коя истина е дошълъ да свидетелствува. Обикновенитѣ хора, обаче, разискватъ върху въпроситѣ, защо сж се родили, какво нѣщо е истината, безъ да иматъ ясна представа за тѣхъ. Ако попитате вълка, защо се е родилъ, той ще ви каже, че се е родилъ, за да яде овце. Овцата пъкъ ще ви отговори, че се е родила, за да пасе трева. Ако попитате водата, защо е дошла на земята, ще ви каже, че е дошла, за да се плъзга по земята, да я полива и пои. — Защо е дошълъ вѣтърътъ? — Да духа, да издуха ония работи, които по другъ начинъ не могатъ да се премахнатъ. Ако зададете сжщия въпросъ на човѣка, той ще отговори: Дошълъ съмъ на земята да ямъ и да пия. — Такава е философията и на вълка. Следъ като човѣкъ е живѣлъ 60 години на земята и презъ всичкото време е ялъ и пилъ, какво особено е спечелилъ? — Каквото е придобилъ вълкътъ. Следъ 25 годишенъ животъ на земята, убиватъ вълка, взиматъ кожата му и направятъ отъ

нея хубава яка, съ която нѣкой благородникъ се гордѣе. Който погледне кожата на палтото на благородника, той веднага казва: Това е остатъкъ отъ кожата на единъ герой, който нѣкога е ялъ и пилъ, но сега се учи да не яде и да не пие. Кожата на вълка има едно ценно качество, че паразити въ нея не сж въдятъ. Понеже вълкътъ обича да се ползува отъ живота на другитѣ, както паразититѣ, затова самитѣ паразити не го обичатъ и бѣгатъ отъ него.

Всѣки човѣкъ трѣбва да каже като Христа: Дошълъ съмъ на земята, да свидетелствувамъ за истината. Само онзи може да свидетелствува за истината, който се е освободилъ отъ недоволството, отъ съмнението, отъ умразата — отъ всичко отрицателно. Нѣкой е недоволенъ, че хората не го разбиратъ. Какъ ще го разбиратъ другитѣ, когато той самъ себе си не разбира? Да се разбира, да се познава човѣкъ, това значи да е преодолѣлъ всички мжнотии въ живота си. Докато не се познава, човѣкъ мисли, че много знае. Това значи, че той се намира още въ първи класъ на училището. Той лесно решава задачитѣ на първи класъ. Щомъ влѣзе въ втори класъ, той срѣща известни мжнотии. Като усвои материала за втори класъ, той лесно решава задачитѣ си. Влѣзе ли въ трети класъ, въ първо време пакъ срѣща известни мжнотии. Следователно, при всѣко ново положение, хората се намиратъ въ труд-

ности, но не сж въ безизходенъ пжтъ. Щомъ се усвоятъ съ това положение, работитѣ имъ вървятъ добре. Като минаватъ отъ единъ класъ на гимназията или на живота въ другъ, най-после тѣ дохождатъ до опитността, че това, което днесъ не знаятъ, е възможность още утре да придобиятъ това знание.

И тѣй, незнанието с възможность за придобиване на знанис, а знанието — възможность за изпълнение. Значи, когато не знае, човѣкъ има възможность да придобие знание, а когато знае, той има възможность да направи нѣщо. Докато не мине отъ невежество къмъ знание, човѣкъ никога не може да стигне до изпълнение. Цигуларьтъ трѣбва да знае, какъ да държи инструмента си, за да свири на него. Пѣвецътъ трѣбва да взима вѣрно тоноветѣ, за да пѣе добре. Не взима ли тоноветѣ правилно, той не може да се нарече пѣвецъ. Ако съ такава пѣние излѣзе на сцената, публиката ще го освирка и ще го изпужи вѣнъ. Вземел ли човѣкъ нѣколко трептения по-малко, отколкото даденъ тонъ има, той не е взелъ тона правилно.

Музиката е великъ законъ, споредъ който се опредѣля посоката на човѣшкитѣ мисли, чувства и постѣпки. Музиката опредѣля възможността за постигане на красивитѣ и възвишени желанія на човѣка. Ако не е музикаленъ, човѣкъ може да има само постиженията на вълка, на овцата, на водата,

на въздуха, но не и постиженията на човѣка. Музикаленъ ли е, човѣкъ може да постигне всичко, каквото душата му желае.

Сега, като ученици на Велика Школа, вие сте дошли само до първи класъ. За този класъ вие сте много способни, имате отлични бележки, но не сте готови още за втори класъ. Вториятъ класъ е най-мжчниятъ класъ въ живота на човѣка. По-мжченъ класъ отъ него нѣма. Не е лесно човѣкъ да ходи на два крака. Когато лѣвиятъ и дѣсниятъ кракъ на човѣка се съгласуватъ, обичатъ и помагатъ взаимно, тогава лесно се ходи. Но ако единиятъ, или и двата крака на човѣка оставатъ на особено мнение, и всѣки отъ тѣхъ иска да се движи, кждето пожеласе, тогава човѣкъ не може да ходи. Той е принуденъ да вземе участие въ спора на двата крака и да ги убеждава, кое е право и накжде трѣбва да вървятъ. Не само физическиятъ човѣкъ има два крака, но и мисълта му има два крака. Когато краката на мисълта не сж въ съгласие, човѣкъ не може да мисли правилно. Щомъ не мисли правилно, и работитѣ му не вървятъ добре. Това е фигуративенъ изразъ, а не букваленъ.

На какво се дължи спора на човѣшки-тъ крака? — Тѣ спорятъ за първенство, кой отъ тѣхъ да бжде пръвъ. Нѣкога лѣвиятъ кракъ е билъ пръвъ, а сега дѣсниятъ кракъ е пръвъ. Човѣкъ стжпва първо съ дѣсния кракъ, а после съ лѣвия. Като се умори дѣ-

сниятъ кракъ, лѣвиятъ го замѣства. Като се умори лѣвиятъ, дѣсниятъ го замѣства. Така се смѣнятъ, ту дѣсниятъ, ту лѣвиятъ кракъ, и човѣкъ ходи, върви напредъ. Въ бждеще пакъ лѣвиятъ кракъ ще има първенство надъ дѣсния. Ако краката не спазватъ закона за движението, тѣ ще станатъ причина за заболяване на тѣхния господарь. Когато се почувствува самъ въ живота си, човѣкъ е съ единъ кракъ. Момата и момъкъ, които искатъ да се женятъ, сж ученици въ първи класъ на училището. Тѣ иматъ само по единъ кракъ и искатъ да се оженятъ, т. е. да влѣзатъ въ втори класъ. Въ втори класъ не приематъ ученици съ единъ кракъ. Който иска да влѣзе въ втори класъ, той непременно трѣбва да има два крака. Тази е причината, дето момата и момъкътъ се търсятъ. Момата за момъка, и момъкътъ за момата представятъ храна, вода, въздухъ и свѣтлина, безъ които тѣ не могатъ да сжществуватъ. Храната, водата, въздухътъ и свѣтлината внасятъ нѣщо ново въ човѣка. Мислитѣ и чувствата сжщо внасятъ нѣщо ново. Най-последно, и животътъ внася нѣщо ново въ човѣка. За да внесатъ новото въ човѣка, мислитѣ и чувствата му трѣбва да иматъ по два крака, т. е. да бждатъ положителни — здрави мисли и здрави чувства.

Когато ученикътъ има два крака, той е влѣзълъ вече въ втори класъ и се готви да мине въ трети. За трети класъ той трѣбва

да има два крака и една ржка. И тукъ той не спира. Какво може да направи съ една ржка? Той трѣбва да влѣзе въ четвърти класъ, да си създаде още една ржка. Значи, въ първи и втори класъ ученикътъ създаде двата си крака, а въ трети и четвърти—дветѣ си ржце. Следователно, каквото е отношението между първи и втори класъ, такава е отношението между трети и четвърти. Двата крака на човѣка представятъ две велики добродетели, съ които той трѣбва да функционира. Дветѣ ржце представятъ други две велики добродетели. Младата мома е ученичка въ първи класъ, тя е съ единъ кракъ. Младиятъ момъкъ, сжщо е ученикъ въ първи класъ. И той има единъ кракъ. Понеже съ единъ кракъ човѣкъ не може да ходи, момата и момъкътъ съединяватъ своитѣ капитали, ставатъ съдружници и започватъ заедно да търгуватъ. Дървото, кольтъ, камъкътъ, гредата иматъ само по единъ кракъ, но съ единъ кракъ, т. е. съ една добродетель човѣкъ по никой начинъ не може да остане. Два капитала, два крака, две добродетели трѣбва да се съединятъ въ едно, за да подематъ движението напредъ. Най-малко две добродетели сж нужни на човѣка, за да бжде силенъ. Човѣкъ не се пуждае само отъ майка или само отъ баща, но едновременно трѣбва да има и майка, и баща и да ги познава.

Съвременнитѣ хора не познаватѣ майка си и баща си, които сж ги родили. Тѣ не познаватѣ Бога, отъ Когото първоначално сж излѣзли. Мнозина искатѣ да иматѣ конкретна представа за Бога. Чудно нѣщо! Тѣ живѣятѣ въ Него, и Той въ тѣхъ, и въпрѣки това търсятѣ нѣкаква конкретностъ. Да търси човѣкъ слънцето, при неговата ярка свѣтлина, това значи да е слѣпо. Каква по-голъма конкретностъ искате за слънцето отъ неговата свѣтлина и топлина? Това значи да има човѣкъ очи и да не вижда. Причината за слѣпотата на съвременнитѣ хора се дължи на факта, че тѣ се раждатѣ съ нѣкакво лепливо вещество на очитѣ си, косто бабитѣ— акушерки, поради невежеството си, не го измиватѣ. Докато детето е въ утробата на майка си, това лепливо вещество е на мѣсто, но излѣзе ли вънъ отъ майчината си утроба, акушерката трѣбва да го измие, да не остане за цѣлъ животъ слѣпо. Когато видѣ слѣпия, Христосъ плю на земята, направи кашица, намаза съ нея очитѣ му, и той прогледа. Въ слюнката на Христа имаше такова вещество, което можеше да отваря очитѣ на слѣпи. Въ слюнката и въ езика на хората има такова вещество, косто освенъ че не отваря очитѣ на слѣпитѣ, но още повече ги затваря.

Сега, азъ говоря на ония отъ васъ, които искатѣ да изпълняватѣ волята Божия. Волята Божия се изпълнява по Божественъ

начинъ, а не по човѣшки. Искате ли да живѣте по човѣшки и да се осигурявате, вие ще имате само разочарования, мъчнотии и страдания: раждания, умирация, прераждания и т. н. Искате ли да излѣзете отъ човѣшкия животъ, вие трѣбва да учите. Въ какво вѣрватъ хората, за васъ това не е важно. Въ какво вие вѣрвате, това трѣбва да ви интересува. Вие трѣбва да вѣрвате, че имате два крака, съ които можете да ходите; вие трѣбва да вѣрвате, че имате две рѣце, съ които можете да работите и да си изкарвате прехраната; вие трѣбва да вѣрвате, че имате единъ езикъ, натоваренъ съ три служби: да опитва хранитѣ и да се произнася, коя може да влѣзе въ стомаха и коя не може; да премѣта слѣвканата храна, да слиза по пищепровода; да говори, да изпълнява ролята на ораторъ. Като излѣзе на сцената, съ помощта на езика си, човѣкъ изразява разумни слова. Щомъ свърши работата си, езикътъ се прибира и казва: Нѣма удъ въ човѣшкото тѣло подобенъ на мене! Правъ е езикътъ. Никой удъ отъ човѣшкото тѣло не може да свърши работата на езика. Носътъ може само да помирисва нѣщата, очитѣ — да виждатъ, ушитѣ — да чуватъ. Езикътъ е посланикъ, изпратенъ на земята, между своя народъ — тѣлото на човѣка, да изпълни една велика мисия. Ако думитѣ, които излизатъ отъ него, сж разумни и на мѣсто, тѣ носятъ щастие и благоденствие за цѣлия

народъ. Не сж ли разумни, тѣ могатъ да предизвикатъ нѣкаква дипломатическа погрѣшка и да изложатъ цѣлия народъ на страдания.

Сега, като говоря за класоветѣ, презъ които човѣкъ минава, вие искате да знаете, въ кой класъ следвате. На това сами можете да си отговорите. Всѣки отъ васъ има по два крака, съ които ходи. Значи, свършили сте втори класъ. Имате и по две рѣце — свършили сте и четвърти класъ. Тѣй щото, всички сте свършили прогимназия и сте влѣзли въ гимназията. Понеже сте свършили четвърти класъ, сега сте въ пети класъ, дето се изучаватъ методитѣ за сформирание на човѣшкото сърдце, за възпитание на неговитѣ чувства. Щомъ свършите този класъ, вие ще влѣзете въ шести класъ — изучаване законитѣ на мисълта. При изучаване на тия закони, ученикътъ ще се домогне до дветѣ страни на мисълта: свѣтлата и тъмната. При свѣтлата страна на мисълта, човѣкъ вижда нѣщата ясно и опредѣлено. При тъмната страна на мисълта, човѣкъ вижда предметитѣ въ сѣнка, въ тъмнина. Дето се докосне, той неизбѣжно ще се спъне. За да не се спъва, той трѣбва да носи съ себе си по една, две или три лампички, да освѣтлява пжтя си. Правата мисълъ има за цель да въведе човѣка въ свѣтлата, въ Божествената страна на мисълта.

Каква е задачата на шестия класъ ? — Като изучи законитѣ на мисълта, човѣкъ трѣбва да почива. Значи, следъ свършване на шести класъ се предвижда почивка. Щомъ почива, ученикътъ има право да се забавлява. Човѣкъ е създаденъ въ шестия день—денътъ на мисълта. Следъ това иде седмиятъ день — день на почивка, на развлѣчение. Когато сжществата отъ невидимия свѣтъ завършатъ своята работа — създаване на слънца и на планети, тѣ слизатъ на земята за почивка, за развлѣчение. Като се докоснатъ до нѣкой човѣкъ, тѣ го бутнатъ тукъ-тамъ и се чудятъ, какъ е възможно, толкова малко сжщество, да има такива грандиозни планове и амбиции.

Въ единъ отъ разказитѣ си, Волтеръ описва, въ духовита форма, какво представя сегашниятъ човѣкъ въ сравнение съ възвишенитѣ сжщества отъ другитѣ слънца и планети. Едно възвишено сжщество, жителъ на Сириусъ, решилъ да слѣзе на земята, да види, какво представя тя, съ какви сжщества е населена. Като направилъ нѣколко крачки, той се намѣрилъ на слънцето. Оттамъ, той слѣзълъ въ единъ отъ океанитѣ на земята. Водата на океана едва стигала до глезенитѣ му — толкова високъ билъ той. Като продължилъ пжтуването си по земята, той се намѣрилъ въ Европа. Тамъ видѣлъ единъ параходъ, въ който една французка експедиция пжтувала за северния полюсъ.

Приближилъ се до парахода и съ двата си пръста само го дигналъ въ въздуха. После, той видѣлъ че единъ отъ французитѣ правилъ нѣкакви изчисления. Той го хваналъ съ шипцитѣ си, и французинътъ започналъ да говори. Като чулъ това малко сжщество да говори, жителътъ на Сириусъ се очудилъ. Нищо не го очудило толкова много, колкото това малко сжщество—човѣкътъ и способността му разумно да говори.

Това се отнася до външната страна на нѣщата. Човѣшката интелигентность не зависи отъ външността на човѣка, отъ неговата голѣмина. Външниятъ свѣтъ е резултатъ на другъ разуменъ свѣтъ; земята е резултатъ на другъ свѣтъ, по-възвишенъ отъ нея. Разумността може да измѣни резултата, но тя не зависи отъ резултатитѣ на нѣщата. Резултатътъ зависи отъ разумното, а разумното отчасти само зависи отъ резултата. Човѣшкото тѣло е резултатъ на неговата разумность. Следъ като живѣе 60—70 години на земята, човѣкъ може да провѣри, докъде е достигналъ въ своитѣ разбирания. Запримѣръ, нѣкой говори за музиката, безъ да я разбира. — Защо? — Защото не е построенъ музикално. Човѣшката мисль е построена споредъ законитѣ на музиката. Докато не познава законитѣ на музиката, човѣкъ не може да мисли правилно. Любовьта е най-великата музикална симфония. Въ живота по-велика симфония отъ любовьта не

сжществува. Въ мъдростъта по-велика симфония отъ знанието не сжществува. И въ истината по-велика симфония отъ свободата не сжществува. Музиката разрешава мъчно-тиитѣ въ живота. Тя превръща студа въ топлина, скръбъта въ радостъ, сиромашията въ богатство. За всѣка мъчнотия има специаленъ тонъ. Ако знае този тонъ и го вземе правилно, човѣкъ моментално ще смѣни състоянието си.

Въ музиката сжществува следния законъ: докато не се научи да обича, човѣкъ не може да бжде щастливъ. Той винаги ще живѣе въ закона на необходимостъта, въ закона на зависимостъта. Който иска да бжде щастливъ, той трѣбва да живѣе въ любовта. Любовта е пътъ за придобиване на щастие. Това е единъ музикаленъ законъ, който всѣки трѣбва да познава. Любовта изключва всѣкаква философия. Дойдете ли до нея, нѣма защо да питате, какво нѣщо е любовта. Трѣбва ли да питате, какво нѣщо е плодътъ? Щомъ получите единъ плодъ, вкусете го, безъ да философствувате върху неговия произходъ, върху начина на образуването му. Създаването на плодетѣ е свързано съ много проблеми. Човѣкъ не е изпратенъ на земята да прониква въ тайната, която е скрита въ плода. Тази тайна не е достъпна още за човѣка. Първиятъ човѣкъ иска да проникне въ тайната на доброто и злою, но,

вмѣсто да я реши, той изгуби и това, което знаеше.

И тъй, не питайте за тайната, която плодътъ крие въ себе си, но опитайте живота, който плодътъ носи. Не питайте, какво нѣщо е музиката, но опитайте живота, който музиката носи. Достатъчно е да изпѣете на умрѣлия единъ тонъ отъ гия, които носятъ животъ въ себе си, за да стане той и да оживѣе.

Възлюбениятъ на една млада мома умрѣлъ. Тя отишла въ дома му и започнала да плаче и нарежда: Защо, миличъкъ, умрѣ? Защо ме оставяшъ сама? Кжде останаха твоитѣ обещания? Нали казваше, че щастлива ще ме направишъ? Какво да правя съ твоитѣ любовни писма, които останаха нереализирани? Докажи сега, че ме обичашъ! Като чулъ последнитѣ и думи, момъкътъ направилъ усилие, отворилъ очитѣ си и я погледналъ. Като почувствувалъ любовта въ себе си, той станалъ отъ гроба — любовта го възкрѣсила. Следователно, ще знаете, че хората умиратъ отъ безлюбие, а възкрѣсватъ отъ любовъ.

Днесъ вече сте свободни отъ мъглата. Тя ви арестува цѣли шесть деня. Азъ намирамъ, че любовта на воднитѣ капки въ мъглата бѣше много егоистична. Такава любовъ уморява хората. Отъ тази любовъ тѣ умиратъ. Воднитѣ капчици закриха слънцето отъ вашия погледъ, лишиха ви отъ Божествената свѣтлина. Човѣкъ може да се разго-

варя съ водата, защото тя има, освенъ външна, още и вътрешна, съзнателна страна. Външно водата е съставена отъ два атома водородъ и единъ атомъ кислородъ. Водородътъ има два крака, а кислородътъ — единъ. Ще дойде день, когато и кислородътъ ще придобие още единъ кракъ. Кждето мине кислородътъ, все пакости върши. Когато виждаме, че двама души се каратъ и започватъ да се възпламеняватъ, трѣбва да знаемъ, че причина за възпламеняването между тѣхъ е кислородътъ. Вътрешно, водата крие въ себе си два живи елемента: една дева и единъ момъкъ. Девата е облѣчена въ дрехата на водорода, а момъкътъ — въ дрехата на кислорода.

И тъй, когато сте недоволни, вие сте човѣкъ съ единъ кракъ; щомъ сте доволни, вие сте човѣкъ съ два крака. Ако недоволството ви още продължава, вие сте човѣкъ съ два крака и съ една ржка. Станете ли напълно доволенъ, вие сте човѣкъ съ два крака и съ две ржце. Да имате два крака и две ржце, това значи да работите съ четири добродетели: две добродетели, които на физическия свѣтъ представятъ краката, и две добродетели, които представятъ ржцетѣ. Следователно, на земята човѣкъ живѣе активно — животъ на движение и животъ на работа. Земниятъ животъ на човѣка се изразява въ движение, трудъ и работа. Въ геометрическо отношение четиритѣ добродете-

ли представятъ великия квадратъ, върху който земята е построена.

Като ученици, вие искате да знаете, какво ще правите, като минавате отъ единъ класъ въ другъ. Много просто! Ако сте ученикъ въ първи класъ, ще минете въ втори. Ако сте въ втори класъ, ще минете въ трети. Ако сте въ трети класъ, ще минете въ четвърти. Ако сте въ четвърти класъ, ще минете въ пети. Отъ пети класъ ще минете въ шести, въ седми, въ осми класъ и ще повторите всичко, което сте минали въ седмтѣ класа на гимназията. Като свършите последния класъ на гимназията, ще напуснете земята. — Кжде ще отидемъ следъ това? — По този въпросъ нѣма какво да ви се отговаря. Какво ще стане съ васъ следъ свършване на университета, не трѣбва да ви интересува. — Като умре човѣкъ, кжде отива? — Въ другия свѣтъ. — Кжде е другиятъ свѣтъ? — Дето е свѣтлината, тамъ е другиятъ свѣтъ. — Защо не я виждамъ? — Защото очитѣ ти сж замазани. Измий добре очитѣ си и ще видишъ свѣтлината. Щомъ видишъ свѣтлината, ще видишъ и другия свѣтъ.

Свѣтлината се проявява на земята, но тя не иде отъ земята. Свѣтлината, която виждаме, е отражение на слънцето. Слънчевата свѣтлина пкъ е отражение на друго едно слънце. Между нашето слънце и истинското слънце има едно тъмно слънце, което по-

глъща всичката свѣтлина. Нашето слънце черпи силата си отъ тъмното слънце, а тъмното слънце черпи сила отъ истинското слънце. Значи, докато дойде на земята, свѣтлината претърпява нѣколко превръщания: свѣтлината на истинското слънце се поглъща отъ тъмното; свѣтлината на тъмното слънце се поглъща отъ нашето и отъ нашето се предава на земята.

Сега, щомъ сте дошли на земята, считайте, че се намирате въ училище, дето се учите. Интересувайте се отъ живота конкретно, както ученикътъ изучава всѣки предметъ по отдѣлно. Ученикътъ по музика се интересува отъ музиката. Когато учителятъ му предаде първия тонъ „do“, ученикътъ започва да го повтаря много пжти, докато тонътъ звучи вече въ ухото му. Дето чуе тона „do“, той го познава и различава отъ всички останали тонове. Да разбира човѣкъ музиката, това значи да превежда всички думи въ езика си въ музикални тонове. Когато нѣкой ви каже, че е скърбенъ, че пари му трѣбватъ, че е боленъ, че е пропадналъ на изпитъ, вие трѣбва да превеждате тия оплаквания въ музикални гами. Който може да превежда състоянията на хората въ музикални гами, той познава слабата имъ страна. Щомъ познава слабата имъ страна, той лесно може да имъ помага. Човѣкъ трѣбва да познава музиката. Безъ музика той нищо не може да постигне. Ще кажете, че днесъ паритѣ управ-

вляватъ свѣта. Понеже хората се стремятъ къмъ паритѣ, нека кажатъ, кой музикаленъ тонъ отговаря на среброто и кой — на златото. Тѣ даже не знаятъ, че среброто е въ сила да трансформира известни разстройства въ човѣшкия организъмъ, а златото — да дава направление на човѣшкия животъ. Тѣ обичатъ среброто и златото, безъ да познаватъ тѣхнитѣ свойства.

Като говоря за свойствата на златото, азъ имамъ предъ видъ първичното злато, което е излѣзло заедно съ първия лъчъ на свѣтлината и минало презъ истинското слънце, после — презъ тъмното, следъ това — презъ нашето и съ него заедно е дошло на земята. Това злато съдържа четири ценни свойства въ себе си, които носи отъ слънцата, презъ които е минало. За това злато може да се каже, че е носителъ на живота. Ако нѣкой се домогне до златото, когато минава презъ тъмното слънце, той е въ състояние да убие човѣка. После може да дойде разкаяние въ него, но първо ще извърши престъплението. Когато нѣкой иска да живѣе добъръ, светъ животъ, това показва, че той се е домогналъ до злато, което е минало презъ четири превръщания. Този човѣкъ разбира свойствата на златото и ги използва за своитѣ велики стремежи и постижения. Когато придобива такова злато, човѣкъ трѣбва да разбере доброто, което се

крие въ него, да го възприеме и внесе въ организъма си.

Като знаете свойствата на златото, вие можете да се лѣкувате съ него по хомеопатически начинъ. Вземете единъ грамъ чисто, самородно злато, турете го въ десетъ грама вода и я оставете да стои нѣколко деня на слънце. Щомъ сте неразположени, или затруднени, вземете десетъ капки отъ тази вода, и неразположението ви ще мине. Ако сте скарани съ нѣкого, вземете десетъ капки отъ сжщата вода, и примиряването ще стане. Боленъ сте, вземете десетъ капки отъ тази вода. Изобщо, каквото и да преживявате, лѣкувайте се съ водата, въ която сте поставили единъ грамъ злато. — Магия ли е това? — Магия е, разбира се. Какво нѣщо е магията? Магията е знание, разбиране на елементитѣ въ тѣхния първиченъ видъ, а не въ сегашното имъ състояние, както съвременнитѣ химици ги познаватъ. Въ свѣта, въ цѣлия козмосъ сжществува единъ единственъ елементъ — любовта. Любовта е първичниятъ елементъ, отъ който сж произлѣзли всички останали, на брой повече отъ милиардъ, а не както съвременнитѣ химици познаватъ днесъ само около 90 елемента.

Следователно, първиятъ елементъ въ свѣта е любовта. Отъ нея произлиза животътъ. Вториятъ елементъ е мждростта, отъ която произлиза знанието. Третиятъ елементъ е истината, отъ която произлиза свободата. Отъ живота, отъ знанието и отъ свободата

произлизатъ още три сили. Тъй щото, имаме три групи елементи, всѣка отъ които е съставена отъ други три:

Любовь, мждрость, истина.

Животъ, знание, свобода.

На васъ оставямъ да намѣрите третата тройка (триада) отъ елементи. И тукъ дѣлението не спира. То продължава по-нататкъ, до безконечность. Това дѣление представя проява на елементи, които функциониратъ въ различнитѣ области на Божествения животъ. Въ живота на съвременнитѣ хора взиматъ участие само ония елементи, които отговарятъ на тѣхното развитие. Колкото повече се развиватъ хората, толкова по-голямъ брой и разнообразни елементи ще влѣзатъ въ живота имъ. Въ духовно отношение всѣки духъ, всѣка душа, всѣки умъ и всѣко сърдце представятъ отдѣлни елементи. Всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постѣпка на човѣка сжщо представятъ отдѣлни елементи. Една ваша постѣпка може да не е важна за васъ, но за друго нѣкое сщество тя представя нѣкаква възможность.

Сега, запомнете следното: пжтьтъ за придобиване на щастие е добродетельта. Възможностьта за добродетельта е Божията Любовь. Значи, добродетельта е пжть за постигане на щастие, а любовта дава възможность за постигане на това щастие. — По какъвъ пжть?

- По пжтя на добродетельта. Нѣмате ли възможность, нѣма да имате пжть, понеже добродетельта е произлѣзла отъ любовта.

Като ученици, всѣки отъ васъ трѣбва да знае, върви ли по пътя на добродетельта. И като върви по този пътъ, дали възможността му се опредѣля отъ любовта. Отговорите ли положително на тѣзи въпроси, вие можете да придобиете щастието. Да бъдете щастливъ, това значи да придобиете ония блага, къмъ които душата ви се стреми. И тогава, ако искате да станете музикантъ, художникъ, или поетъ, ще станете. Ако искате да станете красивъ, богатъ или силенъ, и това ще постигнете. Човѣкъ може да постигне всичко, каквото желае, но само по пътя на добродетельта и чрезъ възможноститѣ на любовта.

Мнозина ще се обезсърдятъ, ще мислятъ, че сж изпаднали въ тъмна зона, въ областъ на неразбиране на нѣщата. Не се смущавайте отъ тъмнината. Свѣтлината, която излиза отъ първото слънце, минава презъ тъмнина и тамъ се поглъща; после тя минава презъ нашето слънце; следъ това се отразява на земята и се явява отново като свѣтина. Нѣщата не могатъ да се разбератъ, да станатъ ясни, докато не потъмнѣятъ. Невежеството дава възможностъ за придобиване на знание. Знанието дава възможностъ за приложение. Щомъ дойде приложението, ние имаме възможностъ да влѣземъ въ пътя на добродетельта и на любовта, чрезъ които щастието се постига. Крайниятъ идеалъ на земния животъ е придобиване на щастието. Докато дойдете до щастието, вие ще бъдете и невежи, и болни, и бедни, и нещастни. Нещастниятъ е

кандидатъ за щастие, бедниятъ — кандидатъ за богатство, невежиятъ — кандидатъ за знание, влюбениятъ — кандидатъ за любовта. Изобщо, въ всички противоречия на живота, вие трѣбва да виждате възможноститѣ, които Богъ е вложилъ въ душитѣ ви за придобиване на вашето щастие.

Христосъ казва: „Каквото попросите въ мое име, ще ви се даде“. Въ кое име на Христа трѣбва да проси човѣкъ? — Въ името на любовта, въ името на доброто. Сега и на васъ казвамъ: Просете въ името на любовта и въ името на доброто!

Сега, желая ви да вървите въ пѣтя на добродетельта. Щомъ вървите въ този пѣтъ, всичко ще постигнете: и учени, и богати, и добри ще станете. Едно се иска отъ васъ: приложение.

*

11. августъ, 5 ч. с.

ХАРМОНИЧНИ И ДИСХАРМОНИЧНИ СЪПОСТАВЯНИЯ.

Сега, като сте дошли на планината, трѣбва да се учите. Планината иска отъ васъ чиста мисълъ. Ако мисълъта ви не е чиста, ще дойдатъ бури, вѣтрове, дъждъ, гѣрмотевици. Планината не трѣпи нечисти мисли и чувства. Тя не трѣпи нечистъ животъ. Лошиятъ животъ на хората, които посещаватъ планинитѣ, разваля времето. Щомъ времето се развали, тѣ напуштагъ планината. По този начинъ тя се освобождава отъ тѣхъ. Планината е единственото мѣсто, дето хората могатъ да научатъ, какво нѣщо е чистотата.

Съвременнитѣ хора търсятъ удоволствия, разнообразие по кино, по театри. Нѣма по-красиви картини, по-реални филмове отъ тия на природата. Излизайте всрѣдъ природата и любуйте се на това, което виждате въ нея. При това, нейнитѣ картини сж чисти, възвишени. Тѣ подтикватъ човѣка къмъ наука, къмъ изучаване на законитѣ, които управляватъ живата природа. Единъ законъ има въ природата — законъ на единство, една мѣрка — единицата, една причина — Първопричината на нѣщата. Въ закона на единството е и законътъ на множеството. Въ единицата мѣрка се включватъ всички останали мѣрки. Въ Първата Причина се криятъ всички причини.

Планината дава на човѣка, а не взима отъ него. Тя го учи на безкористие. Болниятъ се нуждае отъ слуги, отъ превозни сръдства, за да отиде отъ едно мѣсто на друго. Здравиятъ, обаче, нѣма нужда отъ слуги. Безъ превозни сръдства той обикаля планинитѣ и се ползува отъ тѣхнитѣ богатства. Кой отъ двамата печели повече? — Здравиятъ. Ще дойде день, когато и болни, и слаби ще ходятъ на планината. И до най-високитѣ върхове хората ще отиватъ съ автомобили, съ аероплани. Докато сте здрави, ползвайте се отъ планината, безъ да очаквате нѣкакви съобщителни сръдства.

Запишете си следното правило: никога не обличайте нови дрехи върху стари. Хората често грѣшатъ, понеже не спазватъ това правило. Тѣ бързатъ, искатъ часъ по-скоро да облѣкатъ новитѣ си дрехи, и затова ги обличатъ върху старитѣ. Като сте дошли на планината, учете се на търпение. Съблѣчете спокойно старитѣ си дрехи и облѣчете новитѣ. Вземете примѣръ на търпение отъ камънитѣ. Има камъни, които отъ хиляди години насамъ чакатъ да дойде нѣкоя голѣма буря, ураганъ, да ги изкърти отъ голѣмата канара и да се подвижатъ малко. Това малко подвижане представя за тѣхъ новъ животъ. Тѣ се усѣщатъ свободни и благодарятъ за великото благословение, което имъ се е дало. И вие, като камънитѣ, благодарете за буритѣ и вѣтроветѣ въ вашия животъ, Тѣ сж условия за васъ, да се подвижите малко. Като не разбиратъ тия

нѣща, хората считатъ буритѣ въ своя животъ за голѣмо нещастие. Знайте, че всичко, което става въ живота на човѣка, е добро. Нѣкой е нѣвежа, добро е това. Ако бѣше ученъ, още по-добре. — Еди-кой си е лошъ човѣкъ. — Добро е това. Ако бѣше добъръ, още по-добре за него. Ако нѣкой се ожени, добре е направилъ. По-добре шѣше да бжде, ако не бѣше се оженилъ. — Защо? — Защото сегашната форма на женитбитѣ на хората представля човѣшко учреждение, а не Божествено. Любовта между хората е Божествена проява, но женитбата е човѣшки порядъкъ на нѣщата. Що се отнася до любовта на двама млади, тя е Божествена. Тамъ човѣкъ нѣма право да се бърка. Рече ли да се мѣси въ любовта, той може да се натъкне на нѣкое взривно вещество, на нѣкоя бомба, и кракъъ или ржката му да изчезне. Щомъ сте влѣзли въ любовта на хората, имате право да дишате тѣхния въздухъ, да пиете отъ тѣхнага вода, да ядете отъ тѣхния хлѣбъ, но по никой начинъ не се мѣсете въ работитѣ имъ. Любовта не търпи никакъвъ човѣшки порядъкъ.

— Какъ да си представимъ конкретно Бога? — Много лесно! Обикни нѣкой човѣкъ и ще видишь Бога въ него. Когато двама души се обичатъ, тѣ не седатъ на едно мѣсто само да приказватъ, но хващатъ се за ржка и отиватъ да работятъ. Къмъ тѣхъ се присъединяватъ още двама и заедно отиватъ на работа. Къмъ тия четири се присъединяватъ още четирма —

ставатъ осемъ. Къмъ осемтѣ се присъединяватъ още осемъ и т. н. Всички заедно отиватъ да работятъ. Чрезъ взаимната любовъ, чрезъ общата работа тѣ познаватъ Бога въ Неговитѣ конкретни прояви. Докато работятъ, хората се намиратъ въ Божествения порядъкъ на нѣщата. Щомъ престанатъ да работятъ, тѣ сж въ човѣшкия порядъкъ на нѣщата, дето има застой. Водата въ океанитѣ, въ моретата, въ рѣкитѣ и въ езерата се подчинява на Божествения порядъкъ, затова тамъ има втичане и изтичане. Тамъ има двоенъ животъ: отвътре навънъ и отвънъ навътре. Водата въ локвитѣ и блатата се подчинява на човѣшкия порядъкъ. Тамъ има застой, гниене. За да се излѣзе отъ този порядъкъ, на помощъ иде дъждьтъ. Той носи благословение за тѣхъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате закона на различаването, да знаете, кои ви говори. Понѣкога ви говорятъ отвътре, и вие мислите, че нѣкое възвишено същество ви говори. Чувате да ви говори: Благодарни на мене, че те вкарахъ въ пѣтя. Благодарни на мене за богатството, за знанието, за силата, които придоби. Благодарни на мене че позна любовта. Чувате ли да ви се говори по този начинъ, знайте, че това не изхожда отъ нѣкое възвишено същество. Това е гласътъ на изкушението. А вие знаете, че дяволътъ изкушава човѣка. Всичко, което той ви говори, е лъжа. Богъ внася свѣтлина и знание въ ума на човѣка. Той му дава сила и богатство. Той изявя-

ва любовта си към човѣка и му дава възможност да я познае. Любовта е абсолютно неизвестна област за дявола. По отношение на любовта той е първокласен невежа. Каквито престѣпления и да направи, дяволът всѣкъга успѣва да се освободи отъ отговорност. Единственото престѣпление, отъ отговорността на което той не може да избѣга, това е осѣждането на Христа. Отъ две хиляди години насамъ го сѣдятъ, и той търси начинъ, какъ да се оправдае, какъ да се защити, но и досега още не е намѣрилъ. Престѣплението му е толкова голѣмо, че никакви доводи не могатъ да го спасятъ. Който има опитността да е чувалъ съветитѣ на дявола, той не може да не различава, кога кой му говори. Възвишенитѣ същества говорятъ по съвсемъ другъ начинъ отъ този на дявола. Въ думитѣ имъ нѣма насилие, нито ограничаване, нито ласки или хвалби. Тѣ даже и съвети не даватъ. Тѣ следятъ постѣпкитѣ на човѣка и тихо му нашепватъ: Това не е добро, коригирай се.

Въ една стара легенда се говори за обезсърдчаването на дявола. Като видѣлъ, че хората не го слушатъ вече, той се уединилъ въ една планина. Спрѣлъ се до една канара, обезсърченъ и разочарованъ отъ хората, и размишлявалъ въ себе си: Чудно нѣщо, защо днесъ никой не ме слуша? Едно време азъ помагахъ на хората, направихъ ги самостоятелни, а днесъ, каквото имъ кажа, не изпълняватъ. Отдалечъ нѣкъде се задалъ Христосъ.

Като Го видѣлъ, дяволътъ Му казалъ : Късно идешъ. Едно време азъ разполагахъ съ власть, и царства можахъ да давамъ, но днесъ никой вече не ме слуша.

Сега, като знаете това, помнете, че обезсърдчаването, недоволството, гнѣвътъ, тжгата не сж ваши. Гѣ иматъ дяволски произходъ. Всички отрицателни прояви на човѣка сж дяволски. Доброто, положителното въ човѣка е на Христа. То има Божественъ произходъ. Човѣкъ живѣе едновременно два живота: на дявола и на Христа. Дяволътъ всѣки день скърца съ жбви и си казва: Свърши се моятъ животъ! Изгубихъ властта си, силата си, и днесъ никой не ме зачита, никой не ме слуша. Така и човѣкъ говори въ себс си: Свърши се моята работа! Остарѣхъ, станахъ за присмѣхъ. Никой не ме слуша. Като бѣхъ младъ, всички ми се радваха, слушаха ме; като остарѣхъ, никой не иска да ме знае. — Щомъ разсждавате така, ще знаете, че дяволътъ въ васъ се пържи. Слушайте го, какво говори, и мълчете. Речете ли да го утешавате, да вземете неговата страна, вие сте изгубени. Запитайте го, какъ е изпадналъ въ това положение. Щомъ му зададете този въпросъ, той ще престане да се оплаква. Дяволътъ не обича да разправя историята на своя животъ.

Едно трѣбва да знаете: каквото и да ви говори дяволътъ, каквито съвети и да ви дава, не го слушайте. За да бжде по-убедителенъ, ще ви каже, че нѣкога, и той като васъ, е билъ идеа-

листъ, но закжсалъ. Сжщо така и вие единъ день ще закжсате въ живота си. — Защо е закжсалъ? — Защото не е вървѣлъ въ правия пжтъ. Бждете будни, да различавате неговитѣ думи, защото той ще ви говори и отвънъ, и отвжтре. Отъ васъ зависи, да му дадете приемъ въ себе си, или не. Ако не го пуснете да влѣзе въ васъ, той ще седи отвънъ, ще обикаля и нищо нѣма да чуе и да разбере. Услужите ли му съ вашитѣ слушалки, той може да чува и разбира. Иначе, не му е позволено. Невидимиятъ свѣтъ държи отговоренъ всѣки човѣкъ, който е далъ слушалкитѣ си въ услуга на дявола. Тази е причината за страданията на хората. Щомъ чуе нѣкъде нѣщо, дяволътъ все ще направи нѣкаква пакостъ. Като влѣзе въ райската градина, и тамъ направи една пакостъ, наруши правилата, които сжществуваха тамъ. Дяволътъ извърши едно голѣмо престжпление — открадна Ева, дъщерята на Адама. За да я спаси отъ неговитѣ ржце, Адамъ трѣбваше да напусне рая.

Окултнитѣ ученици изучаватъ окултизмъ, за да различаватъ нѣщата, да познаватъ свойствата на езика, на думитѣ, съ които си служатъ. Всѣка дума съдържа въ себе си взривни елементи, каквито има и въ химията. Ако не знае свойствата имъ, човѣкъ може да си причини голѣми пакости. Въ това отношение магията е опасна наука. Има думи въ магията, които съдържатъ динимическа сила въ себе си. Не знае ли, кога и кжде да ги употрѣбява, чо-

вѣкъ може да причини редъ злини, както на себе си, така и на окръжаващитѣ. За да не се излага на опасности, човѣкъ трѣбва да избере най-безопасния пжтъ. Най-безопасниятъ пжтъ е пжтътъ на любовта. За всички останали пжтища, по които човѣкъ иска да върви, е нужно знание, но не обикновено, а таково, съ което боговетѣ сж разполагали. Изучавайте ония науки, които повдигатъ човѣка и не му причиняватъ пакости. Такава е науката за цвѣтоветѣ. Като изучавате седемтѣ цвѣта на спектъра, вие трѣбва последователно да минавате презъ тѣхъ, да придобивате по нѣщо отъ свойствата имъ. Не минете ли презъ всички цвѣтове на джгата, вие нищо не сте разбрали отъ животога. Когато човѣкъ се облича съ бѣли дрехи, цвѣтътъ на еднообразието, това показва, че той иска да излѣзе отъ еднообразието, да го изнесе навънъ и да придобие разнообразието. Той ще разложи бѣлия цвѣтъ въ себе си и ще получи седемтѣ различни цвѣта. Всѣки, който се облича съ дрехи, които иматъ синь цвѣтъ, това показва, че той се е обезвѣрилъ, иска да придобие цвѣта на вѣрата. Новото въ човѣка се познава по цвѣта на дрехитѣ, съ които е облѣченъ. Това виждаме и въ птицитѣ, нѣкои отъ които сж облѣчени съ великолепни дрехи. Съ своитѣ краски, съ движението на крилцата си, птицитѣ произвеждатъ въ въздуха особени трептения, които се предаватъ на километри. Чувствителниятъ човѣкъ възприема тия трептения. Запримѣръ, райската птица е

облѣчена съ такава красива дреха, каквато и царицитѣ на земнитѣ държави не носятъ.

Човѣкъ не може да разбере любовта, докато не научи външнитѣ и вътрешни свойства на червения цвѣтъ, въ всички негови нюанси. Всѣки цвѣтъ на спектъра има своя специфична аура, която за обикновеното око е невидима. Подъ думата „аура“ на единъ цвѣтъ разбираме проявата на този цвѣтъ въ всички негови нюанси, видими и невидими. Червениятъ цвѣтъ символизира отъ една страна живота, а отъ друга — борбата въ живота. Комуниститѣ обичатъ червения цвѣтъ. Комунизъмътъ представя религия въ най-низка степенъ на прояви. За домоветѣ се изисква друга религия. За семейнитѣ хора пъкъ трѣбва да има друга религия. Тѣ не могатъ да се ползватъ отъ религията на обикновенитѣ хора. За да живѣятъ добре, жената трѣбва да счита мъжа си даровитъ, гениаленъ човѣкъ, но и мъжътъ трѣбва да счита жена си за гениална. Престанатъ ли да се считатъ гении, тѣхниятъ животъ се разваля. Жената трѣбва да грѣе като слънце, да не напуца своя свѣтъ, а мъжътъ трѣбва да работи и отдалечъ да се разговаря съ жена си. Отношението между мъжа и жената трѣбва да бжде таково, каквото е отношението между слънцето и земята. Ако земята напусне мѣстото си и отиде на слънцето, тя ще се стопи. Земята отдалечъ обича слънцето, но и слънцето я

обича. Също така се обичатъ и жителитѣ на земята и слънцето.

Мнозина искатъ, Господъ да слѣзе на земята и да оправи свѣта. Тѣ искатъ да иматъ конкретна представа за Бога. Ако едно ловджийско куче изгуби господаря си, чрезъ обонянието си, то ще го намѣри между хиляди хора. Щомъ едно куче само чрезъ обонянието си може да намѣри господаря си, да опредѣли точно посоката на неговото движение, колко повече чрезъ свѣтлината на своя умъ човѣкъ може да познае Господа и да проследи пътя на Неговото движение. Лесно е човѣкъ да намѣри Този, въ Когото живѣе и Който живѣе въ него.

..

11. августъ, 10 ч. с.

ЧЕТИРИТЪ ПРАВИЛА.

Всички хора искатъ да иматъ успѣхъ въ живота си, но въпрѣки това нѣматъ. — Защо? — Защото не спазватъ сжщественитѣ правила, безъ които животътъ имъ се обезсмисля. За да имате успѣхъ въ живота си, прилагайте следнитѣ четири правила:

Пази свободата на душата си!

Пази силата на духа си!

Пази свѣтлината на ума си!

Пази доброто на сърдцето си!

Тия четири правила представятъ музика, изкуство, богатство и сила въ човѣшкия животъ. Безъ тѣхъ човѣкъ не може да прояви нито любовта, нито знанието, нито богатството, нито разумността си. За да бжде добъръ, човѣкъ трѣбва да пази свободата на душата си, силата на духа си, свѣтлината на ума си и доброто на сърдцето си. Мнозина отричатъ душата и духа. Нѣма защо да ги отричатъ. Тѣ трѣбва да знаятъ, че само свободниятъ има душа. Щомъ не е свободенъ, той нѣма душа. Който е силенъ, той има духъ. Щомъ не е силенъ, той нѣма духъ. Докато отрича свѣтлината, човѣкъ нѣма умъ. Щомъ признае, че има свѣтлина, той има умъ. Докато отрича доброто въ свѣта, човѣкъ нѣма сърдце. Щомъ признае доброто, той признава

и съществуването на сърдцето си. Какъв човѣкъ е този, който нѣма душа, духъ, умъ и сърдце? Истински човѣкъ е онзи, който има душа, духъ, умъ и сърдце. Когато изгуби свободата на душата си, човѣкъ става мраченъ, неразположенъ. Като се види въ трудно положение, човѣкъ обвинява дявола. — Какво нѣщо е дяволътъ? Дяволътъ е духъ. Като духъ, той издухва всичко онова, което човѣкъ държи въ ржката си. Слелъ това човѣкъ се оплаква, че го ограбили. Кой е виновенъ, че сж те ограбили? Ако бѣше държалъ ржката си затворена, никой нѣмаше да те ограби. Щомъ си я държалъ отворена, вината е въ самия тебе. Ако изнесете нѣкоя леснолетлива ароматна течность на въздуха, вѣтърътъ ще я издуха. Кой е виновенъ въ случая: вѣтърътъ, или човѣкътъ, който отворилъ шишенцето, въ което се намирала тази течность? Човѣкъ трѣбва да знае свойствата на ценнитѣ нѣща и внимателно да ги пази.

Човѣкъ трѣбва да разсждава върху нѣщата и право да мисли. Правата мисль се нуждае отъ нѣколко условия: отъ свобода, която може да ѝ даде просторъ, много земя; отъ сила, която я прави подвижна. Безъ сила мисльта е лишена отъ движение. Правата мисль се нуждае отъ свѣтлина, чрезъ която да обхваща, да завладява нѣщата. Предназначението на ума е да завладява. Предназначението на сърдцето пѣкъ седи въ възстановяване реда и порядъка на нѣщата. Сърдцето подразбира доброто въ

свѣта. Казватъ за нѣкого: Сърдце има този човѣкъ!

— Защо страдатъ хората? — Защото не сж свободни. — Защо сж слаби? — Защото сж изгубили силата на духа си. — Защо се спъватъ? — Защото сж изгубили свѣтлината на ума си. — Защо сж бедни? — Защото сж изгубили добротата на сърдцето си. Който е изгубилъ радостта си, той е изгасилъ свѣтлината на своя умъ. Болниятъ пѣкъ е изгубилъ силата на своя духъ. Който е станалъ робъ на каквѣто и да е лошъ навикъ, той е изгубилъ свободата на душата си. Богъ е далъ на човѣка четири нѣща, които трѣбва грижливо да пази: свобода на душата, сила на духа, свѣтлина на ума и доброта на сърдцето. При това голѣмо богатство, човѣкъ е пакъ недоволенъ отъ живота и очаква нѣщо повече. Какво трѣбва да очаква ученикътъ отъ своя учитель? Може ли учительтъ да му даде друга глава, други очи, уши, уста, носъ, ржце и крака? Каквото и да очаква ученикътъ отъ учителя си, последниятъ не може да направи за него нищо друго, освенъ да раздвижи въздуха наоколо му. Отъ раздвижването на въздуха около себе си, ученикътъ ще долови нѣкакви звуци, чрезъ които учительтъ му го запознава съ външния свѣтъ: говори му за буквитѣ, за сричкитѣ, отъ които образува думи и изречения. После започва да пише на дѣската, да му разправя за нѣкакви невидими елементи — водородъ, кислородъ и т. н. Следъ това уче-

никътъ ще се върне у дома си и ще каже, че е научилъ нѣщо.

Изкуството на учителя седи въ преподаването му. Ако умѣе да преподава, той ще хвърли свѣтлина въ умоветъ на своитѣ ученици. Изкуството на художника седи въ линиитѣ, които той поставя на мѣсто. Който не разбира отъ това изкуство, той ще каже, че художеството не е нищо друго, освенъ цапане съ бои върху платно. Изкуството на музиканта и на пѣвеца седи въ точното опредѣляне трептенията на тоноветъ. Истинскиятъ музикантъ може да опредѣля броя, силата и качеството на трептенията не само на тоноветъ, но и на думитѣ по форма, по съдържание и по смислъ. Запримѣрь, свободата, силата, свѣтлината, доброто иматъ свой специфиченъ тонъ. Свободата е най-високиятъ тонъ въ гамата. Тя се изразява чрезъ тона „si“. Тонътъ „si“ се отнася до музиката, а като частъ на речъта представя спомагателния глаголъ си: ти си. Какво си ти? — Ти си богатъ, ти си силенъ, ти си ученъ човѣкъ. Като кажа „си“, разбирамъ, че азъ зная работитѣ, проникналъ съмъ въ тѣхъ. За да дойда до тона „si“, миналъ съмъ презъ шестъ тона „si“. Всѣки човѣкъ, който има нѣщо на разположение, може да се уподоби на тона „si“. Следователно, когато имамъ свобода, азъ съмъ тонътъ „si“. Когато имамъ сила, азъ съмъ тонътъ „si“. Когато имамъ свѣтлина, азъ съмъ тонътъ „si“. Когато съмъ добъръ, азъ съмъ тонътъ „si“.

Следователно, свободата се отнася за душата, силата — за духа, свѣтлината — за ума и доброто — за сърдцето. Безъ душа човѣкъ не може да бжде свободенъ; безъ духъ не може да бжде силенъ; безъ умъ не може да има свѣтлина и безъ сърдце не може да бжде добъръ. Още тази сутринъ, вие трѣбва да прегледате състоянието си, да видите, имате ли свобода на душата си, сила на духа си, свѣтлина на ума си и добро въ сърдцето си. Както виждате, числото четири играе важна роля въ човѣшкия животъ. По тази причина, именно, Питагоръ е преподавалъ на ученицитѣ си свойствата на числата едно, две, три и четири. Въ понятието единица, Питагоръ внесълъ твърдостъ. Съ това той искалъ да каже, че човѣкъ трѣбва да бжде толкова твърдъ, щото никой да не може да го мръдне отъ мѣстото му. Хване ли нѣщо въ ржката си, цѣлъ свѣтъ да се бори съ него, да не може да му го отнеме. Твърдостъта е качество на земята, на твърдата материя. Въ понятието „две“, Питагоръ внесълъ качеството движение, присъщо на водата. При най-малкия наклонъ, водата започва да слиза надолу. При новата си обстановка, тя се запознава съ окръжаващата срѣда. Човѣкъ трѣбва да бжде подвиженъ като водата, да има готовностъ да се запознава съ хорага, които срѣща на пътя си и да ги изучава. Това значи живъ човѣкъ, който може самъ да се движи и да бжде господарь на себе си. Въ

числото „три“ Питагоръ вложилъ понятието разширяване, което е свойствено на въздуха. Въ числото „четири“ Питагоръ внесълъ понятието проникване, свойство на свѣтлината. Значи, твърдата материя има едно напрежение, надолу, дето е тежестъта ѝ. Течната материя има две напрежения — надолу и настрана. Въздухообразната материя има три напрежения: надолу, нагоре и настрача. Свѣтлината, т. е. лъчистата материя, има четири посоки на движения, четири посоки на напрежения. Тъй щото, човѣкъ не може да разбере живота, ако не е устойчивъ като твърдата материя, ако не е подвиженъ като водата, ако не се разширява като въздуха и ако не прониква като свѣтлината. Да проникнешъ презъ даденъ предметъ, това значи, да го освѣтишъ.

Съвременнитѣ хора спорятъ по въпроса, има ли Богъ въ свѣта, или нѣма.—Само онзи може да отрича съществуването на Бога, който е лишенъ отъ свѣтлина въ ума си. Може ли такъвъ човѣкъ да предава и приема знанието? Да се отрича Богъ, това значи, да се дава гражданство на невежеството, на робството въ свѣта. Да подържа човѣкъ безбожието въ себе си, това значи, да подържа невежеството, робството, говедарството. Въ далечното минало, когато нѣмалъ още свѣтлина въ ума си човѣкъ билъ говедаръ, но следъ създаването му, когато Богъ вдъхналъ въ него живо дихание, той получилъ свѣтлина въ ума си и излѣзълъ отъ говедарството. Отъ този мо-

ментъ той позналъ, че има Баща, че е роденъ отъ нѣкого. Кое е първото качество, което опредѣля дъщерята и сина? — Първото качество на дъщерята е да познава майка си. Дъщеря, която не познава майка си, е говедарка. Първото качество на сина е да познава баща си. Синъ, който не познава баща си, е говедарь. Подъ думата „говедарь“ разбирамъ човѣкъ, лишенъ отъ свѣтлина на ума си. Този човѣкъ е слѣпъ. Отъ него нищо не може да се очаква. Той нѣма умъ въ главата си.

Следователно, преди да разисква човѣкъ върху въпроса, има ли Богъ въ свѣта, или нѣма, той трѣбва самъ да се запита, има ли умъ, или нѣма. Ако има умъ, и Богъ сжществува. Ако нѣма умъ, и Богъ не сжществува. „Рече безумниятъ въ сърдцето си, че Богъ не сжществува“. Безбожникътъ се отличава по това, че нѣма свѣтлина въ ума си, вследствие на което се намира въ тъмнина, въ затворъ. Безбожникътъ не може да мисли право, понеже е лишенъ отъ свѣтлина на ума си, отъ свобода на своята мисль. Който не може да мисли, той е затворникъ, лишенъ отъ свѣтлина. Какво трѣбва да направи, за да може да мисли? — Да запали една свѣщъ въ ума си, да има свѣтлина. Ученицитѣ отъ гимназиитѣ не вѣрватъ въ Бога, но като започнатъ да държатъ матура, отиватъ на църква и палятъ свѣщи. Тѣ разбиратъ, че все трѣбва да се обърнатъ къмъ нѣкого за помощъ, за да имъ свѣтне, да разбиратъ и възприематъ добре.

Щомъ се намѣрятъ въ трудно положение, тогава вече има Господъ, признаватъ Го. Паленето на свѣщи показва, че човѣкъ се нуждае отъ свѣтина. Щомъ се намѣри въ нѣкакво противоречие, човѣкъ казва: Нѣма добри хора, нѣма добро въ свѣта. — Не е въпросъ, има ли добро въ свѣта, или нѣма. Важно е, човѣкъ да се запита и да си отговори: има ли добро въ моето сърдце?—Ако има добро въ моето сърдце, има добро и въ свѣта. Нѣма ли добро въ моето сърдце, нѣма добро и въ свѣта. Настрадаинъ Ходжа е казалъ: Когато жена ми умре, половината свѣтъ се свършва; когато азъ умра, цѣлиятъ свѣтъ се свършва. Наистина, когато човѣкъ изгуби свободата на душата си, силата на духа си, свѣтлината на ума си и доброто на сърдцето си, животътъ нѣма вече смисълъ за него, той е мъртавъ човѣкъ. Той трѣбва да възкръсне!

Какво означава думата възкресение?—Да възкръснешъ, значи да оживѣнешъ. — Кой може да възкръсне? — Всѣки, който придобие свобода на душата си, той е възкръсналъ. Който придобие сила на духа си, той е възкръсналъ. Който придобие свѣтина на ума си, той е възкръсналъ. Който придобие доброто въ сърдцето си, той е възкръсналъ, той е оживѣлъ. Достатъчно е човѣкъ да придобие свобода, сила, свѣтина и доброта, за да възкръсне, да оживѣе.—Кога може да стане това?—Още днесъ. Човѣкъ умира четири пѣти, но и четири пѣти възкръсва. Когато изгуби свободата

си само, той умира единъ пжтъ; когато изгуби и силата си, той умира втори пжтъ; когато изгуби и свѣтлината си, той умира трети пжтъ; когато изгуби и доброто въ себе си, той умира четвърти пжтъ. Умре ли четири пжти, той вече не е за никжде, и говедаръ не може да стане. Като изгуби свободата си, човѣкъ става робъ. Като изгуби силата си, той става за подигравка на хората. Като изгуби свѣтлината си, говедаръ става. Какво става съ човѣка, като изгуби доброто на сърдцето си? На това вие сами ще си отговорите.

И тъй, бждете твърди, но и пъргави като земята, вашата майка, която ви носи на гърба си. Земята се движи съ голѣма бързина, отива къмъ своя идеалъ. По бързина тя надминава и най-бързолетещитѣ аероплани на днешния вѣкъ. Бждете подвижни като водата и като нея се размножавайте. Когато се изпарява, водата се вдига нагоре въ пространството и се размножава, превръща се въ безброй капчици, които отново падатъ като роса, като мъгла, като дъждъ и гаятъ хората, поятъ и освежаватъ растенията и на всички живи същества жаждата утоляватъ. Водата чисти, измива праха. Недоволството на човѣка не е нищо друго, освенъ нечистотии, прахъ, които се полепватъ въ съзнанието му и го дразнятъ. За да се освободи отъ нечистотиитѣ на физическото, на духовното си тѣло, както и отъ нечистотиитѣ на съзнанието си, човѣкъ трѣбва постоянно да се мие. За тази целъ, той ще

си послужи и съ видимата и съ невидимата вода. Кажете ли, че сте грѣшни, лоши, несправедливи хора, това показва, че сте се оцапали. Вземете чиста вода и се измийте. — Не, добри, справедливи хора сте. — Вѣрно ли е това? — Колкото е вѣрно, че нѣкой човѣкъ е лошъ, толкова е вѣрно, че е добъръ. Тогава, за предпочитане е човѣкъ да държи въ ума си положителни мисли, отколкото отрицателни. По-добре е да мисли за себе си, че е добъръ, справедливъ човѣкъ и да стане такъвъ, отколкото да си въздействува отрицателно. По-добре е човѣкъ да мисли, че може да вѣрва въ Бога, отколкото, че не може да вѣрва. — Ама умътъ ми не може да приеме мисълта за съществуването на Бога. — Какъ можешъ да вмъкнешъ въ главата си безвѣрието? Преди всичко, безвѣрието е произлѣзло отъ вѣрата. То е втората жена на човѣка. Като не могълъ да живѣе добре съ първата си жена — съ вѣрата, човѣкъ се оженилъ за втора — за безвѣрието. Щомъ съ първата си жена — добра, спретната и чиста, не е могълъ да живѣе, съ втората още по-малко ще живѣе. Тя е разсѣяна, разсипница, небрежна. Падането на човѣка е започнало отъ момента, когато безвѣрието се е вмъкнало въ него. Когато е билъ въ рая, още тогава въ човѣка е проникнало безвѣрието, и той казалъ: Може да се живѣе и по другъ начинъ, а не само така, както Богъ казва.

Искате ли да се освободите отъ безвѣрието, пазете четиритѣ нѣща, които Богъ ви е далъ. Пазете свободата на душата си, пазете силата на духа си, пазете свѣтлината на ума си, пазете доброто на сърдцето си. Отъ тия четири нѣща зависятъ постиженията на човѣка. Става ли въпросъ за свобода, за сила, за свѣтлина и за добро въ човѣка, имайте само едно мнение. Въ свободата на душата, въ силата на духа, въ свѣтлината на ума и въ доброто на сърдцето седи смисъла на живота. Това е Божественото, къмъ което човѣкъ се стреми. Това е новото учение, което днесъ се проповѣдва.

Всички хора искатъ да иматъ конкретна идея за Бога. Свободата, силата, свѣтлината и доброто, които човѣкъ има, не сж нищо друго, освенъ пжтища за придобиване на Божественото. Какво по-конкретно разбиране можете да искате отъ това? Това сж четири сили въ човѣка, чрезъ които Великиятъ се проявява. Тѣ сж творчески принципи. Чрезъ тѣхъ свѣтътъ е създаденъ. Човѣкъ има просторъ въ движенията си, докато е свободенъ. Той може да извърши нѣщо, докато е силенъ. Той може да прониква въ нѣщата, докато има свѣтлина въ ума си. Той може да задържа нѣщата въ себе си, докато е добъръ.

Сега, желая ви, като отидете по домоветѣ си, да извадите ножчетата и да изрѣжете нишкитѣ на паяжинитѣ, съ които сте били обвити досега. Само по този начинъ ще

бждете свободни. После, колкото нечисти сждове имате, да ги измиете съ чиста, свежа вода. Това показва, че сте силни хора. Следъ това запалете свѣщитѣ въ четиритѣ си стаи и ги оставете да горятъ цѣлъ день. Какво ще стане съ свѣщитѣ, не се безпокойте! Нека свѣщитѣ ви горятъ! Най-после, като видите, че огньтъ и на четиритѣ ви огнища не гори, турете дърва, вжглища, драснете една клечка кибритъ и ги оставете да горятъ, да отопляватъ стаитѣ ви. Отъ всички хора се искатъ тия четири нѣща. Скжсайте паяжината, въ която сте обвити; измийте нечиститѣ си сждове; запалете свѣщитѣ си и накладете огъня на огнищата си.

Това, което днесъ ви казахъ, е отъ Господа. Той казва: Деца мои, пазете свободата, която ви дадохъ!

Деца мои, пазете силата, която ви дадохъ!

Деца мои, пазете свѣтлината, която ви дадохъ!

Деца мои, пазете доброто, което ви дадохъ!

∴

13. августъ, 5 ч. с.

ДА ПОЗНАВАТЪ.

Христосъ казва: „Да имате любовъ помежду си“. Както виждате, отдавна се говори за любовта, но, въпрѣки това, тя пакъ остава неразбрана. И преди Христа се е говорило на хората за любовта, но и тогава е била неразбрана. И днесъ се говори за любовта, но пакъ не се разбира. Казано е въ Писанието, че първиятъ плодъ на Духа е любовта. Тя е първиягъ реаленъ образъ, съ който е започнало създаването на свѣта. Отъ нея излизатъ всички останали реални образи. Ако човѣкъ не може да разбере любовта, колко по-малко ще разбере образитѣ, които сж произлѣзли отъ нея. Нещастията на съвременнитѣ хора се дължатъ на това, че тѣ не разбиратъ, нито познаватъ любовта. Любовта трѣбва да се познава! — Защо? — Защото само чрезъ любовта можемъ да познаемъ Бога. Любовта е пътъ за познаване на Бога. Щомъ Го познаемъ, ние сме вече придобили Вѣчния животъ. Тогава ни става ясенъ стихътъ: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Истиненъ Богъ е Този, Който ни обича. Щомъ не ни обича, той не е истиненъ.

Кой е истинскиятъ човѣкъ? — Истински човѣкъ пъкъ е този, който обича Бога. Значи, истински Богъ е Този, Който всички обича

Истински човѣкъ е този, който обича Бога. Дето има обичъ, тамъ има познаване. — Кой е твоятъ баща? — Мой Баща е онзи, Когото познавамъ, Който ми е далъ животъ — най-голѣмото богатство въ свѣта.

Мнозина сж се заели усилено да търсятъ Бога. Това е остатъкъ отъ езическитѣ времена. Ако човѣкъ иска отсега нататъкъ да намѣри Бога, той е закъснѣлъ. Това е все едно, следъ като човѣкъ е живѣлъ хиляди години на земята, изложенъ на благодатното действие на слънцето, да излѣзе вънъ и да каже: Искамъ да намѣря слънцето, да видя, какво нѣщо представя то. Ние имаме възможность всѣки день да виждаме слънцето—едно отъ великитѣ Божии творения. Слънцето е създадено за насъ. Ако слънцето не съществуваше, ние не бихме могли да се проявимъ. Великъ и мждъръ е Господъ! Велики сж Неговитѣ творения! Като е създалъ това грамадно слънце, за да не ни уплаши отъ него, Той го е поставилъ на такова далечно разстояние отъ насъ, че да изглежда малко, като диня. Като погледне къмъ това малко слънце, детето се радва, че и то може да го вдигне, да си поиграе съ него като съ топка. Величието на Бога се заключава въ това, че като е представилъ голѣмитѣ нѣща въ умаленъ видъ, Той ималъ предъ видъ нашето съзнание. За да ни поучи, да не започнемъ да се кланяме на великитѣ Му творения, Той ги е намалилъ. Тѣ седатъ на небето като малки свѣтулки, изпращатъ ни свѣтлината си

и ни заставятъ да мислимъ и да ги изучаваме. Мжнотията на съвременнитѣ хора не седи нито въ слънцето, нито въ звездитѣ, но въ земята, върху която тѣ живѣятъ. Земята имъ се представя толкова голѣма, че ги е заблудила, объркала отношенията имъ къмъ нѣщата. Вследствие на това объркване, тѣ днесъ не знаятъ, на кого трѣбва да служатъ.

И тъй, земята — майката на хората, е внесла въ децата си такъвъ ужасъ, такъвъ страхъ, че тѣ не смѣятъ спокойно да приематъ нѣщо. Тръгнатъ ли на планината, страхуватъ се отъ камънитѣ, да не падне нѣкой камъкъ върху тѣхъ да ги убие. Тръгнатъ ли съ параходъ по вода, страхъ ги е да не се удавятъ. Тѣ се страхуватъ отъ смъртта, която на всѣка крачка ги дебне. Поради този страхъ, който земята е внушила на своитѣ деца, тѣ сж въ постоянно разногласие помежду си. Навсѣкжде чувате само разпавии, спорове, недоразумения, престжпления, побоища. Не само хората се каратъ и биятъ, но и говедата, които живѣятъ между тѣхъ. Тѣ постоянно упражняватъ рогата и копитата си. Като дойде на земята да види, какъ живѣятъ хората, Богъ се обръща къмъ нея съ въпроса: Защо си напуснала децата си? Защо не ги възпитаашъ малко? -- Не мога вече да ги нося, дотегна ми. Не само това, но както виждаме, и земята има свои желанія, за реализирането на които иждивява достатъчно време. Тази е причината, поради която е напуснала децата си. Зимно време тя се облича съ

снѣжно-бѣла дреха и излиза да се покаже предъ свѣта. Пролѣтъ, когато слънцето започва да грѣе силно, бѣлата дреха на земята се стопява, и тя облича нова дреха, пѣстро на-китена — съ зелени, бѣли, жълти, сини цвѣтенца. Като я видятъ съ тази пѣстра и красива дреха, децата ѝ започватъ да скачатъ, да се радватъ и веселятъ съ нея заедно. Тѣ казватъ: Колко е красива нашата майка! — Какъ мислите, естествено ли е това, което земята прави? — Естествено е, разбира се. Земята има много възлюбени, предъ които тя иска да се докара, да имъ се хареса. Голѣма е любовта на земята къмъ слънцето. Огъ ранна пролѣтъ до късна есенъ тя се облича въ различни дрехи, все по-пѣстри и красиви, да задоволи своя възлюбенъ. Щомъ я види въ бѣлоснѣжната ѝ рокля, той веднага я застава да се съблѣче. Като взимате примѣръ отъ земята и слънцето, и вие имъ подражавате. Презъ деня се обличате съ разноцвѣтни дрехи, като земята, а вечеръ и зиме, когато слънцето се скрива, палите свѣщи да се освѣтявате, и огньовете — да се отоплявате.

Това сж фигури, които изразяватъ фази на развитие, презъ които минаватъ, както земята, така и хората, които живѣятъ на земята. Обаче, за човѣка на земята има две важни нѣща: да го обичатъ и да обича. — Кой го обича и кого той трѣбва да обича? — Онзи, Който е създавалъ човѣка, Той прѣвъ го обича. И после, човѣкъ трѣбва да обича Онзи, Който

го е създалъ. Затова е казано въ Писанието: „Богъ толкова възлюби свѣта, т. е. хората, че даде въ жертва своя единороденъ Синъ, за да не погине всѣки, който вѣрва въ Него, но да има животъ вѣченъ“.

Днешниятъ недѣленъ день е точно противоположенъ на миналия. Колкото миналиятъ недѣленъ день бѣше затворенъ, толкова днешниятъ е отворенъ: небето е чисто, ясно, слънцето грѣе силно. Какво показватъ тия два, единъ на другъ противоположни, дни? Тѣ изразяватъ две противоположни състояния на човѣка. Когато е тжженъ, скърбенъ, недоволенъ, човѣкъ се затваря въ себе си. Той не иска да се срѣща съ хора, съ никого не иска да говори. Той прекарва въ пълно мълчание. Щомъ работитѣ му се наредятъ добре, той се облича хубаво и излиза вънъ. Когато срещне, поздравява го и започва да се разговаря съ него. Той се отваря за всички. Щомъ отвжтре му е добре, и отвънъ му е добре. Днесъ небето е отворено, изобилно излива любовъ. Днесъ всичко говори за любовта на Бога къмъ хората. И хората, отъ своя страна, трѣбва да отговорятъ на Бога съ любовъ.

Като не разбиратъ Бога, като източникъ на животъ, на сила, на свѣтлина и знание, мнозина се спиратъ върху слънцето, радватъ му се, защото отъ него получаватъ животъ, свѣтлина и топлина. Наистина, слънцето е мѣдро, защото широко простира свѣтлината и топлината си. То е умно, защото кара хората да

мислятъ. То е добро, защото болни лѣкува. То е велика книга на Божествения свѣтъ. Сутринъ, като излиза да посрѣща слънцето, човѣкъ може да опредѣли за себе си, какъ ще прекара деня. Презъ деня човѣкъ ще мине онова, за което съзнанието му се е пробудило въ момента на изгрѣване на слънцето. Всѣка свѣтла мисълъ, или всѣко възвишено чувство, които човѣкъ е приживѣлъ въ този моментъ, ще внесатъ радостъ въ душата му, понеже нѣма сила въ свѣта, която може да се противопостави на Божественото.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ доброто въ свѣта. — Защо? — Защото доброто е целъ въ живота. Доброто дава възможность за проява на всички нѣща. Силата дава възможность за постижения. Свободата пъкъ прави всички нѣща реални. Безъ свобода любовта не е реална. Безъ сила любовта не е възможна. Безъ свѣтлина любовта е непонятна. Безъ доброта любовта е неприложима. За да проявите любовта, вие трѣбва да знаете правилата и законитѣ, които я регулиратъ. Любовта на съвременния човѣкъ може да се уподоби на сакатъ, който ходи съ две патерици. Вземете ли нѣкой патерицитѣ му, той се залюлява и пада на земята. Човѣшката любовъ представя инвалидъ, съ две патерици. Божията Любовьъ представя здравъ човѣкъ, който се движи свободно, безъ никакви патерици. Патерица е чужда дума. Тя произтича отъ грѣцката дума „pater“ — баща. Когато

остарѣе, бащата носи бастонъ, който играе роля на трети кракъ. Дойде ли човѣкъ до положение да разчита на третия кракъ, на бастона си, неговата работа е свършена. Не разчитайте на вашата стара любовъ. Нова, истинска любовъ е тази, която днесъ се проявява. Това, което днесъ ни се дава и говори, то представя сжщественото за човѣка. Миналото е станало вече; настоящето днесъ става, а бждещето предстои да стане. Интересувайте се отъ това, което днесъ става. Какъ сж живѣли хората въ миналото, не е важно за васъ. Какъ днесъ живѣятъ, това е важно. Възрастниятъ не може да живѣе, както е живѣлъ като дете. Животътъ му като дете е билъ добъръ, но днешниятъ животъ изисква отъ него съвсемъ други нѣща.

И тъй, човѣкъ не може да познае любовта, ако не е свободенъ, ако не е силенъ, ако нѣма свѣтлина и ако не е добъръ. Казано е въ Писанието, че любовта е плодъ на Духа. Като знаете условията за проява на любовта, вие разбирате, защо хората се стремятъ къмъ свобода. Мжже, жени и деца се борятъ за свобода. Животни и растения се борятъ за свобода. Всичко живо се бори за свобода. Душата на човѣка се стреми къмъ свобода, но за да я постигне, на помощъ трѣбва да ѝ дойде духътъ, съ своята сила. Богъ желае нашата свобода. Следователно, това движение въ свѣта за свобода се дължи, именно, на Божественото, което се бори вмѣсто насъ.

Стремежът на човѣка за свобода е Божественъ. Щомъ знаете това, пазете се да не осакатите въ себе си този стремежъ. Воювайте не само за своята свобода, но и за свободата на всички живи същества. Свободенъ е само онзи, който се радва на свободата на всички. Следователно, абсолютно свободенъ е само Богъ. Той иска всички да бъдемъ свободни и ни дава начини, по които можемъ да придобиемъ свободата си. Първото условие за придобиване на свободата е любовта. Който не е приелъ любовта въ себе си, той не може да бъде свободенъ. Свобода безъ любовъ не съществува. За онзи, когото обичате, вие сте готови да жертвувате всичко. За онзи, когото не обичате, не сте готови да жертвувате нищо. Когато любовта действа въ човѣка, той дава много. Щомъ любовта отсъствува, той нищо не дава.

Много е говорено за любовта, но почти нищо още не е казано за нея. И азъ съмъ говорилъ много за любовта, но още не съмъ дошълъ до встъплението въ любовта. — Защо? — Защото има елементарни работи, които предшествуватъ любовта, а тѣ трѣбва да се знаятъ. Ако влѣзете между говеда, първата ви работа е да следите да не се мушкатъ, да не тъпчатъ храната си, да не цапатъ около себе си. Като научатъ тия нѣща, тогава само може да се говори за възпитанието имъ. — Не може ли волътъ изведнѣжъ да хвърли рогата си? — Не може. За да създаде рогата си, чрезъ които се

брани, волътъ е мислилъ хиляди години. Конятъ е създалъ заднитѣ си крака, да рита. Кучето е създадо зхбитѣ си, да хапе. Това сж оржжия на животнитѣ, съ които се бранятъ. — Не може ли безъ оржжия въ свѣта? — За сега не може. Единъ день, когато волътъ се повдигне по-високо, отколкото е днесъ, той самъ ще хвърли рогата си. Щомъ съзнанието му се повдигне, той ще излѣзе отъ положението, въ което днесъ се намира.

Любовъта, за която сега ви говоря, подразбира вѣчно подмладяване. Ако всѣки день човѣкъ не се подмладява, животътъ му изгубва смисълъ. Подмладява ли се, и животътъ му се осмисля. Въ Писанието е казано: „Силата на онѣзи, които обичатъ Господа, ще се обнови“. — Какъ? — По разни начини. Видите ли, че кожата на лицето ви се е малко сбръчкала, вземете чиста, планинска вода и се измийте съ нея. Ако очитѣ ви сж се замрежили малко и не виждатъ, приемете повече свѣтлина. Ако сърдцето ви е истинало, запалете малко вашия огънь, да се стопли сърдцето ви. Да свѣтнатъ очитѣ на човѣка, това значи, да се ползува той отъ свѣтлината на своя умъ. Ако очитѣ ти не сж замъждѣли, ти имашъ свѣтлина въ ума си. Човѣшкиятъ умъ свѣти, за да знае той, какъ и какво знание за свѣтлината да придобие. Чрезъ свѣтлината той провѣррява знанието си.

Днесъ млади и стари се стремятъ къмъ онова знание, което е придобито чрезъ свѣт-

лината на ума. На небето, обаче, стари и възрастни хора нѣма. Тамъ всички сж млади. Ако влѣзете между ангелитѣ, ще видите, че всички сж около 30 годишни — млади, красиви, спретнати. Дойде ли единъ отъ тия ангели между хората, всички ще се влюбятъ въ него. Моми ще напуснатъ родителитѣ си, жени — децата и мжжетѣ си и ще трѣгнатъ следъ него, както гладниятъ — следъ хлѣба. Ангелитѣ носятъ въ себе си великъ животъ. На небето има само 24 старци. Всѣки старецъ представя една минала епоха. Въ този смисълъ, стариятъ представя човѣкъ на знанието, на свѣтлината. Отъ лицето му излиза свѣтлина. Младиятъ човѣкъ пѣкъ разполага съ сила. Следователно, стариятъ носи въ себе си свѣтлина и доброта, а младиятъ — свобода и сила.

И тъй, младиятъ се стреми къмъ придобиване на свобода. Стариятъ — къмъ придобиване на доброто. Докато е младъ, човѣкъ търси свободата. Като придобие свободата, той става старъ и започва да търси доброто. Щомъ придобие свободата и доброто, той влиза въ царството на любовта и става неинъ гражданинъ. Влѣзе ли въ царството на любовта, човѣкъ е влѣзълъ вече въ Божествения свѣтъ. Това може да стане още днесъ, а може да стане и следъ хиляди години — отъ човѣка зависи. Човѣкъ не знае, какво крие въ себе си. Той е затворено богатство, затворенъ изворъ, свѣщъ, турена подъ шиникъ. Той е запечатена книга. Велико съдържание има тази книга въ себе си, но

като седѣла дълго време неотваряна, тя се е изцапала малко. И днесъ човѣкъ се страхува да отвори книгата на своя животъ, да прочете писаното въ нея и да се поучи.

Отворете книгитѣ на вашата душа, на вашия духъ, на вашия умъ и на вашето сърдце и ги прочетете. Тѣ сж най-хубавитѣ книги, които трѣбва да четете. Новото, което днесъ ви казвамъ, е да прочетете тия четири книги, въ които е описанъ цѣлиятъ ви животъ, отъ създаването ви досега. По-хубави книги отъ тѣхъ не съществуватъ. Досега сте чели много книги, оригинални и преводни, но всички се нуждаятъ отъ корекция. Четете книгитѣ на вашата душа, на вашия духъ, на вашия умъ и на вашето сърдце, да видите, какво Богъ е писалъ въ тѣхъ. Тѣ представятъ истински оригиналъ на нѣщата. Каквото друго и да четете, вие ще се объркате. Отъ всичко четено, задържайте въ себе си само онова, което е вѣрно съ оригинала. Кое то не е съгласно съ оригинала, туряйте настрана. Въ Откровението се говори за една книга, затворена съ седемъ печата. Иоанъ казва, че нѣмало кой да отвори тази книга. Най-после се явило едно агне, което распечатало тази книга. Днесъ тази книга е отворена, и всѣки е свободенъ да чете отъ нея. Тази книга е предъ васъ, и вие трѣбва да я четете. — Коя е тази книга? — Тя е книгата на вашата душа, на вашия духъ, на вашия умъ и на вашето сърдце.

Мнозина се запитватъ, какво ще правятъ следъ прочитането на тѣзи книги. — Много просто! Щомъ прочетатъ тия книги и придобиятъ свобода и сила, тѣ ще помагатъ на хората. Щомъ станатъ умни и добри, тѣ ще помагатъ на слаби, на страдащи, на угнетени. Смисълътъ на живота седи въ помагане на ближнитѣ си. Оттукъ трѣбва да започне човѣкъ. Този е пѣтътъ на познаване на себе си и на своя ближень. Само свободнитѣ, силнитѣ, умнитѣ и добритѣ хора могатъ взаимно да се познаватъ. Не сж ли свободни, силни, умни и добри, тѣ всѣкога ще оставатъ чужди единъ за другъ. Младиятъ казва: Азъ искамъ да бжда свободень, силенъ, уменъ и добъръ. — Какъ ще постигнешъ това? Работа се иска отъ тебе. И младата булка може да каже, че иска да бжде като майка си, но за да дойде до положението, въ което майка ѝ се намира, тя трѣбва да мине презъ нейния пѣтъ. Майка ѝ е родила четири-петъ деца, отгледала ги е, възпитала ги е, дала имъ е образование. Докато младата булка не роди четири-петъ деца, тя не може да стигне майка си. И ученикътъ иска да бжде като учителя си, но той трѣбва да работи, да роди всичко онова, къмъ което се стреми. Раждали ли сте вие, да знаете, какъ се ражда?

Мнозина искатъ да бждатъ свободни, силни, умни, добри, безъ да работятъ. Човѣкъ трѣбва да зачене въ себе си тия нѣща и да ги роди. Какъ може да бжде свободень онзи,

който не е заченалъ свободата въ себе си и не я е родилъ? Какъ може да бжде силенъ онзи, който не е заченалъ и не е родилъ силата? Какъ може да бжде мждъръ онзи, който не е заченалъ и не е родилъ свѣтлината? Какъ може да бжде добъръ онзи, който не е заченалъ и не е родилъ доброто? Човѣкъ трѣбва да роди свободата, силата, свѣтлината и доброто! Думата „раждамъ, раждане“ е санскритска и означава работа. Следователно, човѣкъ трѣбва да работи съ любовь, за да роди свободата, силата, свѣтлината и доброто въ себе си. Роди ли тия нѣща, той е придобилъ четири велики условия за себе си и за своитѣ ближни.

Христосъ казва: „Ако се не родите изново отъ вода и Духъ, не можете да влѣзете въ Царството Божие“. Това значи: ако се не родите изново отъ свобода и духъ, отъ сила и духъ, отъ свѣтлина и духъ, отъ добро и духъ, вие не можете да влѣзете въ Царството Божие.

Поздравете вашата душа съ блажитѣ думи на свободата!

Поздравете вашия духъ съ блажитѣ думи на силата!

Поздравете вашия умъ съ блажитѣ думи на свѣтлината!

Поздравете вашето сърдце съ блажитѣ думи на доброто!

✱

15. августъ, 5 ч. с.

СВОБОДНО ДАВАНЕ.

Животътъ на хората се опредѣля отъ проявитѣ на тѣхния умъ и на тѣхното сърдце. Отъ стремежитѣ на ума и на сърдцето на човѣка зависи и животътъ му. Всѣки човѣкъ се стреми да постигне нѣщо и мисли, че каквото постигне, ще остане съ него презъ цѣлия му животъ. Въ края на краищата не излиза така, и той се разочарова. Срѣщате единъ младъ, ученъ човѣкъ, свършилъ философия съ докторатъ, иска да стане професоръ. Следъ нѣколко години виждате го вече професоръ, домогналъ се до професорската катедра. Сега той е щастливъ и мисли, че ще задържи това положение до края на живота си, но не излиза така. Едва достигналъ до най-приятната, до най-съзнателната си работа и го уволняватъ. — Защо? — Имало по-млади, по-способни отъ него, които трѣбва да го замѣстятъ. За да го залъжатъ, да не преживѣе голѣмо разочарование, пенсионираатъ го. Пенсионирането не е нищо друго, освенъ залъгване, както майкитѣ даватъ нѣщо сладко на децата си, да не плачатъ. Дето и да отидете, навсѣкжде чувате да се говори едно и сѣщо нѣщо: Старитѣ трѣбва да отстъпятъ мѣстата си на младитѣ, като на по-способни, по-силни отъ тѣхъ.

*) Иоана 6: 1—9.

Така мислят старитѣ, така мислят и младитѣ. Младитѣ гледатъ часъ по-скоро старитѣ да умратъ, да имъ оставятъ, каквото сж спечелили, тѣ да разполагатъ съ него.

Какво значи умирање? — Умирането не е произволенъ процесъ. Има закони, които опредѣлятъ умирањето. Да умре човѣкъ, това значи да му дадатъ отъ невидимия свѣтъ паспортъ, завѣренъ и подписанъ отъ държавата, въ която е живѣлъ и отъ тази, въ която заминава. Щомъ вземе паспорта въ ржката си, той заминава и се готви да мине презъ редъ митници. На всѣка митница ще го прегледатъ и ще му взематъ по нѣщо. Щомъ му взематъ всичко, пуцатъ го съвършено голъ, безъ нищо, съ съзнанието само, че нѣкога е билъ нѣщо, а сега е нищо. Въпрѣки това, докато е на земята, човѣкъ се суети, бори, кара се, търси правата си, иска слава, почести. Какво остава отъ всичко това? — Нищо. — Кжде отидоха всички човѣшки надежди? — Е, нѣма какво да мислимъ за тия работи! — Какъ да не мислите? Вие се качвате на параходъ, който неизбѣжно ще потъне. Този параходъ не е здравъ, той не може да издържи на морскитѣ вълни и бури. Тогава, по-добре останете на сушата и чакайте другъ параходъ, здравъ, сигуренъ, на който напълно можете да разчитате. Ако човѣкъ слиза на земята, за да потъне и да се удави, по-добре да не слиза. Често свѣтскитѣ и религиознитѣ хора искатъ да се представятъ, че живѣятъ добре, но външно

само. Не е въпросъ човѣкъ да се представя такъвъ, какъвто не е. Това нѣма да го спаси. За него е важно да знае, като се е качилъ на парахода, ще стигне ли другия брѣгъ на океана, или ще потъне въ дълбочинитѣ му. Ако потъне, по-добре да не се качва на парахода, да отложи пътуването си за по-благоприятно време. Ако стигне благополучно на другия брѣгъ, има смисълъ да се качва на парахода.

Мнозина се хвалятъ съ вѣрата си и казватъ, че разчитатъ на нея. Нѣкой вѣрва въ парахода, но ако той потъне, кжде остава неговата вѣра? Другъ вѣрва въ баща си и въ майка си, но ако тѣ умратъ, кжде остава неговата вѣра? Трети вѣрва въ Свещенитѣ книги, въ онзи свѣтъ, който тѣ описватъ. Той самъ ходилъ ли е въ онзи свѣтъ? Не е ходилъ, но челъ за него. — Това не е достатъчно. Човѣкъ трѣбва да знае, отде е дошълъ и кжде отива. Ако той знае, че е слѣзълъ на земята да се учи, това слизане има смисълъ. Каквото научи, той ще го занесе съ себе си. Никой не може да му го отнеме. Никаква митница не е въ сила да отнеме знанието, което човѣкъ е придобилъ на земята като ученикъ. Обаче, ако мисли, че е дошълъ на земята за развлѣчение, като на театъръ и на концертъ, човѣкъ се лъже. Колко време прекарва човѣкъ на театъръ или на концертъ? — Единъ, два, най-много три часа. Щомъ се свърши концертътъ, той отива у дома си, дето го чака работа. Следователно, ако човѣкъ слиза на земята да се

учи, каквото придобие, всичко остава за него. Слѣзе ли на земята за развлѣчение и за удоволствие, каквото придобие, всичко му взиматъ. Щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва да учите, да придобивате знания, които сж ценни и за този, и за онзи свѣтъ.

Човѣкъ трѣбва да говори само за онова, което е опиталъ. Нѣма ли опитностъ за нѣщо, той не трѣбва да се произнася, да дава свое мнение. — Ама въ ума на нѣкого дошла нѣкаква мисль. — Какво отъ това? Въ ума на всички хора влизатъ мисли, но важно е, дали тия мисли сж изпитани и преживяни. Всѣка мисль е вѣрна, когато е изпитана. Въ стаята ми влиза една ластовичка и започва да хвърчи около мене. Ако река да мисля, защо е влѣзла въ стаята, много мисли могатъ да минатъ презъ главата ми, но важно е, дали тѣ ще бждатъ вѣрни. За да влѣзе вжтре, ластовичката е имала нѣкакво намѣрение, но точно, какво е намѣрението ѝ, не може да се каже. Когато децата влизатъ въ една плодна градина, все иматъ нѣкакво намѣренне — да си откъснатъ по една-две ябълки или круши. — Иматъ ли право да влизатъ въ чужди градини безъ позволение? — Това е другъ въпросъ.

Като ученици, вие трѣбва да имате трезви мисли. Не е достатъчно да мислите, че имате вѣра. Вѣрата ви трѣбва да е изпитана. Всѣки човѣкъ трѣбва да се изпита. Цигуларьтъ мисли, че свири добре, но не се е изпиталъ. Като го поставятъ на изпитъ, той самъ ще види,

докжде е стигналъ въ свиренето си. Поетътъ трѣбва да напише нѣколко стиха, да ги преживѣе, да ги подложи на опитъ, за да види, докжде е достигналъ въ поезията си. Философътъ, учениятъ трѣбва да поставятъ на опитъ своята философия и наука, да видятъ, докжде сж достигнали. Тѣй щото, когато нѣкой казва, че вѣрва въ Бога, неговата вѣра трѣвова да допринесе нѣщо и на самия него, и на окръжаващитѣ. Не допринесе ли нищо, тя не е истинска вѣра. — Ама вѣрвамъ въ слънцето. — Ако вѣрвашъ въ слънцето и се ползувашъ отъ неговата свѣтлина и топлина, твоята вѣра има смисълъ.

Сега, азъ не искамъ да оспорвамъ вашата вѣра и вашето знание, но не искамъ да се заблуждавате, да мислите, че това, което знаете и въ което вѣрвате, е последната дума на знанието и на вѣрата. Вие сте едва въ началото на вѣрата. Нѣкой казва на одного: Ако ми дадешъ десетъ хиляди лева на заемъ, ще повѣрвамъ въ твоео приятелство. — Ако ти вѣрвашъ въ човѣка, защото ти далъ десетъ хиляди лева, това не е вѣра, това е фактъ. — Азъ не се осланямъ на празни думи. — Вѣрата пѣкъ почива на празни думи. Човѣкъ първо вѣрва, а после идатъ фактитѣ. Кой не е мислилъ и не мисли въ себе си, че ще стане великъ музикантъ, поетъ, художникъ, ученъ, или общественикъ? Въ всѣки човѣкъ има единъ скритъ, вжтрешенъ стремежъ къмъ нѣщо. Добре е човѣкъ да се стреми и да вѣрва

въ реализирането на своя стремежъ, но какъ може да провѣри, че това, въ което вѣрва, е истинно?

Казвамъ: Вѣрата се различава коренно отъ суевѣрието. Въ природата сжществуватъ едни точни везни, които опредѣлятъ теглото на всички нѣща, които могатъ да се реализиратъ. Ако нѣщо не отговаря на опредѣленото тегло, то не е постижимо и не може да му се вѣрва. Всѣки човѣкъ има свое специфично тегло. Когато слиза на земята, теглятъ го. Като се връща отъ земята, пакъ го теглятъ. Ако се констатира микроскопическо увеличаване или намаляване на теглото му, по него сждятъ за живота, който е прекаралъ на земята. При всички състояния, презъ които човѣкъ минава, теглото му ту се увеличава, ту намалява. Днесъ вѣрва въ нѣщо, повдига се духътъ му, той печели — теглото му се увеличава. Утре изгуби нѣщо материално — съ него заедно губи и вѣрата си. Като резултатъ на тази загуба, той губи частъ отъ теглото си. Днесъ е доволенъ, печели нѣщо. Печалбата увеличава теглото му. На другия день е недоволенъ, губи нѣщо. Съ загубата заедно губи и частъ отъ теглото си. Това е животъ на борсата. Нѣкой започва да играе на борсата, печели милиони. На другия день пакъ отива да играе, но се връща дома си, безъ петъ пари въ джоба си. Ако човѣкъ е дошълъ на земята като въ борса, единъ день да печели, а на другия день да губи и то

не само спечеленото, но и онова, което е същественият елементъ въ живота му, какъвъ смисълъ има този животъ?

Разправятъ, че единъ день Толстой взелъ участие въ една хазартна игра, дето изгубилъ 12,000 рубли. Той се отчаялъ и започналъ да мисли, отде да намѣри пари да изплати дългата си. Той дошълъ до таково отчаяние, че за пръвъ пѣтъ въ живота си се молилъ, да му помогне Господъ, да излѣзе по нѣкакъвъ начинъ отъ тази каша. Въ това време единъ неговъ приятель му подарилъ една рубла. Съ тѣзи пари той отишълъ пакъ да играе. Като спечелилъ отново 12,000 рубли, той прекратилъ играта, излѣзълъ вѣнъ, изплатилъ дългата си и престаналъ вече да играе.

Какво представя животътъ на съвременнитѣ хора? — Борса. Сегашната женитба на хората е борса. Жената хванала единъ мъжъ и мисли, че уловила нѣщо, на което всѣкога може да разчита. Мъжътъ уловилъ една жена и мисли, че може всѣкога да разчита на нея. Азъ не съмъ противъ мъжетѣ и женитѣ, нито противъ женитбата, но какво ще кажете, като срещнете мъжа и жената, разочаровани единъ отъ другъ и търсятъ начинъ да се раздѣлятъ? Първоначално жената е мислила, че като нейниятъ мъжъ нѣма другъ, но не излѣзло така. И мъжътъ е мислилъ, че като неговата жена нѣма друга, но и той се разочаровалъ. И двамата се излѣгали.—Защо? — Защото повѣрвали, че въ женитбата се

крие истинското щастие. Женитбата е човѣшко учреждение, а човѣшкото не носи щастие. Всички млади сж се разочаровали въ своитѣ възлюбени, въ иконитѣ на своитѣ сърдца. Колкото и да се молятъ на своитѣ икони, тѣ нѣма да имъ помогнатъ.

Следователно, човѣкъ не трѣбва да се моли и да вѣрва на образи вънъ отъ себе си. Той трѣбва да вѣрва въ четири образи, които се намиратъ въ самия него. Човѣкъ трѣбва да вѣрва въ образа на своята душа, въ образа на своя духъ, въ образа на своя умъ и въ образа на своето сърдце. Когато сърдцето на човѣка е добро, той е щастливъ. Доброто е храна за сърдцето. Безъ доброто човѣкъ не може да бжде здравъ. Безъ доброто той не може да бжде щастливъ. Човѣшкото сърдце се развива и усвѣршенствува само чрезъ доброто. Както хлѣбътъ е необходимъ за физическия животъ на човѣка, така и доброто е необходимо за неговото сърдце. — Защо ми е сърдце? Ако нѣмахъ сърдце, нѣмаше да страдамъ. — Не е така. Причина за страданията е самиятъ човѣкъ. Тѣ нѣматъ нищо общо съ сърдцето. Обаче, сърдцето е необходимъ удъ въ човѣшкия животъ. Безъ сърдце животъ не може да съществува. Животътъ минава презъ сърдцето. — Какъ може човѣкъ самъ да си причинява страдания? — Той взима една игла и започва да се бодe. Щомъ се бодe, ще страда, разбира се. Не си причинявайте сами болки! Не оплитайте сърдцата си съ сърд-

цата на другитѣ хора! Не се влюбвайте! Любете безъ да се влюбвате. Не залагайте сърдцата си! Погрѣшката на съвременнитѣ хора се заключава въ това, че още съ слизането си на земята тѣ залагатъ сърдцата си. Сърдцето е капиталъ, който за нищо въ свѣта не трѣбва да се залага. Какво ще получите, ако заложите сърдцето си? Ще кажете, че въ замѣна на вашето сърдце ще получите сърдцето на другъ човѣкъ. — Да, но съ чуждо сърдце не се живѣе. Казано е въ Писанието: „Сине мой, дай ми сърдцето си!“ Единствениятъ, Който има право на нашето сърдце, това е Богъ. Отъ време на време Той преглежда нашитѣ сърдца, гледа, въ какво състояние се намиратъ и, ако има нужда, пречиства ги.

Често хората се оплакватъ, че никой не ги разбира. Нѣкой се оплаква отъ приятеля си, че му далъ сърдцето и пакъ останалъ неразбранъ. — Тамъ е грѣшката на човѣка. Никой никого не може да разбере. Човѣкъ трѣбва самъ да се разбере, да не очаква хората да го разбиратъ. Земята, слънцето, звездитѣ сами трѣбва да се разбиратъ, да не очакватъ други да ги разбиратъ. Животътъ може да се развива правилно само тогава, когато всѣки самъ се разбира. Това значи, всѣки да се занимава съ себе си, съ своитѣ работи, а не съ работитѣ на другитѣ хора. Слънцето се занимава съ своитѣ работи, но когато земята отпрати къмъ него своята молба, то ѝ отпуска по-голѣмъ или по-малкъ кредитъ, споредъ

нейнитѣ нужди. Слънцето никога нѣма да слѣзе на земята, да види, какво правятъ хората. То гледа отдалечъ, но не слиза на земята. Кolkото и да викате къмъ него, то нѣма да слѣзе при васъ. Слънцето помага на хората, но не урежда живота имъ. И хората могатъ взаимно да си помагатъ, но не могатъ едни на други да уреждатъ живота. Погрѣшката на хората седи въ това, че тѣ очакватъ други да редятъ живота имъ. Никой човѣкъ не е въ състояние да уреди живота на другитѣ. Всѣки самъ трѣбва да нарежда работитѣ си. Не разваляйте въ себе си онова, което Богъ е наредилъ още отъ създаването ви. Той е вложилъ въ васъ единъ голѣмъ капиталъ — сърдцето ви, и отъ време на време ви посещава, да види, въ какво състояние се намира този капиталъ. — Защо ми е дадено сърдцето? — За да видишъ Господа! Ако нѣмашъ сърдце, ти не можешъ да видишъ Господа. — Защо ми е умътъ? — Да видишъ Господа. Единственитѣ мѣста, дето човѣкъ може да види Господа, това сж неговото сърдце и неговиятъ умъ. Вънъ отъ ума и отъ сърдцето си, човѣкъ нищо не представя. Безъ умъ и безъ сърдце човѣкъ е нула. Умътъ и сърдцето на човѣка сж единици. Поставите ли тия единици предъ нулата, вие ще видите истинската цена на човѣка.

Човѣкъ трѣбва да разбира смисъла на нѣщата, за да ги постави на мѣстата имъ. Като не ги разбиратъ, хората постоянно се оплакватъ. Щомъ ги сполети нѣкакво нещастие или

страдание, тѣ казватъ, че не имъ се живѣе вече, че имъ е дотегнало да страдатъ. Който се оплаква отъ страданията, той не е разбралъ тѣхния смисълъ, той не е изучилъ съдържанието имъ. Въ всѣко страдание, въ всѣко чувство, въ всѣка мисълъ е вложенъ известенъ капиталъ, който човѣкъ трѣбва да използва за градиво на своя животъ. Човѣкъ трѣбва да се изпита, да дойде до положение да познава качества на нѣщата.

Всички говорятъ за любовта, но не я познаватъ. Тѣ не знаятъ, какви сж качества на любовта. Като разискватъ върху любовта, най-после тѣ казватъ, че сж готови да обичатъ, но ако и тѣхъ обичатъ. Не е въпросъ да те обичатъ хората, за да ги обичашъ и ти. Обичай, безъ да държишъ смѣтка, обича ли те нѣкой или не. Който обича, той е силенъ човѣкъ; който не обича, той е слабъ. Добриятъ е силенъ човѣкъ, лошиятъ е слабъ. Силниятъ човѣкъ има условия да прави всичко, каквото желае. Всички хора искатъ да бждатъ силни, но не знаятъ, че, за да бждатъ силни, първо трѣбва да бждатъ добри. Доброто е основа на разумния животъ. По естество човѣкъ е добъръ, но доброто въ него трѣбва непрекъснато да расте и да се развива. Ако човѣкъ не расте и не се развива въ доброто, животътъ му нѣма смисълъ. За да използва живота си разумно, всѣки день човѣкъ трѣбва да прави поне по едно малко добро. Кждето и да е, при каквито условия и да се намира,

човѣкъ има възможностъ да направи поне едно микроскопическо добро. Въ доброто се криятъ придобивките на човѣшкия животъ. Грѣшките на хората се заключаватъ въ това, че тѣ не мислятъ за микроскопическото добро, което могатъ да правятъ, но искатъ да оправятъ свѣта. Този, Който е създалъ свѣта, Той мисли за него. Казва се, че за да създаде сегашния свѣтъ, Богъ е мислилъ толкова години, колкото е числото, получено отъ единица и 15 нули следъ нея. Той е предвидилъ всички противоречия, които могатъ да се явятъ, всички възможности за добро и за зло. Той е изчислилъ всичко това точно, споредъ изчисленията на висшата, Божествена математика.

Каквото и да стане въ свѣта, всичко е предвидено. Въ Божествения свѣтъ нѣма случайности. И за създаването на новия свѣтъ, Богъ продължава да мисли и ще мисли още повече, отколкото е мислилъ за създаването на сегашния свѣтъ. Човѣкъ може да изчисли, кога какво ще му се случи въ живота. Ако единъ баща има три дѣщери и единъ синъ, чрезъ точни математически изчисления може да се предскаже, какви изпитания го чакатъ. Това не е гадание, това е наука. Има гадатели, които предсказватъ известни нѣща, но въ края на краищата предсказанията имъ не се сбждватъ. Гадателятъ трѣбва да бжде уменъ човѣкъ, да знае, какво трѣбва и какво не трѣбва да се казва. Трѣбва ли да кажете на една бременна жена, че следъ раждане детето ѝ веднага ще умре?

Вмѣсто да внасяте такива мисли въ ума ѝ, по-добре, кажете ѝ да има вѣра въ доброто, надежда въ всички свои предприятия, и любовъ къмъ Бога, къмъ ближния си и къмъ себе си. Върви ли въ съгласие съ тия закони, човѣкъ може да избѣгне лошото, което му е опредѣлено да мине.

Всѣки човѣкъ е бремениенъ съ нѣкаква мисль, съ нѣкакво чувство, съ нѣкаква идея. Като знаете това, пазете себе си, пазете и ближнитѣ си, за да родите благополучно. Мнозина могатъ да ви нашепватъ, да внасятъ въ васъ отрицателни мисли и чувства, но вие трѣбва да се противопоставяте на тия нашепвания. Тѣ сж чужди мисли, които идатъ отъ извънземния свѣтъ. Това сж мисли на ненапреднали сжщества, които искатъ да ви спънатъ. Вие трѣбва да бждете смѣли и решителни, да не се подавате на външни влияния. И дяволътъ мрази страхливитѣ хора. Предъ смѣлитѣ и безстрашнитѣ той отстѣпва, вижда, че тѣ иматъ добродетели въ себе си. Когато срещне нѣкой богатъ човѣкъ, дяволътъ започва да го обикаля, да го ласкае, да му говори сладко, докато го спечели на своя страна. Щомъ спечели сърдцето му, той започва да го обира. Обере ли го, повече не го търси. Той внася отрицателни мисли въ човѣка и го оставя да плаща, самъ да се разправя. Човѣкъ плаща, а дяволътъ стои настрана и се смѣе. Въ това отношение той е неуязвимъ и безотговоренъ. Докато е слушалъ дявола и грѣшилъ, чо-

вѣкъ не е самъ. Той има съдружникъ, въ когото вѣрва. Обаче, скоро съдружникътъ му го напуца, и човѣкъ остава самъ. На това се дължи голѣмото обезсърдчение, което хората често преживяватъ. Нѣкой казва: Отъ мене човѣкъ нѣма да стане. — Отде знаешъ това? Ти ли си създалъ свѣта? Онзи, Който е мислилъ хиляди години за създаването на свѣта, Той знае, какво може да излѣзе отъ тебе. Едно се иска отъ човѣка: да се откаже отъ своя старъ съдружникъ, който го кара да грѣши и да се свърже съ Първата Причина на нѣщата. Въ това сели неговото спасение.

Сегашнитѣ хора сж недоволни едни отъ други, намиратъ, че сж лоши, а въпрѣки това държатъ за своето достоинство. Човѣкъ може да пази достоинството си, ако е добъръ. Не е ли добъръ, той нѣма никакво достоинство. Човѣкъ може да пази достоинството си, ако е уменъ. Не е ли уменъ, той нѣма никакво достоинство. Човѣкъ самъ не може да пази достоинството си. Другъ ще пази неговото достоинство. Да мислите, че човѣкъ самъ може да запази своето достоинство, това значи, да си правите илюзии. Не си правете никакви илюзии! Не допускайте никаква лъжа въ себе си! Човѣкъ трѣбва да познава силитѣ си, да знае, какво може да направи, а не да ходи отъ единъ човѣкъ на другъ, да иска тѣхното мнение. Нѣкой писателъ пише разкази и започва да ги чете на този, на онзи, да кажатъ мнението си, дали ще ги

приематъ за печатане. — Нѣма защо да търсите мнението на възрастнитѣ хора. Постъпвайте по начина, по който Толстой е постъпвалъ. Когато искалъ да знае мнението на нѣкого за разказитѣ си, той събиралъ нѣколко деца и започвалъ да имъ чете. Ако децата удобрявали разказитѣ му, и възрастнитѣ ги удобрявали. Азъ съмъ правилъ подобни опити съ себе си и съ близкитѣ си приятели. Щомъ внесе въ ума си една свѣтла мисль, дето и да отида, всички ме приематъ добре. Или щомъ внесе една свѣтла мисль въ ума на нѣкой човѣкъ, и той грижливо пази тази мисль въ себе си, всички хора започватъ да го обикалятъ, да го кредитиратъ. Щомъ оттегля мисльта си, този човѣкъ веднага става обикновенъ, и всички започватъ да го напущатъ.

Единъ виденъ американски професоръ по музика искалъ да направи опитъ, да вложи своята музикална мисль въ нѣкой човѣкъ, който не е много музикаленъ, да види, какъвъ ще бжде резултатътъ. Той срещналъ една млада мома, която имала много хубавъ гласъ, но не била особено музикална. Той я поканилъ у дома си да направи първия опитъ. Тя започнала да пѣе, а въ това време той силно концентриралъ мисльта си къмъ нея и забелязалъ, че тя пѣела отлично. Като направилъ нѣколко опити съ нея, тя започнала да дава концерти, но винаги придружавана отъ него. Когато излизала на сцената,

професорътъ седѣлъ задъ кулиситѣ и оттамъ отпращалъ своята музикална мисль къмъ нея. Единъ младъ момъкъ се влюбилъ въ пѣвицата, но като виждалъ, че стариятъ професоръ я придружава навсѣкжде, той помислилъ, че може да е влюбенъ въ нея и решилъ да го премахне по нѣкакъвъ начинъ. Единъ день той издебналъ професора и го убилъ. Следъ смъртъта на професора момата престанала вече да пѣе. Тя запазила гласа си, но изгубила онова възвишено музикално чувство, онази музикална мисль, която професорътъ съ присѣтствието си ѝ предавалъ.

Какво представя музикалната мисль въ човѣка? — Музикалната мисль въ човѣка е неговата вѣра. Какво ще стане съ човѣка, ако той убие своята вѣра? Изгуби ли вѣрата си, човѣкъ престава да пѣе и да свири. Следователно, влюби ли се нѣкой въ васъ, ще му кажете, че всичкитѣ ваши дарби и способности се дължатъ на вѣрата ви, на музикалната мисль, която е вложена въ васъ. Докато Божията мисль е отправена къмъ насъ, ние представяме нѣщо. Прекъснемъ ли връзката съ Божествената мисль, съ свободата, съ силата, съ свѣтлината и съ доброто, които сж вложени въ насъ, всичко е свършено. Това е телепатическата страна на въпроса.

Всѣки човѣкъ трѣбва да работи. — Ама азъ вѣрвамъ! — Това не е достатъчно. Да вѣрва човѣкъ, това не значи, че не трѣбва

да работи. И при най-голѣмата вѣра човѣкъ пакъ ще преживѣе разочарования, но като работи, той ще трансформира състоянията си. Азъ познавамъ хората, зная, кой отъ тѣхъ ще ме излъже, но все пакъ вѣрвамъ. Азъ вѣрвамъ въ доброто на човѣка. И при най-голѣмитѣ му слабости, азъ вѣрвамъ, че има нѣщо добро въ него, че той може да се изправи. Колкото пжти да ме излъже, азъ пакъ вѣрвамъ, че ще излѣзе човѣкъ отъ него. Това е качество на Бога. Когато всички хора се откажатъ отъ нѣкого и престанатъ да му вѣрватъ, Богъ остава последенъ при него и му казва: Не се страхувай, тази работа ще се оправи. Ти ще успѣешъ, ще излѣзе човѣкъ отъ тебе. И наистина, както казва, така става.

Вѣрвайте въ Онзи, Когото обичате! Вѣрвайте и въ себе си, когато обичате! Любовта е мѣрка за нѣщата. Когато Богъ ви люби, това е реалността въ живота. Когато ние любимъ, и това е реалностъ. Вънъ отъ любовта никаква реалностъ не съществува. Щастието се опредѣля отъ любовта. Безъ любовъ животътъ не е реаленъ.

Едно отъ качества на любовта е, че тя изключва всѣкаквъ страхъ отъ себе си. — Какво ще стане съ насъ? — Каквото е опредѣлено. Има страдания въ живота на човѣка, които по никой начинъ не могатъ да се избѣгнатъ. Кждето и да се скрие, тѣ ще го намѣрятъ. Богъ всичко е предвидилъ и

за всичко има грижа. Единъ денъ Богъ изпратилъ единъ ангелъ на земята, да вземе душата на една жена. Щомъ влѣзълъ въ дома ѝ, той видѣлъ, че тя била майка на три малки сирачета. Като погледналъ къмъ децата, ангелътъ се смилилъ надъ тѣхъ и си казалъ: Какво ще стане съ тия деца, ако взема душата на майка имъ? Той се върналъ на небето и казалъ на Бога, че не могълъ да изпълни задачата, която му била дадена, защото съжалилъ децата. Ако взема майка имъ, тѣ ще останатъ на пжтя. Богъ нищо не му казалъ, но го изпратилъ да слѣзе на дъното на океана и оттамъ да извади единъ камъкъ. — Разчупи го сега! — казалъ Господъ. Ангелътъ разчупилъ камъка. — Какво виждашъ тамъ? — — Едно малко червейче. — Който се грижи за това малко червейче въ дъното на океана, Той ще се погрижи и за сирачетата. Иди сега да изпълнишъ задачата, която ти дадохъ,

Какво виждаме отъ този примѣръ? — Този примѣръ показва разбиранията на хората. Мнозина мислятъ, че душитѣ на умрѣлитѣ отиватъ далечъ нѣкъде и прекъсватъ връзката си съ своитѣ близки. — Не, когато майката замине за другия свѣтъ, душата ѝ влиза въ душитѣ на децата и продължава да живѣе. Докато е живѣла на земята, тя е била слугиня, а въ онзи свѣтъ тя става господарка, оттамъ диктува и нарежда работитѣ. Заминалиятъ за онзи свѣтъ не остава тамъ, а продължава да живѣе въ сърдцата,

въ умоветъ, въ душитъ и въ духоветъ на своитъ братя, останали на земята. Вие мислите, че вашитъ заминали сж на онзи свѣтъ и устройвате сеанси да ги видите. Вие можете да видите само онзи, когото обичате. Вие можете да видите само свободния, силния, свѣтлия и добрия. Единственото нѣщо, което се вижда, това е свободното, силното, свѣтлото и доброто. Вънъ отъ него всичко е илюзия. Виждане има само въ свободата, въ силата, въ свѣтлината и въ доброто.

Когато работитъ на човѣка не вървятъ добре, това се дължи на факта, че въ дадения моментъ той не е свободенъ, не е силенъ, нѣма свѣтлина въ ума си и не е добъръ. Дойде ли при мене този човѣкъ, азъ ще му дамъ по-малко, отколкото на другъ. Степеньта на доброто въ човѣка опредѣля неговия кредитъ. На всѣки човѣкъ ще дадете толкова, колкото е кредитътъ му. Не можете да дадете всичко само на единъ човѣкъ. Следъ него идатъ още много негови братя, на които трѣбва да се даде нѣщо. Всѣки има право на своя дѣлъ, но не и на дѣла на другитъ хора. Всѣки човѣкъ трѣбва да направи поне най-малката услуга на своя ближень. Въ това седи изпълнението на волята Божия. Свѣтътъ се нуждае отъ добри хора, отъ добри работници. Свѣтътъ се нуждае отъ свободни, силни, здрави, умни и добри майки. Ако майката нѣма тия качества, тя не е майка.

Какво дете ще възпита такава майка? Единственият ценен капитал, съ който ние можем да оперираме въ живота си, това сж нашият умъ, нашето сърдце, нашата душа и нашиятъ духъ. Христосъ имаше този цененъ капиталъ въ себе си, и затова можа лесно да се справи съ петхиландния народъ. Той взе нѣлолко хлѣба, разчупи ги, благослави ги и нахрани съ тѣхъ множеството. Христосъ имаше само едно мнение за Бога. Той никога не се колебаеше, никога не се съмняваше въ Него.

Следователно, и вис, като Христа, трѣбва да имате едно мнение за Бога. Знайте, че Богъ никога не съизволява въ страданията на хората. Той има желание да подобри условията на живота имъ, да ги направи радостни и весели, да ценятъ благата, които имъ сж дадени. Хората знаятъ всичко това, но все пакъ роптаятъ, обезвѣряватъ се, обезсърдчаватъ се и т. н.—Защо? — Има нѣщо упорито, стегнато, кораво въ тѣхъ. Докато не се освободятъ отъ лошитѣ наследствени чѣрти, тѣ всѣкога ще изпадатъ въ лоши състояния. Лесно се познаватъ такива хора. — Какъ? — Като дойде нѣкой упоритъ човѣкъ при мене, и азъ ставамъ упоритъ. Като дойде нѣкой, който се е обезвѣрилъ, азъ приемамъ състоянието му и казвамъ: Ти си се обезвѣрилъ. — Отде знаешъ? — Азъ възприемамъ твоето състояние въ себе си и отвжтре те изучавамъ. — Въ мене

пъкъ се събуди вѣрата. — Да, азъ приехъ отъ твоего безвѣрие, а ти — отъ моята вѣра. Като обичашъ Бога, ще вѣрвашъ въ Него. Вѣрата произтича отъ любовта, а надеждата — отъ вѣрата.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ ново разбиране на живота, на любовта, на знанието. Новото разбиране е това, което Христосъ донесе. Той не казваше да бжде неговата воля, но казваше: „Господи, да бжде Твоята воля!“ Желайте и вие да бжде волята Божия навсѣкжде въ живота ви. Волята Божия ще работи за вашето сърдце, за вашия умъ, за вашата душа и за вашия духъ. Волята Божия седи въ това, да обичате хората, безъ да очаквате тѣ да ви обичатъ. Обичайте Бога, защото Той пръвъ ви е обикналъ. Заради любовта Му къмъ васъ не очаквайте отъ Него богатство, кжши, имоти. Той ви е далъ всичко, което ви е нужно, но вие не сте работили, както трѣбва. Ако хората биха работили съзнателно, Царството Божие отдавна би дошло на земята. Хората, непослушнитѣ деца на Бога, сж причина да закъснѣ идването на Царството Божие. За да научатъ урока си, Богъ ги оставя да понесатъ последиствията на тѣхната небрежностъ, да опитатъ горчевинитѣ на живота. Тѣ ще разбератъ, че нѣма изходенъ пжтъ отъ положението, въ което се намиратъ, освенъ чрезъ изпълнение волята Божия.

Свѣтътъ нѣма да се поправи, докато не мине презъ огънь. Огъньтъ, това сж изпитанията, страданията, презъ които всички хора трѣбва да минатъ. Всички хора ще минатъ презъ този огънь, да се пречистятъ. Въ свѣта сжществува относителна чистота, а тя трѣбва да бжде абсолютна. Абсолютната чистота подразбира, каквито богатства и да видишъ, да не пожелаешъ нищо за себе си. Бжди доволенъ на това, което имашъ. При закона на любовта пѣкъ ти трѣбва да се радвашъ на това, което ближниятъ ти е придобилъ. Ако той е силенъ, радвай се на неговата сила; ако е добъръ, радвай се на добротата му; ако е ученъ, радвай се на учеността му. Ти никога не можешъ да бждешъ това, което е той. Ти можешъ да бждешъ добъръ и ученъ, но по съвсемъ другъ начинъ.

Ценното за всѣки човѣкъ се заключава въ това, че той представя една важна единица, поставена на специаленъ постъ и на специална служба. Ако всѣки изпълни своята работа, той е постигналъ нѣщо въ живота си. Вие се стремите къмъ придобиване на сила, на богатство, на щастие. Това сж задачи, които отсега нататкъ ще разрешавате. Работете съзнателно, като внимавате да не изопачите своя характеръ, да не заложите сърдцето и ума си, да не попарите душата и духа си. Нѣкой иска да направи нѣкакво добро, но се страхува отъ хората, да не го видятъ. Чудно нѣщо!

Отъ хората, които не виждатъ, се страхува, а отъ Бога, Който всичко вижда, не се страхува. Богъ вижда всички погрѣшки на хората, но мълчи, чака тѣ сами да се изправятъ. Човѣкъ грѣши, понеже не вижда богатството, което е вложено въ него, и търси външно богатство. Той ходи тукъ-тамъ да търси скъпоценни камъни, за да ги продава скъпо. И въ стремежа си къмъ външно забогатяване, той губи вътрешното си богатство. Външното богатство може да е голѣмо, като предпотопния мамонтъ, но за предпочитане е малкото богатство. За предпочитане е човѣкъ да приеме малка, детска форма, въ която сж вложени условия за растеж и развитие, отколкото да присме голѣмата форма на старъ, 120 годишенъ дѣдо, който е изразходвалъ силитѣ и възможноститѣ си. Богатството е единъ мамонтъ. Какво ще придобие човѣкъ отъ тази голѣма форма?

Казано е въ Писанието: „Блажени кроткитѣ, защото тѣ ще наследятъ земята“. Обаче, никжде не е казано: Блажени богатитѣ или ученитѣ, защото тѣ ще наследятъ земята. Ученостъта на хората въ свѣта е относителна. Сегашнитѣ деца знаятъ повече отъ ученитѣ хора на миналото. И въ бждеще децата ще знаятъ повече отъ сегашнитѣ учени. Има една ученостъ, която никога не губи цената си.

Отива единъ беденъ човѣкъ при единъ отъ истинскитѣ учени и се оплаква отъ положението си. Той му казва: Не се безпокой. Брѣкни въ джоба си! Брѣква той въ джоба си и намира две златни английски монети. Дохожда при този ученъ една майка и разправя, че детето ѝ е неизлѣчимо болно. Иди у дома си, детето ти ще бжде здраво. Врѣща се майката у дома си и намира детето си здраво. Отива единъ ученикъ при него и му казва, че ще се явява на изпитъ, но мисли, че ще го скжсатъ. — Не се страхувай, непременно ще издържишъ изпита си. Както казва, така става — ученикътъ свършва изпита си добре. Каква по-голѣма ученость можете да очаквате отъ тази?

Вѣра е нужна на хората. Мнозина се оплакватъ, че сж неразположени, болни, нещастни, безъ да подозиратъ, че неразположенията имъ се дължатъ на промѣната на времето. Когато времето се разваля, тѣ ставатъ нервни, раздразнителни, неразположени духомъ. Като не правятъ връзка между времето и тѣхното състояние, тѣ мислятъ, че неразположението имъ се дължи на нѣкакво болезнено състояние. Не се влияйте отъ вѣтъра, отъ влагата, отъ мислитѣ на хората. Влияйте се отъ Божието добро, което е въ вашето сърдце. Влияйте се отъ Божествената свѣтлина, която е въ вашия умъ. Влияйте се отъ Божествената сила, която е въ вашия

духъ. Влияйте се отъ Божествената свобода, която е въ вашата душа.

„Да просвѣтнатъ дѣлата ни предъ Бога!“ Това значи: Така да просвѣтнатъ сърдцата, умоветъ, душитъ и духоветъ ни предъ Бога, че когато хората видятъ тази свѣтлина, да прославятъ Господа Бога нашего, Който е на небеса.

Сега, препоръчвамъ ви следното: Вѣрвайте въ доброто на вашето сърдце, както и въ доброто на другитъ хора.

Вѣрвайте въ свѣтлината на вашия умъ, както и въ свѣтлината, която е въ умоветъ на другитъ хора.

Вѣрвайте въ свободата на вашата душа, както и въ свободата, която е въ душитъ на другитъ хора.

Вѣрвайте въ силата на вашия духъ, както и въ силата на духа, който е въ другитъ хора.

Вѣрвайте въ Бога, любете Го и приложете Неговия законъ.

Когато се върнете у дома си, сложете богата трапеза на вашитъ мисли, чувства и постъпки и ги нагостете добре. Така ще опитате силата, която Богъ ви е далъ.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната сила.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната вѣра.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната любовь.

к

СЖЩЕСТВЕНИ ВРЪЗКИ.

Животътъ на съвременнитѣ хора се обуславя отъ четири вида отношения, математически опредѣлени. Тѣ сж отношения къмъ сърдцето, къмъ ума, къмъ душата и къмъ духа. Досега хората сж изучавали само отношенията къмъ ума и къмъ сърдцето. Тази е причината, дето тѣ признаватъ само сжществуването на ума и на сърдцето. Шо се отнася до отношенията къмъ душата и къмъ духа, хората едва сега започватъ да ги съзнаватъ. Мнозина даже отричатъ сжществуването на душата. Нѣкои пъкъ казватъ, че сърдцето и душата сж едно и сжщо нѣщо. Тѣ не правятъ разлика между душа и сърдце.

Подъ думата „душа“ ние разбираме цѣлата вселена, съ всички свѣтове, които влизатъ въ нея. Душата включва всичко въ себе си. Подъ думата „духъ“ ние разбираме силата, която работи въ безграничното пространство. Подъ думата „умъ“ ние разбираме свѣтлината, която прониква цѣлото пространство. Подъ думата „сърдце“ ние разбираме доброто, което работи въ свѣта.

Следователно, човѣкъ трѣбва да има ясна представа за душата, за духа, за ума и за сърдцето. Умътъ може да се уподоби на твърдата материя, а сърдцето — на теч-

ната материя, на водата. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да разбира законитѣ на твърдата материя, върху която е основалъ живота си, и законитѣ на течната материя, на сърдцето. Който не разбира законитѣ на твърдата материя, той не може да разбере и законитѣ на ума. Който не разбира законитѣ на течноститѣ, на водата, той не разбира законитѣ и на сърдцето. Въ химията подъ понятието „твърда материя“, въ широкъ смисълъ на думата, разбиратъ елемента вжглеродъ, понеже главна съставна часть на органическия свѣтъ е вжглеродътъ. А подъ думата „вода“, въ широкъ смисълъ, разбиратъ елемента водородъ — hydrogenium — ражда вода. Освенъ тѣзи две състояния на материята, ние трѣбва да разбираме законитѣ на въздухообразната материя, на въздуха, който е съставенъ отъ кислородъ и азотъ, както и тия на свѣтлината. Свѣтлината е свързана съ знанието.

Тѣй щото, ако човѣкъ не знае законитѣ, които управляватъ твърдата, течната, въздухообразната и свѣтлинната материя, той никога нѣма да разбере мъдростъта. Мъдростъта примирява всички противоречия въ живота. Запримѣръ, когато коли и яде кокошки, човѣкъ намира, че това е въ реда на нѣщата. Обаче, ако нѣкой посегне на неговия животъ, той се намира въ противоречие, и се чуди, какъ е възможно да посѣгатъ на живота му. Ако би живѣлъ въ съгласие

съ законитѣ на мъдростѣта, той ще разбере, че колкото е право да посѣга върху живота на кокошката, толкова е право да посѣгатъ и върху неговия животъ. И тогава, колкото му е приятно едното, толкова приятно ще му бжде и другото. Често мъжетѣ се оплакватъ отъ женитѣ си, а женитѣ — отъ мъжетѣ си. Нѣкой мъжъ се оплаква отъ жена си и казва: Голѣма изедница е моята жена! Изяде ме, нищо не остана отъ мене. — Напусни я тогава. — Не, не я напускамъ. Нека ме яде, но да си бжде при мене, обичамъ я, не мога да живѣя безъ нея. Значи, и като го яде, тя пакъ му дава нѣщо. Христосъ казва: „Който яде плътѣта ми и пие кръвьта ми, има животъ въ себе си.“ Значи, приятно е на човѣка да го ядатъ, но съ любовь. Обаче, нѣма по-голѣмо страдание за човѣка отъ това, да го ядатъ безъ любовь. Какво разбирамъ подъ думитѣ „да ви ядатъ съ любовь?“ Когато човѣкъ вземе едно яйце, счупи го, опържи го и го изяде безъ любовь, яйцето не е доволно. Вземе ли човѣкъ това яйце и го тури подъ квачката да се измѣти, той го е изялъ съ любовь. Той е далъ на яйцето условия за новъ животъ. Има хора въ свѣта, които изяждатъ човѣка безъ любовь и нищо не му даватъ. Има хора, които го изяждатъ съ любовь и внасятъ новъ животъ въ него.

Знание е потрѣбно на хората, правилно да разбиратъ и да прилагатъ. Нѣкои ре-

лигиозни казватъ, че знанието възгордява. — Това е криво разбиране на нѣщата. Възгордява се само невежиятъ, който, като прочете една-две книги, мисли, че всичко знае, че е ученъ човѣкъ. Обаче, който е придобилъ знанието си чрезъ трудъ, усилия и работа, той не може да се възгордява. Ето защо, твърдението на мнозина, че свѣтътъ страда отъ учени хора, не е вѣрно. Свѣтътъ страда отъ глупави, а не отъ учени хора. Домътъ се разваля отъ глупави жени, а не отъ умни. Като изхождамъ отъ това гледище на нѣщата, казвамъ: Всѣки човѣкъ, който работи изключително за себе си, е лошъ. Той иска да придобие богатата на живота само за себе си. Добъръ човѣкъ е онзи, който работи, както за себе си, така и за своя ближень.

И тъй, мъдростъта примирява всички противоречия. Какво представя мъдростъта? Мъдростъта е съвокупность отъ разумни сжщества, които включватъ въ себе си знание и сила. Тия сжщества сж създали цѣлата вселена. На тѣхъ се длжи всичко разумно, което става на земята. Тѣ постѣпватъ съ хората така, както учителитѣ постѣпватъ съ ученицитѣ си: понѣкога ги размѣстватъ отъ едно мѣсто на друго; понѣкога изключватъ нѣкои ученици отъ училището, а други приематъ; понѣкога приближаватъ нѣкои ученици къмъ себе си, а други отдалечаватъ. Изобщо, разумнитѣ сж-

щества постъпватъ съ хората така, както учителитѣ съ ученицитѣ си, но винаги разумно и справедливо. Като не разбиратъ методитѣ на тѣхната работа, хората често се натъкватъ на противоречия въ живота си и се оплакватъ. Какво противоречие има въ това, че нѣкоя душа се е въплѣтила на земята въ видъ на красива мома, подиръ която вървятъ десетина момци? Тя е изпратена на земята като красива мома, да възпитава момцитѣ съ своята красота. За да ги възпитава, да ги направи добри, тя трѣбва да бжде умна, справедлива. Тѣй щото, противоречието не седи въ красотата, но въ отсъствието на разумността. Ако момата е красива и разумна, въ това нѣма никакво противоречие. Но ако е красива и глупава, тя неизбѣжно ще се натъква на противоречия.

При единъ богатъ американецъ отъ Ню-Йоркъ, голѣмъ скъперникъ, отивали различни хора, мъже и жени, отъ различни възрасти и положения, да искатъ помощъ за бедни, страдащи, но той отказвалъ на всички. Той билъ около 50 — 60 годишенъ. Единъ день въ кантората му влѣзла една млада, красива мома. Тя се поклонила учтиво и се обърнала къмъ него съ думитѣ: Господине, имамъ една молба къмъ васъ. Като погледналъ къмъ момата, сърдцето му трепнало, той се усмихналъ и казалъ: Какво обичате, госпожице? На ваше разположение съмъ. — Ще ви моля да ми услужите съ 25,000 до-

лари. Ще ви дамъ документъ, съ който се задължавамъ да изплатя дълга си въ опредѣленъ срокъ.— Не, никакъвъ документъ не е нуженъ. Заповѣдайте, вземете паритѣ и не се безпокойте. Минавайте по-често покрай мене, ще ми бжде приятно да се разговаряме. Когато имате нѣкаква нужда, ще знаете, че всѣкога съмъ готовъ да ви услужвамъ.

Защо този скжперникъ изведнѣжъ разтвори сърдцето си за тази мома? — Сладъкъ езикъ има тя. Като отвори устата си и му заговори, той коренно се промѣни; въ него се яви желание да послужи на тази мома, да задоволи нуждитѣ ѝ. Той си казва: Богатъ човѣкъ съмъ, съ милиони разполагамъ, но какво представятъ тия милиони безъ тази мома? Това, което тя внесе въ душата ми, струва повече отъ 25,000 долари.

Възможно ли е една мома да отвори сърдцето на единъ скжперникъ?—Щомъ има сладъкъ езикъ и знае, какъ да говори и да се моли, всичко е възможно. Не се ли случва това всѣки день въ живота на хората? Единъ се моли на Господа, но не получава отговоръ на молитвата си. Другъ се моли, и получава отговоръ. — Защо първиятъ не получава отговоръ на молитвата си? — Защото не знае, какъ да се моли. Той не знае, какъ да говори на Господа. Сладко трѣбва да се говори на Господа! Говорите ли на Господа грубо, вие ще се намѣрите вънъ. — Защо богатиятъ осиромашава?—За да се научи слад-

ко да говори. Сиромашътъ трѣбва да знае, че спасението му седи въ неговия езикъ. Спасението на всички хора, богати и бедни, учени и прости, седи не само въ тѣхния езикъ, но и въ тѣхния ларинксъ.

Ще ви приведа единъ примѣръ, който показва, че наистина спасението на човѣка се крие въ неговия ларинксъ. Единъ день прочутата пѣвица Аделина Пати трѣбвало сама да отиде на пощата, да си получи записъ отъ 25,000 долари, изпратени на нейно име. Като се явила при началника на пощата да получи паритѣ си, той ѝ казалъ: Извинете, госпожо, не ви познавамъ. Трѣбва да намѣрите нѣкой познатъ, който да засвидетелствува вашата самоличность. Тя помислила малко и отишла въ общото отдѣление на пощата. Изправила се на срѣдата и започнала да пѣе. Като я чули да пѣе, веднага около нея се събрали всички чиновници на пощата и започнали да слушатъ. Началникътъ на пощата сжщо дошълъ да я слуша и разбралъ, че това е самата Аделина Пати. — Дайте ѝ паритѣ! — казалъ той на касиера на пощата. Какво по-голѣмо доказателство може да се иска за личносттата на Аделина Пати отъ нейния гласъ?

Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да пѣе! Ако не знае да пѣе, той ще се принуди съ торба въ ржка да трѣгне отъ кжща на кжща да проси. Кое отъ дветѣ е за предпочитане: да пѣе човѣкъ или да проси? Кой-

то не пѣе, той ще проси. Който не иска да бжде богатъ, той не иска да мисли, не иска да вложи ума си въ работа. Не е достатъчно само да бжде човѣкъ богатъ, но той трѣбва да бжде уменъ, да знае, какъ да употреѣби богатството си. Кажете ли човѣкъ, че не може да пѣе, това подразбира, че той иска да пѣе толкова хубаво, да произведе ефектъ върху слушателитѣ си. Най-добрата публика за пѣвеца е самиятъ той. Пѣе ли първо за себе си, а после за публиката, той е истински пѣвецъ. Това пѣние е Божествено.

И тъй, бждете изразители на Божественото начало въ себе си. Богъ е вложилъ редъ дарби въ човѣка, които и до днесъ още стоятъ неразработени. И следъ всичко това, човѣкъ очаква да дойде нѣкой отвънъ, да го спаси. Земедѣлецъ има на разположение 400-500 декара земя, която не обработва, но оставя да обрасне съ плѣвели и тръне, а той купува лотарийни билети, по лесенъ начинъ да спечели пари и да забогатѣе. Единъ нашъ познатъ, сега живѣе въ Патагония, отъ 20 години насамъ купува лотарийни билети, да спечели нѣщо, да се върне въ България, но нищо още не е спечелилъ. Всѣки човѣкъ не може да печели на лотария. И лотарията се подчинява на известни закони. Който знае тия закони, той всѣкога печели. Нищо въ свѣта не е произволно. Ако човѣкъ предприеме една работа и мисли, че сто на сто ще успѣе, въ сжщность нѣма да успѣе.

Обаче, ако въ него се яви едно малко колебание, въ този случай вѣроятността да спечели е по-голѣма, отколкото въ първия случай, когато е билъ напълно увѣренъ въ печалбата.

И тъй, ако човѣкъ иска да разбере, дали работитѣ му ще се наредятъ, той трѣбва да уповава на интуицията въ себе си, която никога не лъже. Нѣкога човѣкъ е мраченъ, неразположенъ, работитѣ му не вървятъ добре. Той не вижда никакъвъ изходъ въ положението си, но въпрѣки това, интуицията му подсказва, че всичко ще трѣгне напредъ. Както му се подсказва отвътре, така става. На какво отдавате силата на младата мома, която запалва сърдцето на младия момѣкъ, или силата на младия момѣкъ, който запалва сърдцето на младата мома? Знание иматъ тѣ. Интуицията работи въ тѣхъ. Казватъ, че младиятъ момѣкъ се е влюбилъ въ младата мома. — Не, не се е влюбилъ той, но младата мома е запалила сърдцето му, и той гори. Тя му казва: Ти трѣбва да ме слушашъ. Ако не ме слушашъ и не учишъ, ще те изгоря, пепель нѣма да остане отъ тебе. — Ще те слушамъ. — Ако учишъ, човѣкъ ще станешъ. Когато момата се влюби въ момѣка, и той и казва сжщото. Кое отъ дветѣ положения предпочитате: да горите, или да не горите? Казвате, че горението е лошо нѣщо. Съгласенъ съмъ съ васъ. Лошо нѣщо е човѣкъ да гори, но ако не гори,

и това е лошо. Представете си, че вънъ има студъ 30 градуса. Какво ще правите при този студъ, ако нѣмате огънь? Значи, лѣтно време може безъ горение, безъ огънь, но зимно време не може. Човѣкъ непременно трѣбва да гори.

Съвременнитѣ хора сж нещастни, защото не сж намѣрили човѣкъ, който да ги запали, както трѣбва. Тѣ говорятъ за любовь, за знание, но тѣхната любовь и тѣхното знание не издаватъ пламъкъ - тѣ димятъ. Любовь, която произвежда недоволство, не е истинска любовь. Знание, което създава противоречия, не е истинско. Истинската любовь се придружава съ мъдрость. Тя включва въ себе си всички добродетели. Който истински обича, той е прозорливъ, вижда бждешето на човѣка. Когато казваме, че Богъ вижда нашето бждеще, ние имаме предъ видъ Неговата Любовь къмъ насъ. Предъ Неговия погледъ всичко е открито. Ако хората имаха любовь къмъ Бога, и тѣ щѣха да бждатъ прозорливи, да виждатъ всичко.

Сега, започнете съ знанието. Да започнете съ знанието, това значи, да намѣрите неговия основенъ тонъ. Всѣко нѣщо има свой специфиченъ основенъ тонъ. Основниятъ тонъ на любовта е началото на живота. Основниятъ тонъ на живота е истината. Човѣкъ не може да разбере живота, нито мъдростта, ако не е дошълъ до основния тонъ на истината. Казано е въ Писанието: „Истината ще ви направи

свободни“. Когато се вземе основния тонъ на живота, тогава иде любовта. Любовта подкрепва живота, а истината дава възможност на живота да се прояви. Ако човѣкъ не е придобилъ истината въ себе си, животътъ и мъдростта въ него не могатъ да се проявятъ. Знание е нужно на човѣка.

Какво нѣщо е знанието? Даватъ на единъ човѣкъ едно змийско яйце. Той взима яйцето, държи го ту въ едната, ту въ другата си ржка, но не пострадва. — Защо? — Въ това състояние яйцето е безопасно. Обаче, тури ли това яйце при условия да се излупи, то става опасно. Малкото змийче ще се обърне къмъ него и ще го ухапе. Знанието е подобно на яйцето. Докато е въ зародишно състояние, въ видъ на яйце, човѣкъ не знае, какво може да излѣзе отъ него. Тури ли го да се измжти, само следъ това човѣкъ може да разбере, какво е било знанието, съ което по-рано си е игралъ и го прехвърлялъ отъ една ржка въ друга. Ако знанието, което сте държали въ ржцетѣ си, е змийско яйце; като се измжти, ще ви ухапе и умъртви. Ако знанието е било яйце на нѣкоя птица, като се измжти, то ще ви повдигне нагоре, ще даде полетъ на вашата мисълъ. Какво може да се ползува човѣкъ отъ знанието, да хипнотизира хората? Човѣкъ трѣбва да знае, че всички закони иматъ обратна реакция, защото въ основата на Битието седи Богъ и наблюдава по-

стълпките на хората. Като види, че човѣкъ злоупотрѣбва съ великите закони, Той му дава първия урокъ. Какъвъ ще бѣде първиятъ урокъ на този човѣкъ? — Ако той си е служилъ съ хипнотизиране, и него ще хипнотизиратъ. Ще му се роди синъ или дъщеря, които ще го хипнотизиратъ.

Сегашнитѣ хора се страхуватъ отъ дявола, но тѣхниятъ страхъ е неоснователенъ. Преди всичко, дяволътъ не живѣе въ този свѣтъ, въ който хората живѣятъ. Той живѣе извънъ човѣшкия свѣтъ, и за да хване нѣкого въ мрежата си, нужни сж му специални условия. Дяволътъ има особенни куки, на които закачва хорага и ги отнася въ своя свѣтъ. На дяволскитѣ куки се закачватъ само ония хора, на които той може да влияе. Кукитѣ на дявола сж дълги, затова той отдалечъ хваща хората. Тази е причината, задето дяволътъ е неуязвимъ. Вие трѣбва да знаете, че каквито хули да отправяте къмъ дявола, тѣ нѣма да стигнатъ до него. Въ това отношение дяволътъ е непристъпенъ — нищо не го хваща.

Не говорете лошо за дявола, защото зле ще патите. Слушайте, какво ви говори, но не се подавайте на примките му. Единъ селянинъ обичалъ да говори лоши работи по адресъ на дявола. Дяволътъ намислилъ да даде добъръ урокъ на селянина, да го научи, какъ да постѣлва съ него. Единъ пазаренъ день селянинътъ казалъ на жена си: Жена,

ще отида на пазара да купя едно здраво, силно магаре. Достатъчно вече сме се мъчили, всичко сами да работимъ. Той отишълъ на пазара и видѣлъ едно младо, здраво магаре. Пазарилъ се съ търговеца и купилъ магарето. — Жена, ето, имаме си вече магаре. Работитѣ ни ще тръгнатъ напредъ. — Ще видимъ! Той турилъ сждоветѣ за вода на магарето и отишълъ съ него на чешмата. Докато пълнѣлъ сждоветѣ, магарето му изчезнало. Погледналъ натукъ — натамъ, никжде не видѣлъ магарето си. Назърналъ въ курната на чешмата, и какво било очудването му, когато видѣлъ, че само ушитѣ на магарето се подаватъ отъ курната, а цѣлото му тѣло било скрито вътре. Какъ е могло да стане това? Той не знаелъ, че магарето, което купилъ на пазара, не билъ никой другъ, освенъ дяволътъ. Дяволътъ съзнателно се превърналъ на магаре, за да му предаде замисления отъ него урокъ. Селянинътъ седналъ предъ курната и мислѣлъ, какъ да извади оттамъ магарето си. Въ това време другъ селянинъ дошълъ на чешмата да пие вода. Като го видѣлъ, той му казалъ: Братко, помогни ми да извадимъ магарето отъ курната. Селянинътъ погледналъ къмъ курната, но не видѣлъ никакво магаре. — Защо се подигравашъ съ мене? Чакай да те набия, че другъ пжтъ да помнишъ! Ще се подигравашъ ли втори пжтъ съ хората? Набилъ го добре и си заминалъ. Магарето пакъ про-

дължавало да маха съ ушитѣ си въ курната. Ето, другъ човѣкъ се задава. — Ще помоля този човѣкъ да ми помогне, дано можемъ да извадимъ магарето. И този човѣкъ не видѣлъ никакво магаре въ курната. Той набилъ селянина добре и продѣлжилъ пжтя си. Като се обърналъ къмъ нѣколко души все съ същата молба, и отъ всички получилъ бой, най-после селянинътъ казалъ на магарето си: Не мога да ти помогна. Не смѣя вече да казвамъ на хората, че те виждамъ въ курната. Следъ този урокъ отъ дявола, селянинътъ трѣгналъ за дома си.

Често хората сами се поставятъ въ таква трудни положения, както дяволътъ поставилъ селянина. Единъ турчинъ отишълъ при единъ турски ходжа, богатъ човѣкъ, но голѣмъ скжперникъ, да му иска пари на заемъ.—Колко искашъ? — запиталъ ходжата. — Двеста лири. — Добре, ще ти дамъ двеста лири. Турчинътъ взелъ паритѣ и обещалъ, че ще плати лихви сто на сто. Шестъ месеца наредъ той плащалъ лихвитѣ за паритѣ. Като изтекли шестѣ месеца, турчинътъ отишълъ при ходжата и го запиталъ: Доволенъ ли си отъ мене? — Доволенъ съмъ, но какво ще стане съ майката на паритѣ?—Майката остави настрана, нѣма защо да питашъ за нея. Какво излѣзло отъ тази смѣтка? Чрезъ лихвитѣ турчинътъ изплатилъ само половината отъ паритѣ, а другата половина изялъ.

Тъй щото, рече ли човѣкъ да има взимания—давания съ дявола, смѣтката му ще излѣзе като тази на ходжата и турчина. Дяволътъ ще изплати само половината отъ паритѣ, а другата половина ще задържи за себе си. Като се натъкватъ на противоречия въ живота, мнозина казватъ, че хората се отнасятъ несправедливо къмъ тѣхъ. Отъ тѣхно гледище тѣ сж прави, но отъ Божествено гледище не сж прави. Всѣки има свое специфично разбиране за нѣщата и, като постъпва споредъ него, мисли, че е правъ. Запримѣръ, съвременнитѣ хора иматъ свои възгледи за войната, и никой не е въ състояние да ги разубеди въ тѣхнитѣ възгледи. Какъ можете да ги заставите да не воюватъ? Както и да ги разубеждавате, каквито доводи и да имъ представяте, по никой начинъ вие не можете да ги накарате да не воюватъ. Единъ день, когато хората се превзпитатъ, само тогава войнитѣ ще престанатъ. Когато хората дойдатъ до убеждение, че въ свѣта сжществува само единъ Богъ, една мждростъ и една истина, войната сама по себе си ще изчезне. По никакъвъ другъ начинъ войната не може да се избѣгне.

Всички хора се борятъ за свободата си. Тѣ иматъ свобода, но не могатъ да я пазятъ. — Защо? — Мждростъ нѣматъ. Само мждростъта е въ състояние да пази свободата на хората. Човѣкъ носи свободата въ себе си, а при това робъ става. Той носи силата въ

себе си, а се моли на слабитѣ. Той носи свѣтлината въ себе си, а при това въ мракъ ходи. Той носи доброто въ себе си, но не му вѣрва. Човѣкъ има и свобода, и сила, и свѣтлина, и добро въ себе си, но не ги е проявилъ. Като се затрудни материално, той отива да моли този—онзи да му услужатъ съ пари, а не се моли на Господа да го изпрати въ дома на нѣкой милионеръ, чиято дъщеря е на смъртно легло и да ѝ помогне. Съ знанието, съ което разполага, той ще излѣкува дъщерята на милионера и отъ благодарностъ ще получи, колкото пари иска. Като се обръща за помощъ къмъ Бога, ще му се представи случай да срещне на пжтя си богатъ човѣкъ, който по невнимание е падналъ и счупилъ крака си. Той веднага ще му се притече на помощъ, ще намѣсти счупения му кракъ, ще го придружи до дома му и за услугата си ще получи голѣмо възнаграждение. Каква по-добра проповѣдь отъ тази можете да очаквате? Щомъ помогнете на човѣка въ критически моментъ на живота му, вие имате възможностъ да направите връзка съ него, да станете добри приятели. Знанието, което човѣкъ има, говори за самия него. Знанието, което помага на хората, само проповѣдва.

Много примѣри могатъ да се изнесатъ отъ живота, но тия примѣри все ще засегнатъ нѣкого и ще го обидятъ. Съвременнитѣ хора се обиждатъ много лесно. Говорите

ли на хората, трѣбва да бждете много внимателни въ думитѣ си. Каквото и да кажете на човѣка, той ще се обиди и ще каже, че не може да угоди на хората. — Нѣма защо да угажате на хората. Стремете се да угодите на Бога. Щомъ угодите на Бога, ще угодите и на хората. Съ какво можете да угодите на Бога? Казано е въ Писанието, че съ вѣра може да се угоди на Бога. Споредъ мене, нито съ вѣра, нито съ сила, нито съ богатство само може да се угоди на Бога. Когато човѣкъ съедини вѣрата, надеждата и любовта въ едно, той може да угоди на Бога.

Мнозина искатъ да станатъ богати, да правятъ добѣлини, за да угодятъ на Бога. — Не, човѣкъ е въ състояние да угоди на Бога само съ любовь. Правъ е стремежътъ на човѣка къмъ богатство, но той трѣбва да бжде богатъ въ всѣко отношение: богатъ съ свобода, съ сила, съ свѣтлина и съ доброта; богатъ съ добродетели, съ здраве. Човѣкъ трѣбва да бжде надаренъ отъ природата съ хубавъ гласъ, да пѣе и да весели хората. Това, което обикновениятъ работникъ не може да изкара за цѣла година, съ усиленъ трудъ, добриятъ пѣвецъ може да го изкара за една вечерь. Който пѣе съ любовь, той разтваря сърдцата на хората, прави ги щедри. Когато човѣкъ се отнася къмъ природата съ любовь, тя му разкрива своитѣ тайни, съ което прави живота му лекъ, приятенъ. Който се

отнася къмъ природата съ недовѣрие, освенъ че нищо нѣма да му даде, но тя ще му вземе и това, което има.

Съвременнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, защото иматъ нѣкои неестествени желанія. Запримѣръ, младата мома иска да се ожени за младъ, красивъ, богатъ момъкъ, да бжде щастлива. Момъкътъ иска да се ожени за млада, красива, богатата мома, да има красиви деца, да живѣе добре. Това сж неестествени желанія. Споредъ мене, момата трѣбва да търси добъръ, здравъ, уменъ, и справедливъ момъкъ. И момъкътъ сжщо трѣбва да търси такава мома. Само при това положение тѣ могатъ да бждатъ щастливи. Каквито и да сж желаніята на хората, все сж добри. Нѣма лоши желанія, но има естествени и неестествени желанія. — Добре ли е човѣкъ да се жени? — При днешнитѣ условия на живота, по-добро нѣщо отъ женитбата нѣма. — Защо? — Като се ожени, човѣкъ ще се освободи отъ всички илюзии на живота и ще помни, какво значи женитба. Когато се ожени, човѣкъ влиза въ реалността на живота. Като се наяде, тогава само човѣкъ разбира, какво нѣщо представлява яденето.

Днесъ навсѣкжде се проповѣдва въздържание, но външно само. Ако отидете въ нѣкой манастиръ, веднага ще гледатъ да не пушите, да не пиете, да не ядете месо. Има манастири, въ които не допускатъ даже вли-

зането на женско животно, куче или котка. Лесно се спазва това въ монастиритѣ, въ религиознитѣ и въздържателни общества, но какво да се прави съ широкия земенъ монастиръ, въ който има отъ всички видове съблазни и изкушения? За този голѣмъ монастиръ, именно, сж необходими знания. Какъ да се справи човѣкъ съ различнитѣ болести въ този монастиръ? При това, забелязано е, че човѣкъ заболява не отъ изобилие на живота, но отъ недоимѣкъ. Човѣкъ заболява не отъ изобилие на любовъ, но отъ недоимѣкъ. Когато любовта посети човѣка, тя го обновява. Всѣки човѣкъ търси любовта, за да се обнови, да се подмлади.

Съвременната медицина прави особени операции на човѣшкия организъмъ, изкуствено присажда известни жлези, за да го подмлади. Това може да стане по естественъ начинъ — чрезъ любовта. Когато любовта проникне въ сърдцето на човѣка, тя засилва неговитѣ жлези, и той се подмладява. Докато човѣкъ обича хората, жлезитѣ му сж активни, и той има условия да се подмладява. Престане ли да обича, жлезитѣ започватъ постепенно да се атрофиратъ. Обичайте хората, растенията, животнитѣ, и радвайте се на онѣзи, които се обичатъ. Не сждете хората! Въ който домъ влѣзете, пожелайте доброто на мжжа, на жената, на децата. Свѣтътъ, въ който живѣете, представя хлѣзгавъ пжтъ. Трѣбва ли тогава да сждите този или онзи, че се

подхлъзналъ и падналъ? Хората се подхлъзватъ, правятъ грѣшки отъ незнание, отъ неразбиране на нѣщата. Обаче, природата използува всичко. Тя не позволява енергиитѣ ѝ да се изразходватъ напразно. Когато види, че нѣкой човѣкъ има енергия въ изобилие, тя веднага го впрѣга на работа. Тя е поумна отъ насъ и знае, какъ да постѣпва. Като срещне човѣкъ, който пилѣе енергията си неразумно, тя взима капитала му заедно съ лихвитѣ. Дойдете ли до природата, вие трѣбва да бждете много внимателни съ нея. Тя не позволява абсолютно никаква лъжа. Предъ нея вие трѣбва да бждете отворени книги. За да проявите своето чистосърдечие, не допускайте никаква тъмнина въ ума си и никакво безлюбие въ сърдцето си. Обикнете ли нѣкого, знайте, че безъ да иска, той ще ви постави на изпитъ. Въ първо време той нищо нѣма да ви иска, но убеди ли се, че го обичате, ще започне да иска много нѣщо отъ васъ. При това положение вие трѣбва да бждете готови да го задоволите. Любовта подразбира правилна обмѣна между душитѣ. Когато единиятъ иска нѣщо, другиятъ трѣбва да дава. После вториятъ ще иска, първиятъ ще дава. Любовта не позволява единиятъ само да иска, а другиятъ само да дава. Двамата ще даватъ, и двамата ще взиматъ. Даването е качество на Бога.

И тъй, дръжте въ ума си идеята, че вие сте даровити и можете да постигнете всичко, което желаете. — Кога? — Още днесъ. Не отлагайте нѣщата за другъ животъ, за друго прераждане. Отлагането изопачава човѣшкия характеръ. Човѣкъ всѣки день се преражда. Вечеръ, като легне да спи, той заминава за другия свѣтъ. Сутринъ, като стане, той се връща отъ другия свѣтъ. Следователно, ако човѣкъ не може да свърши една работа днесъ, въ сегашния си животъ, ще я свърши утре, въ бждещия си животъ. Ако човѣкъ всѣки день не се преражда, животътъ му на земята нѣма смисълъ. Като не разбиратъ закона за прераждането, хората внасятъ въ него криви тълкувания и се успокояватъ, че ако въ сегашния си животъ не могатъ да постигнатъ нѣщо, ще го постигнатъ въ бждещия. Така тѣ отлагатъ нѣщата и не работятъ. — Не, прераждането е законъ за подобряване на живота. Прераждането подразбира прогресиране, всѣки день човѣкъ да подобрява условията на своя животъ. Той трѣбва днесъ да свърши една работа, утре — друга работа. Това значи прераждане. Прераждането подразбира денътъ на човѣшкия животъ, когато човѣкъ работи съзнателно, активно. Смъртъта е нощта на човѣшкия животъ, когато той почива. Следователно, когато се ражда, човѣкъ трѣбва да работи, да се повдига; като умира, той ще почива.

За да подобри живота си, човѣкъ се нуждае отъ редъ практически правила. При мене сж идвали млади моми и момци, да ми разправятъ болкитѣ си. Една млада мома ми каза: Азъ обичамъ едного, но той не ме обича. Можешъ ли да направишъ и той да ме обикне? — Това не мога да направя. Азъ мога да накарамъ другъ нѣкой да те обикне, но този, когото ти обичашъ, не мога да го накарамъ да те обикне. — Защо? — Защото той обича друга нѣкоя. Това, което Богъ е наредилъ и предвидилъ, азъ не мога да го развалямъ. По никой начинъ азъ не мога да развалямъ обичѣта между хората. — Ама тя не заслужава неговата любовъ. — Това не е моя работа. За менъ е много лесно да намѣря човѣкъ, който още не е обикналъ нѣкоя мома, и да го накарамъ да те обикне. Това е правата, Божествена мисль.

Божествената мисль указва влияние върху хората.—Какъ?—Срѣщамъ едно младо момиче, но бедно, никой не му обръща внимание. Азъ се спирамъ предъ него, разговарямъ се, питамъ го, какво е положението му и си заминавамъ. Съ вниманието, което му указвамъ, азъ отправямъ къмъ него своитѣ добри, Божествени мисли. Щомъ се отдалеча, кой какъ мине покрай него, спира се и го заговаря. Всѣки има желание да му услужи, да му даде нѣщо отъ себе си. То е на голѣмо внимание вече, като царска дѣщеря. Тѣй щото, достатъчно е да се свържете

съ Божествения принципъ въ живота, за да се ползвате отъ вниманието на всички хора. Знайте, че Богъ устройва домове, но такива, които за основа иматъ любовта. Когато двама души се влюбятъ, това е отъ Бога. Когато се разлюбятъ, това е отъ дявола. Богъ не се лъже. Той никога не може да приеме безлюбието за любовъ. Двама души иматъ условия да се обичатъ, защото и двамата иматъ животъ, мъдростъ и свобода въ себе си. Свободата включва закона за преливането между душитѣ. Обичайте хората, за да имате знание и свобода. Ако ученикътъ не обича учителя си, той не може да се ползува отъ неговото знание. Ако не обичате живота, той не може да мине презъ васъ.

Христосъ е дошълъ на земята, именно, за това, да научи хората, какъ да живѣятъ, какъ да изпълняватъ волята Божия. Богъ изисква отъ насъ да имаме правилни отношения къмъ всички живи същества: хора, животни и растения. Когато се приближаваме къмъ нѣкое дърво, камъче, насѣкомо или къмъ нѣкой изворъ, ние трѣбва да ценимъ въ тѣхъ онова, което Богъ е вложилъ първоначално. Като оценяваме и най-малкитѣ нѣща, ние се свързваме съ Този, Който ги е създалъ. Като не разбиратъ това, хората поглеждатъ на малкитѣ същества, насѣкоми, цвѣтенца, като на същества безъ никакво съдържание, и по този начинъ сами се отдалечаватъ отъ Първопричината на нѣщата.

И следъ всичко това, тѣ казватъ: Господи, дай ни мъдростъ. — Богъ дава мъдростъ, свѣтлина и знание на онѣзи, които Го обичатъ, които Го виждатъ навсѣкжде. Любовта любовъ произвежда. Ако не обичашъ, и тебе нѣма да обичатъ. Следователно, като обичаме Бога, ние даваме възможность Той да се прояви. Знаете ли, какво нѣщо е Богъ? Нѣкои мислятъ, че като се събератъ мъжъ и жена на едно мѣсто и почнатъ да се разговарятъ, Богъ непременно ще се яви между тѣхъ. Не е така. Богъ присѣтствува между хората само тогава, когато тѣхнитѣ мисли, чувства и постѣпки сж проникнати съ любовъ. Когато мъжътъ хване ржката на една жена, тя трѣбва да почувствува въ него онова, на което може да разчита. Сжщото се отнася и за жената. Любовта не извира отъ човѣка, но отъ специаленъ Източникъ и минава презъ човѣка. Забележите ли, че тази любовъ минава презъ васъ, пазете я да не се изгуби. Ако можете правилно да я използвате, тя ще внесе животъ въ васъ. Христосъ казва: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“.

Сега, като говоря по този начинъ, азъ нѣмамъ предъ видъ вашия животъ, нито, какъ сте живѣли досега. Какъ сте живѣли досега, оставете този въпросъ настрана. Какво сте мислили за любовта. и това оставете настрана. За васъ е важно, когато обичате нѣкого, да знаете, защо го обичате: за тѣлото,

за душата, за духа. за ума или за сърдцето му. При това, следете, има ли нѣщо користолюбиво въ вашата любовъ. Користолюбието не е добродетель. То принадлежи къмъ особень свѣтъ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ знание, което може да възстанови доброто въ тѣхнитѣ сърдца. Отъ време на време човѣкъ трѣбва да измѣрва пулса на сърдцето си, да види, ритмиченъ ли е, или не. Ако пулсътъ му не е ритмиченъ, това показва, че има нѣщо криво въ неговитѣ чувства. Ако храносмилането на човѣка не става правилно, въ пищеварителната му система има нѣкакво разстройство. Ако, следъ като човѣкъ мисли, работитѣ му не се нареждатъ добре, това показва, че въ мисълта му има нѣщо криво. Изобщо, всѣко криво нѣщо въ човѣка произвежда неправилни резултати. Въ Божествения свѣтъ, обаче, нѣщата ставатъ така, както сж предвидени. Тѣ се нареждатъ по-добре, отколкото сж били замислени. Не търсете Бога и възможнитѣ за реализиране на вашитѣ желаня отвънъ, но възложете упованието си на вашия умъ, на вашето сърдце, на вашата душа и на вашия духъ, които работятъ споредъ законитѣ на възвишения свѣтъ. Когато се обичатъ, хората иматъ общи интереси. Тогава работитѣ имъ вървятъ добре. Щомъ не се обичатъ, тѣхнитѣ интереси се разединяватъ, вследствие на което се харчи повече енергия съ по-

малко постижения. Всѣки день човѣкъ трѣбва да има по една малка придобивка. Ако е вѣрващъ, всѣки день трѣбва да се забелязва въ лицето, въ сърдцето му и въ ума му по една малка промѣна. Не се ли забелязватъ никакви промѣни, той не е вѣрващъ човѣкъ. Като дойде до 50—60 годишна възраст, човѣкъ започва да мисли, че животътъ му се е свършилъ, че нищо вече не може да придобива. — Не, и на 120 години да е, сърдцето на човѣка е всѣкога младо. Душата, духътъ, умътъ и сърдцето на човѣка не остаряватъ. Тѣлото на човѣка остарява, но душата му — никога. Тя е отъ съвсемъ друга еволюция, а не отъ тази, отъ която е тѣлото. Обаче, по внушение, когато тѣлото на човѣка започва да остарява, той мисли, че и душата, и сърдцето му остаряватъ.

Човѣкъ е дошълъ на земята да научи методитѣ за обновяване, за подмладяване на тѣлото. Той трѣбва да работи върху себе си, да изправя линиитѣ и чъртитѣ на лицето си, на всички удове върху него. Напримѣръ, носътъ, ушитѣ, устата, челото му трѣбва да отговарятъ на известни мѣрки. Ако сж извънъ нормалната мѣрка, човѣкъ е изложенъ на опасностъ. Ако устнитѣ сж много дебели или много тънки, човѣкъ е изложенъ на опасностъ; ако носътъ е много широкъ или много тѣсенъ, или ако е много кжсъ или много дълъгъ, човѣкъ е изложенъ на редъ опасности; ако челото му е много низко или

много високо, човѣкъ пакъ е изложенъ на опасности. Съвременниятъ християнинъ трѣбва да знае методитѣ, чрезъ които да работи върху себе си, да изправи своитѣ дефекти. Искан ли човѣкъ да има червени устни, той трѣбва да работи съ червения цвѣтъ на свѣтлината, вътрешно да го възприема. Нѣкои моми скубятъ космитѣ на веждитѣ си, да станатъ по-тънки. Дебелитѣ вежди говорятъ за голѣма наблюдателностъ, но сжщевременно тѣ показватъ отсжтствие на интуиция. Човѣкъ съ дебели вежди трѣбва да мине презъ голѣми опитности, да вложи въ ума си свѣтли, възвишени мисли, за да разбере, че освенъ обективния, конкретенъ свѣтъ сжществува и другъ, по-възвишенъ отъ него.

Искате ли да се подмладите, направете следния опитъ. Ако сте човѣкъ на 50—60 годишна възрастъ, всѣка вечеръ, като си лѣгате, кажете въ себе си, че утре ще бждете съ петъ години по-младъ, отколкото сте днесъ. Правете този опитъ цѣла седмица. Ако сте успѣли да вложите тази мисль въ подсъзнанието си, въ края на седмицата наистина ще бждете съ петъ години по-млади. Така правете нѣколко седмици наредъ, докато толкова се подмладите, че стигнете до 25 годишна възрастъ. — Възможно ли е това? — За онзи, който вѣрва, възможно е; за онзи, който не вѣрва, не е възможно. — Ама азъ не вѣрвамъ. — Щомъ не вѣрвашъ въ това, направи нѣщо друго, въ което вѣрвашъ.

Нѣкой не нѣрва въ Бога, но вѣрва въ нѣ-
 каква сила. Човѣкъ трѣбва да пази своята
 вѣра, каквато и да е тя, и въ каквото и да е.
 Човѣкъ трѣбва да пази своя вжтрешенъ миръ,
 отъ нищо да не се дразни. Че изгубилъ нѣ-
 що, че му казали една обидна дума, той не
 трѣбва да се смушава. Вжтрешниятъ миръ
 на човѣка струва повече отъ всички вѣншни,
 материални загуби.

Единъ свещеникъ разправяше една своя
 опитность: Цѣли 50 години вече, какъ служа
 на Господа и се моля, но изведнѣжъ нѣщо
 ми пошепва отвжтре, да престана да се
 моля. Казва ми: Какво си придобилъ отъ
 това молене? Спрѣхъ се, казва той, въ себе
 си и взехъ да мисля: Какво трѣбва да правя,
 като престана да се моля? Казвамъ на този
 свещеникъ: Ти не трѣбва да преставащъ да
 се молишъ, но да внесешъ ново въ съзна-
 нието си. Ти трѣбва да съзнаешъ, че досега
 си се молилъ по задължение. по служба, а
 сега ще се молишъ отъ любовъ къмъ Бога.
 Като се молишъ, застани предъ Бога като
 дете и кажи: Господи, благослови ме! Благо-
 даря Ти за всичко, което Си ми далъ! По-
 могни ми да се увеличи свободата на моята
 душа, силата на моя духъ, свѣтлината на
 моя умъ и доброто на моето сърдце. Ако
 дойдешъ въ положение да мислишъ, че
 знаешъ много, излѣзъ вѣнъ, когато небето
 е осѣяно съ безброй звезди, посочи една отъ
 тѣхъ и се запитай: Коя е тази звезда? Кажи,

на какво разстояние се намира тя отъ земята. Не можешъ ли да си отговоришъ, ще признаешъ въ себе си, че малко знаешъ. Има нѣща, които човѣкъ знае, но и много нѣща не знае. Има моменти, когато музикантътъ свири много добре, но има моменти, когато и обикновенитѣ работи не му се подаватъ. Музикалността въ човѣка е дарба, която не се проявява всѣкога еднакво. За да се прояви тази дарба, човѣкъ трѣбва да влѣзе въ съзнателна връзка съ видимия и съ невидимия музикаленъ свѣтъ. Дръжте връзката си съ невидимия свѣтъ и не се подавайте на лошото влияние на хората. „Всичко изпитвайте и доброто дръжте“ — е казано въ Писанието.

Съвременнитѣ хора се свързватъ съ духовния свѣтъ и, вмѣсто да се поучаватъ, тѣ повече се заблуждаватъ. — Защо? — Който имъ проговори, тѣ мислятъ, че Богъ имъ говори. Присѣтствието на Бога въ човѣка или посещението Му се придружава съ следното: човѣкъ става извънредно внимателенъ и предупредителенъ къмъ всичко. Ако види на пжтя малко камъче, ще му се зарадва; ако види едно цвѣтенце, ще го полѣе; ако види една мравка, пжтъ ще ѝ стори да мине. Щомъ Богъ не е въ него, той не е внимателенъ, минава покрай треви, насѣкоми, и всичко тѣпче, не вижда, кжде върви. Бждете всѣкога внимателни, защото не знаете, кой моментъ Богъ ще ви посети. Всѣко-

га бждете готови да Го посрещнете. Изслушайте всички хора внимателно. Както Богъ ви изслушва, така и вие изслушайте всѣки човѣкъ, който е дошълъ при васъ. Когато дойде нѣкой човѣкъ при васъ, той все иска нѣщо: да изкаже тжгата или радостта си, да поговори съ васъ. Ако изнесе нѣкаква своя погрѣшка и търси начинъ да се оправдае, кажете му, че по-добре е да изправи погрѣшката си, отколкото да се оправдава. Насърдчавайте се помежду си, кажете си нѣколко благи думи. Какво ви коштува да кажете на човѣка нѣколко добри, насърдителни думи?

Сега, като говоря за погрѣшките ви, азъ съмъ готовъ да ги взема върху себе си, а вие да се заемете съ изправянето имъ. Всички хора грѣшатъ въ едно отношение: всички бързатъ много — бързо рѣжатъ. Ние трѣбва да оправдаемъ благата на днешния день. Нека всички заедно отправимъ по една свѣтла мисълъ, по едно свѣтло чувство и по една красива постѣпка къмъ всички хора и отъ душа да пожелаемъ идването на Царството Божие на земята. Да пожелаемъ възстановяване на мира между всички хора и всички народи. Да станемъ проводници на Божия Духъ, да се всели Той въ насъ. За да постигнемъ това, ние се нуждаемъ отъ свѣтла, положителна мисълъ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ чиста, безкористна любовъ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ такава мъдростъ и отъ таково знание, които да имъ помагатъ въ всички случаи на тѣхния животъ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ тази истина, въ която нѣма абсолютно никаква лъжа.

Сега и на васъ пожелавамъ да бъдете млади като любовта, възрастни като мъдростта и чисти като истината.

х

22. августъ, 10 ч. с. София.—Изгрѣвъ.

ТРИТЪ УХАНИЯ.

Има въпроси въ живота, които отъ хиляди години насамъ сж занимавали човѣшкия умъ, но въпрѣки това и досега още не сж разрешени. Всѣки човѣкъ има поне по единъ неразрешенъ въпросъ. Всѣки човѣкъ се стреми къмъ нѣщо. Всѣки търси нѣкакво благо, но не може да го придобие. Стремезтъ на човѣка къмъ придобиване на известно благо е подобенъ на стремеза на болния, който търси чистъ въздухъ. Човѣкъ трѣбва да прави поне 15—20 вдишки въ минута. Когато нѣкой човѣкъ заболява, дишането му се ускорява. Това се забелязва главно въ слабогржднитѣ. Като се затрудни дишането имъ, тѣ съзнателно го ускоряватъ, като мислятъ, че по този начинъ ще си помогнатъ. Не само че не си помагатъ, но положението имъ се влошава още повече. Това показва, че за да бжде дишането на човѣка нормално, трѣбва да отговаря на естествения ритъмъ въ природата. Този ритъмъ е здравословенъ. Бързото, неправилно дишане на хората показва, че тѣ бързатъ въ всичко. Тѣ бързатъ часъ по-скоро да станатъ добри, учени, богати и силни. Това е неразбиране на нѣщата. Бързането не разрешава въпроситѣ.

Казано е въ Писанието: „Наближило е идването на Царството Божие“. Само идването на Царството Божие на земята, както и въ

всѣки човѣкъ поотдѣлно, може да разреши всички въпроси въ човѣшкия животъ. Докато Царството Божие не дойде на земята, противоречията въ живота неизбежно ще сѣществувать. — Нали се проповѣдва на хората, защо не могатъ да разрешатъ противоречията си? — Съ проповѣди само въпроситѣ не се разрешаватъ. Колко пѣти сте казвали на човѣка, който ви дължи, да изплати дълга си, но, въпрѣки това, той не се издължава. — Защо? — Съ казване само работитѣ не се нареждатъ. — Защо постѣпва така? Другояче не може да постѣпи. Да задавате такъвъ въпросъ, то е все едно, да питате, защо човѣкъ трѣбва да яде. — Човѣкъ трѣбва да яде, защото така е създаденъ. — Защо сѣществувва злото въ свѣта? — Другояче не може. Ако вие можете да създадете свѣтъ, въ който да нѣма зло, дайте своя проектъ. Щомъ вашиятъ проектъ се укаже по-добъръ, той непременно ще се приложи. — Защо еди-кой си човѣкъ постѣпва толкова лошо? — Дайте образецъ на този човѣкъ, какъ трѣбва да постѣпва. Ако бѣхте искрени къмъ себе си, щѣхте да видите, че и вие не постѣпвате, както трѣбва. Какъ трѣбва да постѣпи човѣкъ, когато срещне мечка въ гората? Този човѣкъ непременно ще трепне. Той не може да бѣде спокоенъ предъ вида на мечката. Теоретически той може да разсѣждава, че Богъ живѣе въ мечката, но срещне ли я, всѣкаква теория пропада. Чрезъ тази мечка

Богъ ще му даде такъвъ урокъ, че ще го помни за винаги.

Това сж обяснения, които иматъ отношение къмъ общия животъ на човѣка. Често хората сж недоволни, безъ да си даватъ отчетъ за своето недоволство. Тѣ сж недоволни едни отъ други и не търсятъ причината на това недоволство. Когато една игла се забие дълбоко въ крака на човѣка, трѣбва ли да го пита, защо е недоволенъ отъ нея и защо не я обича? Иглата е превишила правата си. Тя е станала много интимна съ този човѣкъ, и той иска на всѣка цена да я изхвърли вънъ отъ крака си. Следователно, не играйте ролята на игла, нито за себе си, нито за своитѣ близки. — Може ли безъ игли въ живота? — При сегашнитѣ условия на живота иглата е необходима. Запримѣрь, иглата е нужна за шиене на дрехи, обуща и т. н. Обаче, не е позволено да се забива въ човѣшкото тѣло игла, отъ какъвто характеръ да е тя.

Съвременнитѣ хора грѣшатъ, натъкватъ се на противоречия, защото не разрешаватъ въпроси, които иматъ близко отношение къмъ тѣхъ, но се занимаватъ съ въпроси, къмъ които нѣматъ прѣко отношение. Запримѣрь, ще дойде нѣкой да ме пита, какво мисля за Господа, какъ вѣрвамъ въ Него и т. н. Първо, той трѣбва да запита себе си, какъ вѣрва въ Бога, а после другитѣ. — Ами колко е голѣмо слънцето? — Нѣмамъ представа за голѣмината на слънцето. Туй, което азъ зная

за голѣмината на слънцето, и той може да го знае, но това още не е разрешение на въпроса. Ние взимаме земята като единица мѣрка и по отношение на тази мѣрка, казваме, че слънцето е единъ милионъ и петстотинъ хиляди пѣти по-голѣмо отъ земята. Значи, ние взимаме земята като единица мѣрка, но и за голѣмината на тази мѣрка нѣмаме ясяя представа. Тѣй щото, въпросътъ за голѣмината на слънцето е въпросъ, за който нѣмаме ясна представа въ съзнанието си. Обаче, този и редъ въпроси още сж напълно изяснени въ съзнанието на възвишенитѣ сжщества. Има сжщества, които обхващатъ въ съзнанието си земята като малка топка и я разглеждатъ отъ всички страни. Както астрономитѣ наблюдаватъ съ телескопъ небето и изучаватъ небеснитѣ тѣла, така и възвишенитѣ сжщества отъ невидимия свѣтъ наблюдаватъ земята съ телескопъ и я виждатъ като малка топка.

Другъ въпросъ, който интересува съвременнитѣ хора е, че тѣ искатъ да знаятъ произхода на нѣщата. Ако слушатъ нѣкой ученъ да говори по известенъ въпросъ, тѣ се питатъ, отде черпи той тѣзи знания. Ако слушатъ нѣкой пророкъ, тѣ веднага се запитватъ, отъ Бога ли е изпратенъ или не. Какъ провѣрвявате, вѣрни ли сж думитѣ на пророка, или не? Христосъ казва: „Азъ дойдохъ да имъ дамъ животъ“. Значи, който иде отъ Бога, той дава животъ. Който не иде отъ Бога, той взима животъ. Отивате въ дома на едно добро

семејство: мжжътъ е добъръ домакинъ, отгледжа кокошки, патици, свине. Жената е добра, грижлива домакиня, подържа реда и порядъка на къщата: чисти, мие, пере и отъ време на време туря въ престилката си царевица и хвърля на кокошкитѣ. Тѣ ходятъ по диръ нея, доволни сж отъ храната и казватъ, че господаритѣ имъ сж щедри хора. Вечеръта, обаче, когато всички кокошки се прибератъ, домакинътъ влиза въ курника, избира една отъ най-угоенитѣ кокошки и я изнася вънъ. Туря я на прага на вратата, удря я съ остъръ ножъ, и главата ѝ отхвърква настрана. Следъ това се явява добрата и благородна господарка, взима кокошката, попарва я съ врѣла вода и я оскубва. Като добра познавачка на хирургията, тя взима ножъ, разрѣзва кокошката, изчиства я и изхвърля непотрѣбитѣ и нечисти работи навънъ. Като я изчисти, туря я въ тенджерата да се готви. На обѣдъ всички сѣдатъ предъ трапезата, радостни и доволни, че кокошката е вкусно приготвена. При това положение и домакинътъ, и домакинята, и децата сж добри — всички ядатъ сладко. Отъ човѣшко гледище това е добро, но влѣзте въ положението на кокошката и кажете, добро ли е това. При това разбиране на нѣщата, могатъ ли работитѣ да ставатъ по другъ начинъ? — Не могатъ. Каквото е разбирането на хората, такива сж и работитѣ имъ. Сега, може да се отиде още по-нататкъ. Влизате въ другъ домъ, дето сжщо отгле-

ждатъ кокошки, но като вегетарианци, тѣ ядатъ само яйцата на кокошкитѣ, а не и самитѣ кокошки. Въ това отношение тѣ мязатъ на свраки-тѣ. Когато нѣкоя сврака види, че кокошка се е притаила нѣкъде между храститѣ и се готви да снася, тя започва отдалечъ да я дебне и веднага се спуща къмъ яйцето: чукне го съ клюна си и го изпие. Не прави ли сѣщото и господарката съ малкото господарче, детето си? Като чуе, че кокошката куткудяка, господарката хваща детето си за ржка и отива къмъ курника, да вземе яйцето отъ полога. Още топличко, прѣсно, тя го счупва и опържва въ малко масло, за закуска на детето си.

Може да се отиде още по-нататъкъ. Влизате въ домъ, дето хората не ядатъ нито кокошки, нито яйцата имъ, но се хранятъ съ плодове. Тѣ иматъ плодни дървета въ градината си, които отглеждатъ заради вкуснитѣ имъ плодове. — Не могатъ ли да не ядатъ плодоветѣ? — Не могатъ. Щомъ живѣятъ на земята, тѣ все трѣбва да се хранятъ съ нѣщо. Следъ като Паганини далъ единъ хубавъ концертъ, публиката го попитала, може ли да свири на три струни. Той излѣзълъ на сцената и свирилъ на три струни. — На две струни може ли да се свири? Той излѣзълъ на сцената и свирилъ на две струни. — Ами на една струна? И на една струна свирилъ. — Безъ струни може ли да се свири? На този въпросъ Паганини нищо не отговорилъ, но повече не се явилъ на сцената. Тѣй щото, когато запитвате

човѣка, може ли да живѣе безъ месо, безъ яйца, а най-после и безъ плодове, той нѣма да излѣзе на сцената. Той не може да бжде вече жителъ на земята.

Като говоря върху тия нѣща, вие можете да си обясните, защо се явяватъ противоречия въ живота на хората. Вие не можете да заставите месоядеца да стане вегетарианецъ, нито вегетарианеца да се храни изключително съ плодове. Насилите ли положението за единия или за другия, вие непременно ще се натъкнете на редъ противоречия. Ето, четете по вестниците, какви съобщения се даватъ за войната на далечния Изтокъ, между китайци и японци. Тѣ водятъ ожесточена война помежду си. Цѣли градове горятъ въ пламъци. Милиони и милиарди левове се харчатъ, но войната продължава. Не може ли тази война да спре? — Не може. Пророкътъ казва: „Още веднъжъ ще събера народитѣ си, ще излѣя гнѣва си върху тѣхъ и повече нѣма да се повтори“. Днесъ ние се намираме предъ тази епоха, именно, когато Богъ слиза на земята да излѣе гнѣва си върху непокорното човѣчество, за да изправи всички народи, всички хора по лицето на земята. — Защо ставатъ войнитѣ? Защо се развиватъ такива страшни събития на земята? — Тия събития трѣбва да се развиватъ, войнитѣ трѣбва да ставатъ, но като вжтрешни процеси. Събитията, които днесъ ставатъ по свѣта, показватъ, че Богъ слиза на земята да оправи човѣчеството. Освенъ Бога,

никой другъ не е въ състояние да оправи свѣта. Войната става не само вънъ отъ човѣка, но и вътре въ него. Всѣки човѣкъ воюва въ себе си. Между две противоположни чувства и две противоположни мисли всѣкога се заражда война, която трѣбва да се разреши въ полза на Божественото въ човѣка.

Какво ще кажете за Троянската война, която избухнала между гърци и троянци поради открадването на красивата Елена? Парисъ открадна красивата Елена. За да не ставаше тази кражба, Елена не трѣбваше да остава сама съ Париса. Тази война има мистиченъ характеръ. Тя представя война, която се води въ самия човѣкъ.

Въ единъ анекдотъ се разправя за открадването на една патка. Единъ българинъ отишълъ въ дома на свои познати. Това било преди обѣдъ. Домакинята приготвяла обѣда: въ една тенджерата имало голѣма, добре изчистена патка, която трѣбвало да се тури на огъня да се вари. Като видѣла неочаквания гостъ, домакинята захлупила тенджерата съ капакъ и я занесла въ другата стая. Гостътъ останалъ на обѣдъ. Домакинята сложила на трапезата лукъ и хлѣбъ, като се извинила, че нѣмала друго нѣщо приготвено за ядене. Като се наобѣдвали и поразговорили, той останалъ да спи у тѣхъ, подъ предлогъ, че има да свърши нѣкаква работа въ града. Като легналъ да спи, той видѣлъ тенджерата съ патката въ стаята, дето го поканили да ношува, и се усмих-

налъ. Рано сутринъта той станалъ, отворилъ тенджерата, извадилъ патката и я турилъ въ торбата си. Следъ това тихо сложилъ капака на тенджерата и влѣзълъ при домакинитѣ да се сбогува — Защо бързашъ? — Докато Патаранъ царуваше, работитѣ вървѣха добре. Откакъ Патаранъ слѣзе отъ трона, работитѣ се усложняватъ. Тѣ помислили, че гостътъ говори нѣщо за своитѣ работи и не го задържали повече. Като минало доста време отъ неговото заминаване, домакинята влѣзла въ стаята да вземе тенджерата и да сготви патката, но намѣрила тенджерата празна. Едва сега разбрали тѣ, за какъвъ царъ Патаранъ говори гостътъ, но късно било вече, не струвало да го гонятъ. За да се избѣгне една кражба, не трѣбва да оставяте патката сама въ стаята на госта. За избѣгването на Троянската война, Елена трѣбваше да се остави въ срѣдата между Парисъ и домакина — едното положение. Второто положение — Парисъ да бжде въ срѣдата между Елена и домакина.

Сега, като дойде нѣкой гостъ въ дома ви, ще бждете внимателни. Първо ще изпразните джобоветѣ си и после ще го поканите. Гостътъ трѣбва да носи нѣщо съ себе си, а не да взима. Щомъ взима, безъ да дава, той не е добъръ човѣкъ. Погрѣшката на този гостъ се заключава въ това, че той взелъ чуждо нѣщо. Характерътъ на госта, който ви посещава, се познава по това, какъ вие го приемате и изпращате. Гостъ, когото посрѣщате съ радостъ,

а изпращате съ скръбъ, не е отъ добритѣ хора. Погрѣшката, която гостътъ е направилъ, говори за състояния, презъ които човѣшката душа минава. Въ живота на хората ставатъ различни погрѣшки. Единъ човѣкъ по отношение на другъ може да направи нѣкаква погрѣшка; той пъкъ може да сгрѣши по отношение на трети; най-после и двамата заедно могатъ да сгрѣшатъ къмъ третия. Въ единъ домъ първо майката може да прави погрѣшки; после бащата може да прави погрѣшки; следъ това децата могатъ да правятъ погрѣшки. При известенъ случай и майката, и бащата, и децата могатъ едновременно да грѣшатъ. Обаче, жената не може да прави погрѣшкитѣ на мъжа; мъжътъ не може да прави погрѣшкитѣ на жената; детето не може да прави погрѣшкитѣ нито на майка си, нито на баща си; майката и бащата заедно не могатъ да правятъ погрѣшкитѣ на детето. Значи, доброто или злото, което даденъ човѣкъ върши, е специфично негово.

Най-малката погрѣшка, която човѣкъ може да направи, е въ неточността на думитѣ, съ които той предава фактитѣ. Върви нѣкой срещу васъ, и вие го питате, какъ е състоянието му. — Добре съмъ. Той не казва вѣрно. Въ сжщностъ той не е добре. Срѣщате другъ, питате го: Студено ли ти е? — Не, топло ми е. И той не предава състоянието си вѣрно. Тѣзи хора не искатъ да лъжатъ, но считатъ, че не е нужно да изнасятъ истинското положение,

въ което се намиратъ. Ако пъкъ искате да дадете мнението си за даденъ човѣкъ, вие трѣбва да го наблюдавате, когато е съ другъ нѣкой. Ако искате да знаете нѣщо за една жена, вие трѣбва да видите, каква е тя, когато е насаме съ нѣкой мжжъ. По обходата помежду имъ, ще познаете и жената, и мжжа. Сждете за честността на човѣка, когато го видите самъ, въ нѣкоя плодна градина, застаналъ подъ круша, увиснала отъ зрѣли, едри плодове. Тѣй както е самъ въ градината, безъ никакъвъ вѣншенъ стражаръ, безъ никакъвъ законъ, ще познаете, честенъ ли е той, или не е. Ако при това положение не си позволи да откъсне нито единъ плодъ, това показва, че той носи стражара, т. е. закона вътре въ себе си. Човѣкъ носи въ себе си и доброто, и злото, вследствие на което е приятенъ или неприятенъ за хората. Дойде нѣкой при васъ, неприятенъ ви е. Защо и за какво, не се питате. Дойде другъ, приятенъ ви е. Срѣщате одного, който е гладувалъ цѣли три деня, и въ васъ веднага се явява желание да го нахраните. Срѣщате другъ, който сжщо така не е ялъ три деня, но не изпитвате никакво разположение да го нахраните. Като вижда готовността ви да нахраните първия, той се обижда и веднага започва да протестира, защо на онзи давате хлѣбъ, а на него не давате. Въмѣсто да протестира, той трѣбваше да бжде съобразителенъ, да донесе хлѣбъ за себе си и за васъ, та по този начинъ

да изглади неприязненото чувство, което събужда въ хората. Не обвинявайте никого, защото постъпилъ така или иначе. Богъ е далъ свобода на всички хора и ги опитва, доколко тѣ ще използватъ свободата си за свое добро и за доброто на своитѣ ближни.

Човѣкъ може правилно да използва свободата си само при изпълнение волята Божия. Безъ изпълнение на волята Божия, никаква свобода не съществува, никакъвъ прогресъ не може да се очаква. Искате ли да изпълните волята Божия, не обвинявайте никого и не съдете никого. Ако имате право да съдите нѣкого, това сте вие сами. Съдете себе си, но не и ближнитѣ си. Който съди другитѣ, той е монархистъ. Въ старо време, когато се е разглеждало нѣкакво престъпление, дѣлото се е изнасяло отъ единъ съдия. Той го е разглеждалъ, той се произнасялъ, и той прилагалъ присъдата. Въ днешно време, обаче, за да осъдятъ единъ човѣкъ, най-първо дѣлото се изнася предъ следователя, после се викатъ свидетели, защита отъ адвокати. Следъ това се произнасятъ прокурорътъ, съдиятѣ и най-после се издава присъда, резолюция на дѣлото.

Ние живѣемъ въ епоха, когато за разглеждане на едно дѣло е нуженъ пъленъ съставъ отъ свидетели, адвокати, съдии, прокуроръ, които съвмѣстно да дадатъ гласа си за правилното разрешаване на въпроса. Ако влѣзете между болни, ще имате едно разрешение на въпроса; ако влѣзете между здрави, ще имате

друго разрешение. Докато е боленъ, човѣкъ се нуждае отъ услугата на здрави. При това, колкото е по-боленъ, толкова по-голѣми услуги му се правятъ. Оздравѣе ли, той веднага излиза отъ болницата. Ако още продължаватъ да му услужватъ, той се сърди, гнѣви, недоволенъ е отъ положението си. Здравиятъ не се нуждае отъ услуги. Има религиозни хора, които постѣпватъ съ здравитѣ като съ болни — даватъ имъ различни рецепти, какъ да живѣятъ, какъ да вѣрватъ и т. н. Здравиятъ не се нуждае отъ такива рецепти. Той живѣе по-добре отъ онзи, който му дава рецептитѣ. Вѣрата му е по-силна отъ неговата.

Какви сж признацитѣ, по които се познава здравиятъ човѣкъ? — Когато човѣкъ е здравъ по тѣло, по сърдце и по умъ, отъ него излизатъ три ухания. Здравото тѣло издава особено приятно ухание. Възвишенитѣ чувства издаватъ другъ видъ ухание. Свѣтлитѣ мисли издаватъ трети видъ ухание. Щомъ едно отъ тритѣ ухания отсъствува, човѣкъ е боленъ, въ известно отношение. Когато тѣлото на човѣка заболѣе, той може да се лѣкува съ истината. Докато не обича истината, човѣкъ никога не може да бжде физически здравъ. Щомъ обикне истината, той възстановява здравето си, и тѣлото му придобива съответно ухание. Ако дълбоко въ душата си човѣкъ реши да обича истината, и ако абсолютно изключи лѣжата отъ себе си, отъ каквато болестъ и да страда, той може да се излѣкува. За здравето

на сърдцето се препоръчва любов. Ако сърдцето на човъка заболѣе, или чувствата му се разколебаятъ, за да възстанови изгубеното ухание, той трѣбва да обича хората. Любовта е единствената сила, която може да уравни-веси състоянието на сърдцето. Когато изгуби умственото си равновесие, човѣкъ изгубва съответното ухание. За да го възстанови, като методъ, той трѣбва да приложи мъдростта.

Следователно, когато тѣлото страда, човѣкъ трѣбва да приложи въ живота си Божията Истина. Когато сърдцето страда, той трѣбва да приложи въ живота си Божията Любов. Когато умътъ страда, той трѣбва да приложи въ живота си Божията Мъдростъ. Възстанови ли равновесието на силитѣ въ своето тѣло, въ своето сърдце и въ своя умъ, едновременно съ това човѣкъ придобива тритѣ ухания. Безъ тѣзи ухания той не може да бжде благоугоденъ на Бога. Когато дойде предъ олтара на моето тѣло, Богъ трѣбва да почувствува уханието, което излиза отъ него, и да остане доволенъ. Когато дойде предъ свещенния олтаръ на моето сърдце, Той трѣбва да почувствува уханието, което излиза отъ него, и да остане доволенъ. Когато дойде предъ великия олтаръ на моя умъ, Той трѣбва да почувствува уханието, което излиза отъ него, и да остане доволенъ. Богъ може да бжде доволенъ отъ човѣка само тогава, когато истината е жрица въ олтара на неговото тѣло, любовта — жрица въ олтара на неговото сърдце

и мъдростта — жрица въ олтара на неговия умъ. Казано е въ Писанието: „Вие сте храмъ Божий“. Това се отнася до тѣлото, но само тогава, когато служи на истината.

Следователно, когато истината действува въ човѣшкото тѣло, любовта — въ сърдцето му и мъдростта — въ неговия умъ, само тогава човѣкъ има възможность да следва пътя на новото учение—на любовта. Когато срещна единъ човѣкъ, азъ веднага познавамъ, живѣе ли истината въ тѣлото му, любовта — въ сърдцето му и мъдростта—въ ума му. Щомъ той е далъ мѣсто на тия велики принципи въ себе си, Господъ живѣе въ него. Позная ли това въ човѣка, колкото лошо и да ми се говори за него, не вѣрвамъ въ тия думи. Ако тѣзи принципи живѣятъ въ една жена или въ единъ мъжъ, тѣ не сж способни за лошото, за злото въ свѣта. — Ама еди-коя си жена цѣлунала единъ мъжъ.—Ако Богъ живѣе въ тази жена, нейната цѣлувка е свещена. Тя е въ състояние да излѣкува и прокажения. Свѣтлината, въздухътъ, водата и храната не ни ли цѣлуватъ? И въ Писанието е казано: „Цѣлунете се съ свето цѣлование“. Каква по-чиста, по-красива цѣлувка познавате отъ тази на слънцето? Всѣки день слънцето ни цѣлува отдалечъ, като ни изпраща своето велико благословение. Понѣкога ние почерняваме отъ неговитѣ цѣлувки, но благословени сж тия цѣлувки, тѣ лѣкуватъ човѣка.

„Цѣлунете се съ свето цѣлование“. Азъ пѣкъ казвамъ: Обичайте се едни други. Когато единъ обича нѣкого, той пѣкъ трѣбва да обича другъ. Последниятъ трѣбва да обича трети и т. н. По този начинъ вие трѣбва да образувате верига на любовта, верига отъ скачени сждове, между които да нѣма никакво прекжване. Не търсете любовта на този, когото обичате. Въ това нѣма никакво разрешаване. Не давайте подарѣкъ на онзи, който ви е дарилъ. Това не разрешава въпроситѣ. Да се обичатъ двама по двама, безъ да предаватъ любовта си по-нататѣкъ, това значи, да прекжснатъ веригата на любовта. Ще обичате всички хора, както обичате всички букви на азбуката. Ако човѣкъ обича само една буква и съ нея само пише, той нищо нѣма да напише. Ако искате да напишете или да изговорите нѣщо, което да бжде разбрано отъ всички, вие трѣбва да пишете и да изговаряте всички букви, всѣка на своето време и мѣсто. — Можемъ ли да обичаме всички хора? — Ако не обичате всички хора, вие нищо не можете да постигнете. Ако не обичате всички букви и не си служите съ тѣхъ, като ги нареждате по законитѣ и правилата на граматиката, вие писателъ не можете да станете. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да живѣе правилно, да поставя всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постжпка на мѣстата имъ. На човѣка е дадена свобода, да се проявява, както иска, но не знае ли законитѣ и правилата на великия животъ, отъ

които трѣбва да се ръководи, той ще постъпи като Париса, ще отиде въ Гърция, ще открадне красивата Елена и ще предизвика война противъ себе си. Богъ мълчи, но ще ви постави въ положение да преживѣете това, което сте направили на другитѣ. Момъкъ влиза въ единъ домъ и открадва дъщерята. Бащата и майката страдатъ, но изпиватъ горчивата чаша и мълчатъ. Ще дойде день, когато този момъкъ ще преживѣе същото. Неговата дъщеря ще бѣде открадната. Той ще страда, но ще мълчи. Ще види, че това, което нѣкога е направилъ, не е добро.

Тѣй щото, търсите ли доброто, правете и вие добро. Доброто се връща при онзи, който го е направилъ. Ако доброто ви се върне при васъ, но не сте доволни отъ него, това показва, че не сте го направили, както трѣбва. Щомъ не сте доволни, корегирайте се. Доволни ли сте отъ него, направили сте го, както трѣбва. Бждете доволни и отъ недоволството си, но постоянно се корегирайте. Недоволството ви е научило и ви учи на такива нѣща, на които по никой другъ начинъ не можете да се научите. То разкрива вашето вътрешно съдържание. Бждете доволни отъ онова, което имате въ даденъ моментъ. Не очаквайте да ви опредѣлятъ специално мѣсто и специални блага. Като не разбиратъ смисъла на недоволството, хората постоянно се оплакватъ едни отъ други: ученицитѣ отъ учителитѣ си, и учителитѣ — отъ ученицитѣ си; мъжетѣ отъ же-

нитѣ и женитѣ отъ мъжетѣ; майкитѣ отъ децата си и децата отъ майкитѣ си. Хората не подозиратъ, че положението, въ което се намиратъ, именно, ги прави учени. Кое прави учителя учитель? — Ученицитѣ му. — Кой създава майката? — Децата. — Кой създава мъжа? — Жената. — Кой създава жената? Мжжътъ. Ако нѣмаше ученици, нѣмаше да има учители. Ако нѣмаше деца, майката никога не би разбрала майчинството. Ако нѣмаше жени, мъжътъ не би разбралъ себе си. Ако нѣмаше мъже, жената не би се познала, не би разбрала, какво представя като жена. Щомъ е така, благодарете за всички положения, презъ които минавате, и разумно ги използвайте.

Помнете следното правило и прилагайте го въ живота си: Благодарете на Бога за живота, който ви е даденъ, съ всички негови противоречия. Следъ време ще разберете, че всичко, което става въ вашето сърдце, въ вашия умъ и въ вашето тѣло, е за добро. Нѣма да мине много време, и вие ще се убедите въ това. То е 101% вѣрно. Богъ е приготвилъ за всѣки човѣкъ, за всѣка душа такива блага, каквито тѣ не подозиратъ.

Тази е новата философия, която трѣбва да приложите, за да влѣзете въ Царството Божие. Царството Божие е тамъ, дето любовта царува. Царството Божие е тамъ, дето мъдростта царува. Царството Божие е тамъ, дето истината царува. Любовта царува въ

сърдцето, мъдростта—въ ума, а истината—въ човѣшкото тѣло, т. е. въ човѣшкия животъ. Да дойде Царството Божие на земята, това значи, да дойде Богъ на земята съ любовта, съ мъдростта и съ истината и чрезъ тѣхъ да примири всички противоречия. Това значи, да изтрие Богъ сълзитѣ отъ очитѣ на хората и да ги направи радостни и щастливи.

Желая и на васъ, да дойде Царството Божие въ вашитѣ сърдца, умове и души и да ви направи радостни и щастливи.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната сила.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната вѣра.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната любовъ.

*

23. августъ, 5 ч. с. София.—Изгрѣвъ.

ПЪТЪ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ.

Съвременнитѣ музиканти говорятъ върху музиката, произнасятъ се за произведенията на велики гении въ тази областъ, изнасятъ тѣхнитѣ мнения. Каквито и да сж мненията на тия музиканти за музиката, тѣ сж повече теоретически, не отговарятъ на сжщността на музиката. Какво въ сжщность представя сопранътъ, басътъ, алтътъ, тенорътъ, досега никой музикантъ не се е произнесълъ. Споредъ мене, сопранътъ представя жена, басътъ — мжжъ, тенорътъ — синъ, алтътъ — дъщеря. Въ това отношение, четиритѣ главни гласа въ пѣнието представятъ семейство, състоящо се отъ майка, баща, синъ и дъщеря. Когато нѣкой много говори за тенора, това показва, че е жена — обича мжжетѣ. Когато нѣкой много говори за алта, това показва, че е мжжъ — обича жени-тѣ. Който обича баса, той мисли да се жени, интересува се отъ материалното положение на бащата. Въ съвременната музика тонътъ „до“ се взима за основенъ тонъ. Споредъ мене, тонътъ „sol“, макаръ и да не е основенъ, има по-голѣма тежестъ, понеже всѣкога се връща къмъ мѣстото, отдето е излѣзълъ. Въ природата тонътъ „sol“ представя узрѣлъ плодъ, който отново се посажда въ земята, израства и пакъ дава плодъ.

Това се отнася до музиката. Ония, които се интересуват отъ музика, ще имъ бжде приятно да четатъ и да говорятъ по тия въпроси. Религиозниятъ обича да говори върху духовни въпроси. Младиятъ момъкъ се интересува за красивата мома. Той иска да знае, кжде ходи, какво учи, какъ се облича, съ кого дружи. Стариятъ, 120 годишенъ дѣдо, не се интересува за младитѣ моми. Той казва: Пропаднахъ, изгубихъ всичката си стока по тия млади моми. Не искамъ вече да мисля за тѣхъ. Ако слушате младия и стария да говорятъ за младата мома, вие ще извадите две заключения за нея, но нито едното е право, нито другото. Младата мома не е това, което младиятъ и стариятъ говорятъ за нея.

Какво въ сжщностъ представя младата мома? — Тя представя живота. Тѣй щото, когато младиятъ момъкъ се интересува отъ младата мома, той се интересува отъ живота. Докато е живъ, човѣкъ неизбѣжно трѣбва да търси момата, т. е. живота и да го изучава въ всички негови прояви. Не го ли изучава, както трѣбва, главата му ще страда. Момата, момъкътъ, майката и бащата сж външни форми на живота. Чрезъ тия външни форми, човѣкъ трѣбва да изучава вътрешната страна на живота. Всѣка външна форма въ природата представя частица отъ цѣлокупния животъ. Искат ли да изучатъ цѣлокупния животъ, човѣкъ трѣбва да се интересува отъ всички форми на живота, колкото малки и да сж тѣ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате живота по новъ начинъ. Хората сж недоволни отъ живота, понеже го изучаватъ по старъ начинъ. Тѣ казватъ: Нищо не получихме отъ живота. — Защо? — По старъ начинъ сж го изучавали. Щомъ сж недоволни отъ живота, тѣ сж недоволни и отъ Онзи, Който е създалъ живота. Каквото и да говорите на този човѣкъ, той все ще го отрича. Ако му кажете нѣщо за любовта, за мъдростта или за истината, той ще ви каже: Не ми говори за тия нѣща. Ако тѣ сжществуваха, работитѣ ми щѣха да вървятъ добре. Този човѣкъ иска работитѣ му да вървятъ гладко, безъ никаква сѣнка, безъ никаква грапавина. Идете при единъ фотографъ и го запитайте, може ли да сHEME нѣкакъвъ образъ безъ сѣнки. Той ще ви каже, че е невъзможно да се сниматъ образи на предмети безъ сѣнки. Сѣнката, именно, очѣртава образа. Безъ сѣнки вие щѣхте да имате само свѣтлина, която не би могла да даде никакъвъ образъ. Както не може безъ сѣнка, така не може и безъ свѣтлина. Ако искате да гледате образи безъ сѣнка, ще видите само свѣтлина. Искате ли да гледате образи безъ свѣтлина, ще видите само сѣнки, само тъмнина. При това положение на нѣщата ще имате два вида картини: едната ще бжде съвършено тъмна, а другата — съвършено бѣла. Обаче, и въ бѣлата, и въ тъмната картина ще липсва сжщественото — реалността на нѣщата. Картина безъ сѣнки, това значи животъ безъ страда-

ния. Който търси такъв животъ, той ще бжде лишенъ отъ предмети за изучаване. Нѣма ли какво да изучава, той нѣма да има никакви разбирания. Какъвъ животъ е този, който е лишенъ отъ предмети за изучаване? Какво ще бжде положението ви, ако срѣщате човѣкъ, който ви говори, а вие не го виждате? Говори ви една мома, чувате гласа ѝ, но не я виждате. —Защо?—Въ тъмнина е тя. Вие чувате гласа ѝ отнѣкъде, но не можете да видите очитѣ, челото, носа, устата ѝ. При това положение вие нѣмате никаква връзка съ нея и се чувствувате нещастенъ.

Следователно, дойде ли до живота, човѣкъ трѣбва да има правилни разбирания. Не е достатъчно само човѣкъ да каже, че е челъ нѣкоя книга. Той трѣбва да я челъ, разбралъ и приложилъ. Като прочетете Библията, вие бързате да си кажете мнението за тия, които сж писали въ нея. Казвате: Отлично е писалъ Исаия, или Мойсей. — Да, Исаия се отличава съ красивия си езикъ. Мойсей пъкъ е създалъ такива закони, които и до днесъ още не сж изгубили цената си. Като четете за Аврама, вие се счудвате на неговата вѣра и послушание. Богъ каза на Аврама да напусне бащиния си домъ, да отиде между езичниците. Той изпълнилъ волята Божия, но като влѣзълъ между хората, възприелъ тѣхния страхъ и въ душата му се явило малко смущение. Отъ страхъ да не го убиятъ заради Сара, която била красива, Аврамъ скрилъ истината, пред-

ставилъ я за своя сестра, а не за своя жена. Въ сжщностъ Аврамъ искалъ да изнесе идеята, че Сара не е негова жена, не е негова собственостъ, но негова другарка. Когато нѣкой казва за другарката си „моята жена“, той я счита за своя собственостъ. — Никаква собственостъ не е жената. Нѣкой се оженилъ за дъщерята на нѣкого и я нарича своя собственостъ. Жената пъкъ счита мъжа си за своя собственостъ и го нарича „мой мъжъ“. Колкото жената е собственостъ на мъжа, толкова и мъжътъ на жената. Казвате: Това сж мои дървета. — И дърветата не могатъ да бждатъ ваша собственостъ. — Моята идея. — Идеята не може да бжде собственостъ на човѣка. Презъ колко глави е минала тази идея, докато дойде въ твоята глава! — Моето разбиране. — И разбирането не може да бжде собственостъ на човѣка. Презъ колко умове е минало това разбиране, докато стане твое!

Въ желанието си да притежаватъ нѣщата, хората се намиратъ въ положението на първия конь, който билъ изпратенъ отъ професора си въ въ житейския университетъ да се учи. Като влѣзълъ въ университета, първата задача, която му дали, била изучаване свойствата на елипсата. Щомъ видѣлъ елипсата, той пѣхналъ главата си въ нея и забелязалъ, че тежестъта му се увеличила. Сжщевременно следъ него почнало да се движи нѣщо — кола. Като се върналъ при професора си, той казалъ: Страшно нѣщо е елипсата! Дока-

то главата ми бѣше вѣнъ отъ елипсата, тежестъта на тѣлото ми бѣше по-малка. Откакъ влѣзохъ въ елипсата, тежестъта ми се увеличи много. Професорътъ му отговорилъ: Такова е свойството на елипсата. — Елипсата представя желаніята на хората. Когато се стреми къмъ постигане на известно желание, човѣкъ пѣха главата си въ елипсата. Щомъ пѣхне главата си въ елипсата, той усѣща вече, че тежестъта на тѣлото му се увеличава много и започва да се оплаква отъ живота си.

Следователно, когато се подаде на едно неестествено желание, човѣкъ изпада въ положение, отъ което мъчно може да излѣзе. Такова било положението на селянитѣ отъ едно турско село, които били посетени отъ пашата. Като имъ дошълъ на гости, макаръ и бедни, тѣ го приели много сърдечно: нагостили го и напоили добре. Като трѣгналъ да си отива, пашата имъ казалъ: Понеже съмъ много доволенъ отъ вашия приемъ, ще ви подаря единъ слонъ. Селянитѣ не знаели, какво нѣщо е слонътъ, и му благодарили за подарѣка, който ще имъ направи. Щомъ пристигналъ въ града, дето живѣлъ, пашата веднага имъ изпратилъ обещания слонъ, като имъ казалъ, че трѣбва да го хранятъ съ оризъ. Селянитѣ получили подарѣка си — слона, и размишлявали, дали ще могатъ да го впрегнатъ на работа. Указало се, че слонътъ не може да имъ помага. Решили най-после, че слонътъ ще имъ бж-

де за развлѣчение. Обаче, за това развлѣчение тѣ трѣбвало да доставятъ всѣки день по 70 кгр. оризъ. Като употрѣбавали всѣки день по 70 кгр. оризъ за слона, тѣ започнали да протестираатъ въ себе си, но нѣмало какво да правятъ, трѣбвало да мълчатъ. Единъ день пашата срещналъ единъ отъ селянитѣ на сжщото село и го запиталъ: Доволни ли сте отъ слона? — Доволни сме. — Тогава да ви изпратя още единъ слонъ. — Достатъчно ни е единъ слонъ. Питайте въ сѣседнитѣ села, може би тѣ да иматъ нужда отъ слонъ. Приятно било на пашата да прави подаръци на селянитѣ, но за тѣхъ било нещастие да изразходватъ на день по 70 кгр. оризъ за единъ слонъ.

Съвременнитѣ хора не се нуждаятъ отъ желанія, които ядатъ много, като слоноветѣ. Такива желанія опропаствяватъ човѣка, но не могатъ да го повдигнатъ. Въ духовно отношение човѣкъ се нуждае отъ такива знания, които да го ползватъ въ живота му. За човѣка е важно да знае, на какви основи почива неговиятъ животъ, какъ трѣбва да живѣе, за да бѣде здравъ. Едно отъ условията, върху които животътъ почива, е свободата. Човѣкъ трѣбва да бѣде свободенъ като дете. И въ детската, и въ юношеската, и въ зрѣлата си възраст той трѣбва да бѣде свободенъ. Не е ли свободенъ, той ще преживѣе голѣми горчевини. Какво се ползува той отъ животъ пѣленъ съ горчевини? Значи, човѣкъ трѣбва да дава ходъ на естественитѣ желанія въ се-

бе си, а не на ония, които никога не може да насити. Той трѣбва да се стреми къмъ ония знания, които могатъ да го повдигнатъ.

Щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва да работите върху себе си, да развивате вложеното въ васъ, за да разберете, че всѣки човѣкъ е ценностъ, която никой не може да замѣсти. Не само човѣкътъ, но и най-малката бубулечица и тревица, поставени на своето мѣсто, сж незамѣними. Водната капчица, слънчевиятъ лжчъ сжщо така сж незамѣними. Всѣка буква отъ азбуката е незамѣнима. Коя буква би могла да замѣсти буквитѣ „а“, „б“, „в“ и т. н.? Едно може само да се каже, а именно: и детето, и възрастниятъ се нуждаятъ отъ едни и сжщи елементи, само че детето ще употреби едни форми за тия елементи, а възрастниятъ — други. Пѣкъ и всѣки човѣкъ отдѣлно ще си послужи съ такива форми, които отговарятъ на неговитѣ изисквания. Като живѣе, човѣкъ трѣбва постоянно да подновява формата, съ които си служи. Не ги ли подновява, той е осжденъ на преждевременно остаряване. Често вие се натъквате на свѣтски и на религиозни хора, които се страхуватъ да се проявятъ, да не направятъ нѣкакъвъ грѣхъ. Тѣ считатъ за грѣхъ това, което не е грѣхъ. Запримѣрь, слушате нѣкой да казва: Преядохъ днесъ, грѣхъ направихъ. Другъ казва: Днесъ изхарчихъ много пари, грѣхъ направихъ. Нѣкой влѣзълъ въ една градина, откъсналъ единъ плодъ, изялъ го и счита, че е направилъ

нѣкакъвъ грѣхъ. И Жанъ Вължанъ пострадалъ, защото открадналъ единъ хлѣбъ. Хората считатъ за грѣхъ това, което въ действителностъ не е грѣхъ, а истинскиятъ грѣхъ не виждатъ. Грѣхътъ произтича отъ отклоняването на човѣка отъ правия пѣтъ. Това отклоняване е причина за неправилнитѣ му отношения къмъ Първата Причина на нѣщата.

Сегашнитѣ хора искатъ да излѣзатъ отъ кривия пѣтъ, въ който сж изпаднали, и търсятъ спасението си въ науката. Религиознитѣ и духовнитѣ хора пѣкъ търсятъ спасението си въ религията и въ окултната наука. Много отъ тѣхъ изучаватъ слънчевата система, но по старъ начинъ. Тѣ считатъ планетата Меркурий за секретаръ на другитѣ планети и казватъ, че за да бжде уменъ, човѣкъ трѣбва да се учи при Меркурий. Венера наричатъ богиня на любовта, която учи човѣка на красиви отношения. Тя го учи да пише любовни писма, да изказва чувствата си. Марсъ пѣкъ назначаватъ за адютантъ на боговетѣ, които разполагатъ съ сила, съ енергия. Той е готовъ за всѣкаква борба. За Луната се произнасятъ, че тя развива въображението на човѣка. Който иска да се занимава съ велики, съ невъзможни, нереализуеми работи, той трѣбва да се учи въ нейната школа. Юпитеръ развива благородството, достоинството въ човѣка. Който иска да стане царъ, той трѣбва да се намира подъ влиянието на Юпитеръ, да има високо мнение за себе си, да се държи съ достоинство.

Мжжъ, който не се намира подъ влиянието на Юпитеръ, не може да задоволи жената. Тя казва: Мжжъ ли е това? Свилъ се като баба, на нищо не прилича. Когато жената не е доволна отъ мжжа си, тя трѣбва да го изпрати въ училището на Юпитеръ. Като дойдатъ до Сатурна, ученитѣ го наричатъ философъ. По характеръ той е строгъ, недовѣрчивъ. Всички планети представятъ университети, презъ които човѣкъ непременно трѣбва да мине, да се развие въ всѣко отношение. Споредъ старитѣ учени, сѣществуватъ седемъ такива университета, а споредъ новитѣ, засега сж известни десетъ университета, но иматъ предъ видъ още два, които днесъ не сж добре изучени.

Въ пжтя на своето развитие, човѣкъ минава последователно презъ всички планети и, като свърши курса на учението си при дадена планета, дава му се дипломъ. Който разбира езика на тия дипломи, той може да чете написаното въ тѣхъ. Запримѣръ, тънкитѣ или дебели устни на човѣка показватъ, презъ какъвъ университетъ е миналъ и какъ се е училъ. Ако устнитѣ на човѣка сж много тънки, това показва, че не е миналъ още презъ школата на Венера. Щомъ придобие много знания отъ нея, устнитѣ му ставатъ по-дебели. Освенъ устнитѣ, Венера изработва и кривинитѣ на човѣшкия носъ. Сплеснатиятъ носъ показва, че дихателната система на човѣка е слабо развита. Широкиятъ носъ показва добре развити

дихателна система и кръвообръщение. Когато Луната даде на човѣка свидетелство за свършенъ курсъ, тя пише на челото му. Челото на този човѣкъ е широко, съ красива линия. Този човѣкъ има развито въображение въ себе си, вследствие на което има богати идеи. Той е поетична натура. Слънцето пъкъ се счита носителъ на живота. Тѣй щото, човѣкъ неизбежно се намира подъ силното или слабо влияние на различнитѣ планети, които се разглеждатъ като разумни същества. Тия разумни същества се управляватъ отъ още по-разумни, както капитанътъ управлява своя параходъ. Като знае това нѣщо, човѣкъ трѣбва да се интересува отъ всичко, което го обикаля, било отъ външния — видимъ свѣтъ, или отъ вътрешния — невидимъ.

Следователно, говорите ли за Венера, вие веднага я свързвате съ любовта, безъ да разбирате същината на любовта. Подъ думата „любовъ“ ние разбираме първата сила въ свѣта, която е работила върху човѣка, да го направи свободенъ. Любовта е направила човѣка свободенъ. Преди да заработи любовта въ човѣка, той се е намиралъ въ потенциално състояние, не е познавалъ нито радостта, нито скръбта, не е правилъ нито добрини, нито злини и грѣшки. Щомъ се намѣрилъ подъ влиянието на любовта, той излѣзълъ отъ Бога и отишълъ въ свѣта да работи. Тукъ той се натъкналъ на голѣми противоречия, отъ които придобалъ знания, но същевременно правилъ

и голѣми погрѣшки. Какво по-голѣмо проти воречие може да сжществува за човѣка отъ това, когато, при най-лекото си докосване до нѣкои сжщества, той произвежда експлозия? Тѣзи сжщества иматъ свойството на барута. Доближете ли огънь до тѣхъ, тѣ веднага избухватъ и причиняватъ голѣми пакости. Това избухване ние наричаме „влюбване“.

Сега, за да не предизвиквате избухване въ човѣка, дръжете огъня си далечъ отъ барута. Съ други думи казано: Ако имате барутъ въ себе си, не се приближавайте къмъ сжщества, които иматъ висока температура. Ако непременно трѣбва да се приближите, предварително залѣйте барута имъ съ вода и така пристѣпвайте. Както виждате, човѣкъ има много да учи, да придобива истински познания, да знае правилно да живѣе. Споредъ мене, експлозиитѣ, които ставатъ тукъ-тамъ въ живота, ни най-малко не създаватъ противоречия. За ученика тѣ представятъ уроци, предметно учение. Ако хората не се мѣсѣха едни—други въ работитѣ си, всички нѣща щѣха да се нареждатъ добре, безъ никакви експлозии и катастрофи. Днесъ хората искатъ едни—други да се възпитаватъ: родителитѣ искатъ да възпитаватъ децата си, учителитѣ — ученицитѣ си; мъжетѣ искатъ да възпитаватъ женитѣ си, женитѣ—мъжетѣ си и т. н. Въ края на краищата, вмѣсто да подобрятъ живота си, тѣ го влошаватъ. Ако хората бѣха оставени сами на себе си, т. е. на доброто, на Божественото на-

чало въ тѣхъ, тѣ щѣха да бждатъ по-добри, отколкото сж днесъ.

И тѣй, не съжالياвайте за ония естествени желания, които се криятъ въ душата ви. Дайте пжтъ на тия желания, да минатъ презъ сърдцето ви и да се изявятъ навънъ. Има желания въ човѣка, на които не трѣбва да се дава ходъ. Тѣ сж тѣй наречеитѣ „неестествени желания“, които, вмѣсто да повдигатъ, спѣватъ човѣка. Разумниятъ човѣкъ прави отборъ въ желаніята си и едни отъ тѣхъ допуца до сърдцето си, а други — спира. Той е пощаджия на желаніята си. На день може да получи 500 писма, но той сѣда на едно мѣсто и започва да чете адреситѣ: своитѣ писма задържа за себе си, тия на своитѣ познати туря въ чантата и трѣгва да раздава, а чуждитѣ оставя настрана, като непотрѣбни.

Бждете внимателни къмъ себе си, бждете внимателни и къмъ хората. Изучавайте се едни други, безъ да се спирате върху отрицателнитѣ си качества. Отрицателното, кривото въ човѣка не представя нѣщо реално. Изучавайте реалното въ човѣка, т.е. онова, което не се измѣня. Като срещнете единъ човѣкъ, първо изучете реаното, Божественото въ него, а после нереалното, промѣнчивото. Само така човѣкъ може да познае себе си и да избѣгне правене на погрѣшки. Не познава ли себе си, той никога не може да познава хората. Не познава ли хората, той никога нѣма да познава и

себе си. Всѣка срѣща съ човѣка е благо, придобиване на нѣщо ценно. Запримѣрь, да срещнете човѣкъ съ добре развито въображение, това значи, да влѣзете въ единъ широкъ свѣтъ — въ свѣта на идеитѣ. Това, което човѣкъ съ ума си не може да предвиди, съ въображението си ще го види. Бждещиятъ животъ се чъртае отъ хора съ силно развито въображение. Тѣ предвиждатъ това, което другитѣ не могатъ даже да си представятъ.

Човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да развива всички свои дарби и способности. Човѣкъ трѣбва да се развива всестранно, а не само въ едно отношение. За да постигне това, той трѣбва да работи безъ страхъ. Благого, което е вложено въ човѣка, трѣбва да се тури въ действие, макаръ и да ставатъ нѣкаккви погрѣшки. И да грѣши, човѣкъ трѣбва да прави опити, да прилага своитѣ сили. Колкото повече подпушва силитѣ си, толкова повече той се разстройва. Неврастенията, отъ която страдатъ съвременнитѣ хора, се дължи, именно, на такова подпушване. По-добре е човѣкъ да сгрѣши нѣкога, но да научи нѣщо, отколкото да минава за праведникъ и нищо да не научи. Докато не влѣзе въ лабораторията си да прави опити, химикътъ нищо нѣма да научи. Влѣзе ли въ лабораторията си, той прави опити, макаръ и да грѣши. Много химици сж излизали отъ лабораторията си съ изпогорѣли лица и рѣце, но поне сж научили нѣщо. Следъ всѣки несполучливъ опитъ вни-

манието на химика се увеличава, знанието му се удвоява, и той знае вече свойствата на елементитѣ и методитѣ, чрезъ които може да работи съ всѣки отъ тѣхъ. Чрезъ несполучливитѣ си опити, той придобива голѣмо внимание и будностъ на съзнанието си.

За да стане учителтъ добъръ, той трѣбва да прави редъ опити въ метода на преподаването си, докато най-после избере таквъ методъ, при който ученицитѣ му да го разбиратъ. Ако преподава, и ученицитѣ му не го разбиратъ, той не е дошълъ още до онзи методъ, чрезъ който трѣбва да работи. За да може да въздействува на ученицитѣ си, учителтъ трѣбва да ги изучава, да ги познава, както въ френологическо, така и въ физиогномическо отношение. Той трѣбва да наблюдава челата имъ, да познава тѣхната разумностъ. Като изучава носа и устата на ученицитѣ си, учителтъ навлиза въ тѣхния чувственъ свѣтъ — въ свѣта на сърдцето имъ. Щомъ дойде до брадата имъ, той изучава тѣхния физически свѣтъ. Значи, челото се отнася до умствения свѣтъ на човѣка; носътъ — до сърдечния му свѣтъ, а брадата — до физическия. Учителтъ трѣбва да познава състоянието на ученика си въ тритѣ свѣта, за да го разбира добре и да му помага. Само при това положение може да се създаде истинска връзка между учителъ и ученикъ. Сжществува ли тази връзка, ученикътъ винаги ще отправа къмъ учителя си милъ погледъ, а не както нѣкои ученици гледатъ на

учителитѣ си като на врагове. Отворете широко сърдцата си за своя учителъ и не се страхувайте. Отправяйте къмъ него миль погледъ, за да може той да ви помага. Такива трѣбва да бждатъ и отношенията на ученика въ Божествената Школа. Щомъ приеме Божествено-то учение, което му се преподава, пжтътъ на живота му се оправя, и той става радостенъ и веселъ.

„И призова дванадесеттѣ свои ученици, та имъ даде властъ надъ нечиститѣ духове да ги изпжждатъ, и да изцѣляватъ всѣка болестъ и всѣка немощъ“. Числото 12 показва, че 12 нѣща сжществунатъ въ свѣта, които човѣкъ трѣбва да изучава. Дванадесеттѣ апостоли представятъ 12 качества, които човѣкъ трѣбва да притежава. Запримѣръ, Иоанъ е ученикъ на любовта. Искате ли да изучавате любовта, четете Иоана. И апостолъ Павелъ е писалъ за любовта, но Иоанъ разглежда вжтрешната страна на любовта. Въ това отношение той е голѣмъ мистикъ. Като четете Иоана, вие ще се доберете до вжтрешната, до мистичната страна на любовта. Любовта е сила, която освобождава човѣка. Всѣка друга сила, която не може да освободи човѣка, не е любовъ. Като освобождава човѣка отъ ограниченията му, любовта внася въ него топлина. Колкото повече се увеличава топлината, толкова по-свободенъ става човѣкъ. Щомъ топлината му се намалява, той отново започва да се ограничава. Колкото повече се увеличава мекотата на човѣка, толкова

по-свободенъ става. Намалава ли се мекотата му, той става по-ограниченъ. Значи, топлината и мекотата, които любовта внася въ човѣка, го правятъ свободенъ. Отнимането на тази топлина и мекота ограничаватъ човѣка. Това сж две правила за живота, които трѣбва да знаете. Стремете се да придобивате любовта, защото само чрезъ нея ще познаете Бога като свой Баща. Той разкрива въ васъ ония богатства, които първоначално сж били вложени въ душитѣ ви, и ви ги предлага като ценни подарѣци. Той дава подарѣци на тия, които Го обичатъ. За Неговата Любовь къмъ насъ нѣма какво да се говори. Той прѣвъ ни е обикналъ. Сега на насъ предстои да Го обичаме. Съ любовта си къмъ насъ, Богъ е извоювалъ нашата свобода. Сега ние трѣбва да Го обичаме, да извоюваме Неговата свобода.

Какво разбирате подъ думитѣ „извоюване на Божията свобода“?—Да извоюваме Божията свобода, това значи, да не ограничаваме Божия Духъ въ себе си. Вие не давате свобода на Бога въ себе си. Вие не давате ходъ на Божественитѣ мисли и чувства въ себе си. Щомъ дойде нѣкоя Божествена мисль въ ума ви, вие я спирате, не ѝ давате възможность да се прояви. Ако Богъ ви каже да отидете при нѣкой прокаженъ, вие ще се уплашите и нѣма да извършите възложената ви работа. Христосъ излѣкува много прокажени, защото имаше любовь въ себе си. Той не се страхуваше отъ зараза. Ето, на Анания се каза да

отиде при Савла, да отвори очитѣ му. Ананий изпълни волята Божия. Той отиде при Савла, положи ржцетѣ си върху главата му, и Савелъ прогледа. Следъ отваряне на очитѣ му, Савелъ отиде да проповѣдва. Ананий не се уплаши отъ това, че трѣбва да отиде при Савла, единъ отъ върлитѣ гонители на Христа.

Христосъ каза на 12-тѣ си ученици, кжде да ходятъ и какво да правятъ. Той имъ каза, че болни трѣбва да изцѣляватъ, гладни да хранятъ, мъртви да възкрѣсватъ и навсѣкжде да разправятъ, че е приближило идването на Царството Божие на земята. Сега, ако ви се каже да направите нѣщо за Господа, готови ли сте? Бждете готови всѣкога да изпълнявате волята Божия, защото ще слушате гласа Му не само сега, но и въ бждеще. На този или на онзи свѣтъ, вие всѣкога ще бждете съ Него. Никой не може да се освободи отъ погледа на Бога. Той следи живота на всѣки човѣкъ и му отдава заслуженото. Не търсете разрешаването на въпроситѣ само въ сегашния си животъ. Да търсите разрешаването на въпроситѣ въ сегашния си животъ само, това значи, да търсите разрешаване на въпроса за ябълката само въ нейната външна форма. — Не, искате ли да разрешите въпроса за ябълката, вие трѣбва да я посадите въ земята, да чакате да израсте, да цѣвне, да върже плодъ, и плодътъ ѝ да узрѣе. Щомъ знаете всички процеси, презъ които ябълката е минала, като я вкусите, вие ще знаете вече,

какъвъ е нейниятъ характеръ, какво тя представя. Също така и характерътъ на човѣка се познава отъ неговитѣ плодове.

Сега, за да имате успѣхъ въ живота си, пазете следнитѣ нѣколко правила: Искате ли хората да ви почитатъ, първо вие ги почитайте. Не разчитайте на справедливостта на хората, преди да бждете вие справедливи. Разчитайте първо на вашата сила, а после на силата на другитѣ хора. За да бждете силни, какво ви е нужно? Ученицитѣ Христови казаха на Учителя си: „Придай ни вѣра“. И вие ли ще искате вѣра? Вие не се нуждаете отъ вѣра, защото вѣрвате даже и въ това, въ което не трѣбва да вѣрвате. Запримѣръ, нѣкой вѣрва, че е слабъ. Да вѣрва човѣкъ въ слабостта си, това показва, че той иска да стане физически силенъ. За да станете силни, вие трѣбва да обичате истината. За да станете умни, да придобиете повече свѣтлина и знание, вие трѣбва да обичате мъдростта. Ако искате да бждете щастливи, вие трѣбва да обичате хората. Който люби, той става свободенъ. Любовта освобождава човѣка. Като ни люби, Богъ ни освобождава. Ако любимъ ближнитѣ си, ние ги освобождаваме. Както Богъ ни освобождава чрезъ любовта си, така и ние трѣбва да любимъ ближнитѣ си, за да ги освободимъ. Любовта е пжть за освобождаване. Тя дава възможность на човѣка да превърне леда въ вода и водата въ пара. Само при тѣзи условия растенията могатъ да растатъ и да се развиватъ.

Обаче, къмъ когото и да е отправена любовта ви, тя трѣбва да бжде скрита отъ погледа на хората. Любовта е нѣжна фиданка, която буритѣ и ураганитѣ могатъ да осакатятъ.

Истинската любовъ произвежда върху човѣка следнитѣ нѣща: първо, тя усилюва неговата температура; второ, тя увеличава неговата мекота и трето, тя укрепва неговата вѣра. Човѣкъ трѣбва да вѣрва въ това, което е, а не въ това, което не е. И да вѣрвате въ това, което не е, то нѣма да стане. Нѣкой казва: Азъ вѣрвамъ, че еди—коя си може да ме обича. — Щомъ вѣрвашъ, че тя може да те обича, твоята работа е свършена. Ти трѣбва да вѣрвашъ, че тя те обича. По сжщия начинъ мнозина казватъ: Ние вѣрваме, че Богъ може да ни обича. — Богъ всѣкога ви е обичалъ. Не е било време, когато Богъ да не е обичалъ човѣка. Той го е обичалъ въ миналото, обича го сега, ще го обича и въ бждеще. Културата, която сега имаме, се дължи, именно, на любовта. Като не знаятъ това, хората прилагатъ въ живота си свободата, а не любовта си, вследствие на което правятъ много погрѣшки, чрезъ които огорчаватъ Духа Божий въ себе си. Затова е казано въ Писанието: „Не оторчавайте Духа въ себе си!“

Съвременнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, защото се ръководятъ отъ евангелия, писани отъ самитѣ тѣхъ, а не отъ Божието Евангелие, отъ Словото на Духа. Въ който

домъ влѣзете, навсѣкжде ще видите отворени старитѣ евангелия на мъжа и на жената. Въ евангелието си къмъ жената мъжътъ пише: Ще седишъ повече въ къщи. Ако излѣзешъ внѣ отъ дома, нѣма да гледашъ на чуждитѣ мъже. И жената пише евангелие за мъжа си: Ще гледашъ работата си добре. Предъ чужди жени нѣма да се спирашъ. Казвамъ: Затворете старото евангелие и напишете ново, което да се отнася еднакво и за мъжа, и за жената, и за децата. Новото евангелие съдържа следното правило: Ходи тамъ, дето Богъ те праща.

И тъй, правете това, за което сте изпратени на земята. Вие сте изпратени на земята да се укрепите въ вѣрата си, да придобиете свѣтлина и да се освободите. Щомъ придобиете това за себе си, ще работите и за ближнитѣ си, да укрепите вѣрата имъ, да имъ дадете свѣтлина и да ги освободите. Това можете да постигнете по пътя на любовта, мъдростта и истината. Възлюбете тия сили, и вие ще бъдете свободни. Когато видите, че ближниятъ ви грѣши, не го критикувайте. Почакайте малко, докато замине. Щомъ замине, спрете се на мѣстото, дето е сгрѣшилъ, извадете семката, която е причина за погрѣшката му и, вмѣсто нея, посадете една отъ своитѣ семки. Семка, която причинява грѣшки, е достояние на дявола. Замѣстете тази семка съ семка отъ Божественото Слово и продължете пътя си.

Съществената мисълъ, която трѣбва да задържите въ ума си, е следната: Имайте све-

щени мисли и чувства къмъ Бога и благодарете за всичко, което ви сполетява. Простудите ли се, не се лѣкувайте по старъ начинъ, съ студени компреси. Туряйте горещи компреси на болното мѣсто. Потопете парче памукъ въ врѣла вода и бързо го поставете на болното мѣсто, да стои една-две минути. После пакъ го турете въ врѣла вода и оттамъ на болното мѣсто. Като направите този компресъ десетина пѣти, болката ще мине. Когато нѣкой казва, че човѣкъ не трѣбва да прави добро, това означава предпочитане на студения компресъ предъ горещия. Компреситѣ на доброто струватъ повече отъ компреситѣ на злото. — Нали човѣкъ трѣбва да бжде хладнокръвенъ? — Не, човѣкъ трѣбва да има самообладание, но никога не трѣбва да бжде хладнокръвенъ или безчувственъ. Една мравка се дави—помогнете ѝ, турете въ водата една сламка да се спаси.

Като държите съзнанието си будно, да помагате на всички, които се нуждаятъ отъ вашата помощъ, вие ще развиете въ себе си благородни чувства. Като постѣпвате по този начинъ, ще дойдете до убеждението, че всичко, което се случва въ живота на отдѣлния човѣкъ, както и въ живота на народитѣ, е за добро. Така ще провѣрите, че Богъ е въ състояние да превърне и най-голѣмитѣ противоречия и злини въ добро за онѣзи, които Го любятъ. Като се ражда човѣкъ и като умира, това е все за добро. Дали ще

бжде здравъ или боленъ, пакъ е за добро. Каквито разочарования да преживява човѣкъ, все е за добро. Деветъ момци сж любили една мома, и всички сж я напуснали—за нейно добро е това. За когото отъ тѣхъ да бѣше се оженила, все щѣше да я напусне. Най-после ще дойде десетиятъ, който ѝ носи истинско очарование. Предъ едно очарование лесно се забравятъ деветъ разочарования. Ако въ живота ви дойдатъ първо деветтѣ момци, които ще ви напуснатъ, имайте куражъ да ги приемете, да ги изпратите, но съ надежда, че ще дойде десетиятъ, вашиятъ възлюбенъ, който ще ви донесе истинското очарование. Ако въ началото на живота ви дойде вашиятъ възлюбенъ, приемете го и не го изпускайте, да чакате другитѣ деветъ. Дойдатъ ли деветтѣ следъ него, тѣ ще ви напуснатъ, и вие за винаги ще останете съ разочарованието си. Ако въ началото сте разочаровани, на края ще се очаровате. Ако въ началото сте очаровани, бждете будни да не изгубите очарованието си и да свършите съ разочарование. Винаги очаквайте вашия възлюбенъ, за да го приемете. Дали пръвъ ще дойде той или последенъ, това не е важно. За васъ е важно да дойде възлюбениятъ ви и да го приемете.

Ако въ началото на живота ви Богъ излѣе благостъта си къмъ васъ, приемете Го. Ако пъкъ въ началото на живота си имате изпитания, чакайте търпеливо до края на живота си, да получите благостъта, която ще ви

освободи. Някои хора сж приели Божията благостъ въ началото, а други — въ края. Тия, които сж приели Божията благостъ въ началото, нека дадатъ половинита отъ нея на други, които още не сж я получили. Ония пъкъ, които ще я получатъ въ края, нека дадатъ половината на първитѣ, които сж я приели въ началото. Всички очаквайте Господа и бждете готови да приемете Божието благо на всѣко време. Ако гледате къмъ Бога и къмъ ближния си съ милъ погледъ, а не като къмъ свои врагове, сждбата ви ще се подобри.

Помнете, че Богъ работи въ васъ. Като знаете това, стремете се всичко да правите за слава Божия.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната сила.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната вѣра.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната любовъ.

*

24. августъ, 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

ЗАКОНЪ ЗА ВЪЧНАТА МЛАДОСТЪ.

Движението на човѣка се опредѣля главно отъ две течения: отъ течението на слънцето и отъ течението на земята. Вънъ отъ тѣзи течения, човѣкъ се намира подъ влиянието на много течения още, съ които трѣбва да се справя. Покрай всички тия влияния, той търси Бога, но не знае, кжде да Го намѣри. Човѣкъ, на когото съзнанието е пробудено и мисли, той приема Бога като сила, Която работи въ свѣта и Която е създала всичко. Ония пѣкъ, въ които сърдцето е добре развито, чувствуватъ, че съществува нѣкаква сила въ свѣта, която ръководи и управлява всичко, но каква е тази сила, не могатъ да си отговорятъ. Дветѣ противоположни течения въ човѣка — на слънцето и на земята, създаватъ две противоположни движения. Такива противоположни движения се зараждатъ въ човѣка подъ влиянието на неговитѣ мисли и чувства. Чувствата винаги събиратъ нѣщата на едно мѣсто, т. е. сгжстятъ ги, а мислитѣ — разредяватъ, разширяватъ нѣщата. Значи, това, което разредява и разширява нѣщата, се отнася къмъ областта на ума, а това, което сгжстятъ, се отнася къмъ областта на сърдцето.

Днесъ, 22 септември е денътъ на есенното равноденствие. Слънцето отива къмъ южното полушарие, което представя живота на

сърдцето. Северното полушарие пъкъ представя живота на ума. Отъ движението на земята около слънцето се образуватъ четири-тѣ годишни времена: пролѣтъ, лѣто, есенъ и зима. Пролѣтъ е това, което лети; лѣто е това, което налива; есенъ е това, което дава; зима е това, което отнима. Презъ пролѣтъта човѣкъ хвърка; презъ лѣтото налива, пълни нѣщата; презъ есенъта раздава, а презъ зимата отнима. Сега вие сте въ първия день на есенъта, когато ви се дава нѣщо. Три месеца наредъ все ще ви се дава. Следъ това ще влѣзете въ зимата, когато нѣщата се отниматъ.

Докато е въ пролѣтъта и лѣтото на живота си, човѣкъ не говори и не пита за смисъла на живота. Влѣзе ли въ есенъта и въ зимата на живота, той започва да се интересува отъ смисъла на живота. Смисълътъ на живота седи въ придобиване на истината. — Що е истина?—Това, което свързва всички нѣща въ едно цѣло и ги осмисля, наричаме истина. Задъ истината седи единъ неопредѣленъ, неорганизиранъ свѣтъ, въ който човѣшки кракъ не може да стъпи. Какъвъ е този свѣтъ, никой не може да си представи. Рече ли човѣкъ да си представи този свѣтъ, той съвсемъ ще се обърка. Безъ да има представа за този свѣтъ, човѣкъ често изпада въ него. Запримѣръ, достатъчно е човѣкъ да си зададе въпроса, обича ли го нѣкой, или не го обича, за да изпадне въ свѣта

задъ истината. Какво значи да ви обичатъ или да не ви обичатъ? Онзи, който ви обича, дава ли ви нѣщо? Вие мислите, че ви дава нѣщо, но въ сжщностъ не знаете, дава ли ви нѣщо или не. Това е все едно да говорите за любовта, безъ да я разбирате. Знаете, че любовта е нѣщо реално, но какво въ сжщностъ представя тя, не можете да опредѣлите. Виждате една книга, пипате я, отваряте я, намирате, че е нѣщо реално, но какво въ сжщностъ е книгата, не можете да опредѣлите. Тя е нѣщо съвсемъ друго отъ това, което вие схващате. Когато държите въ ума си мисълта за единъ човѣкъ, той не е нищо друго, освенъ сѣнка на реалността. Самъ за себе си човѣкъ сжщо представя сѣнка на реалността. Ако има реална представа за себе си, човѣкъ никога не би се измѣнялъ. Човѣкъ нѣкога се радва и вѣрва въ всичко, а нѣкога скърби и се съмнява. Кжде е реалността: когато е радостенъ и вѣрва въ всичко, или когато е скърбенъ и се съмнява? Често и скръбта, и радостта почиватъ на фалшива основа. Кжде е тогава реалността? Нѣкой скърби, че приятельтъ му взелъ отъ него 20,000 лева и ги употребилъ за себе си. Следъ десетъ години той се научава, че приятельтъ му турилъ тия 20,000 лв. въ една банка на негово име. Щомъ чуе това, той веднага започва да се радва.

Скръбта и радостта сж две състояния въ човѣшкия животъ, които постоянно се

смѣнятъ. Въ скръбъта човѣкъ се учи да събира, а въ радостъта — да дава. Човѣкъ не може да дава, докато не е събиралъ. Ако нищо не е събиралъ, какво ще дава? Първо човѣкъ трѣбва да събира, а после да дава. Като не разбиратъ този законъ, хората искатъ да се радватъ, т. е. искатъ радостъта да предшества скръбъта. Когато допусналъ страданията и скърбитъ въ живота, Богъ е ималъ нѣщо предъ видъ. Обаче, коя е причината за влизането на скръбъта въ свѣта, вие не знаете и не искате да знаете. Едно искате вие: да бждете щастливи. Защо и за какво искате да бждете щастливи, не се запитвате. Вие знаете само, че искате да бждете щастливи, а въпрѣки това ставате нещастни. Нѣкога не искате да бждете радостни, а въпрѣки това ставате радостни. Значи, щастието и нещатието не зависятъ отъ васъ. Радостъта и скръбъта сжщо не зависятъ отъ васъ. Обичате нѣкога, щастливъ сте, но понѣкога този човѣкъ ви носи нещастия. Докато детето е при майката, тя е щастлива. Щомъ замине детето ѝ за другия свѣтъ, тя става нещастна.

Съвременнитѣ хора искатъ да бждатъ щастливи, а при това отричатъ Бога. Тѣ трѣбва да знаятъ, че вѣнъ отъ Бога никакво щастие не сжществува. Щомъ се отдѣли отъ Първата Причина, човѣкъ се излага на страдания и нещастия. Излизането на човѣка отъ влиянието на Първата Причина се придружава съ скръбъ. Видимо той е свободенъ

отъ нейното влияние, но става нещастенъ, скърбенъ. Връщането на човѣка къмъ Първата Причина се придружава съ радостъ. Видимо той е ограниченъ отъ нейното влияние, но става радостенъ и щастливъ. Това виждаме и въ всѣкидневния животъ на хората. Нѣкой иска да учи. Записва се като ученикъ въ гимназията или като студентъ въ университета. Той е доволенъ, радва се, че ще придобие знания, но сжщевременно се ограничава, подчинява се на известенъ редъ, на известна програма. Той не може да прави, каквото иска и да мисли, както иска. Ако не иска да се подчинява на реда въ гимназията или въ университета, ще го изпждятъ вѣнъ, да прави, каквото иска.

Мнозина мислятъ, че като отидатъ при Бога, ще бждатъ абсолютно свободни. За да бжде абсолютно свободенъ, човѣкъ трѣбва напълно да се слѣе съ Бога и да престане да мисли за себе си. Докато мисли още за себе си, той не може да бжде свободенъ. При това положение ние имаме две личности: Богъ и човѣкъ. Тия две отдѣлни личности подразбиратъ две воли. Ако две воли действуватъ едновременно, какво съгласие може да има между тѣхъ? Когато въ единъ домъ се роди дете, първоначално то отстѣпва, подчинява се на майка си и на баща си. Като види, че всички негови желаня се задоволяватъ, детето започва да се налага на родителитѣ си. Първитѣ две—три години

тѣ му отстѣпватъ, но щомъ порасне, стане на четири—петъ години, майката взима тояжката, т. е. закона, и налага съ нея детето, като му казва: Ти трѣбва да се научишъ да чувствувашъ добре. Като не слуша пакъ, бащата взима закона, налага го малко и му казва: Ти трѣбва да се научишъ да мислишъ право. Детето започва да пѣе на миньоренъ гласъ и да се пита, защо е дошло при тази майка и при този баща.

Каквото и да правятъ хората, каквито методи и да прилагатъ, тѣ не могатъ да оправятъ свѣта. Свѣтътъ ще си върви въ своя пжтъ. Обаче, ако човѣкъ добре разбира нѣщата и живѣе споредъ разумнитѣ закони на природата, има вѣроятностъ да дойде до относителната реалностъ въ свѣта. Каквото и да прави, човѣкъ не може да има неограничени постижения. Преди да се роди детето, майката и бащата сж опредѣлили, какво дете искатъ да родятъ: да бжде голѣмъ философъ, музикантъ, художникъ или поетъ. Ако човѣкъ мисли, че самъ по себе си представя нѣщо, той се лъже. Каквито сж майката и бащата, такава ще бжде и детето. Детето не може да има други качества и способности вѣнъ отъ тия, които майката и бащата сж притежавали. Смѣшни сж хората, когато мислятъ, че могатъ да бждатъ по-умни отъ майка си и баща си. Още по-смѣшни сж, когато мислятъ, че могатъ да бждатъ по-умни отъ Бога. По-глушави

могатъ да бждатъ, но по-умни — никога! Следъ всичко това тѣ се запитватъ, защо свѣтътъ е създаденъ по този, а не по другъ начинъ. Каквото обяснение и да ви се даде на този въпросъ, то нѣма да има никакво приложение. Какво ще се ползува малкото дете отъ дрехитѣ на своя голѣмъ братъ? Като облѣче тия дрехи, тѣ ще се влачатъ по земята и ще го спѣватъ.

Както малкото дете се спѣва въ дрехитѣ на голѣмия си братъ, така и хората се спѣватъ въ въпроса за любовта. Каква трѣбва да бжде любовта на човѣка? Въ любовта на човѣка, изобщо, изпѣкватъ две положения: господарь и слуга. Когато иска да го обичатъ, човѣкъ се налага, поставя се на мѣстото на господарь, застава хората да го обичатъ. Когато иска да обича, той заема мѣстото на слуга. Ако хората не го обичатъ, тѣ не го признаватъ за господарь. И ако не обича, той не може да бжде слуга. Обаче, въ любовта сжествува следния законъ: тя не обича нито да ѝ господаруватъ, нито да ѝ слугуватъ. Отидете ли при нея като господарь или като слуга, тя ще ви отхвърли отъ себе си. Тя казва: Въ моето училище не позволявамъ да стѣпи крака нито на господаря, нито на слугата. Тя не се нуждае отъ хора, които вдигатъ скандали.

Свѣтътъ страда отъ господари и отъ слуги. Свѣтътъ страда отъ майки и отъ бащи. Свѣтътъ страда отъ синове и отъ дѣщери.

Квадратътъ представя семейството. Всѣки правъ жгълъ въ квадрата представя противоречието, което създава майката, бащата, дъщерята или сина. Противоречието, което всѣки поотдѣлно създава, се дължи на факта, че всѣки иска да бжде глава. Имате единъ домъ съ четири глави. Какъ ще примирите тия четири глави? При това положение противоречието не може да изчезне, вследствие на което между четиритѣ члена на дома съществува вжтрешна борба. Когато тази борба съществува въ човѣка, той се намира въ единъ квадратъ. Щомъ четиритѣ члена на семейството се видятъ затворени въ квадрата, тѣ започватъ да роптаятъ противъ реда и порядъка на свѣта и се запитватъ, защо свѣтътъ е създаденъ по този начинъ. Не можа ли другояче да бжде създаденъ? Да се говори така, това означава неразбиране на живота, неразбиране на любовта. Любовта е великъ законъ, който дава възможностъ на всѣки зародишъ въ Божествения свѣтъ да се прояви. Като намѣри нѣкакво семе, тя го заравя въ прѣстъта и си заминава. Семето започва да се оплаква, че майка му — любовта, го напуснала и не се грижи за него. Въ помощъ на семето иде бащата — мъдростта и започва да го съветва, да направи усилие, да излѣзе надъ почвата, да се изложи на прѣкитѣ слънчеви лъчи. Той не маха прѣстъта, но му съдействува да се покаже надъ земята. Следъ дълго

увещаване, бащата успѣва да застави семето, своя синъ или своята дъщеря, да пробиятъ почвата. Тогава семенцето се показва надъ земята, въ видъ на малко стръкче. И бащата не му помага изцѣло, защото главичката му остава въ земята. При това положение, то започва да разсждава, кой отъ двамата е по-добъръ: майката ли, която чрезъ коренитѣ го държи въ земята, или бащата, който го тегли нагоре къмъ слънцето?—Когато ще се освободи това растение напълно? — Когато дойде истината. Истината примирява всички противоречия. Тя може да извади растението отъ почвата, отъ гжстата материя, и да го направи абсолютно свободно.

Следователно, докато главата на човѣка, като въ растенията, се намира въ гжстата материя, а клонетѣ на живота му въ рѣдката материя, той живѣе само въ любовта и въ мъдростта, но не и въ истината. Щомъ излѣзе отъ гжстата материя, тогава само той става истински човѣкъ. Истината освобождава човѣка, като сщевременно му показва пътя къмъ любовта и мъдростта.

Хората постоянно се натъкватъ на противоречия. — Защо? — Защото не разбиратъ нито любовта, нито мъдростта. Любовта не търпи нито слуги, нито господари, а мъдростта не търпи хора, които мислятъ, че много знаятъ. Нѣкой отива при Бога и започва да философствува предъ Него, какъ билъ създаденъ свѣтътъ. Не ставайте смѣш-

ни предъ Бога и предъ себе си. Който е създавалъ свѣта, Той не се нуждае отъ вашитѣ обяснения. Какво ще говорите на хората за създаването на свѣта, когато сами не го познавате? Какво ще говорите на хората за живота на ангелитѣ и на светиитѣ, когато никога не сте били между тѣхъ? Младата мома седи и си въобразява, какъ ще живѣе, като се ожени. Тя си представя, какъ ще си нареди кжщата, какъ възлюбениятъ ѝ ще я обича. Какъ може да си въобразява тия нѣща, когато никога не е била женена? Щомъ се ожени и види, че нищо не се сбжда отъ това, което е рисувала въ въображението си, тя се разочарова и казва: Не струва човѣкъ да се жени! — Да, по този начинъ, безъ да се разбира още закона на любовта и на мъдростта, човѣкъ не трѣбва да се жени. Истинската женитба подразбира освобождаване. Женитбата се предизвиква отъ желанието на човѣка да се освободи отъ всичко онова, което любовта е създала въ него, като го е заровила въ прѣстѣта. Хората мислятъ, че като се оженятъ, ще бждатъ щастливи. — Не, женитбата не носи щастие. Който мисли, че каго се ожени ще бжде щастливъ, той не е разбралъ закона на любовта. Бѣлата булска рокля, вѣнцитъ около главата на невѣстата представятъ външната страна на нѣщата. Една книга може да бжде външно красива, съ хубава подвързия, добре напечатана и съ дълбоко

съдържание, но тя трѣбва да се чете, да се разбере и да се приложи въ живота.

Какъвъ е смисълътъ на любовта?—Да научи човѣка правилно да живѣе. Ако въ любовта човѣкъ не може да разбере елементарнитѣ работи — скърбитѣ и радоститѣ, той не може правилно да се развива. Радостта и скръбта сж два пжтя, чрезъ които любовта се проявява. Докато не разбере смисъла на радостта и на страданието, човѣкъ не може да разбере живота. Щомъ не може да разбере радостта и скръбта, човѣкъ неизбежно се натѣква на доброто и на злото, които му създаватъ редъ противоречия. Въ края на краищата, човѣкъ трѣбва да примири противоречията въ живота си.

Съвременнитѣ хора, свѣтски и религиозни, търсятъ начинъ за изправяне на свѣта. Ученитѣ казватъ, че знанието ще оправи свѣта; религиознитѣ казватъ, че вѣрата ще оправи свѣта. Наистина, сжщественно нѣщо е вѣрата, но ако само тя можеше да оправи свѣта, той трѣбваше досега да бжде оправенъ. Никога въ свѣта не е имало толкова вѣрващи, колкото днесъ, но въпрѣки това свѣтътъ не е оправенъ. Религиознитѣ казватъ още, че трѣбва да обичаме Бога.—Какъ трѣбва да Го обичаме? Обичали ли сте Бога така, че да сте готови да пожертвувате живота си за Него? Ще кажете, че като дойде Христосъ, ще ви научи, какъ да обичате.

Обаче, кога ще дойде Христосъ: днесъ, следъ сто или следъ хиляда години? Какво ще правите, докато Христосъ дойде на земята? Ще чакате, както младата мома чака възлюбения си. Тя взима портрета му, поглежда го и го скрива. Това е особено вѣрую—идолопоклонство. Това е сѣнка на реалността. Щомъ се намѣри предъ самата реалность, момата се разочарова отъ своя възлюбенъ и казва, че не може да го търпи. Като го гледа на портретъ, тя казва, че е ангелъ, че не може да живѣе безъ него. Щомъ дойде при нея, не го харесва вече. Човѣкъ изпада въ сжщото положение и по отношение на идеитѣ си. Докато държи една идея въ главата си, той е радостенъ и веселъ. Рече ли да реализира идеята си, той намира, че си е създадъ голѣми неприятности съ нея.

„Истината ще ви направи свободни“. Всички хора се стремятъ къмъ истината, за да станатъ свободни. Човѣкъ не е свободенъ, понеже живѣе въ свѣта на чувствата, въ гжстата материя, която го е оплела. За да излѣзе отъ тѣзи трудни условия, човѣкъ се стреми къмъ истината. Той се стреми къмъ любовта, за да му даде животъ. Той се стреми къмъ мъдростта, за да му даде свѣтлина и знание. Следователно, слизането на човѣка на земята се осмисля само тогава, когато той има животъ, свѣтлина и свобода. Като разбере смисъла на живота, човѣкъ ще се убеди, че и лошиятъ, и добриятъ животъ

сж еднакво ценни. Въ сжщностъ, хора а дѣлятъ живота на добъръ и лошъ. Самъ по себе си животътъ е недѣлимъ. Когато придобие любовта, човѣкъ ще разбере, че земниятъ животъ, който е пълень съ страдания, е толкова ценень, колкото и Божественитъ, въ който има само радостъ и веселие. Който не разбира това, той постоянно се спѣва, понеже търси животъ безъ страдания. Страданието и радостта иматъ смисълъ въ живота само тогава, когато сж на мѣсто поставени. Запримѣръ, буквитѣ, които образуватъ думата „любовъ“, иматъ смисълъ, когато сж поставени въ реда, въ който ги виждаме написани. Размѣстятъ ли се, тѣ нищо не изразяватъ. Тъй щото, искате ли да осмислите нѣщата, поставете ги на опредѣленитѣ имъ мѣста. Поставете радостта и страданието на опредѣленитѣ имъ мѣста, и тѣ ще придобиятъ смисълъ. Поставете доброто и злото на тѣхнитѣ мѣста, и тѣ ще придобиятъ смисълъ. Всѣко нѣщо е полезно, когато е на мѣстото си.

Това, което сега ви говоря, не засѣга всички еднакво. Едни отъ васъ сте стари, а други—млади. Едни сж жадни, други—гладни. Нуждитѣ ви не сж еднакви. Обаче, ако още този моментъ всѣки отъ васъ получи по единъ чекъ отъ нѣколко хиляди английски лири, веднага ще се зарадвате и ще забравите скърбитѣ си. Нима всѣки отъ васъ нѣма

поне по единъ чекъ, не само отъ нѣколко хиляди английски лири, но отъ много повече? Животътъ, който ви е даденъ, не е ли единъ чекъ? Знанието и свѣтлината, които имате въ себе си, не сж ли единъ чекъ? Свободата, съ която се ползвате, не е ли единъ чекъ?

Мнозина си задаватъ въпроса, защо сж дошли на земята. На този въпросъ човѣкъ може да си отговори по следния начинъ: Азъ дойдохъ на земята да изучавамъ, какъ любовта заравя семето въ прѣстъта. Азъ дойдохъ да изучавамъ, какъ мждростъта изтегля половината отъ растението внѣ отъ земята и го отправя къмъ слънцето. Азъ дойдохъ да изучавамъ, какъ истината ще освободи напълно растението. Като изуча тия нѣща, ученъ човѣкъ ще стана. Който не знае тия работи, той не може да получи никакъвъ кредитъ отъ Божествената банка. Ако нѣкой се осмѣли да иска пари отъ тази банка, веднага ще го запитатъ: Ти изучавалъ ли си, какъ любовта заравя семето въ земята? — Не съмъ изучавалъ. — Върви си тогава. Изучавалъ ли си, какъ мждростъта заставя растението да израсте, да насочи едната си половина къмъ слънцето? — Не съмъ изучавалъ. — Върви си тогава. Изучавалъ ли си, какъ истината напълно освобождава растенията? — Не съмъ изучавалъ. — Върви си тогава. Въ това положение ти не заслужи-

вашъ никакъвъ кредитъ отъ Божествената банка.

И тъй, ако не можете да носите страданията и радоститѣ на любовта, ако не можете да издържате свѣтлината и топлината на мъдростта и ако не можете да издържате на ограниченията, които свободата налага, вие не можете да бъдете кредитирани. Свободата заставя хората да се жертвуватъ. Жертвоприношението е законъ на истината. Който не е готовъ да се жертвува, той не е позналъ истината. Христосъ се самопожертвува, понеже познаваше истината. Когато се пожертвува, той се освободи отъ всички ограничения на живота. Следователно, докато не се самопожертвува, човѣкъ не може да се освободи отъ ограниченията, въ които се намира. Докато се държи здраво за тѣлото си, човѣкъ не е разбралъ още вътрешния смисълъ на живота. Обаче, колкото и да се държи човѣкъ за тѣлото си, единъ день все ще трѣбва да го напусне. Дали ще бжде следъ 10 — 20 или 120 години, това не е важно. Кжде ще отиде човѣкъ следъ като напусне тѣлото си?

Първото тѣло, съ което човѣкъ се е облѣкълъ, е тѣлото на любовта. Съ това тѣло той ще бжде заровенъ въ прѣстѣта, въ гжстата материя. Второто тѣло, съ което човѣкъ ще се облѣче, ще бжде отъ по-рѣдка, отъ по-ефирна материя и съ него ще бжде потопенъ въ въздуха. Това тѣло е на

мѣдростѣта. И най-после, човѣкъ ще бѣде облѣченъ въ тѣлото на истината, съ което ще се пожертвува за другитѣ. Щомъ той се жертвува, и другитѣ ще се жертвуватъ за него. Ако човѣкъ не е готовъ да се жертвува за другитѣ, и тѣ не могатъ да се жертвуватъ за него. Ако той не обича другитѣ, и тѣ не могатъ да го обичатъ. Ако той не мисли за другитѣ, и тѣ не могатъ да мислятъ за него. Ако той не действува свободно за другитѣ, и тѣ не могатъ да действуватъ свободно за него.

Това, което днесъ ви говоря, е познато на всички, но имате известни съображения, поради които не го прилагате. Седи единъ човѣкъ край брѣга на една рѣка, облѣченъ съ хубави, нови дрехи. Той иска да премине на другия брѣгъ на рѣката, но не знае какъ — мостъ нѣма. Да я прегazi, това значи, да намокри новитѣ си дрехи, а не иска да се мокри. Да съблѣче дрехитѣ си и да преплава рѣката, и това не иска да направи. Отдалечъ нѣкъде той вижда, че се задаватъ крадци. Той вече не мисли. Хвърля се въ рѣката, преплава я и се спасява. Сега не му остава нищо друго, освенъ да благодари за благополучното спасение. Дрехитѣ, които хората така грижливо пазятъ отъ вода, отъ прахъ, да не се намокрятъ, да не се напрататъ, това сж тѣхнитѣ унаследени възгледи за морала. Човѣкъ ще мине презъ хиляди костюми, докато най-после облѣче

единъ такъвъ костюмъ, т. е. такова тѣло, което има предимство надъ всички предидущи. Въ това тѣло ще бжде написанъ Божиятъ законъ. Казано е въ Писанието: „Ще напиша закона Си въ сърдцето имъ, и ще ме познаватъ отъ малъкъ до голѣмъ“.

„Истината ще ви направи свободни“. Да придобие човѣкъ свободата, това значи, да влѣзе въ вѣчната младостъ на живота. Докато не влѣзе въ вѣчната младостъ на живота, човѣкъ не може да познае истината. Който е позналъ закона на любовта, той е разбралъ само една трета отъ реалността. Който е позналъ закона на мждростта, той е разбралъ две трети отъ реалността. Който е позналъ закона на вѣчната младостъ, той е разбралъ любовта, мждростта и истината.

Тази година трѣбва да работите усилено върху себе си, да познаете любовта и да придобиете живота. Работете усилено върху себе си, да познаете мждростта и да придобиете свѣтлина и знание. Работете усилено върху себе си, да познаете закона на вѣчната младостъ и да придобиете свободата. Придобие ли всичко това, човѣкъ става магъ, господарь на условията. Каквото пожелае, съ единъ замахъ може да го постигне. Достатъчно е да вземе магическата пръчица въ ржката си, за да разреши всички въпроси, всички мжчнотии въ живота си. Къмъ това се стреми всѣки човѣкъ. Обаче, това не може да се постигне въ единъ день

Нѣкои хора сж въ първата фаза на живота си — въ любовта. Други сж въ втората фаза — въ мъдростта. Едва сега една малка частъ отъ хората отправятъ погледа си къмъ истината. Въ истината е смисълътъ на живота. Казано е въ Писанието: „Истината ще ви направи свободни. Дето е Духътъ, тамъ е истината“.

Сега, пожелавамъ ви, като отивате къмъ южното полушарие, да развивате въ себе си добродетельта. На пролѣтъ, когато отивате къмъ северното полушарие, да развивате въ себе си справедливостта. Когато стигнете до равноденствието, при което слънцето е на най-високата си точка, да разберете, въ какво седи вѣчната младостъ. Докато не разбере вѣчната младостъ, човѣкъ не може да бжде свободенъ. Човѣкъ трѣбва постоянно да се ражда и преражда. Прераждането е законъ за изучаване на вѣчнтта младостъ. Английскитѣ богослови наричатъ вѣчната младостъ „the eternal generation“ — вѣчно, постоянно произвеждане, т. е. вѣчно подмладяване. Смисълътъ на човѣшкия животъ седи въ вѣчното подмладяване. Като се подмладява, човѣкъ се освобождава отъ своитѣ стари възгледи, отъ неразбиране на нѣщата. Когато не разбира законитѣ на любовта, мъдростта и истината, човѣкъ страда. Щомъ разбере любовта, животътъ въ него ще потече. Щомъ разбере мъдростта, той ще придобие знание и свѣтлина. Щомъ разбере

истината, той ще се освободи. Като е дошъл на земята, човѣкъ се нуждае отъ животъ, отъ знание и отъ свобода. Животътъ минава презъ любовта. Знанието минава презъ мъдростта. Свободата минава презъ истината.

Сега, за да придобиете животъ, знание и свобода, всѣки день правете опити да се справяте съ мъжнотиитѣ си, да трансформирате своитѣ лоши състояния. Нѣкой страда, измъчва се, че нѣмалъ пари. — Ако работи съзнателно върху себе си, той ще знае, какъ да придобива пари. Паритѣ могатъ да се увеличаватъ и намаляватъ, споредъ нуждитѣ на човѣка. Човѣкъ трѣбва да знае закона, по който паритѣ могатъ да растатъ. Осъждаатъ единъ милионеръ на смъртъ. Царътъ, обаче, отмѣня смъртната присъда на милионера съ условие да раздаде всичкото си богатство на беднитѣ. Въ първия моментъ милионерътъ се ужасява отъ това условие, но постепенно отстъпва. Най-напредъ дава половината си богатство, но съдътъ не се съгласява. После дава три четвърти отъ богатството си. Съдътъ пакъ не се съгласява. Най-после дава всичкото си богатство. Животътъ на човѣка е скъпъ, съ никакви пари не може да се откупи.

Днесъ за всички хора е издадена по една смъртна присъда. Какъ ще откупятъ живота си? — Като дадатъ всичко, каквото иматъ. Този е начинътъ, по който човѣкъ

може да се освободи отъ смъртта. И Христосъ дойде на земята да даде всичко, каквото имаше. Той се пожертвува за хората, даде живота си за тѣхъ, въ замѣна на което получи свободата си и възкрѣсна. Да се пожертвува човѣкъ, това не става чрезъ насилие, но по свобода, доброволно. Въ този моментъ вие сте свободни, още не сте осъдени. Какво ще кажете, ако трѣбва да пожертвувате всичко за Господа? Мжжътъ ще каже, че трѣбва да пита жена си. Синътъ ще пита дъщерята. Възлюбениятъ ще пита възлюбената си и т. н.— Защо сж нужни пари на Господа? — Паритѣ сж равноценни на чувствата на човѣка. Който не е готовъ да жертвува материалното, по никакъвъ начинъ той не може да жертвува духовното. Когато жертвува паритѣ си, човѣкъ се мобилизира, готви се за война, въ която излага своитѣ чувства. Както въ време на война се мобилизира всичко — хора, животни, пари, така и при служенето на Бога човѣкъ трѣбва да мобилизира въ себе си всичко, каквото има на разположение—пари, чувства, мисли, идеи — цѣлиятъ си животъ. Мнозина искатъ да служатъ на Бога безъ никакви жертви. Това е невъзможно.

Христосъ казва: „Както ме е Отецъ възлюбилъ, така и азъ ви възлюбихъ.“ И вие трѣбва да кажете: „Както Богъ е възлюбилъ Христа, и както Христосъ е възлюбилъ насъ, така и ние трѣбва да възлюбимъ своитѣ

ближни“. Какво даде човѣчеството на Христа, заради любовта, която Той имаше къмъ него? Каквото даде на Христа, това ще даде и на васъ, но не се плашете отъ противоречията на живота.

Хората се плашатъ отъ мъжнотиитѣ и отъ противоречията въ живота си. Не се плашете отъ мъжнотиитѣ. Благодарете, че имате мъжнотии, за да познаете характера си, да познаете силата на своитѣ убеждения. Ако за любовта, за мъдростта и за истината човѣкъ не може да пожертвува всичко, каквото има, неговата работа е свършена. Положението на човѣка се опредѣля отъ жертвата, която може да направи за любовта, за мъдростта и за истината. — Мъчна работа е тази. — Азъ говоря за изпълнението на мъчни работи. Мъчните работи сж приятни, но рѣдко се срѣщатъ въ живота. Нѣкой си купилъ единъ лотариенъ билетъ и иска да спечели. Всичкитѣ билети сж на брой 100,000. — Каква е вѣроятността да спечели? — Вѣроятността е 1:100,000. Значи, колелото трѣбва да се завърти 100,000 пжти, за да спечелишъ единъ пжтъ. Ти можешъ да спечелишъ още при първото завъртане на колелото, а можешъ да спечелишъ и при последното.

Следователно, човѣкъ може да придобие благата или въ началото на живота си или въ края. Ако благата дойдатъ въ края на живота, човѣкъ придобива знания. Ако благата дойдатъ въ началото на живота, чо-

вѣкъ придобива нѣщо за сърдцето си. Въ началото на живота си човѣкъ придобива блага за сърдцето си, а въ края на живота си придобива блага за ума си. Разумното начало въ човѣка придобива всичко изведнѣжъ,

И тъй, изучавайте закона на жертвата, която любовта, мъдростта и истината изискватъ.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната сила.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната вѣра.

Христосъ е човѣкътъ на изобилната любовъ.

*

22. септемврий, 5 ч. с. София.—Изгрѣвъ.

СЪДЪРЖАНИЕ.

	стр.
1. Лжчи на живота	3
2. Опитано е	9
3. Ценности и възможности	21
4. Стани!	41
5. Основни тонове	57
6. Правилна обхода	73
7. Реално и идеално	97
8. Планини и долини	123
9. Червенъ и свѣтъль	136
10. Разбиране и съзнание	158
11. Предназначението на човѣка	177
12. Свѣтилникъ на ржцетѣ	
и на нозетѣ	197
13. Качества на ума, на сърдцето и на тѣлото	211
14. Дветѣ състезания	226
15. Пжть и възможности	236
16. Хармонични и дисхармонични съпоставяния	257
17. Четири правила	267
18. Да познаватъ	279
19. Свободно даване	292
20. Сжществени връзки	317
21. Тритѣ ухания	348
22. Пжть за освобождаване	367
23. Законъ за вѣчната младостъ	391